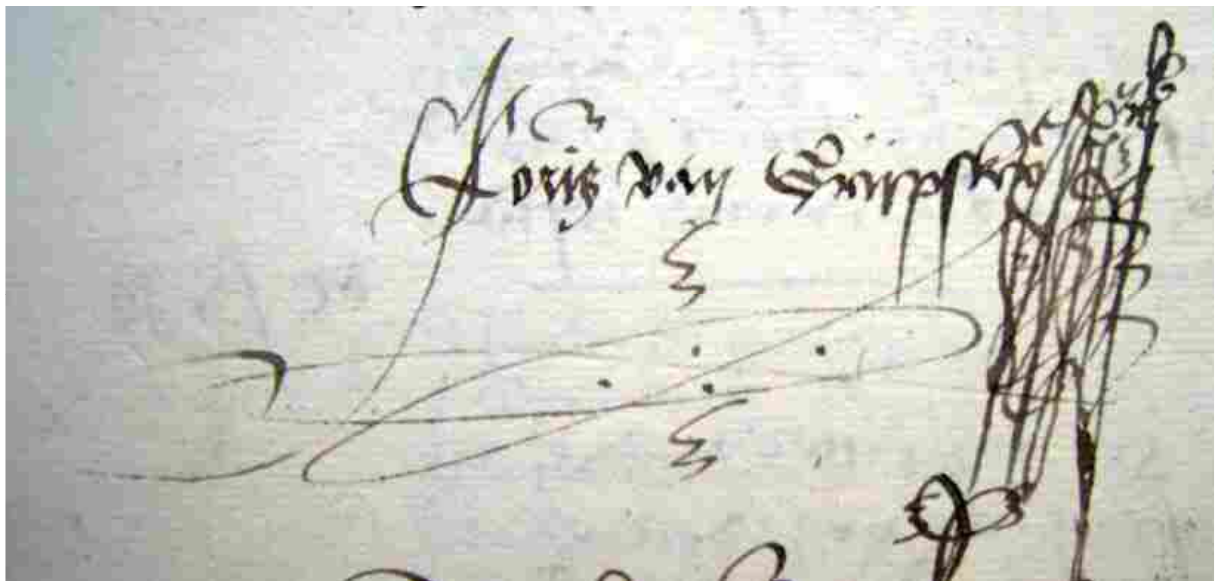

Van Grypskercke

De nazaten van Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke

Drs. J.Chr. Verhage MA, MCM
Velsbroek, november 2006

Deel 1

Geluweregister uit de Rekenkamer van Zeeland, Zeeuws Archief Middelburg.

Inleiding

In deze deelgenealogie komt het nageslacht van Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke aan de orde. Hij behoort tot de 11^e generatie van het geslacht Van Grypskercke. De generatie indeling is gebaseerd op de genealogie van de familie Van Grypskercke zoals deze in rudimentaire vorm afgedrukt staat, als bijlage in het door het Zeeuws Genootschap der Wetenschappen in 1882 te Middelburg uitgegeven boek T'Graafschap van Zeeland. Het manuscript is door Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke geschreven in de jaren 1644-1653. Het onderzoek naar deze oude en aanzienlijke Zeeuwse familie is gericht op de periode vanaf ca. 1450/1500 tot 1800. Deze bijdrage beperkt zich tot de katholieke tak van de familie Van Grypskercke, welke tevens de ambachtsheren waren van Grijpskerke, Poppendamme en Ter Buttinge op Walcheren. In de bijlage zijn gegevens opgenomen uit het polderarchief van Walcheren, welke betrekking hebben op de leden van de familie Van Grypskercke die in deze deelgenealogie voorkomen.

Foto omslag: Handtekening van Floris Corneliszoon van Grypskercke (1515-1602, Volgt IIb.), Raad, Schepen en Burgemeester van de stad Middelburg. Uit: Archief Godshuizen Middelburg, inventarisnummer 87.

INHOUD

1. Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke	blz. 12	Volgt I.
2. Hendrik Corneliszoon van Grypskercke	blz. 13,14	Volgt IIa.
3. Floris Corneliszoon van Grypskercke	blz. 13,18	Volgt IIb.
4. Jacob Hendrikszoon van Grypskercke	blz. 15,45,56	Volgt IIIa.
5. Anthonis Hendrikszoon van Grypskercke	blz. 15,51	Volgt IIIb.
6. Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke	blz. 15,51	Volgt IIIc.
7. Mr. Jacob Floriszoon van Grypskercke	blz. 21	Volgt IIId.
8. Jan Floriszoon van Grypskercke	blz. 21,57	Volgt IIIe.
9. Jhr. Frederick (Vincent) Anthoniszoon van Grypskercke	blz. 51,61	Volgt IVa.
10. Jhr. Symon Corneliszoon van Grypskercke	blz. 52,63	Volgt IVb.
11. Jhr. Floris Jacobszoon van Grypskercke	blz. 57,104	Volgt IVc.
12. Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke	blz. 106	
13. Jhr. Johan Floriszoon van Grypskercke	blz. 106	
14. Jkvr. Anna Symonsdr. van Grypskercke	blz. 65,113	Volgt Va.
15. Jkvr. Jenne van Renesse van Baer van Merestein	blz. 113	Volgt VIa.

- Noten: blz. 147 (familie Magnus).
- Index vanaf blz. 149

Van Grypskercke

“Dit geslachte gaan alle lijsten voorbij, behalven die van de wapenen der delen van Zeeland, die het blasooneren de sable a 9 fleurs de lys d’agent, 3,3 & 3, & pour cimier un griffion issant d’or, zoo als het hier uit de zegels, glaazen en zarken, leggende in de kerke van Grijskerke, uitgetekent hebbe; speciaal bij het zegel van Cornelis van Grypskercke Ao. 1405 voor Hagestein. Het geslachte heeft den naam van een dorp Grijskerke, geleege in Walcheren, bij Middelburg, ’t welk altoos dit geslachte geheel toegekomen heeft; maar Symon (Corneliszn.) van Grypskercke, Heer van Grijskerke en Poppendamme, zijn dochter, jonkvrouw Anna van Grypskercke trouwende met Jhr. Jacob van Renesse van Baer, heeft beide in’t geslachte van Renesse van Baer gebragt; maar hierover proces komende met die van’t geslachte van Grypskercke, zoo is op de helft veraccordeert, komende nu de eene helft toe aan jonker Jacob (Floriszn.) van Grypskercke, en de andere jonker Jacob van Renesse van Baer, heer van Gent, Blyenburg, (Rijnestein) etc. Men vind nog alliantiën met Maelstede, Wissekerke, Domburg, Campen etc.” Jhr. Jacob Floriszn. Van Grypskercke Heer van Grijskerke, Poppendamme etc.

Uit: “T Graafschap van Zeeland ofte corte representatie van de regeeringe van Zeeland onder haare graven, tot den jaare 1579, behelsende zeer omstandigh den staat en recht van de ridderschap en edelen van Zeelandt beschreven door den edelen Heere Jacob van Grypskercke, Heere van Grijskerke, Poppendamme etc. Uitgegeven door het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen, naar een handschrift in zijne boekerij, met een aanhangsel bevatten eene genealogie van het geslacht Van Grypskercke en andere stukken betreffelijk dit geslacht, Middelburg, J.C. & W. Altorffer, drukkers van het Genootschap, 1882, blz. 338.

Familiewapen Van Grijskerke

Wapen: in zwart negen zilveren lilies 3-3-3.

Wapenvoerder: Grijskerke

Bron: 2, 3, 5

Wapenvoerder: Cornelis Hendriksz. van Grijskerke
Burgemeester van Middelburg 1522.

Bron: 1

Wapenvoerder: Floris Cornelis van Grijskerke
Burgemeester van Middelburg 1563,1570.

Bron: 1

Wapenvoerder: Hendrik Cornelisz. van Grijskerke
Burgemeester van Middelburg 1536 - 1551.

Bron: 1

Wapenvoerder: Jan Simonsz. van Grijpskerke
Burgemeester van Middelburg 1517.
Bron: 1

Wapenvoerder: Jacob Hendriks van Grijpskerke
Burgemeester van Middelburg 1550, 1553, 1557.
Bron: 1

Wapenvoerder: Grijpskercke
Bron: 4

Bron 1:

CBG, 1.7.2, Wapenkaart: Aan de Edele Groot achtbare Heren Burgemeesteren en Oud Burgemeesteren der stad Middelburg in Zeeland wordt met schuldigen Eerbied dese Wapenkaart behelzende de Wapens der Heren Burgemeesteren der zelve Stad, sedert den Jare 1498 tot nu toe. Opgedragen door Haar Ed. Groot achtbaarheden, onderdanigen dienaars Ottho en Pieter Thol.

Bron 2:

CBG, GHS 50A08, Collection de 2266 armoiries ... de familles nobles et patriciennes des Pays-Bas (ca. 1825), blz. 184.

Bron 3:

CBG, GHS 50B24, F.L. van Burmania. Adelijk wapenboek. Begonnen in den jare 1748 en geijndigt anno 1755, 1e deel, blz. 135.

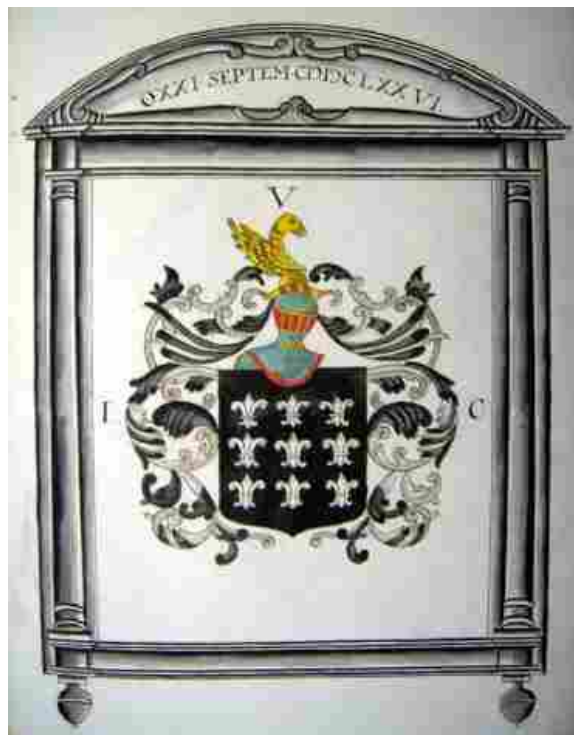
Bron 4:

CBG, M. Smallegange. Wapenkaart: Zeeland veredelt. Wapenen der edele en aensienelyke geslachten in het souverain graefschap van Zeeland.

Bron 5:

CBG. Wapenkaart van Pieter Gillissen te Middelburg. Wapens der Edele en Ridderschappe van Zeelandt.

Afbeelding: Grijpskerke01

Rouwbord Grote Kerk te Tholen (tot 1798)

Rouwbord van Mr. Jan Jacob (Johan) van Grypskercke
(~Middelburg 1623, † Tholen 1676)

Raad, schepen en burgemeester van Tholen, rekenmeester van Zeeland
Hij behoorde tot de Hervormde kerk en studeerde rechten te Leiden

Flooris Cornelis z(oon) van Gripskerke heeft beset laerlicks ingaende den eersten november 1599 ende alsoe voorts eeuwich, geduerende de huys armen deser prochye XII brooden van twe(e) stuvers et stuck, ende de reste in gelde, totter somme van zeven schellingen, en ses grooten (vlaams) tsjaers, belast vande IX quartier lants in Onnercx Pier Claes z(oon) block, ende et selfde te deelen by Schouyt ende

Schepenen al hier. Muursteen (interieur) in de westmuur van de kerk van Grijskerke (Walcheren). Floris Corneliszoon van Grypskercke (1515-1602), Raad, Schepen en Burgemeester van Middelburg. Waterklerk van de Poorterserven. Griffier van de Tresoriers van Middelburg. Geerfde en gemachtigde van de geerfden in de polder Oosternieuwland. Griffier van de drie Staten en Gecommitteerden van de Breede Geerfden des eilands van Walcheren. Heer van Grijskerke, Poppendamme en Ter Buttinge. Zoon van Heer Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke, burgemeester van Middelburg en dijkgraaf van de Vijfambachten van de polder Walcheren en van jkvr. Catharina d'Oude van Welle en Sparrenburg.

Zie volgt IIb.

De grafzerk in de Hervormde kerk van Grijpskerke (Walcheren) van **Cornelis Cornelis Heyndricx zoon van Grypskercke**, Schout van Grijpskerke en dijkgraaf van de Vijf Ambachten van de polder Walcheren van **1 juni 1550** tot **31 mei 1556**. Bron: bijlage VI, pagina 812, Inventaris C. de Waard, Zeeuws Archief, Middelburg. Zie tevens de volgende pagina en onder **Volgt I**.

Van Grypskercke

De nazaten van Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke.

(Zie genealogie van Grypskercke, bijlage T'Graafschap, 11e generatie B 2.)

De familie van Grypskercke behoort tot één van de oudste en aanzienlijkste geslachten van Zeeland, waarvan vele leden sinds het begin van de 15e eeuw generaties lang deel uit maakten van de magistraat van de Zeeuwse hoofdstad en van het polderbestuur van Walcheren. Daarnaast waren de Van Grypskercke's de ambachtsheren van Grijskerke, Poppendamme en ter Buttinge en leenmannen van de grafelijkheid van Zeeland. De eerste vermelding van de familie gaat terug naar de stamvader Hendrik van Grypskercke die blijkens acte van 10 april 1290 met andere goede mannen aan de graaf van Vlaanderen hulde heeft gedaan, wegens landen gelegen in Zeeland tussen Heidenzee en de Schelde¹. Volgens Smallegange² en Nagtglas³, zou het geslacht afstammen van een der opperhoofden der Noormannen. Dat is goed mogelijk, maar niet bewijsbaar. Aan het einde van de 19^e eeuw (1882) werd het uit circa 1644 - 1653 daterende manuscript T'Graafschap van Zeeland, geschreven door Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke, in 1882 uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Middelburg. In dit boek is als bijlage een rudimentair samengestelde genealogie opgenomen.

Ondanks het feit dat de genealogie een redelijk beeld geeft van de verhoudingen tussen de verschillende families, is het ontbreken van diverse data een ernstig gemis. H.M. Kesteloo merkt in zijn gepubliceerde stadsrekeningen van Middelburg dan ook terecht op dat men voorzichtig moet zijn bij de samenstelling ervan. Kesteloo verrichtte zijn onderzoek op het einde van de 19^e /begin 20^e eeuw. Hij komt dan ook met diverse aanvullingen op de bestaande genealogie, welke van grote waarde zijn geweest voor dit onderzoek. Dat geldt ook voor de gegevens uit de boeken van Dr. W.S. Unger en F. Nagtglas. Op vrijdag 17 mei 1940 werd het oude en omvangrijke stadarchief van Middelburg verwoest door brand t.g.v. een Duits lucht-bombardement en artillerie beschietingen op het middeleeuwse stadshart. Voor het onderzoek naar de Middelburgse leden van de familie Van Grypskercke was het stadsarchief van belang. Het bevatte essentiële gegevens die een nog nauwkeuriger beeld verschaft zouden kunnen hebben m.b.t. de familie, als het niet verbrand zou zijn geweest. Ook een deel van de collectie van het Rijksarchief in Zeeland, dat gevestigd was in de Abdij van Middelburg ging door de brand in mei 1940 verloren. Wat niet verloren ging was o.a. het archief van de admiraliteit van Zeeland; de archieven van de Rekenkamer; de oud Rechterlijke Archieven Zeeland eilanden; een groot deel van de doop-,trouw- en begraafregisters van dorpen en steden in Zeeland en het Waterschapsarchief. Voor dit onderzoek waren deze archieven van grote importantie, naast de voor WO II gepubliceerde bronnen van o.a. Kesteloo, Unger, Nagtglas, Smallegange, de Stoppelaar en anderen. Ook het onderzoek van mw. H.A. Gijsbertsen en H. van der Linden (†) in m.n. de oud rechterlijke archieven waren van wezenlijk belang voor dit onderzoek. Al deze bronnen hebben bijgedragen aan de totstandkoming van de reconstructie

¹ V.d. Bergh, Nederlands Oorkondenboek, II, no. 595.

² Cronyk van Zeeland, Smallegange, 1696, 1^e deel, vierde boek, blz. 475.

³ F. Nagtglas, Levensberichten van Zeeuwen, Middelburg, 1890, pag. 305.

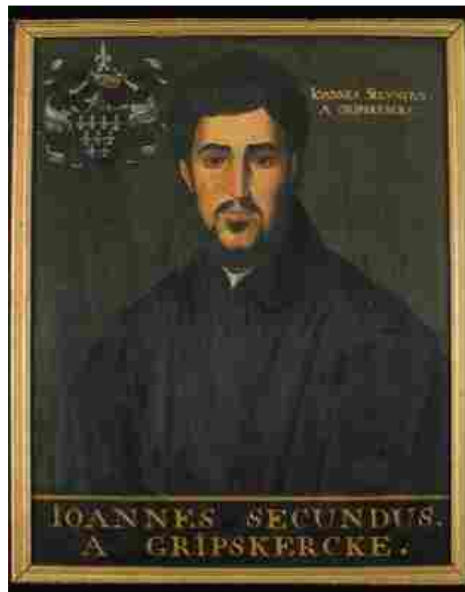
van de genealogie van het geslacht Van Grypskercke. Naast de Zeeuwse bronnen heeft de auteur tevens gebruikt gemaakt van archieven uit steden in Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Noord-Brabant en Utrecht. Ook zijn bronnen gebruikt uit België, o.a. uit het Rijksarchief te Brussel, Brugge en uit het archief van de kloosterorde der Augustijnen te Gent. Er zijn opnamen gemaakt in de kerken van Grijskerke, Middelburg (Koorke), de Grote Kerk van Tholen en in de Grote Kerk van Beverwijk.

Deze deel genealogie vangt aan met de nazaten van de Middelburgse magistraat Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke, welke geboren werd in de laatste helft van de 15e eeuw. Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke was de elfde generatie van het geslacht. Deze tak van de familie is na de val van Middelburg in 1574 niet overgegaan naar de Hervormde kerk. Zij zijn allemaal zonder uitzondering Rooms Katholiek gebleven. In de roerige 16e eeuw speelde één van de zonen van Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke een belangrijke rol in de magistraat van Middelburg. Dat was de notabel Floris Corneliszoon van Grypskercke (Volgt Iib.), welke leefde van 1515-1602. Hij maakte de beeldenstorm mee, de belegering van Middelburg en haar overgave in 1574 aan de prins van Oranje en de overgang van stad en land naar de nieuwe Hervormde religie. Ook na 1574 bleef deze nestor van het Middelburgse stadsbestuur nog een belangrijke positie bekleden. Als Griffier van de Staten en Gecommitteerden van de Breede Geërfden des eilands van Walcheren werd hij op 4 februari 1575 opnieuw benoemd, ondanks het feit dat hij katholiek bleef. Hij nam op 16 februari 1589 op eigen verzoek ontslag vanwege zijn hoge leeftijd. Daarmee kwam aan een lange bestuurlijke carrière van bijna 50 jaar een einde. Als ambachtsheer van Grijskerke liet hij in 1599 geheel in de katholieke traditie van het verrichten van goede werken een uniek document in steen na. De inhoud heeft betrekking op de in dat jaar door Floris Corneliszoon van Grypskercke ingestelde jaarlijkse brooduitdeling. Het gebruik van dergelijke uitdelingen in nature aan armen stamt uit de Middeleeuwen. De steen is uniek, omdat deze geplaatst werd in een kerk, die ondertussen al twintig jaar ingericht was voor de Hervormde eredienst. De laatste ambachtsheren uit dit geslacht waren de broers Jhr. Jacob Floriszoon en Jhr. Johan Floriszoon van Grypskercke. Zij waren zonen van Floris Jacobszoon van Grypskercke en Jaqueline de Bie (Beye). Hun moeder Jaqueline was afkomstig van een aanzienlijk geslacht uit Brugge. Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke zou volgens de gegevens uit de in 1882 gepubliceerde genealogie in 1614 geboren zijn. Hij was de schrijver van het boek T'Graafschap van Zeeland. Willem te Water schrijft van Jacob van Grypskercke "zoo adelijk als zijne geboorte was, zoo edel was zijn vernuft, zoo gezond zijn oordeel en zoo weergaloos zijne geleerdheid in de rechten en staatsregeeringsvorm van Zeeland, met welk oordeel zijn zoon prof. J.W. te Water zich verenigde ⁴, terwijl ook de hoogleraar Adriaan Kluit s'mans kennis en scherpzinnigheid prijst. Uit de gegevens van o.a. F. Nagtglas zou hij zich na 1653 gevestigd hebben te Brugge of naaste omgeving, waar zijn zuster Jkvr. Maria Cornelia van Grypskercke woonde. Zij was gehuwd met Mr. François Rappaert en na diens overlijden met Jhr. Maarten van (der) Woude. Dat zou heel goed kunnen, want in 1655 droeg hij veel grond over. Bron: RAZE 1288, folio 162 recto e.d., d.d. 29 november 1655. Nader onderzoek te Brugge zal nog plaats vinden om te achterhalen wanneer en waar hij precies is overleden. Volgens de genealogie zou hij blijkens een ondertussen niet meer bestaande verlijdbrief van 20 juli 1656 in genoemd jaar gestorven zijn. Als ambachtsheer van Grijskerke werd hij opgevolgd door zijn jongste broer Jhr. Johan Floriszoon van Grypskercke, Heer van Grijskerke, Poppendamme, Ter Buttinge en Merlewater. Hij was de laatste katholieke ambachtsheer van Grijskerke in de mannelijke linie. Hij bleef ongehuwd en werd op 19

⁴ Archief Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1859, blz. 63.

december 1669 begraven te Brugge in het koor van de kloosterkerk van de orde der Augustijnen te Brugge. Een deel van zijn erfenis ging naar de prior van de orde der Augustijnen, Jacobus Willemaert, die tevens zijn biechtvader was. Johan Floriszoon van Grypskercke had in zijn woonhuis te Middelburg een omvangrijke bibliotheek met o.a. kostbare atlanten en de werken van Jacob Cats (!). Deze werden geschonken aan de orde evenals een aanzienlijke som geld. De erfgenamen hebben voor het Vrije van Brugge nog jaren na zijn dood processen gevoerd tegen de prior. De stukken daarvan zijn bewaard gebleven en bevinden zich in het archief van de orde te Gent. De heerlijkheid van Grijskercke werd in 1666 verkocht aan Gerard van der Nisse⁵.

Met het afsterven van deze tak verdween de familie niet van het toneel. De protestantse leden van de familie van Grypskercke bekleedden tot ver in de 18^e eeuw belangrijke posten in de vroedschap van Middelburg (17^e eeuw), Tholen (17^e eeuw), Vlissingen (17^e/18^e eeuw). Aan het einde van de 18^e eeuw was de familie Van Grypskercke in de mannelijke linie uitgestorven. Helemaal zeker zijn we echter niet, omdat vanaf de 15^e eeuw leden van het geslacht Van Grypskercke hun familienaam weglieten en zich bijvoorbeeld bedienden van hun patroniem (Hendrick Corneliszoon etc.). Een goed voorbeeld is de tak van de rechtsgeleerde Nicolaes Everadi. Al vrij vroeg (16^e eeuw) ging deze familie de naam Nicolai hanteren. Sommigen beweerden dat deze Nicolaas zou afstammen van een eenvoudige visser. Onderzoek heeft uitgewezen dat hij behoorde tot het geslacht Van Grypskercke (of een bastaard). Zijn naam werd in de rekeningen van het stadsarchief van Middelburg (Dr. W.S. Unger en H.M. Kesteloo) consequent als Mr. Claes (Nicolaes) van Grypskercke geschreven. Van de bisschop van Kamerijk mocht hij zijn familiewapen aanpassen. In plaats van de opstelling van 9 lelies op een veld van sabel 3x3, droeg hij het wapen in de opstelling 4x3x2. Dat gold ook voor zijn zoon Janus Secundus, alias Jan van Grypskercke (2). Bron: Universiteitsbibliotheek Leiden. Band met oorspronkelijke ketting (BPG 37). Icones Leidenses 15. Het werd op 9 november 1598 betaald en is het eerste bestelde schilderij van de Leidse Universiteit. Anonieme kopie naar een schilderij van Van Scorel.

Zijn andere zoon, Adriaan Nicolai, geboren Mechelen tussen 1505 en 1509, overleden Brussel 1568, noemde zich ook Hadrianus Marius, was kanselier van het hertogdom Gelre en het graafschap Zutphen, lid van de raad van beroerte en net als zijn broer Janus Secundus en Nicolaas Grudius, tevens bekend als Latijns dichter. Hij voerde echter weer het **wapen** van de

⁵ F. Nagtglas, Levensberichten van Zeeuwen, Middelburg 1890, blz. 307, met een verwijzing naar Zelandia Illustrata deel I, blz. 669.

familie Van Grypskercke: In zwart negen lelies van zilver, geplaatst 3x3x3⁶. Zijn derde zoon en dichter Nicolaas Grudius (van Grypskercke) werd begraven te Alseberg, België. Op zijn zerk is zijn familiewapen niet afgebeeld alleen de tekst: D(eo) O(ptimo) M(aximo) S(epultus) NICOLAUS GRUDIUS NICOLAI F(ilius) EQ(ues) BRABANTIAE QUAES(tor) ORDINIS EQQ (=equitum) VELLERIS AUREI SCRIBA CUM CONIUGIB(us) In vrije vertaling:

Aan God de opperste Heer. Hier ligt begraven Nicolaas Grudius, zoon van Nicolaas, ridder, schatbewaarder van Brabant, schrijver van de ridderorde van het Gulden Vlies, met zijn echtgenote. Ook m.b.t. deze tak is een publicatie in voorbereiding.

Ook de Middelburger Mr. Willem van Citters had in het laatste kwart van de 18^e eeuw nog contact met een Van Grypskercke uit Frans Vlaanderen. Uitgestorven of niet, in ieder geval kan geconstateerd worden dat er diverse personen zijn, die via hun kwartieren rechtstreeks afstammen van dit oude Zeeuwse geslacht.

Korte genealogie van de nazaten van Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke.

(Zie genealogie van Grypskercke, bijlage T'Graafschap, 11^e generatie B 2.)

I.

Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke, Heer van Grijskerke, Poppendamme en Ter Buttinge.

Geboren voor 1500

Overleden 1 oktober 1527, Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 793. (volgens de navolgende bronnen overleden voor 1 februari 1530, Bron: Leenregisters Bewesten Schelde, NADT 501, inventarisnummer 1747N, folio 8 recto en verso, d.d. 31 mei 1530. (Hendrik Willemszoon van Grypskercke heeft op 1 februari 1530 leenlanden gelegen te Grijskerke en Domburg verkocht aan de gebroeders Hendrik Corneliszoon- en Floris Corneliszoon van Grypskercke, zonen van wijlen Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke ter grootte van 24½ gemet 4½ roeden. Bron: Leenregister van Bewesten Schelde, NADT 501, inventarisnummer 1747N, folio 8 recto & verso, d.d. 31 mei 1530.)

Zoon van Hendrik Sijmonszoon van Grypskercke en Clara of Flora van Campen.

Lid van het stadsbestuur van Middelburg 1518-1527, Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888.

Burgemeester van Middelburg van 22 maart 1517 – 1 oktober 1527. Bron: CBG, 1.7.2, Wapenkaart van de burgemeesters van Middelburg sinds 1498, Ottho en Pieter Thol. Zie jaren: 1512, 1522, Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, blz. 305, nr. 17, Middelburg, 1888. En: Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 793.

Dijkgraaf van de Vijf Ambachten van de Polder Walcheren in 1516. Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888.

Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 856, R.15; A.72 tot 75, de navolgende ambten:

Gedeputeerde vanwege de stad Middelburg en van de Staten des eilands van Walcheren.

Dr. W.S. Unger, Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd, **deel II**, Den Haag, 1923, blz. 457. Aanleg van een “zorchdijck” bij Welsinghe om visitatie te doen, kreeg hij betaalt voor wagenhuur 16 groot en voor “vertering” (maaltijd) in de Groote Cogge, 3 schelling 4 grote vlaams. 12 mei 1526.

Gehuwd met:

Jkvr. Catharina d'Oude van Welle en Sparrenburg.

⁶ Wazamar, historische geslachtswapens.

Overleden 1528.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. **Hendrik Corneliszoon van Grypskercke** **Volgt IIa.**
2. **Cornelis Cornelis Heyndricxzoon van Grypskercke, Schout van Grijpskerke. Dijkgraaf van de Vijf Ambachten van de Polder Walcheren** van 1 juni 1550 tot 31 mei 1556. Bron: Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 805 en 812, bijlage VI.

De grafzerk in de Hervormde kerk van Grijpskerke (Walcheren) van **Cornelis Cornelis Heyndricx zoon van Grypskercke, Schout van Grijpskerke en dijkgraaf van de Vijf Ambachten van de polder Walcheren van 1 juni 1550 tot 31 mei 1556.** Bron: bijlage VI, pagina 812, Inventaris C. de Waard, Zeeuws Archief, Middelburg. Het wapen van de familie Van Grypskercke op deze zerk heeft de Franse periode doorstaan.

Detail van de tekst onder het familiewapen.

Derde grafzerk van het geslacht van Grypskercke in de kerk van Grijpskerke, Walcheren.

Cornelis Cornelis Hendriks zoon van Grypskercke.

Schout van Grijpskerke en dijkgraaf van de Vijfambachten.

In de kerk van Grijpskerke op Walcheren ligt behalve de zerk van Heer Floris Jacobszoon van Grypskercke nog een zerk.

Deze overigens zwaar geschonden zerk laat duidelijk het familiewapen zien van het geslacht Van Grypskercke. Het is gesitueerd in het midden, een veld met daarop 9 lelies, met dekkleden en de Grijp als helmteken. Aan

weerszijden stond er tekst op de zerk. Alleen aan de muurzijde (zuidkant van de kerk), linkerzijde van de zerk is een deel van de tekst nog te zien, maar onleesbaar geworden. Op de vier hoeken van de zerk staan leesbaar de navolgende namen bij de familiewapens, waarvan alleen een leeg schild is afgebeeld:

Links boven: Van Grypskercke; rechtsboven: tekst verdwenen. Links onder: Domburgh (het riddermatige geslacht Van Domburg en rechtsonder Van Wissekercke.

Onder het wapenschild is een "tekstblok" gesitueerd dat nog gedeeltelijk leesbaar is, zie tevens de detailfoto.

Op basis van genealogische informatie en nauwkeurige bestudering van de gehavende tekst op woensdag 9 november 2005, zijn de heren K.P. de Bree uit Grijskerke en J.C. Verhage uit Velsbroek, tot de volgende gedeeltelijke reconstructie van de tekst gekomen:

Hier leyt begraven Cornelis filius Cornelis Hz (Hendrikszoon) van Grypskercke Schoudt van Grypskercke ende dycgrave vande vyf ambachten begraven den IIIden february..... Oudt.....

3. Dingena Cornelisdr. Van Grypskercke, gehuwd met **Nicolaes Adriaenszn. Duvelaer**.
Bron: Rekenkamer van Zeeland A, inventarisnr. 404, Geluwe 1, folio 48 verso, d.d. 2 februari 1600
4. **Floris Corneliszoon van Grypskercke, geboren 1515** **Volgt IIb.**

Volgt IIa. (12^e generatie C 1, blz. 523.)

Hendrik Corneliszoon van Grypskercke, overleden voor 25 augustus 1559, Bron: Zeeuws Archief Middelburg, Archief familie Van Borssele van der Hooghe, Inventarisnummer 104, d.d. 25 augustus 1559. **Baljuw van de stad Middelburg van 1 juni 1552 tot 31 december 1552**. Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk VI, blz. 43 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894. Voorts: Rekenkamer van Zeeland, Bourgondisch Oostenrijkse tijdvak, inventarisnummer 503, d.d. 31 december 1552, Rekening van de **Baljuw Hendrik Corneliszoon van Grypskercke**. **Burgemeester van Middelburg van 1536 (10 februari 1537) - 1551**. Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk VI, blz. 44 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894, en Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 305.) Hij had zijn huis "staen jegens der stadthuys over", tegenover het stadhuis, nieuwe getimmerd in 1546. Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888. Hij werd **poorter van Middelburg** op 31 juli 1526. Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888. **Lid van het stadsbestuur van Middelburg tussen 1531 en 1548**, Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888. **En lid van het stadsbestuur van 1549-1555**, (bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 111.). **Gezworene van de Westwatering van de Polder Walcheren in 1528**. Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888.

Leenman der grafelijkheid van Zeeland, bron: Inventarisnummer 1358. 1538 October 19, Archief O.L.V. Abdij te Middelburg, toegangsnummer 27.

Waterklerk van de Westwatering van Walcheren in 1538 en 1540, Bron: Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 810.

Hendrik Corneliszoon van Grypskercke, ontving 22 schelling, omdat hij de **Overloper van de Vijfambachten** geschreven had, 1531. Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 358.)

Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 795 en 856: Heyndrick Corneliszoon van Grypskercke, R. 107: **Burgemeester en gedeputeerde vanwege de stad Middelburg en van de Staten des eilands van Walcheren**.

Hij was voogd over zijn jongere broer Floris Corneliszoon van Grypskercke, zie nr. 4. Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI,

stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888. Hendrik Willemszoon van Grypskercke heeft op 1 februari 1530 leenlanden gelegen te Grijskerke en Domburg verkocht aan de gebroeders Hendrik Corneliszoon en Floris Corneliszoon van Grypskercke, zonen van wijlen Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke ter grootte van 24½ gemet 4½ roeden. Bron: Leenregister van Bewesten Schelde, NADT 501, inventarisnummer 1747N, folio 8 recto & verso, d.d. 31 mei 1530.

Overige bronnen: Zeeuws Archief Middelburg, Archief familie Van Borssele van der Hooghe, Inventarisnummer 104, d.d. 25 augustus 1559.

Zeeuws Archief, Middelburg, Toegangsnummer 27, Archief Onze Lieve Vrouwe Abdij te Middelburg.

Rekeningen van den ontvanger van het grafelijk schot in Oostkapelle en elders in Walcheren over de jaren 1538/9-1566/7. De inventarisnummers:

- Inventarisnummer 1358. 1538 October 19. Burggraaf en leenmannen der grafelijkheid van Zeelandt benoemen Gillis van Borre, Pieter Rutinck en Henrick Cornelis' zoon van Gripskercke, leenmannen der grafelijkheid, tot commissarissen om eene verkaveling te maken van de ambachtsheerlijkheid Oostcapple, waarover partijen, Clais Heynricx zoon van Wissenkercke en de prelaat van Middelburch, verschillen. Aldus gedaen ende gewesen te Middelburch in Zeelandt den negentiensten dach van Octobre XV achtendertich. Oorspr. (Inv. nr. 88).
- Inventarisnummer 1379. 1541 Januari 4 B. Schepenen van Middelburch oorkonden, dat Jan Rijckx zoon de Visschere aan Jacop Joos' zoon Scipman den eigendom van alle goederen, hem aangekomen bij doode van Heynrick Bartelmeeus' zoon, baljuw en opperdijkgraaf van Duvelant, overdraagt. Dit was gedaen int jaer ons Heeren dusent vijfhondert ende veertich opten vierden dach in Januario stijl van Hollant. Oorspr. (Inv. nr. 736). Met 3 geschonden schepenzegels (van Jan Eeuwouts zoon, Heynrick Cornelis' zoon van Grijskerke en Fernande Darnedo) in groene was.
- Inventarisnummer 1420. 1545 April 8. Pieter Rutinck, Heynrick Cornelis' zoon van Gripskercke en Cornelis Schobbelants zoon, leenmannen der grafelijkheid van Zeelandt, oorkonden, dat Clais Heynricx zoon van Wissenkercke en de prelaat van Onser Vrouwen klooster te Middelburch, die met elkander in geschil liggen over de kaveling der ambachtsheerlijkheid van Oostcapple, hunne aanspraken nader toelichten. Den achsten Aprilis anno XV vyvenveertich naer Paesschen. Oorspr. op papier (Inv. nr. 88).
- Inventarisnummer 1485. 1555 Maart 30. Leenmannen der grafelijkheid van Zeelandt oorkonden, dat Jaspas Adriaens zoon van Poppendamme aan Mathijs Heemswijck, abt van Ons Lieve Vrouwen klooster te Middelburch, 27 gemeten 48 roeden ambachts aldaar, hem aangekomen bij doode van zijn vader Adriaen Cornelis' zoon van Poppendamme, overdraagt. Dit was gedaen int jaer ons Heeren duyst vijfhondert ende vierenvijftich opten naestlesten Martii voor Paisschen. Oorspr. (Inv. nr. 89). Met de geschonden zegels der 3 leenmannen (Heyndrick Cornelis' zoon van Grijskercke, mr. Jaspas Arents zoon Vriese en Jan van der Hooge doude) in roode was.
- Inventarisnummer 1488. 1556 Maart 9. Leenmannen der grafelijkheid van Zeelandt oorkonden, dat Jaspas Adriaens zoon van Poppendamme aen mr. Adriaen Proost 27 gemeten 48 roeden ambachts te Oostcappel en 21/2 gemeten ambachts aldaar, hem aangekomen bij doode van zijn vader Adriaen Cornelis' zoon van Poppendamme, overdraagt. Dit was gedaen int jaer ons Heeren duysent vijfhondert vijff ende vijftich opten negensten Martii naer stijl van Hollandt. Oorspr. (Inv. nr. 89). Met de gedeeltelijk geschonden zegels der 3 leenmannen (Heyndrick Cornelis' zoon van Grijskercke, mr. Jaspas Arents zoon Vriese en Pieter Cornelis' zoon Haeck) in roode was.-Met een transfix d.d. 1556 Mei 12 (zie nr. 1490).

Gehuwd met Lijsbeth Jansdochter van Geervliet. Dochter van Adriaan Janszoon van Geervliet en Berthe Duvelaar. (Bron: Collectie Zeeuwse Genealogieën nr. 246 en Handschriften Verzameling 427, Zeeuws Archief Middelburg.)

Uit dit huwelijk zijn de navolgende kinderen geboren:

1. **Jacob Hendrikszoon van Grypskercke** **Volgt IIIa.**
2. **Anthonis Hendrikszoon van Grypskercke** **Volgt IIIb.**
3. **Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke** **Volgt IIIc.**

Zeeuws Archief Middelburg
Rekenkamer Bourgondische-Oostenrijkse tijdvak.
Inventarisnummer 503.
Rekening van de rekenkamer opgemaakt door de
Baljuw Hendrik Corneliszoon van Grypskercke.

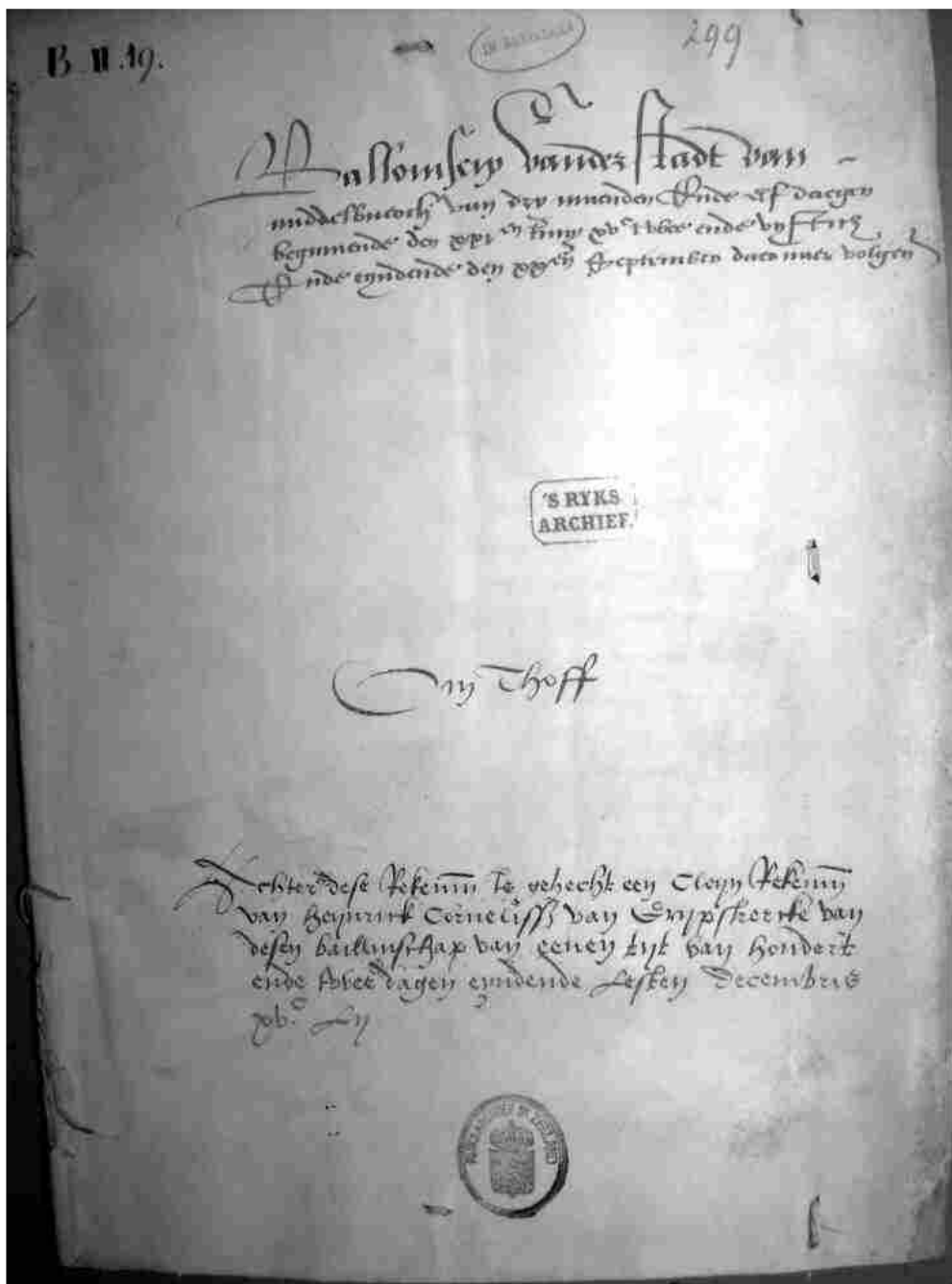
Op de omslag staat:

Boven:

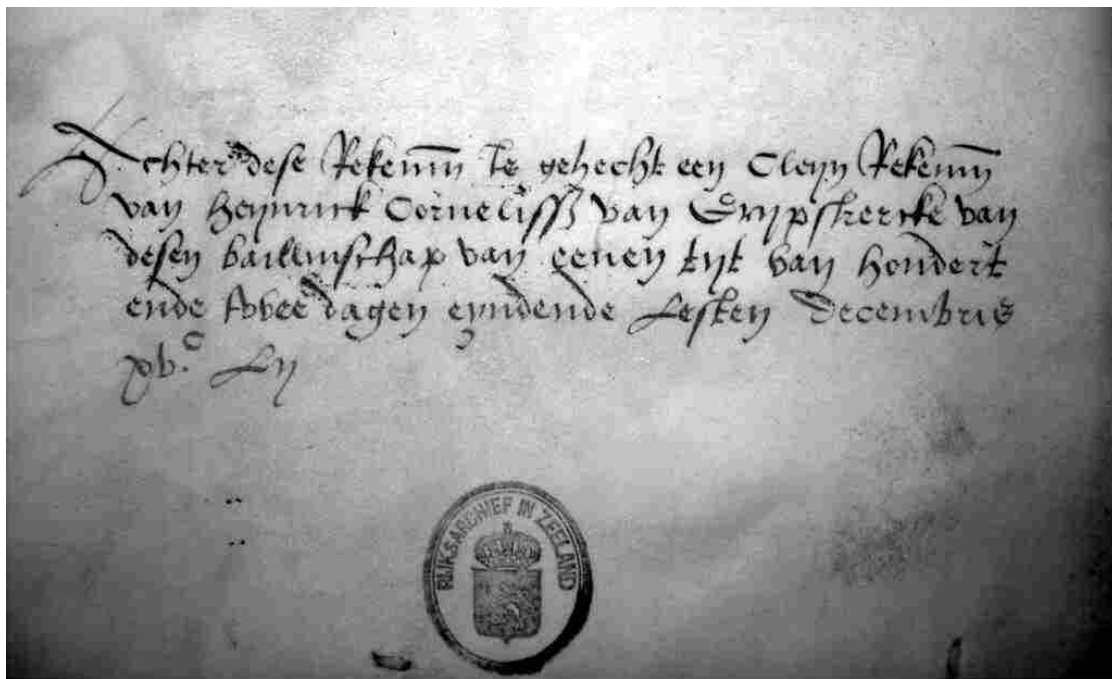
Ballouschap (Baljuwschap) van der stadt van Middelburch van dry maenden ende elf daegen beginnende den XXI en juny XVC twee ende vyftich ende eyndende den XXen september daer naer volgend.

Onder: (zie detailfoto hierna).

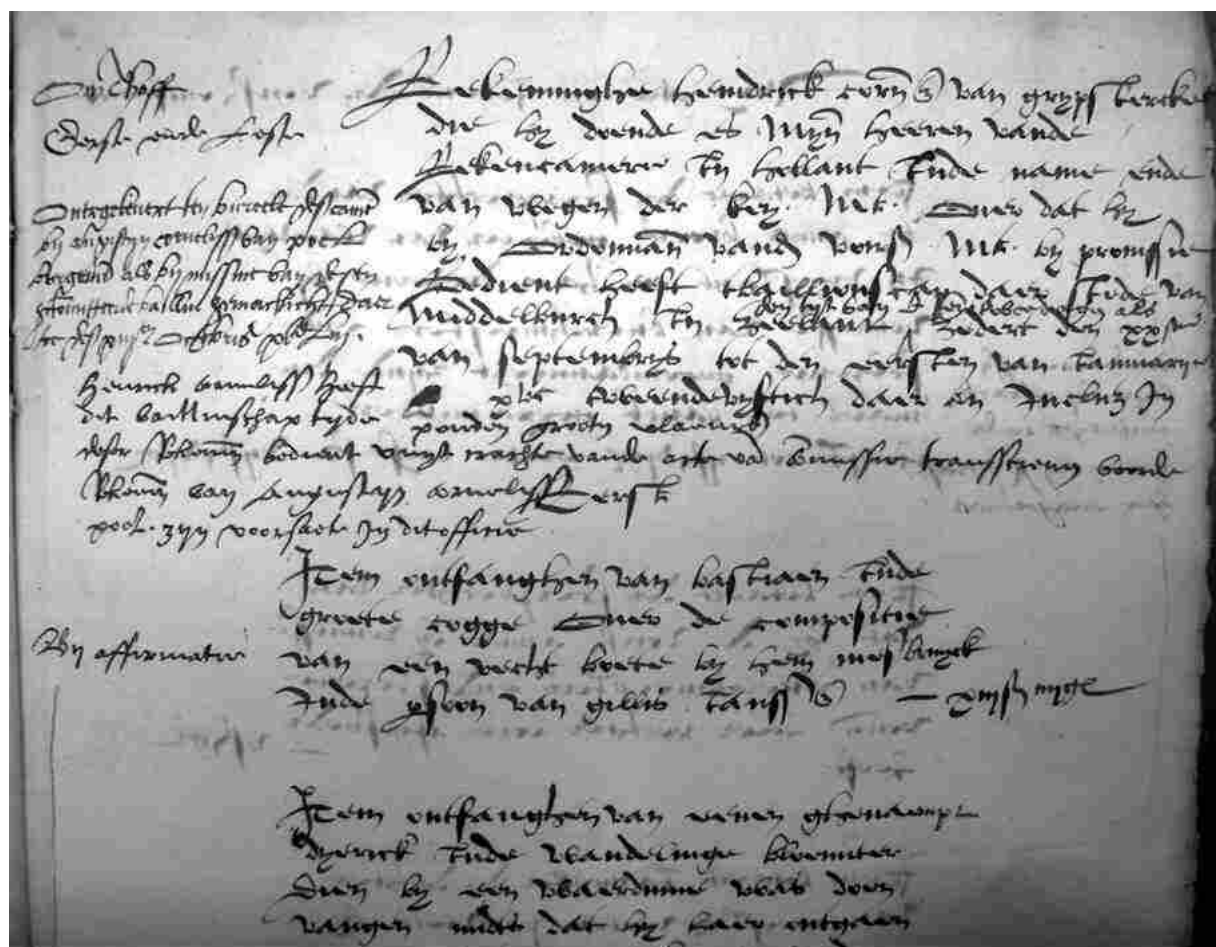
Achter dese rekening is gehecht een cleyn rekening van Heynrick Cornelisse van Grypskercke van desen bailluschap van eenen tyt van hondert ende twee dagen eyndende lesten decembris XVCLII (31 december 1552).

Zeeuws Archief Middelburg. Toegangnummer 501. Rekenkamer Bourgondisch-Oostenrijkse tijdvak. Inventarisnummer 503. Omslag met daarop de naam van de Baljuw Hendrick Corneliszoon van Grypskercke.

Detail opname van Inventarisnummer 503, Rekenkamer Bourgondisch-Oostenrijkse tijdvak. Heyndrick Corneliszoon van Grypskercke.

Aanhef van de rekening uit de Rekenkamer Bourgondisch-Oostenrijkse Tijdvak, Inventarisnummer 503. Baljuw Heyndrick Corneliszoon van Grypskercke.

Aanhef:

Rekeninghe Hendrick Cornelis zone van Grypskercke die hy doende es myn heeren vande rekencamer in Hollant inde name ende van wegen der ken(nisse) wt om(m)e dat hy by ordonnantie van de voors wt by promisse gedient heeft tbailliouschap dair (der) stede van Middelburch in Zeelant den tyt van hondert dagen als zedert den XXI sten van septembris tot den eersten van january XVC twee ende vyftich daer en incluz in. (1 januari 1552).

Volgt Iib. (12^e generatie C 4, blz. 524)

Floris Corneliszoon van Grypskercke

Geboren circa. 1515. Hij was blijkens zijn ondervraging in 1567 omtrent 52 jaar oud. Bron: Dr. J. van Vloten, Onderzoek van s'konings wege ingesteld omtrent de Middelburgsche beroerten van 1566 en 1567, Utrecht, 1873.

Plaatste een steen in de muur van de kerk van Grijskerke op Walcheren t.b.v. de armen aldaar, 1 november 1599.

Overleden even na 29 april 1602, woonde te Middelburg. Bron: Rekenkamer van Zeeland A, Inventarisnr. 404, Geluwe 1, folio 84 verso. Hij was in 1600 ontvanger van de wezen van (Mr.)Jacob Floriszoon van Grypskercke. Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, achtste deel, eerste stuk, hoofdstuk XV, Personen, blz. 110, Middelburg, 1898.

Zoon van Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke, burgemeester van Middelburg en Catharina d'Oude van Welle en Sparrenburg.

Begraven waarschijnlijk in de kerk te Grijskerke. In de kerk ligt een grote zerk waarvan de inscriptie niet meer te lezen is. Bloem of vogelmotief is nog te onderscheiden.

Lid van het stadsbestuur van Middelburg 1540- (1571) tot 13 januari 1574, Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekening van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk XVIII, Personen, blz. 111 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894.

Burgemeester van Middelburg, van 29 december 1560 t/m 13 februari 1561, Bron: Wapenkaart van de Burgemeesters van Middelburg sinds 1498, CBG, 1.7.2. Ottho en Pieter Thol. ; 1563, 1568, 1570, Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekening van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk VI, blz. 45 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894.

Schepen van Middelburg in: 1542, 1543, Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888. Benoemd tot Schepen op 22 december 1567, Bron: ARA Brussel, Aud., 809/33 losse stukken. 1571-1574, Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekening van Middelburg, 1550-1600, blz. 127 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894.

Raad van Middelburg in 1540, Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk VI, stadsbestuur, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888.

Leenman van de Grafelijkheid van Zeeland, Archief van de Rekenkamer van Zeeland A, regesten, inventarisnr. 101, d.d. 22 maart 1571.

Waterklerk van de Poorterserven, 1556 en 1561. Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekening van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk XVIII, Personen, blz. 111 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894.

Klerk (griffier) van de Tresoriers (houdende de rekeningen van de Tresoriers van de stad Middelburg, jaarwedde was £ 8:6:8,- stadsrekening 1566.). Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekening van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk XVIII, Personen, blz. 111 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894.

Archief van de Polder Walcheren, Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. de Waard, Middelburg 1919, blz. 803 en 856: Inleiding blz. 73 en voorts: I.1; R.7, 52, 149, 167, 184, 189 tot 195, 205, 220, 221, 225, 243, 246, 248, 282; A. 208, 209, 212, 214, 215, 217 tot 219, 221, 256 tot 258, 381, 758, waaruit de navolgende ambten:

Floris Corneliszoon van Grypskercke, **Burgemeester, Schepen, Vertegenwoordiger vanwege de stad Middelburg; van de drie Staten en Gecommitteerden van de Breede Geërfdes des eilands van Walcheren**, van 29 december 1563 t/m 13 januari 1574.

Griffier van die Staten en Gecommitteerden van de Breede Geërfdes des eilands van Walcheren van 2 december 1565 tot 5 februari 1572 en van 4 februari 1575 tot 16 februari 1589. Hij nam op 16 februari 1589 op eigen verzoek ontslag vanwege zijn hoge leeftijd.

Geërfde en gemachtigde van de geërfden in de polder Oosternieuwland.

Ambachtsheer van Grijpskerke, Poppendamme en Ter Buttinge op Walcheren.

Overige bronnen:

Floris Corneliszoon van Grypskercke; Raad, Schepen en Burgemeester van de stad Middelburg; Archief Godshuizen Middelburg (Charters 1343-1812), Toegangsnr. 24.2. Inventarisnummers: 563; 565; 580; 585; 589; 596; 600 en 609.

Rechterlijk Archief Zeeland Eilanden, toegangsnr. 10, Inventarisnr. RAZE 128, d.d. 10 mei 1581, Floris Corneliszoon van Grypskercke machtigt Lenaert de Keijser. RAZE 130, folio 130, d.d. 13 mei 1578. RAZE 130, d.d. 10 mei 1581, Floris Corneliszoon van Grypskercke te Middelburg namens de wezen van Cornelis Huygens; rente in 2 huizen (verleent bij Franciso de Fanville) naast elkaar en genaamd De Roode Gans, lange jaren voor de trouwelen in 1569 de rentebrief aan Cornelis Huygens gegeven die toen met zijn dochter (Cornelia) getrouwd was en moeder van de wezen. RAZE 135, d.d. 12 juli 1588, Floris Corneliszoon van Grypskercke, grootvader van de wezen van Cornelis Huijgens. RAZE 430 A, folio 13 verso, d.d. 23 december 1541 (Veere).

Leenregisters Bewesten Schelde:

Hendrik Willemszoon van Grypskercke heeft op 1 februari 1530 leenlanden gelegen te Grijpskerke en Domburg verkocht aan de gebroeders Hendrik Corneliszoon- en Floris Corneliszoon van Grypskercke, zonen van wijlen Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke ter grootte van 24½ gemet 4½ roeden. **Bron: Leenregister van Bewesten Schelde, NADT 501, inventarisnummer 1747N, folio 8 recto & verso, d.d. 31 mei 1530.**

Brabants Historisch Informatie Centrum, Archief van de Raad van Brabant, toegangsnummer 19, Inventarisnummer 788.3862, d.d. 15 juli 1562, Floris Corneliszoon van Grypskercke gehuwd met jkvr. Quiryne Bisschops.

Handschriftenverzameling 468 H, d.d. 23 januari 1580 voogd van Pauwels Jans, wezen.

Godshuizen Middelburg, 1343-1812, toegangsnr. 24.2 regestenlijst.:

Inventarisnummer 563, d.d. 17 mei 1559, Floris Corneliszoon van Grypskercke, Schepen van Middelburg en gecommitteerde van Burgemeesters en Schepenen van Middelburg hoort de rekening van het gasthuis af over de jaren 1558/1559.

Inventarisnummer 580, d.d. 1 juni 1563, Floris Corneliszoon van Grypskercke, Raad van de stad Middelburg, gecommitteerde van de wet, hoort de rekening van het gasthuis af over de jaren 1562/1563.

Inventarisnummer 585, d.d. 23 mei 1564, Floris Corneliszoon van Grypskercke, wethouder der stad Middelburg hoort de rekening van het gasthuis af over de jaren 1563/1564.

Inventarisnummer 589, d.d. 13 juni 1565, Floris Corneliszoon van Grypskercke, Schepen van Middelburg en gecommitteerde van Wet en Raad hoort de rekening af van het gasthuis over de jaren 1564/1565.

Inventarisnummer 596, d.d. 20 mei 1567, Floris Corneliszoon van Grypskercke, Raad van Middelburg, hoort de rekening af van het gasthuis over de jaren 1566/1567.

Inventarisnummer 600, d.d. 8 juni 1568, Floris Corneliszoon van Grypskercke, Schepen van Middelburg, hoort de rekening van het gasthuis af over de jaren 1567/1568.

Inventarisnummer 609, d.d. 31 mei 1568, Floris Corneliszoon van Grypskercke, burgemeester van Middelburg, hoort de rekening van het gasthuis af over de jaren 1568/1569.

Rekenkamer van Zeeland A, Inventarisnr. 404, geluwe 1, d.d. 20 januari 1604, folio 60 verso en 61 recto. Idem folio 84 verso, 85 recto, d.d. 13 juli 1602. Floris Corneliszoon van Grypskercke draagt een deel van zijn leenlanden over aan Jkvr. Anna van Grypskercke en haar man Jhr. Jacob van Renesse van Baer. Anna was weer een dochter van Jhr. Symon Corneliszoon van Grypskercke.

Rekenkamer van Zeeland, Rekenkamer A, toegangsnr. 502, regesten, Inventarisnummer 16. Charles, keizer der Romeinen, verkoopt aan Floris Corneliszoon van Grypskercke eene erfelijke rente van 18 pond van 40 grote vlaams per jaar, losbaar tegen den penning 12, op den tol van Yersickeroot. Met 2 transfixen, d.d. 3 maart 1582, en d.d. 19 februari 1603. Datering: 23 mei 1552. Aan deze brief is de quitantie van betaling der koopsom van 216 pond gehecht. Op de rugzijde staat de quitantie betreffende de aflossing van het kapitaal en betaling van de laatst verschenen rente, d.d. 13 april 1628 geschreven. De brief is gecancelleerd. Bijlage tot de rekening van de domeinen Bewesten Schelde over 1627, folio 190 verso.

Inventarisnummer 66, d.d. 14 juli 1558, Floris Corneliszoon van Grypskercke is Schepen, zijn zegel in groene was.

Inventarisnummer 101, d.d. 22 maart 1571, Floris Corneliszoon van Grypskercke, leenman van de grafelijkheid van Zeeland. Zeer geschonden zegel in rode was.

Inventarisnummer 130, d.d. 3 maart 1582, Willem Floriszoon van Grypskercke en zijn broer Jan Floriszoon van Grypskercke, zonen van Floris Corneliszoon van Grypskercke.

Dr. W.S. Unger, Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd, deel I, Den Haag, 1923:

Nr. 187, blz. 215, d.d. 29 januari 1564 (1563 stilo curie Hollandie), besluit van Wet en Raad van Middelburg, betreffende een ordonnantie op de nachtwoak. Floris Corneliszoon van Grypskercke = burgemeester.

Nr. 306, blz. 301, d.d. 20 januari 1574 (1573 naar Holland), besluit van Wet en Raad betreffende een voorbod op het slaan van gouden munten. Floris Corneliszoon van Grypskercke (is Schepen in dat jaar).

Nr. 560, blz. 489, d.d. 28 januari 1574, besluit van Wet en Raad betreffende het verlenen van een herdenkingspenning en accijnsvrijdom aan de magistraten. Floris Corneliszoon van Grypskercke = Schepen.

Floris Corneliszoon van Grypskercke was ontvanger der wezen van zijn zoon (Mr.) Jacob Floriszoon van Grypskercke anno 1600. Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, achtste deel, eerste stuk, hoofdstuk XV, Personen, blz. 110, Middelburg, 1898.

Gehuwd met:

Jkvr. Quiryne Jacobsdr. Biscop

Overleden in **1548**. , Jacob oud 17 en Adriaan, oud 14 jaar, daer moeder af was Quiryneken. In de rekening van 1562 worden vermeld: Jacob, Adriaan en Willem, kinderen van Floris. In de rekening van 1563 wordt ook nog een dochter vermeld: Cornelia Florisdr. van Grypskercke. Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekening van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk XVIII, Personen, blz. 111 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894.

In Archief, zesde deel, derde stuk, Hoofdstuk XIX, Personen, blz. 377, Middelburg, 1888, staat dat “Jan Florissen van Grypskercke, oud 5 jaren, “daer moeder af es jonckvrouwe Quirine Jacob Bisscopsdochter, **1548**. Dat klopt met de informatie uit het Charter d.d. 15 juli 1562 (Bron; Raad van Brabant, toegangsnr. 19, inventarisnummer 788.3862, d.d. 15 juli 1562 staat letterlijk: dat op 1 augustus 1553: Floris Corneliszoon van Grypskercke als getrouwt hebbende jonkvrou Quiryne Bisschops Jacobsdochter en dat zij voor 1 augustus 1553 was overleden “aff was”. Dochter van Jacob Jan Pietersz Bisschop (Biscop), lid van het

stadsbestuur van Middelburg tussen 1511 en 1518 Bron: Archief, zesde deel, derde stuk, hoofdstuk XIX, Personen, blz. 371, Middelburg, 1888. en N.N.

Kinderen:

Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekening van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk XVIII, Personen, blz. 111 uit: Archief zevende deel, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894, en: Raad van Brabant, toegangsnr. 19, inventarisnummer 788.3862, d.d. 15 juli 1562

1. **Mr. Jacob Floriszn van Grypskercke**, geboren 1531 te Middelburg **Volgt IIId.**
2. Adriaan Floriszoon van Grypskercke, geboren 1534 te Middelburg
3. Willem Floriszoon van Grypskercke, geboren voor 1548

Zeeuws Archief, Middelburg, **Archief van de Rekenkamer van Zeeland, Rekenkamer A, Toegangsnummer 502, regesten.** Inventarisnummer 130. 1582 Maart 3. Schepenen van Middelburch oorkonden, dat **Willem Florissen van Grypskercke aan zijn broeder Jan Florissen van Grypskercke** de helft van den eigendom van den brief, ten behoeve van comparants vader Floris Cornelis (' zoon) van Grypskercke verleden, hem voor de helft ten kavel gevallen en den voorschreven Jan Florissen voor de andere helft aankomende, door welken brief deze gestoken is (zie nr. 16), overdraagt.

Oorspr. Met 3 schepenzegels (van Marinus Gillisse soen. Nicolaes Adriaens Meyros en Jacob Willems (Ravesteyn) in groene was.

- Met 1 transfix, d.d. 19 Februari 1603 (zie nr. 208). N.B. Bijlage tot de rekening van de domeinen Bewesten Schelde over 1627, fol. 190 verso.

4. **Cornelia Florisdr. van Grypskercke**, was al geboren voor 1548, Bronnen: RAZE 343, folio 129 recto, d.d. 12 februari 1540. RAZE 130, d.d. 10 mei 1581. **Gehuwd met Mr. Cornelis Huygens.** En bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 111, Floris Corneliszoon van Grypskercke had een dochter Cornelia 1563. **In de genealogie staat vermeld dat zij gehuwd zou zijn geweest met Floris Hugens. Dat moet een fout zijn.**
5. **Jan Floriszoon van Grypskercke**, geboren 1543. **Volgt IIIe.**

Floris Corneliszoon van Grypskercke

Floris van Grypskercke werd circa 1515 geboren, waarschijnlijk te Middelburg. Zijn vader Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke was burgemeester van de hoofdstad. Zijn twee broers Hendrik Corneliszoon- en Cornelis Corneliszoon van Grypskercke zijn evenals Floris Corneliszoon in de voetsporen van hun vader getreden. Broer Hendrik werd eveneens burgemeester van Middelburg en gezworene van de Westwating van de Polder Walcheren. Zijn broer Cornelis werd de schout van Grijskercke en dijkgraaf van de Vijf Ambachten van de polder Walcheren. Floris zou tijdens zijn leven vele ambten bekleden. Hij was gehuwd geweest met jkvr. Quiryne Jacobsdr. Biscop († 1548). Zij was een dochter van de regent Jacob Jan Pieterszoon Biscop, eveneens lid van de magistraat van Middelburg. Ondanks het feit dat Walcheren na 1574 vrijwel geheel protestant werd, is Van Grypskercke rooms katholiek gebleven evenals zijn nageslacht. Zijn kleindochter Appolonia Jansdr. van Grypskercke huwde met Jacob Roelandszoon Magnus in 1606 te Middelburg voor de kerk, maar bleef katholiek. Dat gold ook voor de overige leden van de familie Magnus. Zoals de neef van van Roeland Magnus, Mr. Jacob Simonszn. Magnus. Hij studeerde aan de Rooms Katholieke universiteiten van Padua (1587) en Bologna (1588), welke met Orleans een van de centra was voor juridische studies. Zijn jongere broers Alexander (geb. ca. 1583) en Constantinus Magnus (geb. ca. 1584-† v. 2 maart 1650) studeerden zelfs nog in 1608 in Padua, nadat ze vooraf de Leidse Universiteit bezocht hadden. De dichter Liens is er in het begin van de zeventiende eeuw in de medicijnen gepromoveerd. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat de families Magnus en Liens tot die geslachten behoorden, die aanvankelijk

alleen maar voor de schijn met de Hervorming zijn meegegaan, maar in hun hart het oude geloof nog lang trouw zijn gebleven.⁷

Uit onderzoek blijkt dat leden van de familie Van Grypskercke naar Brugge zijn vertrokken. Dat heeft enerzijds te maken met het feit dat echtgenotes/ten afkomstig waren van Brugge, familiebanden. Anderzijds, dat zakelijke relaties en de godsdienst een rol hebben gespeeld. Kleinkinderen van Floris van Grypskercke zijn gestorven en begraven in katholieke kerken te Brugge. De zonen en enkele kleinzonen zijn begraven in de kerk van Grijskerke, maar wel als katholiek lidmaat. Op dit moment wordt nog onderzoek gedaan naar de tekst op een zerk te Grijskerke. Het is vrijwel zeker dat de oudste zoon van Floris, Mr. Jacob van Grijskerke, gestorven is op 21 oktober 1587 en begraven in de kerk van Grijskerke. In ieder geval is hij voor 1600 al overleden, want zijn vader Floris Cornelis is in dat jaar ontvanger van zijn wezen. Ook de zoon van Mr. Jacob van Grypskercke, Floris Jacobszoon van Grypskercke ligt als katholiek lidmaat in de kerk van Grijskerke begraven. Floris Corneliszoon van Grypskercke is oud geworden, circa 87 jaar. De laatste bron is die uit de rekenkamer van Zeeland, waar hij op 29 april 1602 als burger wonende te Middelburg leenlanden te Grijskerke overdraagt aan de katholieke edelman Jhr. Jacob van Renesse van Baer, gehuwd met Jkvr. Anna Symonsdochter van Grypskercke. Daartoe behoort ook 1 gemet 54 roeden leenland in het blok achter Onnercx Pier Claesz blok, zie de steen in de muur van de kerk te Grijskerke. Na 1602 zijn er geen bronnen meer te vinden m.b.t. Floris Corneliszoon van Grypskercke. Waarschijnlijk is hij begraven in de kerk van Grijskerke. In de kerk ligt nog een grote zerk waarvan de tekst verdwenen is, maar waar met wat goede wil nog iets te ontdekken is van een bloem of vogeltjes motief. Wellicht is dit zijn graf. Vanaf 1540 tot 16 februari 1589 heeft hij de stad Middelburg gediend als raad, schepen, burgemeester en laatstelijk als griffier der Staten. In zijn leven veranderde de wereld van die dagen snel. Hij maakte de beeldenstorm mee in 1566, en was op dat moment griffier van de trossiers. De door de beeldenstormers aangerichte vernielingen in de Middelburgse kerken zag hij met afgrijzen aan. Hij was zo ontdaan dat hij er dagen ziek van was. Zijn huis stond vlakbij de Westmonster of Sint Maartenskerk op de Grote Markt van Middelburg. Vanuit het raam van zijn slaapkamer zag hij de beeldenstormers de kerk uitkomen, nadat zij hun werk gedaan hadden. In 1567 toen er een onderzoek kwam naar de troebelen van 1566, werd hij opnieuw benoemd tot Schepen van Middelburg. Daaruit mag geconcludeerd worden dat hij de oude kerk trouw bleef. Ook tijdens het beleg van Middelburg door de troepen van de Prins van Oranje (1572-1574) bleef hij op zijn post als schepen van de stad, evenals zijn neef Jhr. Symon Corneliszoon van Grypskercke, raad der stad. Tijdens het beleg stierf bisschop Nicolaas de Castro evenals vele soldaten en inwoners van de stad Middelburg. Honger, ziekte en oorlogsgeweld decimeerden de bevolking. Floris Corneliszoon overleefde het beleg. Na 1574 brak de “nieuwe tijd” aan, waarin de rooms katholieke kerk, haar bevoorrechte positie moest afstaan aan de kerk van de reformatie. De katholieke geestelijkheid verliet Middelburg en trok naar Antwerpen en vandaar naar andere steden in Vlaanderen. Floris bleef de oude kerk trouw en wat opmerkelijk is, is dat hij na de reformatie nog lange tijd in functie bleef als griffier der staten. In “politieke zin” was Walcheren protestant geworden, maar dat lang niet alle burgers naar de hervorming zijn overgegaan is wel duidelijk. Na 1574 was de katholieke geestelijkheid verdwenen uit stad en land van Walcheren, het was missie gebied geworden. Dat had ook consequenties voor de achterblijvers. Het is goed mogelijk dat men in het geheim nog werd bediend door een rondtrekkende missionaris of dat men binnen de familie de katholieke tradities in ere hield, maar op den duur, zeker na 1600, vormde men waarschijnlijk toch een kleine minderheid. Na het overlijden van Floris Corneliszoon van Grypskercke in 1602, zie je de emigratie plaats vinden van zijn nazaten naar het katholieke Brugge. Het proces van uitsluiting van katholiek gebleven onderdanen in de Republiek in overheidsambten

⁷ Letterluldig leven in Zeeland in de Zestiende en de eerste helft der Zeventiende eeuw, blz. 431, P.J. Meertens.

heeft daar beslist een rol in gespeeld. De kleinzoon Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke, schrijver van “Het graafschap van Zeeland” schreef over zijn uitsluiting van overheidsambten. Zijn broer en laatste katholieke ambachtsheer van Grijskercke, Jhr. Johan Floriszoon van Grypskercke, Heer van Grijskercke, Poppendamme, ter Buttinge en Merlewater, stierf als katholiek lidmaat te Brugge en werd in 1669 begraven in het koor van de kerk van de Augustijnen te Brugge. Zijn biechtvader was de prior Jacobus Willemaert. Tussen de prior Jacobus Willemaert en de erfgenamen van Jhr. Johan Floriszoon van Grypskercke is een proces gevoerd over zijn nalatenschap. De jonkheren Francois Baert en na diens overlijden Jonkheer Philips van der Woude, voerden als erfgenamen van 1671 tot en met 1677 het proces voor het Vrije van Brugge. De originele stukken zijn bewaard gebleven in de bibliotheek van de Orde der Augustijnen te Gent. Inventarisnummer 2.2.68, 9 stukken. Deze stukken zijn in gedigitaliseerde vorm aan de auteur ter beschikking gesteld door de heer Daniël Verkerken, priester van de Orde der Augustijnen te Gent. De leden van de familie Van Grypskercke welke na 1600 in overheidsambten hebben gefigureerd, zijn zonder uitzondering te rekenen tot lidmaten van de Hervormde kerk.

De Beeldenstorm.

“Onderzoek van s’Konings wege ingesteld, omtrent de Middelburgsche beroerten van 1566 en 1567”.

En de rol van Floris Corneliszoon van Grypskercke

In 1566 woedde de beeldenstorm over delen van West-Europa. Het begon in Vlaanderen en weldra breidde deze zich uit naar de Noordelijke Nederlanden. In dit onderdeel wordt verslag gedaan van de ervaring van één van de inwoners van de Zeeuwse hoofdstad, die de beeldenstorm te Middelburg in de zomer van 1566 van nabij meemaakte als burger en in zijn ambt van griffier. Het betreft de persoon van Jhr. Floris Corneliszoon van Grypskercke.

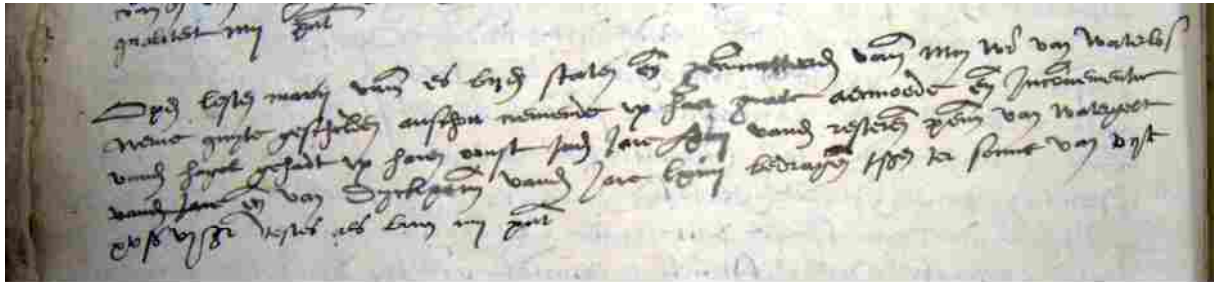
De leider van de aanslag in 1566 was de protestant Pieter Corneliszoon Haeck. Haeck en Van Grypskercke kenden elkaar, zoveel is duidelijk. Voor 1566 zaten beiden in het bestuur van de Zeeuwse hoofdstad. Haeck werd in 1567 verbannen uit de hoofdstad en stierf in 1568 als banneling. Opmerkelijk is dat Van Grypskercke ook in functie bleef na de val van Middelburg in 1574. De stad kwam toen in handen van de Prins van Oranje en katholieken werden uitgesloten van regeringsambten. Een mogelijke verklaring is dat Van Grypskercke een gematigd en eerzaam man was en een bekwaam bestuurder, die krediet had bij de bevolking. Als ambachtsheer van Grijskercke liet hij na zijn dood een “eeuwig durende” gift na voor de armen in zijn ambacht. In de familie van Grypskercke heeft wel een splitsing plaats gevonden v.w.b. de religie. Een deel van de familie ging over naar de reformatie, waaronder jonge Jan Jacobse (Jaques) van Grypskercke, die begin 17^e eeuw Schout werd van Grijskercke en ouderling van de protestantse kerk. Maar ook Heer Jacob Janszoon van Grypskercke (Grijskercke 1594- Middelburg 23 oktober 1657), Schepen en Raad van Middelburg en zijn nageslacht ging over naar de kerk van de reformatie.

De beeldenstorm.

De Beeldenstorm in 1566 had een duidelijke religieuze oorzaak: rond die tijd kwam het Calvinisme op in de Nederlanden. De Calvinisten waren sterk gekant tegen het vereren van heiligen, zoals dat in de Rooms-Katholieke kerk gebruikelijk was. Zij baseerden zich daarbij op de Bijbelse Tien Geboden. Ook ergerden de calvinisten zich aan de uitbundige rijkdom binnen de kerken. Zelf waren de Calvinisten van mening dat een kerk zo sober mogelijk moest zijn ingericht.

Behalve religieuze oorzaken speelden er echter ook politieke en sociale redenen mee. Zo ergerden de edelen zich aan de landvoogdes Margaretha van Parma. Margaretha had de gewoonte belangrijke

zaken buiten de edelen om te regelen, maar hen vervolgens wel verantwoordelijk te maken voor de uitvoering. Toen de edelen zich hierover beklaagden, bleek dat hun protest niet serieus genomen werd. Als derde oorzaak voor de Beeldenstorm worden de sociale spanningen van die dagen gezien. De Calvinisten werden in steeds meer landen (streng) vervolgd en ook in de Nederlanden heerste de angst dat er een zware vervolging zou gaan plaatsvinden. Ook vonden veel edelen en landbouwers dat zij ten onrechte veel belasting moesten betalen, terwijl anderen vrijwel geen belasting afdroegen. Wat de zaak nog verergerde was dat er zowel in 1564 en 1565 vanwege het slechte zomerweer de oogsten mislukte. Op 31 maart 1565 scholden de Staten en Gecommitteerden van de Breede Geërften van de polder Walcheren de resterende water- en dijkpenningen kwijt van het vrouwenklooster te Waterlooswerve bij Aagtekerke¹, wegens haar grote armoede en de door hagel op “haren oogst van 1564 geleden schade”.

Zeeuws Archief. Archief van de Polder Walcheren. Inventaris C. de Waard, blz. 657, registnr. 232, Inventarisnummer 1, folio 160. Klooster Waterlooswerve op Walcheren, 31 maart 1565, De Staten en gecommiteerden schelden(quyte) watergeld en dijkpenningen kwijt vanwege de armoede en de hagel die de oogst verwoestte.

De zomers waren koel, met veel regen en hagel. In de maand mei viel er zelfs sneeuw (Maastricht 7 mei)ⁱⁱ In 1566 heerste er hongersnood in de Nederlanden, nadat door een strenge winter van 1565/1566 de oogsten waren mislukt en er geen graan kon worden geïmporteerd veroorzaakt door het herhaaldelijk afgesloten zijn van de Sont. In die winter breken er brood-oproeren uit in Breda, Mechelen, Gent, Goes op Zuid-Beveland en in andere steden.

De hongerige bevolking keek hierdoor met steeds meer afschuw en ergernis naar de rijkdom van de kerken. Op de lange zomeravonden van 1566 kon men op tal van plaatsen in het zuiden weer hagepreken beluisteren, in Zeeland te Bredamme (Brigdamme) en te Dishoek op Walcheren. Regenbuien maken het gemis aan een dak boven het hoofd onplezierig voelbaar. Verontrustend is ook dat steeds meer bezoekers wapens bij zich droegen. En dan, in augustus 1566, barst de bom. Uit de verslagen kan men lezen dat de gebeurtenissen in een razende vaart over elkaar heen tuimelen, en het gevolg is, dat geen enkel overheidsbesluit meer past op de actuele situatie. Op 1 augustus 1566 verschijnt Sebastiaan Matte, een hoedenmaker uit Ieper met 2000 man voor de stadswallen van Veurne, in een mislukte poging de stad in handen te krijgen. Maar op 10 augustus houdt hij een opruiende toespraak nabij de Vlaamse stad Steenvoorde, waarna een kleine groep het naburige St. Laurentiusklooster binnenstormt en daar grote vernielingen aanricht. Dat leidt tot het op gang komen van een enorme geruchtenstroom, de opwinding groeit en enkele dagen later komen de steden Belle en Poperinge aan de beurt en dan gaat alles in de versnelling.

De Beeldenstorm in de Nederlanden verliep in drie fases. In de eerste fase, die duurde van 10 tot 18 augustus vernielden rondtrekkende groepen zoals geschreven de kerken in het Westkwartier van Vlaanderen. De tweede fase (van 20 augustus tot 27 augustus, o.a. Middelburg) vond plaats in de streek rond de Schelde en in de Hollandse steden. In de derde en laatste fase (september en begin oktober) werden er voornamelijk kerken boven de Nederlandse grote rivieren vernield. De derde fase onderscheidde zich van de andere twee fases doordat deze meer georganiseerd was. In deze laatste fase was er geen sprake van rondtrekkende groepen, maar gebeurde het bestormen van kerken vooral door de lokale bevolking, versterkt met edelen.

Op 21 en 22 augustus 1566 vonden te Middelburg de eerste “beelden brekinge” plaats in de kerken, als voorbode van de Reformatie. Voor Middelburg zou dat pas plaats vinden na de val van de stad in het jaar 1574.

In de nazomer van 1567 zond de landvoogdes Margaretha van Parma twee hoge rechtsbeambten vanuit Mechelen naar Middelburg. Dat waren **Anthonis de Meulenaere** en **Jean Auxtruyes**, beiden raadsheren te Mechelen, die in de maanden september en oktober 1567 te Middelburg werkzaam waren. Hun taak was onderzoek te doen naar alles wat er, met betrekking tot de beweging der Reformatorische sekten of consistoriën, was voorgevallen en verricht. Het staat als volgt omschreven:

“Informatie, genomen by ons Anthonis de Muelenaere ende Jan Auxtruyes, Raiden ’s Coenincx, ons genaedichs Heeren ende Commissarissen in desen, op de troubelen oproer preeckinge van de sectarissen, aennemen van waepenen, onbehoirlicke vergaedinghen, ende ander seditieuse ende schandaleuse acten, int voorleden jaer gebeurt inden lande van Zeelandt; al achtervolgende zeeckere openen brieven van de Oomissiën van Zijne Majesteyt in date den IXen augusti anno XVCLXVII (1567) mitsgaders der schriftelijcke instructie, onderteeckent by der Hertochinne van Parma, Regente, etc. ten zelven daghe ende jaere ons dairtoe gegeven. Den eersten Septembris XVCLXVII binnen der stede van Middelburch.”

Het verslag van hun bevindingen werd pas in 1875 te boek gesteld door Dr. J. van Vloten, welk werk te Utrecht uitgegeven werd bij Kemink & zoon.

Een van de leiders van de Reformatie van het eerste uur was Pieter Haeck, baljuw van Middelburg van 1553 tot 1565, leenman van de grafelijkheid van Zeeland en gemachtigde van de Prins van Oranje in de Staten van Zeeland. Tussen Pieter Haeck en de Prins van Oranje heeft een intensieve briefwisseling plaatsgevonden, welke o.a. bewaard is gebleven in het Koninklijk Huisarchief in Den Haag.

Pieter Haeck had de leiding van de aanslag op Walcheren en was hoofd van de nieuwe Reformatorische kerkeraad te Middelburg. Zijn huis was een centrum van hervormd kerkelijk leven in die dagen, toen de latere Hervormde kerk nog ondergronds was. Haeck was een man met goede contacten en had geld. Hij had vele goederen, waaronder 6 huizen en een blekerij, alsmede een hofstede te Sint-Annaland. Verder had hij nog goederen buiten Zeeland. Zijn zoon Jacob Haeck studeerde in 1567 te Genève. Op 6 oktober 1567 werd hij door Schepenen van Middelburg verbannen. Haeck stierf voor 11 maart 1568. in ballingschap. De raadsheren De Meulenaere en Auxtruyes ondervroegen verschillende notabelen van de stad Middelburg, waaronder de Baljuw Jhr. Tsomme Rollema, toen circa 39 jaar oud; Jhr. Philibert van Serooskercke, Raad des Konings en rentmeester generaal van Zeeland Bewester Schelde, toen circa 33 jaar oud; Jan Turck, stadhouder van de Rentmeester van Bewesten Schelde, geboren te Yperen en toen circa 46 jaar oud. Maar ook Jan van der M(e)ersche de schoonzoon van Pieter Haeck werd ondervraagt.

Floris van Grypskercke.

Onder hen bevond zich ook de notabel Floris Corneliszoon van Grypskercke, griffier der Tresoriers en van de drie Staten en Gecommitteerden van de Breede Geërfden des eilands van Walcheren. Van Grypskercke was op het moment van de ondervraging circa 52 jaar oud en geboren rond 1515. Deze nestor kende alle leden van de magistraat van jaren her, ook Pieter Haeck. Uit het verslag van de beide raadsheren valt te lezen dat Van Grypskercke van mening was dat de beeldenstorm in de stad Middelburg te voorkomen was geweest, als de baljuw en leden van de wet tijdig hadden ingegrepen. Van Grypskercke memoreerde zijn visie als volgt aan beide raadsheren:

*“Seecht voorts, daerop gevraecht, dat **d’yerste brekinghe** van de beelden ende kercke, die gebeurde op eenen donderdach smorgens vroeck, naer zijn onthout den XXI oft XXII en augusti onbegrepen, hadde oick wel te beletten geweest met assistencie van de officiers, ende zoo veel volcx (volk) als voors, is, zoo verre als zy de kercke hadde doen bestellen met nachtwake; want zy taavonts te voeren dezelve beeldebrekinge (die alsdoen wat begonst was) belet hadden, mits doende de misdoenders vertrecken uyer kereken ende deselve toesluytende”.*

Ook doet hij verslag van een molest van een priester en de tweede beeldenbreking in de Sint Pieterskerk, destijds gelegen aan het Oude Kerkplein, nu Hofplein en afgebroken in 1834.

Dat moet op de oude Van Grypskercke, hoewel niet aanwezig geweest zijnde, diepe indruk gemaakt hebben, want het gaf geen pas een priester te mishandelen die op dat moment de mis hield. De beide raadsheren noteerden de bevindingen van de nestor als volgt:

*Ende dyenvolgende zoo heeft hy (Van Grypskercke) gehoirt, dat **Gielis Pietersz**, alsdoen voorscepen, zoude geseyt hebben totten baillui Rollema: heer baillui, deer ghy voore gaet, wy zullen u assisteren; twelck gebeurde in de tweetste brekinghe in **S. Pieters kercke**.*

Ende dyenvolgende is hy, bailliu, met die van der wet derwaerts gegaen, ende hebben de vergaderinghe van de quaetdoenders doen scheyden ende vertrecken met die van der wet; maer aeler de voornoemde bailliu ende weth aenquamen, zoo hadden de voornoemde quaetdoenders, alzo men seyde, zekeren priester, staende aen de aultaer, misse doende, zijnen dienst belet ende doen ophouden naer de consecratie, hebbende dezelve priester gequetst in zijn hant, daeraff hy hem deponent getoocht heeft het licteecken, seggende tselve gedaen geweest te hebben bye enen cleeremaker, wiens name hy nyet en wiste.

Wel was hij op de woensdagavond voor de beeldenstorm aanwezig in de Westmonster ook wel de Sint Maartenskerk. Deze oudste parochiekerk op Walcheren (10^e eeuw) stond vroeger op het huidige marktplein voor het raadhuis van Middelburg en is wegens bouwvalligheid in 1575 afgebroken.

Daar zag hij dat de schoenlapper Matheus delen van stukgeslagen beelden wegbracht. Door alle turbulente gebeurtenissen raakte Van Grypskercke blijkbaar van slag. Want hij wordt ziek “uyt beroerte ende veranderinghe” en blijft acht dagen in zijn huis. Wel ziet hij de volgende dag beeldenstormers uit de Westmonster komen bezweet en bewapend met bijlen en andere instrumenten.

*Seecht: dat op den voorn woensdacc avonts, hy was in de kercke genaempt **Westmunster**, ende sach aldaer den biertappers outaer, daer hy gezien heeft eenen **Matheus**, schoenlapper, daerane besich wesende ende enighe stucken wechdragende, diewelcke naderhant hem heeft doen excuseren by zijn huysvrouwe, seggende dat hy tselve gedaen hadde om de beelden te berghen; ende namaels gevraecht by hem deponent, weer die gebleven ende gebercht waeren, en wiste daerop **nyet** te antwoorden, maer syde, dat de gordijne ende enige andere ornamenten waeren geleverd in handen van de deken van den ambachte van dyen jaere, daeraff de voorn **Matheus** knaep was, ende tsanderdaechs is hy, **deponent, uyt beroerte ende veranderinghe, zieck geworden, sonder binnen acht dagen daernaer uyt zijnen huysse te comen; sulex dat hy de beeldebrekinghe, die t'anderdaechs smorgens al vóór den acht uren gebeurde, nyet gezien en heeft; maer heeft duer zijn vengster (raam) gezien uyt kercke comen, met bijlen ende andere instrumenten, loopende zeer beroert ende bezweet etc.***

Ondanks de mislukte aanslag van Pieter Haeck op Walcheren komt uit de verslagen naar voren, hoe chaotisch de toestand was in de stad en haar bestuur. Van Vloten schrijft terecht dat “naar de uitdrukking van de mede niet al te strenge baljuw Jhr. Tsomme Rollema, de meeste stadsbestuurders voor de geuzen was of hen zeer toegenegen. De weinig anders gezinden bevonden zich in een des te hachelijker situatie!

Uit het verslag komt niet naar voren of Van Grypskercke een aanhanger was van de Geuzen en de Reformatie. Maar gelet op het feit dat hij in 1567 opnieuw tot schepen benoemd werd is het aannemelijk dat hij het oude bestuur en de moederkerk op dat moment trouw gebleven is. Ook tijdens het beleg van Middelburg bleef hij op zijn post als schepen van de hoofdstad. Het beleg van Middelburg en haar bevrijding in 1574, was tevens het jaar waarin de eerste bisschop Nicolaas de Castro stierf en begraven werd in de Sint Pieterskerk of Noordmonster.

De monniken verlieten de abdij en trokken naar Antwerpen, men zou er nooit meer wederkeren.

De abdij werd het nieuwe bestuurscentrum van Zeeland. De Sint Pieterskerk, de kathedraal van de bisschop, werd aan gepast aan de hervormde eredienst.

Walcheren werd formeel Protestant.

A close-up photograph of a handwritten signature in dark ink on aged, yellowish paper. The signature is highly stylized and cursive, with the name 'Floris Corneliszoon van Grypskercke' clearly legible. To the left of the signature, the year '1571' is written in a circular flourish.

Archief van de Polder Walcheren. Inventaris C. de Waard. Blz. 549, registnummer 220, d.d. 11 mei 1571, zie inventarisnummer 829 (blz. 210 inventaris C. de Waard), Charter, Bedijkingscontract van de polder Oosternieuwland. Handtekening van: Floris Corneliszoon van Grypskercke.

Akten waarin Floris van Grypskercke vermeld staat aan de vooravond van de troebelen te Middelburg.

Archief van de Polder Walcheren

Inventarisnummer 1, folio 152, nr. 217.

8 februari 1564.

Nicolaus de Castro, bisschop, **Pieter Cornelis zoon Haeck**, vanwege de prins van Arangien (Oranje), **Floris Cornelis zoon van Grypskercke, burgemeester**, en Adriaen Cornelis zoon van Campen, vanwege die van Middelburg, hebben Jacob Frans zoon, timmerman aangenomen om toezicht te houden over de twee in de haven van Middelburg en te Welsinghe liggende sluizen, die te onderhouden en op tijd te openen en te sluiten, op een salaris van 3 pond grote vlaams per jaars.

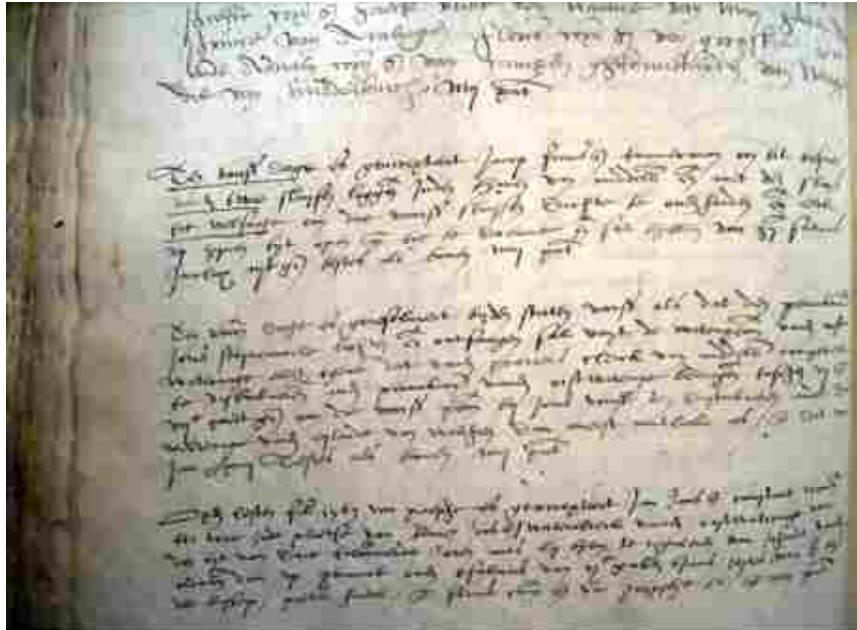
A photograph of a manuscript page, folio 152, from the Archief van de Polder Walcheren. The page is filled with dense, handwritten text in a cursive script. The paper is aged and yellowed. At the top center, the year '1564' is written. The text is organized into several paragraphs, with some lines indented. The handwriting is consistent throughout the page.

Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 1, folio 152 bovendeel, datum akte: 8 februari 1564. Floris Corneliszoon van Grypskercke, burgemeester van Middelburg.

Inventarisnummer 1, folio 152, nr. 219.

29 februari 1564.

De bisschop, **Pieter Haeck** en **Floris Cornelis zoon van Grypskercke, burgemeester**, hebben Jan Jans zoon Constant, wonende te Veere, aangenomen als waterklerk van de Oostwatering voor de tijd van 3 jaar en op een salaris van 200 gulden per jaar, en zulks in de plaats van Remeus Joos zoon.

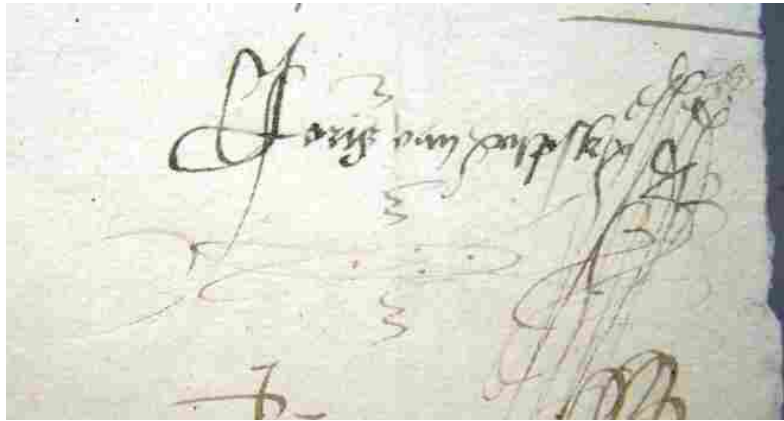
Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 1, folio 152 geheel onderaan, datum akte: den lesten februari 1563 (29 februari 1564), Floris Corneliszoon van Grypskercke, burgemeester van Middelburg.

**Inventarisnummer 1, folio 155, nr. 221.
15december 1564.**

De bisschop, **Pieter Cornelis zoon Haeck** met Mr. Adriaen de Proost, **Floris Cornelis zoon van Grypskercke, burgemeester**, en Adriaen Cornelis zoon van Campen, hebben de bringer van een missive (brief) van de hertogin van Parma, d.d. 11 december 1564, inhoudende, dat men de rentmeester van Bewester Schelde als opperdijkgraaf en superintendent zou toelaten ter intitutie, auditie en ondertekening van de rekening van het eiland van Walcheren, alsmede tot alle vergaderingen en visitatiën, op zijn verzoek om antwoord gezegd, dat de missive niet inhoudt om hem enig antwoord te geven, maar de voornoemde rentmeester, die de zaak door Mr. Roelant de Pottere, pensionaris van de Staten, gedane uitnodiging om bij de Staten te komen, geantwoord heeft dit te zullen doen.

Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 1, folio 155, datum akte: 15 december 1564. Floris Corneliszoon van Grypskercke, burgemeester van Middelburg.

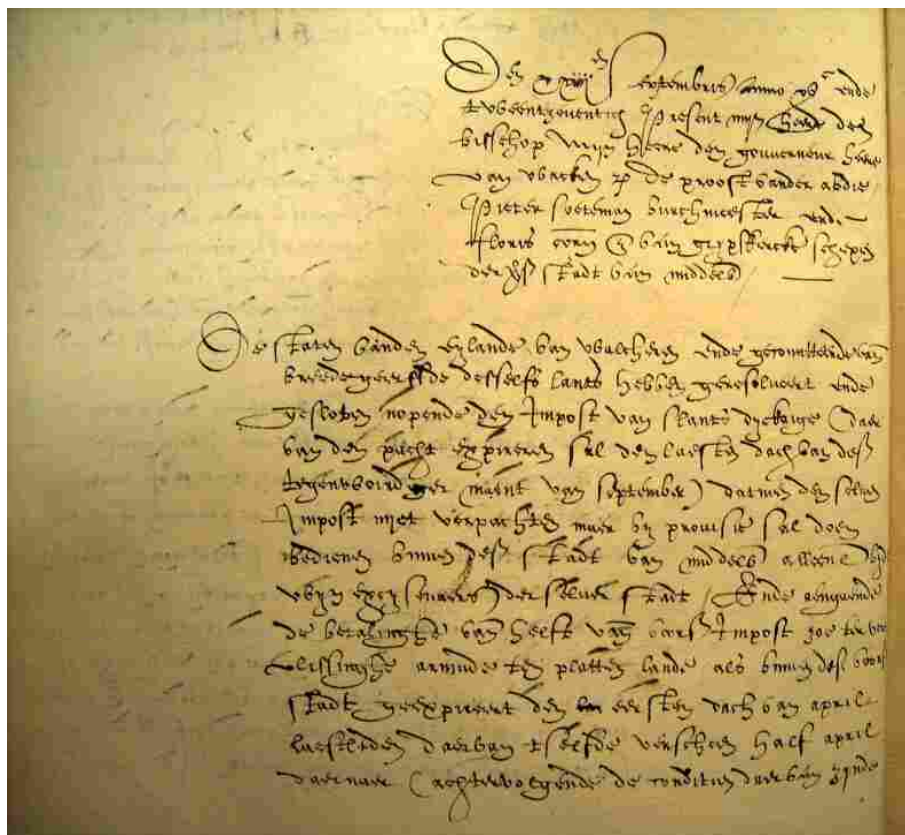
Handtekening van Floris Corneliszoon van Grypskercke. Uit: Archief Godshuizen Middelburg, inventarisnr. 86.

Het beleg van Middelburg (1572-1574)

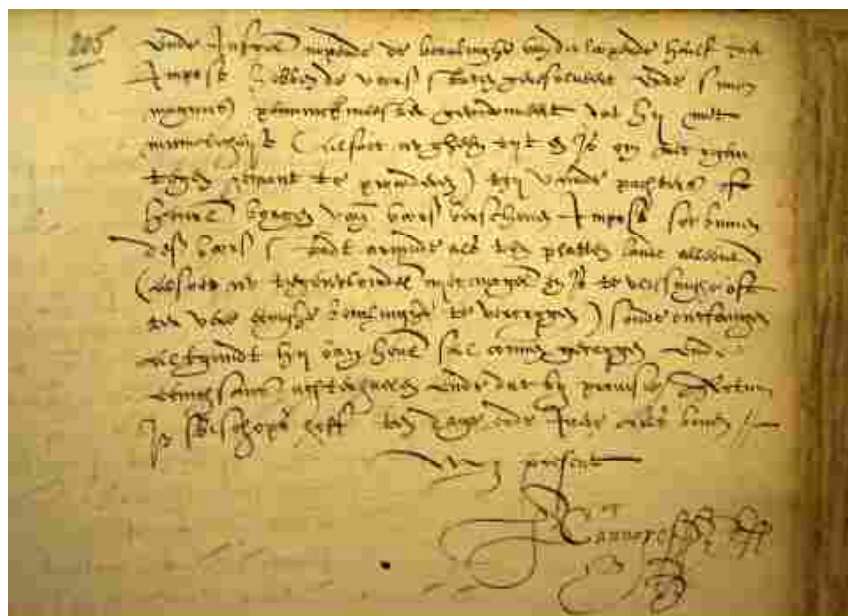
Inventarisnummer 1, folio 204 en 205, nr. 256.

24 september 1572.

De bisschop, de heer van Wacken, gouverneur, de proost van de Abdij, Pieter Soeteman, burgemeester, en **Floris Cornelis zoon van Grypskercke**, **Schepen van de stad Middelburg**, Staten en Gecommitteerden van de Breede Geërfden des eilands van Walcheren, hebben besloten om de impost, waarvan de pacht de laatste van deze maand eindigt, niet te verpachten, maar voorlopig binnen Middelburg door de wijnaccijnsenaars te laten bedienen, en dat Simon Magnus, penningmeester, het verschuldigde alleen van Middelburg, Arnemuiden en het platteland zal trachten te innen, aangezien het tegenwoordig niet mogelijk is te Vlissingen of ter Vere enige betaling te krijgen. Vlissingen ging namelijk op 6 april 1572 over naar de Prins van Oranje en Veere op 3 mei van dat jaar.

Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 1, folio 204, datum akte: 24 september 1572. Vervolg op folio 205. Floris Corneliszoon van Grypskercke Schepen van de stad Middelburg.

Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 1, folio 205, datum akte: 24 september 1572
Vervolg van folio 204. Floris Corneliszoon van Grypskercke, Schepen van de stad Middelburg.

Periode 1574- 1589

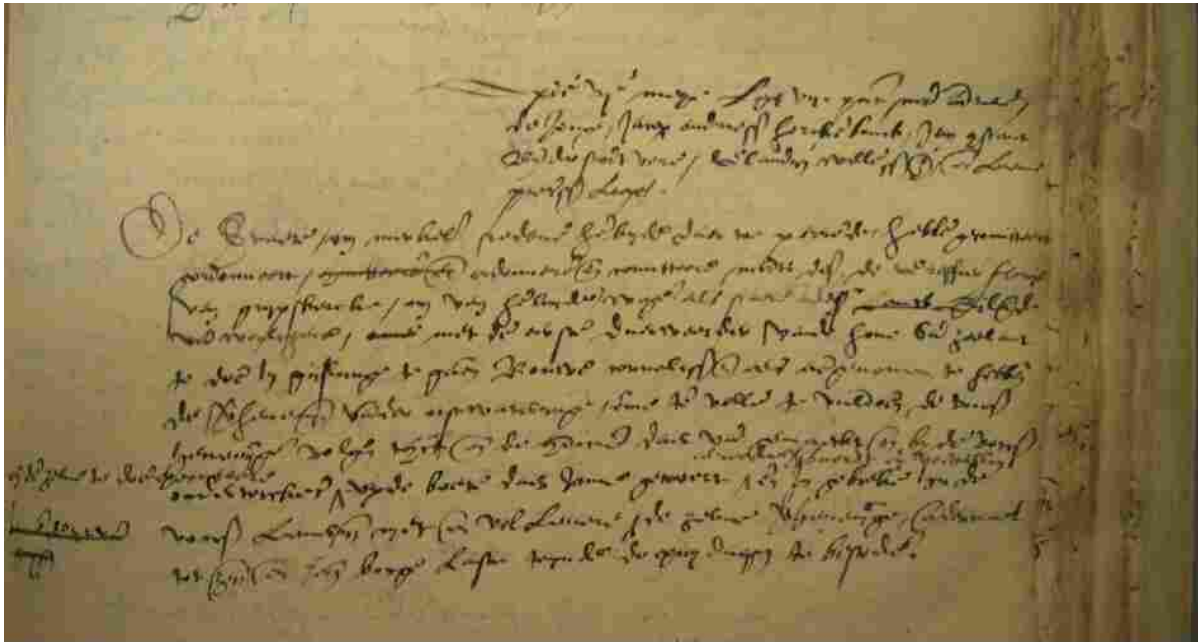
Maar daarmee was het nog niet afgelopen. Ook tijdens het beleg van Middelburg (1572-1574) bleef deze magistraat als schepen van de stad op zijn post. Toen Middelburg in 1574 zich overgaf aan de troepen van de Prins, was de bevolking gedecimeerd door armoede, honger en ziekte. Het platteland van Walcheren was verwoest. Inwoners, vee, gewassen en gebouwen zoals kerken, kloosters, huizen etc. was ten prooi gevallen aan vernieling door Spaansgezinde troepen en de Geuzen. Vrijwel geen gebouw kwam ongeschonden uit de strijd. Ook het ambachtshuis van de Van Grypskerckes te Poppendamme werd verwoest, schreef Jhr. Jacob van Grypskercke in zijn boek (1653) 'T Graafschap van Zeelandⁱⁱⁱ. Na de alteratie bleef Van Grypskercke op zijn post, opmerkelijk, want katholieken werden, zeker in de 17^e eeuw, uitgesloten van ambten. Floris van Grypskercke beëindigde zijn werkzame leven op 16 februari 1589 als griffier der Staten.

Uit inventarisnummer 1, folio 492, registnr. 758 (Inventaris C. de Waard, 1914) van het archief van het bestuur van de Polder Walcheren blijkt zijn afscheid: De Staten hebben de griffier Floris Cornelis zoon van Grypskercke op zijn verzoek wegens ouderdom bedankt voor zijn verrichten dienst, en Jan Cannoy in zijn plaats gesteld op de baten en de eed daartoe staande. We weten niet waar Floris van Grypskercke is begraven, maar dat zal waarschijnlijk in de kerk van Grijskerke geweest zijn. Ook het begraafregister van die datum is niet aanwezig en begint pas in 1608.

Inventarisnummer 1, folio 303, nr. 381.

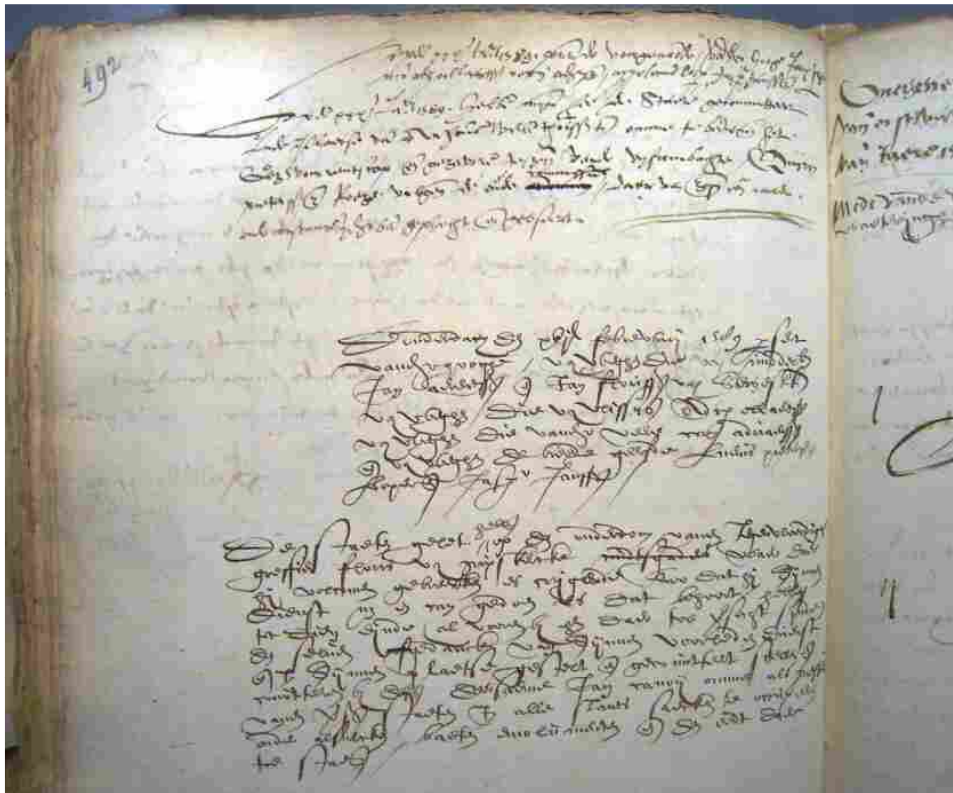
6 mei 1577.

De staten hebben de griffier Florys Cornelis zoon van Grypskercke gelast, dat hij Bouwen Cornelissen zoon door de eerste deurwaarder bij het Hof van Zeeland zal doen gijzelen om de door deze aangenomen hevening van de Oostwatering ten volle volgens het contract te volbrengen, hem te doen executeren voor de boete, waarin hij ten deze reeds is vervallen, en de hevening tot zijne en zijner borgen laste andermaal te besteden, indien hij daar over 14 dagen niet volbracht heeft.

Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 1, folio 303, datum akte: 6 mei 1577.
Floris Corneliszoon van Grypskercke.

De laatste schriftelijke bron.

Zeeuws Archief Middelburg. Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870. Inventaris C. de Waard (1914). Inventarisnummer 1, folio 492 recto, datum: 16 februari 1589. De Staten hebben de griffier Floris Corneliszoon van Grypskercke op zijn verzoek wegens ouderdom bedankt voor de diensten die hij verricht heeft. Jan Cannoy is in zijn plaats gesteld op de baten en de eed daartoe staande.

1599

Een levensteken van Floris Corneliszoon van Grypskercke in steen.

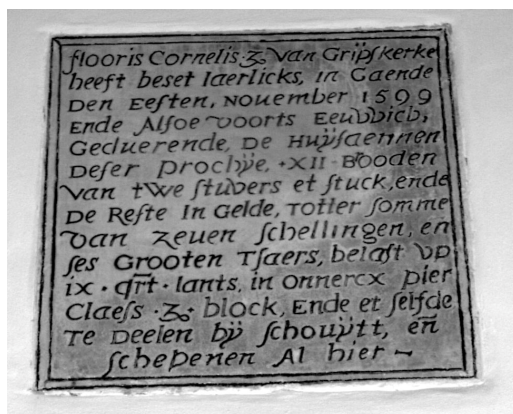
En het is een zeer opmerkelijke steen uit 1599, ingemetseld in de westmuur van de kerk van Grijskerke, boven de ingang van de kerk. De inhoud heeft betrekking op de in dat jaar door Floris Corneliszoon van Grypskercke ingestelde jaarlijkse brooduitdeling. Het gebruik van dergelijke uitdelingen in nature aan armen stamt uit de Middeleeuwen. Zij vonden plaats bij de uitgang, waar in de grote kerken het altaar van de werken van barmhartigheid was opgesteld en waar op bepaalde dagen een uitdelingstafel (dis) werd neergezet. In de Grote of Sint Bavo kerk te Haarlem is de prachtige Middeleeuwse broodbank te bewonderen uit de Katholieke periode. Opmerkelijk is dat in december 2005 uit protest tegen de armoede in Nederland de broodbank, welke in 1590 zijn functie had verloren, na 415 jaar weer werd gebruikt! Ook in Haarlem bleef de broodbank in gebruik na de Reformatie, maar ook voor verschillende andere plaatsen in Nederland is dat aantoonbaar. Dat in de kerk van Grijskerke bij de uitbreiding van de kerk in 1770 de oude steen werd ingemetseld boven het nieuwe westportiek zou er op kunnen wijzen, dat ook hier het gebruik toen nog bestond. Zeker is dat niet (bronnen ontbreken), maar het is aannemelijk. In de protestantse tijd is overigens een steen met inscriptie die melding maakt van de instelling van zo'n uitdeling overigens hoogst zeldzaam. Vanuit de Calvinistische leer niet zo verwonderlijk, want de link zou al snel gelegd kunnen worden naar een "goed werk" ten bate van het eigen ziele heil. En dat was iets waar de Calvinisten niets van wilde weten. Terecht merkt C.A. van Swichem in zijn stuk "De Nederlands Hervormde kerk te Grijskerke"^{iv} dan ook op, dat de steen een curiosum is dat onze aandacht ten volle waard is!

Op de steen wordt vermeld (zie foto) dat Floris Corneliszoon van Grypskercke heeft ingesteld dat elk jaar, ingaande 1 november 1599, de armen van de parochie Grijskerke 12 broden verstrekt krijgen, van twee stuivers per stuk en de rest in geld tot een som van zeven schellingen en zes grote vlaams per jaar. Welk bedrag belast wordt op 9 kwartier land, gelegen in Onnercx Pier Claesz blok.

Dat is opnieuw een aanwijzing dat Floris van Grypskercke katholiek gebleven is. Een tweede aanwijzing is het feit, dat twee van zijn kinderen te Brugge in Vlaanderen een huis hadden en daar woonden. Dat was als eerste: **Mr. Jacob Floriszoon van Grypskercke** († 21 oktober 1587), welke gehuwd was met Elizabeth Hendriksdochter van Ramsdonck. Robert Simpson verkoopt op 23 december 1581 het Huis Den Inghel te Brugge aan Mr. Jacob van Grypskercke. Op 4 januari 1618 blijkt dat Elizabeth van Ramsdock te voren weduwe van Mr. Jacob van Grypskercke al voor de tweede maal weduwe te zijn, nu van Philips Speeck. Bron; Stadsarchief Brugge, Zestendelen Jan/0338.

En de tweede zoon was: **Jan Floriszoon van Grypskercke**. Van hem is echter niet geheel zeker of hij Katholiek was, omdat hij functies bekleedde in het stadsbestuur van Middelburg. Hij had te Brugge echter wel een huis, waar zijn weduwe Jkvr. Suzanna van Bouckhorst bleef wonen⁸.

Floris Corneliszoon van Grypskercke is overleden in 1602 op de leeftijd van circa 87 jaar⁹.

⁸ Bron stadsarchief Brugge, Zestendelen, Jan/0311.

⁹ Overleden even na 29 april 1602, woonde te Middelburg. Bron: Rekenkamer van Zeeland A, Geluwe 1, folio 84 verso. Hij was in 1600 ontvanger van de wezen van Jacob Floriszoon van Grypskercke. Bron: Archief, Zeeuwisch Genootschap der Wetenschappen, achtste deel, eerste stuk, hoofdstuk XV, Personen, blz. 110, Middelburg, 1898.

Het verslag omtrent de Middelburgse beroerten Anno 1567 geschreven door de Anthonis de Meulenaere en Jean Auxtruyes

Floris Corneliszoon van Grysckercke, alsnu clerq (griffier) van de Tresoriers, ende eertijs Schepen van der stede van Middelburch (zie: Inventarisnummer 1, folio 204 en 205, nr. 256), oud LII (52) jaeren oft daerontrent, gehoort ende geëxamineert op de navolgende articlen, volgende onse instructie:

Eerst gevraecht, hoe ende by wat manieren ende by wyen oft wye de aucteurs ende principale conducteurs zijn geweest, duer wyen de troublen ende desordre gebeurt zijn in der stede van Middelburch, duer de secretarisen ende hueren adherenten; ende wat neersticheyt de officiers en die der wet, mitsgaders die ghilden ende die van den eede van der scutterye gedaen hebben om dat te belettene; ende wat punitie oft castiëment daer naer gevolcht es:

Seecht ende verclaert by zijnen eedt, by hem gedaen int stuck van zijn officie, dat hy van den eersten begintselen, cause ende motyve van de voorseyde inconveniënten ende troublen anders nyet en weet, dan dat hy verstaen heeft dat eenen, genaempt Meester **Gisleyn**, schoenlapper oft knopmaker van zijnen ambachte, vier of vijf jaren vóór de voors predicatie hem onthouden heeft tot Vlissinghe, aldaer secretelyk leerende in conventiculen ende van daer int voorleden jaer hem vervordert heeft te comen preken openbaerlyck, met vergaderinghe van volcke, te platten lande (van Walcheren) ontrent der stede van Middelburch, alwaer hem gevolcht hebben, alzoehy verstaen heeft, diversehe persoonen van Middelburch, der Vere, Vlissinghe ende Armuyden ende zeer luttel volex van den platten lande, dan eenighe uyt nyeuwicheyt.

Ende zoo hy oick verstaen heeft, by gemeene fame, dieghene die de voors predicant aengehaelt, gevolcht, getracteert ende gefavoriseert hebben zijn geweest:

Pieter Haeck, **Jacob Janss** zijn schoonsone, **Symon Janssz van Roome**, **Vincent Laurisz**, **Jan de Nyose**, **Andries Jacob Oortssz**, alias langen Andries, **Symon** in den Draeck, **Hugo Jooss**, **Sebastiaen Claesz**, ende meer andere, daer hy gheen kennisse aff en heeft; waervan (naer zijn duncken) de voorn **Pieter Haeck** thooft geweest es, alzoohy duer zijn middelen (zoo men vermoet) de voornoemde predicant es comen preken binnen der stede, in't pachuys, toebehoorende den voorn **Jacob Janss**, zijnen schoonsone.

Ende de voornoemde **Jacob Janss** ontboden wesende by die van der wet, daer hy deponent present es geweest, om te wetene, waeromme hy toegelaten hadde de voornoemde predicatie in zijn pakhuis te geschieden, hadde geseyt dat tzelve gebeurt was sonder zijn consent; hoewel hy bekende in de predicatie aldaer geweest te hebbene, ende dattet gebeurt was, duerdien eenighe coopliden van Vlissinghe huerlieder goet daarinne gebercht hadden, begerende tzelve pakhuis open gedaen ende huerlieder goet daeruyt te halen, ende dat de voorseyde secretarisen met huerlieder predicant by zuleke middelen daerinne gecomen waeren.

't Welck hoorende die van der weth, hebben hemlieden corts daernaer aldaer gevonden metten bailliu der voors stede, ende hebben de voorn predicatie gestoort ende de vergaderinghe doen scheyden ende vertrecken, nemende voorts de sluetel van den pachuyse naer hemlieden.

Ende, naer zijn duncken ende onthout, zoo heeft te selven daghe **Bastiaen Claesz**, coopman van lakenen (hebbende een rappier aen zijn zijde), den voorn **Gisleyn**, predicant, geleye gedaen naer een herberge, genaempt de Groen Poorte, ende van daer uytter stadt; ende heeft hy depositant nyet gezien, dat van alle desen desordre ende inconveniënte, noch oick van alle andere daernaer gevolcht, oyt enige punitie oft correctie gedaen is geweest, dan dat eenen **Marinus Janss**, zagher van zijnen ambachte (ambacht), gebannen es geweest, ter cause van der tweetster beeldbreekinghe, ende naer zijn beduncke men soude de voors troublen int eerste begintsel wel hebben mogen beletten by den officiers en die van der weth, met assistencie van veertich oft vijftich mannen, die men tot dienst hadde moghen aennemen, oft uytten ghilden zoo veele van den besten ende getrousten uytkiezen.

Ende dyenvolgende zoo heeft hy gehoord, dat **Gielis Pietersz**, alsdoen voorscepene, zoude geseyt hebben totten baillui Rollema: heer baillui, deer ghy voore gaet, wy zullen u assisteren; twelck gebeurde in de tweetste brekinghe in **S. Pieters kercke**.

Ende dyenvolgende is hy, bailliu, met die van der wet derwaerts gegaen, ende hebben de vergaderinghe van de quaetdoenders doen scheidende ende vertrecken met die van der wet; maer aeler de voornoemde bailliu ende weth aenquamen, zoo hadden de voornoemde quaetdoenders, alzo men seyde, *zeker priester, staende aen de aultaer, misse doende, zijnen dienst belet ende doen ophouden naer de consecratie, hebbende dezelve priester gequetst in zijn hant, daeraff hy hem deponent getoocht heeft het licteecken, seggende tselve gedaen geweest te hebben by enen cleeremaker, wiens name hy nyet en wiste.*

Seecht voorts, daerop gevraecht, dat ***dysterste brekinghe** van de beelden ende kercke, die gebeurde op eenen donderdach smorgens vroech, naer zijn onthout den XXI oft XXII en augusti onbegrepen*, hadde oick wel te beletten geweest met assistencie van de officiers, ende zoo veel volcx (volk) als voors, is, zoo verre als zy de kercke hadde doen bestellen met nachtwake; want zy taavonts te vooren dezelve beeldebrekinge (die alsdoen wat begonst was) belet hadden, mits doende de misdoenders vertrecken uiter kereken ende deselve toesluitende.

Gevraecht, oft hy van de voorn beeldebreekers eneghe weet oft kent?

Seecht: *dat op den voorn woensdag avonts, hy was in de kercke genaempt **Westmunster**, ende sach aldaer den biertappers outaer, daer hy gezien heeft eenen **Matheus**, schoenlapper, daerane besich wesende ende enighe stucken wechdragende, diewelcke naderhant hem heeft doen excuseren by zijn huysvrouwe, seggende dat hy tselve gedaen hadde om de beelden te berghen; ende namaels gevraecht by hem deponent, weer die gebleven ende gebercht waeren, en wiste daerop **nyet** te antwoorden, maer syde, dat de gordijne ende enige andere ornamenten waeren geleverd in handen van de deken van den ambachte van dyen jaere, daeraff de voorn **Matheus** knaep was, ende tsanderdaechs is hy, deponent, uyt beroerte ende veranderinghe, zieck geworden, sonder binnen acht dagen daernaer uyt zijnen huuse te comen; sulcx dat hy de beeldebrekinghe, die t'anderdaechs smorgens al vóór den acht uren gebeurde, nyet gezien en heeft; maer heeft duer zijn vengster (raam) gezien uiter kercke comen, met bijlen ende andere instrumenten, loopende zeer beroert ende bezweet, onder anderen eenen genaempt lange **Hans**, cleermakere, **Jan** de droochscheerdere, **Sampson** de tymmerman, den knaep van **Jan Anthonisz**, blauverver, de knaep van **Jan Mahieux**, stoeldrayer, ende heeft noch gehoord van eenen oucleercooper, gaende met een stelte, die alle nu fugityff zijn, maer zedert de voors brekinghe hebben noch lange in stede gebleven ende openbaerlijck achter strate gegaen, sonder enich devoir te doen om kiemleiden te apprehenderen; alzoe hy oick gehoord ende versteen (verstaan) heeft, dat eenen **Adam**, de lijndrayer, **Melchior**, de scaliendecker, **Cornelis**, de schildere, ende **Jan de Lannoy** geweest zouden hebben tot Zoetendaele, buyten Middelburch, wesende den vrouweclooster, aldaer zy de beelden ende tafereelen van den outair gebroken hebben, die noch lange daernaer zijn blijven gaende binnen der stede achter strate, die nu alle fugityff zijn, behalven de voornoemde **Jan de Lannoy**, die, zoe hy verstaet, nu onlanex gevangen is.*

Gevraecht, oft tot Middelburch geweest is een consistorie van sectarisen, ende wie hem daarmede sonde onderwonden hebben ende eenighe last oft officie bedient, ende oft zy enich geit gelicht hebben over t'volek, by wat middele ende tot wat fyne, ende wat verstant oft conferentie zy gehadt hebben metten consistorianten van den anderen steden.

Seecht: dat hy verstaen heeft, datter zijn geweest twee consistoriën, als enen aengaende d'exercitie van huerlieder secte oft superstitie, *daeraff dat waeren veele gemeene, slechte lieden, ende dander wesende van huerlieder raedt ende polieie*, daeraff dat geweest zijn (zoo hy verstaet) de voornoemde **Pieter Haecx**, zijn schoonzone, ende anderen hierboven genoempt, mitsgaders oick **Olovier Corbault**; **Claes Thuys**; **Jan van de Perre**; **Pieter van den Bogarde**; **Jan van den Bogaerde**; **Pieter Bureel (Boreel)**.

Ende heeft oick wel gehoord by gemeene fame, datter collectacie van gelde gedaen is onder de voorn sectarisen, sonder te wetene hoe veele noch by wat middelen, noch wie de collecteurs daarvan geweest zijn; dan dat men geseyt heeft, datter eenichgeit t'Antwerpen gesonden es geweest aen die van

huerlieder secten ofte consistorie aldaer; ende heeft wel gehoord, dat de voornoemde **Pieter Haeck**, zijn schoonzone, **Symon Janss**; **Vincent Laurisz**, ende den broeder van **Ghisleyn**, predicant, die huerlieder alderyerste ende voorganger was, veele over ende weder reysden naer Antwerpen ende elders, als by den Prince van Oraignen ende Brederode, zoo gemeene fame was, in huerlieder affaire; ende zoo wanneer zy wederquamen, wasser telcker reyse een nyeu vergaderinghe onder de sectarisen ende beroerte in der stede.

Gevraecht, oft hy weet oft kent enighe notablen, wesende oft geweest hebbende in officie van de stede, dewelcke hen zouden vervordert hebben te favoriseren ende assistencie te doene in den voorn troublen ende inconveniënten, oft datter zouden geweest zijn enighe officiers oft van der wet ende magistraet van der stede, die gefrequeenteert ende gevordert zouden hebben de voorn preëkingen, ende secreet verstaat gehadt mette predicanten:

Seecht: dat hy affirmativelijck ende int zeker nyet en zoude weten te verclaeren, datter enighe van de officiers, als te wetene de rentmeester Bewesterschelt ende de bailliu van Middelborch, souden hen vervordert hebben te draghen, favoriseren oft assisteren de voors, secretarissen ende inconveniënten, duer middele van hemlieden gebuert, oft dat zij gefrequeenteert oft geadvancheert zouden hebben huerlieder predicatie, ende secreet verstant oft conversatie mette predicanten gehadt; dan laet hem wel duncken, dat de bailliu **Rollema** wel hadde mogen van den gersten aff apprehendeeren de beeldebrekers, diewelcke hy heeft laten huer neringe ende negociatie doen, wel zes oft zeven maenden naer date van huerlieder misdaet, die naderhandt all vluchtich geworden zijn; waerinne hem deponent dunct, dat de voornoemde bailliu hem nyet genoegh gequeten en heeft, hoewel hy, deponent, hem daeraff sprekende ende vermanende, seyde, dat hy daertoe gheen last oft commissie en hadde, ende dat hy daerin niet en eenste ghedoen, sonder te communiceren met mijnheer van Wacken (=Adolf van Bourgondië).

Ende nopende die van der wet oft magistraet der voors stede, seecht: dat hy hiervooren genoempt heeft alle deghene, die hy verstaet, gefavoriseert oft geassisteert te hebben de voors inconveniënten ende gefrequeenteert t'hebben de voorseyde prediciën, oft verstent ende conversatie gehadt roette predicanten, te wetene: **Andries Jacop Oortssz**, **Jan de Nyose**, **Hugo Joosz**, alle drye Scepenen int voorleden jaer LXVI (=1566), met welcken de voorn **Ghisleyn**, predicant, veele geconverseert heeft, gaende t'huerlieder huuse ter maeltijt ende anderss, **Symon Janss** ende **Vincent Laurisz**, raden derzelve stede, sonder eenighe ander wethouders te weten spreken. All twelcke hy weet, zoowel by gemeen sprake, als verstaen hebbende van enighe van huerlieder gebueren.

Gevraecht, oft die van den ghilden ende eedt van der scutterijen eenighe assistentie gedaan hebben der weth, om te wederstaen ende beletten de voorn inconveniënten, ende oft zy des verzocht zijn geweest by den officiers oft dyen van der weth:

Seeght: dat hy daeraff nyet en weet te sprekene.

Gevraecht, op den VIIIen article onser instructie, aengaende die vergaderinghe gebuert te St. Truyden, ende wat aldaer gehanteert es, ende op andere navolgende article, totten XVII el incluz.

Seecht: daarvan nyet te weten deponeren, dan dat hy present geweest is opt stadthuys, sonder den gesetten tijt onthouden te hebben, aldaer **Pieter Haeck**, met diversche assistenten, als namentlijck **Jan van de Perre**, **Claes Thuys**, **Olivier Corbault**, **Pieter van den Bogaerde**, **Symon Adriansz Smit**, **Pieter Bureel**, **Salvador de La Palma**, **Sebastiaen Claesz**, **Symon** in den Draeck, **Jan Laevisz**, schipper, **Jacop Foy**, **Pieter Simonet**, **Pieter van den Bogaerde** ende **Jan van den Bogaerde**, gepresenteert hebben aen die van der weth zekere requeste, onderteekent (zoo hy verstaen heeft) by de bovengenoemde, uyten name van de consistorie, ten fyne dat dezelve van der wet souden willen lenden huerlieder gedeputeerde aen Mevrouw de Gouvernante, omme aldaer te versoeken van wegen den consistorianten te mogen leven in liberteyt van religie ende vryheyt van consciëntie, ende daervoren te presenteren Zijne Mat dertich hondert dusent guldenen, daertoe vertooghende, dat den groeten Turek in zijn lant houdt de Christenen, ende die Pauws hoeren ende boeven op tribut, ende diergelijcke redenen.

Seggende oick, dat van gelijcken t'Antwerpen ende te Ghendt geconsenteert was; al't welcke nyettegenstaende, worde 't voors huerlieder versoeck by dye voorn van der weth gerefuseert ende afgeslaghen; twelck hoorende de voornoemde **Pieter Haeck**, seyde openbaerlijck in tcollegie: wy

souden moghen hiermede 't gemeente in peyde ende vrede houden; meer alzo ghy daertoe nyet en wilt verstaen, ende dat wy aen u gheen hoeft en vinden, zoo protesteren wy, ende ick zal maken dat ick een ander hoeft vinden zal; hebbende by hem eenen notaris, genaempt **Guillame Deynot** met twee getugen, hem depositant onbekent, om van zijnen voorn versoeke ende protest note te houden; ende is de voornoemde **Pieter Haeck** corts daer neer vertrocken van Middelburch, ende en es nyet wedergecommen, dan als hy hem daernaer vertoocht heeft ontrent Zeeburch met drye scepeuknechten.

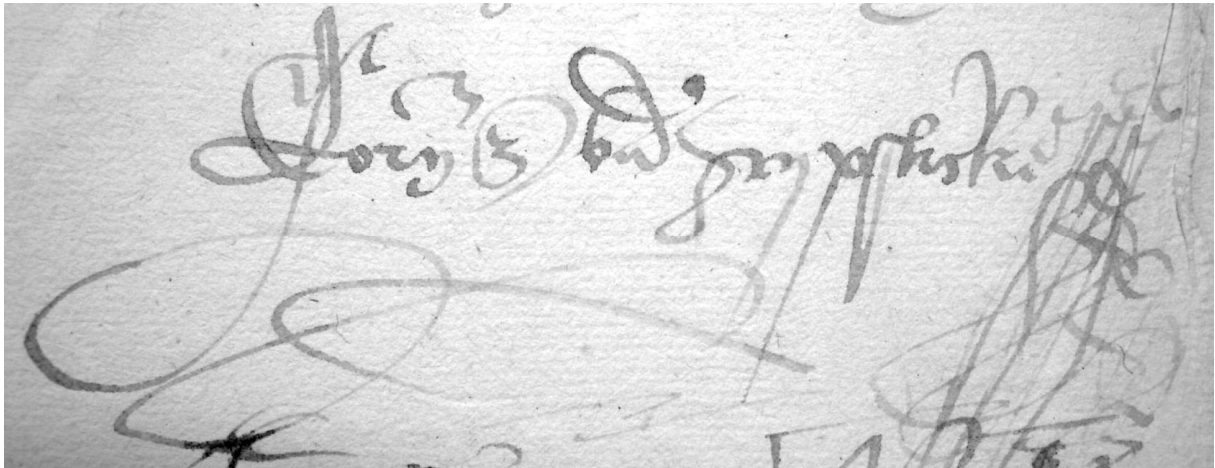
Gevraecht, wie hy weet oft verstaet, dat zouden wesen beschuldicht, belast oft medepleghers van der emprinse, aenvanck ende vercaderye, die **Tollouze** met **Pieter Haeck** ende die van hueren hoop geattempteert hadden opt eylant van Walcheren, int beghintsel van de meerte lestleden, ende hoe die sake vergaen es ende wat devoir gedaen es geweest, om hemlieden te wederstane, ende wie denzelven hoop ontfangen heeft op Armuyden (Arnhemuiden)?

Seecgt (zegt): opt eerste point, wie dat culpable oft beschuldicht oft mededadich zoude moghen wesen van de voornoemde emprinse, dat hy int zeker nyemant en weet te verclaeren; dan hy verstaet datter presumptie zouden wesen op eenen **Sebastiaen Claesz**, lakenvercooper, diwelcke te selve tijde als **Pieter Haeck** met Toulouze ende huerlieder scepen aenquamen, metten zelven getijde aen flant gecomen is, met een ander schip, ontrent Zeeburch, hebbende aldaer, zoo de fame was, gesproken de voorn **Pieter Haeck**; ende binnen Middelburch gecomen zijnde, is gemeyn fame ende opinie van veele geweest, dat hy verstandt gehadt heeft van der emprinse van **Pieter Haeck**; want dezelve **Sebastian** ten zelven daghe, als hy in Middelburch gecomen was (twelck was Sondaechs 's achternoens =namiddag), heeft tsavons ende in de navolgende nacht hem gestelt in wapenen ende om wake te gaen houden met **Jacop Jans van der Meerschen**, schoonzone van den voorn **Pieter Haeck**, ende noch diversche andere, die zy thunwaerts gecregen ende genomen hebben, sonder dat zy by die van der weth oft andere, daeraff last hebbende, totter wake gestelt oft geordonneert hadden geweest; ende zijn in dezelfde nacht bevonden geweest comende op de wake van stadsweghe geordonneert, ende waeren in zineken getale, dat indyen de voorn **Pieter Haeck** met zijn scepen in de havene van Middelburch hadde tonnen geraken, zoude de wakers die aen de Dampoorte ende Zegherstratepoorte waeren (beyden responderende op de havene) wel machtich geweest hebben ende mogen overvallen hebben, alzo in elcke poorte nyet en waeren wakende boven vijf oft zes persoonen, ende zy waeren wel sterk in de dertich persoonen; ende de fame es, ende men seyt, dat onder hemlieden in denselven nacht was wakende eenen slotmakere, genaempt **Jacop Everts**, dewelcke hemlieden geassisteert zoude hebben om de poorten op te krijgen, die oick geweest is een groot beeldebreker, zoo men seecht, nu fugityff.

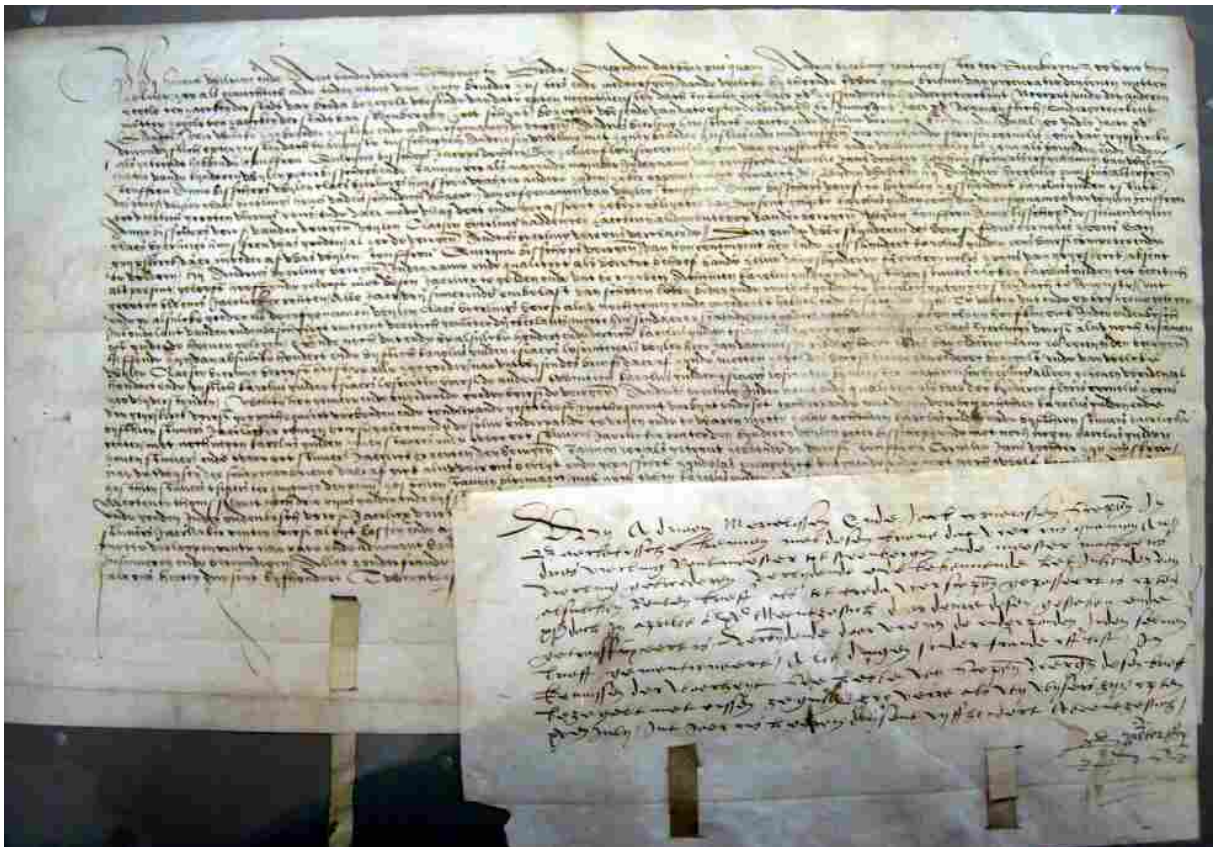
Seecht voorts, daerop gevraecht, dat opt stadthuys men by den rollen van de waken zoude mogen bevinden, wie alsdoen de hooplieden van de wake in elcke poorte geweest zijn; uyten welcken men sal mogen weten, wie huerlieder wake gecomen zijn, ende wat daer ommegegaen is.

Seecht voorts, dat die van der weth van Middelburch, geadverteert welende, sondaechs vóór de noene, van der aencompste van Toulouze ende Haeck met hueren scepen, hebben gesonden huere gedeputeerde, om te vernemen, waerom **Pieter Haeck** uyten scepe gegaen wat opt casteel van Zeeburch spreken metten capiteyn, zoo zy verstaen hadden, dat gebeurt was; ende hebben voorts alle devoir gedaen, herlieden mogelijk zijnde, om den voorn **Haeck** metten zijnen te beletten, dat zy nergens aenslach doen en zouden, zoowel op Armuyden als op anderen huerlieder limiten, sonder nochtans dat hy weet (des gevraecht zijnde) oft op de entreé van der havene van Middelburch eenich wachte oft stercte gestelt es geweest oft nyet; ende voerder en zoude weten te deposeren van den afscheyt van der voorn emprinse van den voornoemden **Pieter Haeck**, dan hy verstaen heeft dat zy eyndelinge op Armuyden aefgekeert zijn geweest. Aldus dese geteekent.

Floris van Grypskercke.

Handtekening van Floris Corneliszoon van Grypskercke in 1558 uit Archief Godshuizen.

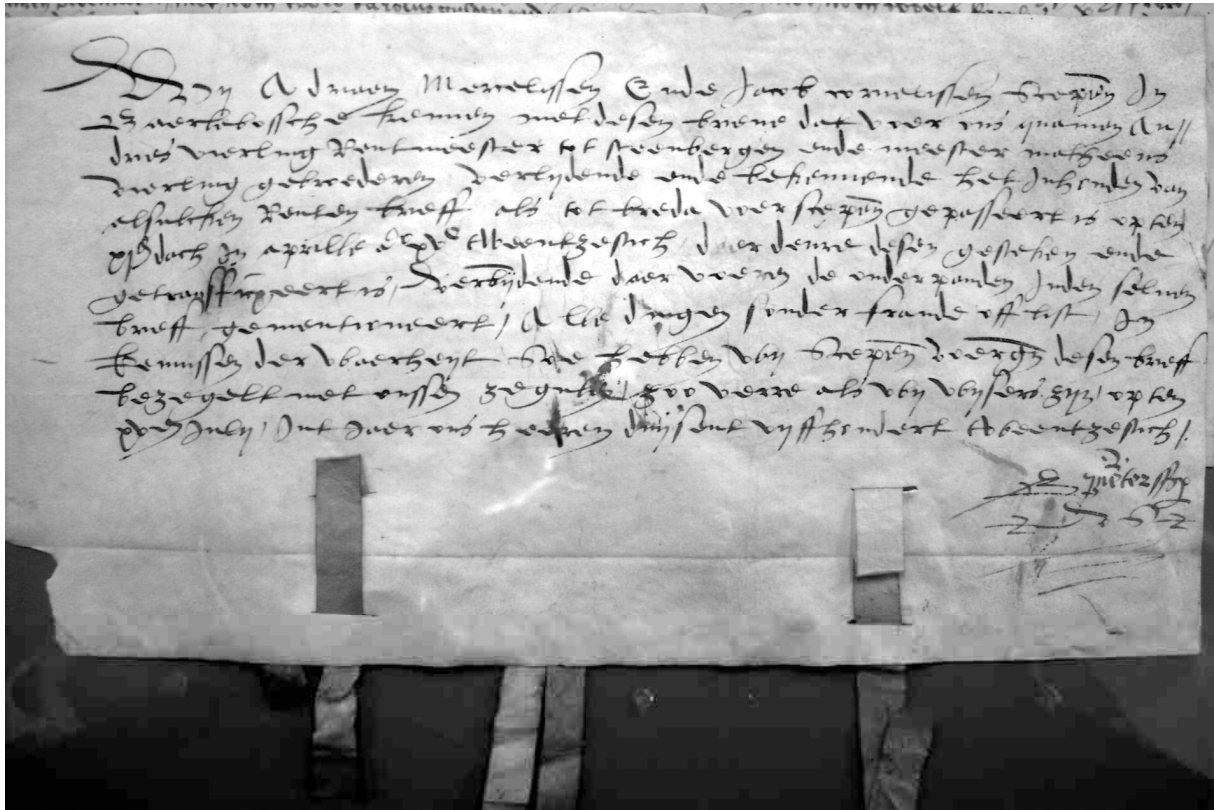
Brabants Historisch Informatie Centrum. Raad van Brabant, Toegangsnummer 19. Inventarisnummer 788.3862. Charter d.d. 15 juli 1562.

Brabants Historisch Informatie Centrum
Raad van Brabant, Toegangsnummer 19.
Inventarisnummer 788.3862.
Charter d.d. 15 juli 1562.

AKTE

Wy Henrick Wiltens ende Aert vanden Warck, Schepenen van Breda oirconden dat voor ons quam **Andries Vyerling, rentmeester tot Steenberg**, zoo voor hem zelve, zoo als gemachtich ende inden name van zynen broeder zusters ende mede erfgenamen van de welck hy thoonde twee open brieven van procuratie den eenen metten zegel ten zaecken der stad van Breda, bezegelt wesende van date opten negenthiensten dach in julio int jaer **XVC zessenveertich (1546)** ondergeteeckent Morxut ende den anderen metten zegeln ten zaecken der stad van Steenberg zoo't schijnt bezegelt wesende van date op ten **derden dach in julio int jaer XVC drieenvyftich** ondergeteeckent ende andere voir welcke zyn broeder zusters ende mede erfgenamen de borgen Andries Vyerling hem sterck maecte ende deselve verving kende ende lyde alzo in den jaere **XVC drieenvyftich opten yersten (1^e) dach in agosto** (1 augustus 1553) tusschen hem Andries Vyerling met zynen broeder zusters mede erfgenamen ter eenre ende **Floris Cornelis zone Van Grypskercke als getroudt hebbende jonkfrou Quiryne Bisschops Jacobsdochter**, den selven Floris Cornelis zone van Grypskercke ende **Willem Gelyenszone** als voechden ende inden name vande kynderen wylen Peter Bisschops ende Jannen Roo als may ende mombor inden name van **jonckfrou Cornelia Jansdochter** zyn huysfrou als erfgenamen van wylen **jonckfrou Anne Bisschops** wylen **Claes Vyerlings** huysfrou was ter andere zyden zeker appointment gemaect is, byden welcken hy Andries Vyerlings cum suis als erfgenaem des voirts wylen Claes Vyerlings heurs vaders schuldich waeren den erfgenamen van wylen jonckfrou Anne Bisschops voirts te betalen zeshondert karolus gulden t'stuck tot veertich grooten vlaams eens ende daer mede was doot ende gecasseert zekere obligatie van duysent gelycke karolus gulden eens die de erfgenamen van wylen jonckfrou Anne Bisschops voirs vanden borgen wylen Claesen Vyerling hadde ter zaecken vanden coop van der borgen wylen jonckfrou Anne Bisschops desselven wylen Claes Vyerlings huysfrou was goeden alzo de borgen Andries Vyerling voir ons verclaerden dat om de weeskynderen des voirs **Floris Cornelis zoons van Grypskercke daer moeder af was jonkfrou Quiryne Bisschops** voirs genoemd van hen contingent hen inde zeshondert karolus gulden eens voirs competerende te voldoen, hy Andries Vyerling voirgenoemd in den name ende qualiteyt als voir tot behoef vande zelve weeskinderen **Floris Cornelis zoons van Grypskercke absent** als present gelooft heeft ende gelooft mits desen jaerlicx te gelden ende vuyt te reycken achthien karolus gulden ende vyfthien stuuvers elcken karolus gulden tot veertich grooten vlaems jaerlicker renten alle jaer van somer, ende onbelast van schoten, loten, beden ende ruyters geheel te betalen op ten yersten dach in agosto wt ende op alsulcke goeden als de erfgenamen wylen Claes Vyerlings commende alsoch gemeynende ongedeelt hebben ende besittende zyn te weten wt ende ophoe gelegen int oude lant van den Oudenbossche groot ontrent veerticg gemeten dyckerlants mette huysse daer op staende mitsgaders noch wt ende op hou cleyn hoefken oock in den Oudenbossche oft onder de selven gelegen ende noch wetende op alsulcke hondert ende dertich karolus gulden tsiaers als zy erfgenamen wylen Claes Vyerlings voirs alsoch te samen heffende zyn van alsucke hondert ende vyftich karolus gulden tsiaers losrenten als wylen **heer Jan van Renesse, ridder heere van Elderen** manyre eertyts den borgen wylen Claes Vyerling vercoft heeft op alle zyn goederen nae vuytwysende des briefs daer af zynde metten zegel des voirs heeren van Elderen bezegelt ende van welcke hondert ende vyftich karolus gulden tsiaers losrenten voirs de andere twintich karolus guldens tsiaers losrenten by **meester Matheusen Vyerlings** alleen geheven worden des alzo wy verstonden welcke sou gemeyn ende ongedeelde goeden voirgenoemd Andries Vyerling inden name ende qualiteyt als voir den kynderen, **Floris Cornelis zoons van Grypskercke** voirs geypothequeert verbonden ende t'onderpande geset heeft, ypothequeert verbynt ende set tonderpande met desen voirs sou achthien karolus gulden ende vyfthien stuuvers jaerlicken renten voirs geloovende de selve onderpande te vryen ende te waren mette zelve achttien karolus guldens ende vyfthien stuuvers jaerlicker rente met nechntgen (9) karolus gulden zeven stuuvers ende twee ort stuuvers jaerlicken rente den kynderen wylen Peter Bisschops ende met noch negen karolus gulden zeven stuuvers ende twee ort stuuvers jaerlicken rente den voirgenoemde **Jannen Roo** als getrouwt hebbende de voirs **jonkfrou Cornelia Jans dochter** zyn huysvrou nae vuytwysen der Schepenen brieve daer af oick als voir ons verlyt ende gepasseert zynde al enengelyck vuytgaende ende met noch twelck zestien stuuvers tsiaers ter quytinge den penning zestien **Jannen Bloemaert** met noch twee karolus gulden ende thien stuuvers tsiaers ten quytinge oick den penning zestien **Mertenen Thomssen** met noch dry rijns gulden ende vyf stuuvers tsiaers ter quytinge oick den penningh **Peter Cornelis zone** ende met sheeren thyn seste hoeve ende goeden inden Oudenbosschen voirs jaerlicx voirs voirs jaerlicx voir vtgaende zonder ende guanderen connen wt vorwaerde daermede achthien karolus gulden ende vyfthien stuuvers jaerlicken rente voirs altyt, kosten ende afquyten zal mogen teffens ende t'eenen male elcken penning versterct met zestien gelycke penningen eens te geven mette verloopen rente naer rato ende advenante vande tyde dies zal men den heffene vande rente voirs de costinge daer af een half jaer te voren moeten insinueren ende vercondigen.

Alles zonder fraude ende arglist in orconden desen brieve met onse zegelen bezegelt zoo verre als wy wysers zyn, int.

Brabants Historisch Informatie Centrum. Raad van Brabant. Toegangsnummer 19. Inventarisnummer 788.3862. Charter. detail van het laatste deel van het charter. Jonkheer Floris Corneliszoon van Grypskercke en Andries Vierling. Acte gepasseerd op den XV en july int jaer ons Heeren duysent vyffhondert tweentzestich. (15 juli 1562).

Bijlage van het charter.

Bijlage van het charter.

Wy Adriaen Mercelissen ende Jacob Cornelissen, Schepenen in baerkbossche kennen met desen brieve dat voer ons quamen Andries Vierling, rentmeester tot Steenberggen ende Meester Matheus Vierling gebroederen verlydende ende bekennde het inhouden van alsucken rentenbrieff als tot Breda voer Schepenen gepasseert is op hen getransficeert is, verlydende daer voeren de onder panden inden selven brieff gementeneert, alle tweegen sonder fraude off list, in kennisse der waerheyt zoe hebben wy Schepenen voergenoemt desen brieff bezegelt met onssen zegelen zoo verre als wy wysers zyn op ten XVen july int jaer ons Heeren duysent vyffhondert tweentzestich.

Zeeuws Archief Middelburg

Archief van de Polder Walcheren

Inventaris C. de Waard, blz. 549, nr. 220

Inventarisnummer 829, Charter

Bedijkingscontract van de polder Oosternieuwland bij Veere, 1571

Korte samenvatting charter.

Nicolaas de Castro, bisschop van Middelburg, Anthoine de Bourgoinge (vanwege de eerste Edelen), Adriaen (Corneliszoon) van Campen, vanwege burgemeesters, schepenen en raad van de stad Middelburg, Staten en gecommiteerden van de Breede Geërfden des eilands van Walcheren, enerzijds, en **Floris Cornelis zoon van Grypskercke**, voor zichzelf, en voor zijn wezen, Adriaen Luycx's zoon, Luenis Pieterssen zoon, Willem Cornelis zoon en Willeboort Adriaens zoon Ter Stoepe¹⁰, voor zich zelf en als gemachtigden van de andere geërfden in de

¹⁰ Zie: Het Walcherse geslacht Willeboorts ter Stoepe, A.C. Macaré, Kronieken 1995, Genealogische Vereniging Promotheus, blz. 213 t/m 231. Relatie tussen Willeboorts Ter Stoepe en Van Grypskercke.

polder Oosternieuwland, anderzijds, komen overeen omtrent de bedijking van die polder en het onderhoud van de dijk gedurende 25 jaar.
11 de mei 1571.

CHARTER

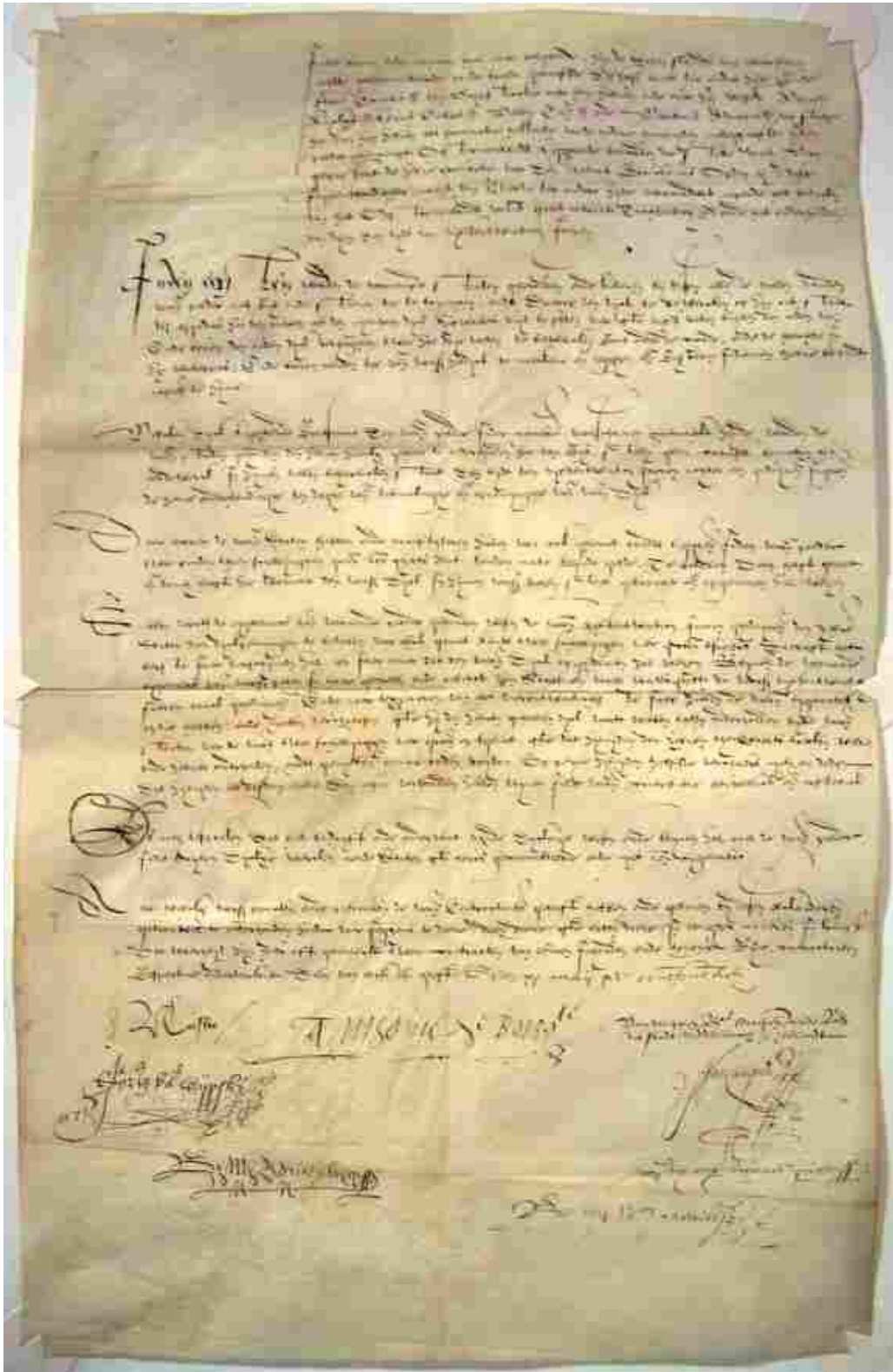
In der vormen ende manieren hier naer volghende zijn de Staten slandts van Walcheren mette gecommiteerde vande breede ghearrffde desselfs lants ter eendre zijde ende **Floris Cornelis zone van Grypskercke** over hem zelven ende over zijn weesen **Adriaen Luyckxs** ende **Leunis Pieters zone**, **Willem Cornelis zone** ende **Willeboort Adriaens zone Ter Stoepe** zoe voor hem zelven als procuratie hebbende vande andere hemluyden medegheerffde inden polder ghehaempt Oosternieuwlandt liggende benoorden der stede vanden Vere gepasseert de zelve procuratie voor den notaris Brouckouens opden VI en deser jeghenwoordigher maent van meerte (6 maart 1571) ter andere zijde veraccordeert nopende het bedycken van het Oosternieuwlandt voornoemt groot omtrent tachtentich gemet ende het onderhouden van dyen den tijdt van vijffentwintich jaeren.

In den eersten worden de voornoemde Staten ghehouden ende beloven by desen alle de vallen vanden voorn polder met rijs ende steenen toe te brynghen ende daerop den dyck te bewercken op zyn out stael mitsgaders zoe den ouwen als den nyeuwen dyck zeewaerts vuyt te setten vier ofte vijff voeten buyten den ouden ter ondebouen den ouden dyck verhooghen twee zoe drye voeten te bewercken ront onder de coorde, ende de hoochte in zijn waterpas, ende vooren aenden toe vanden voors zeedyck te maeckene ende legghen een rijsberm indie men tzelve bevindt.

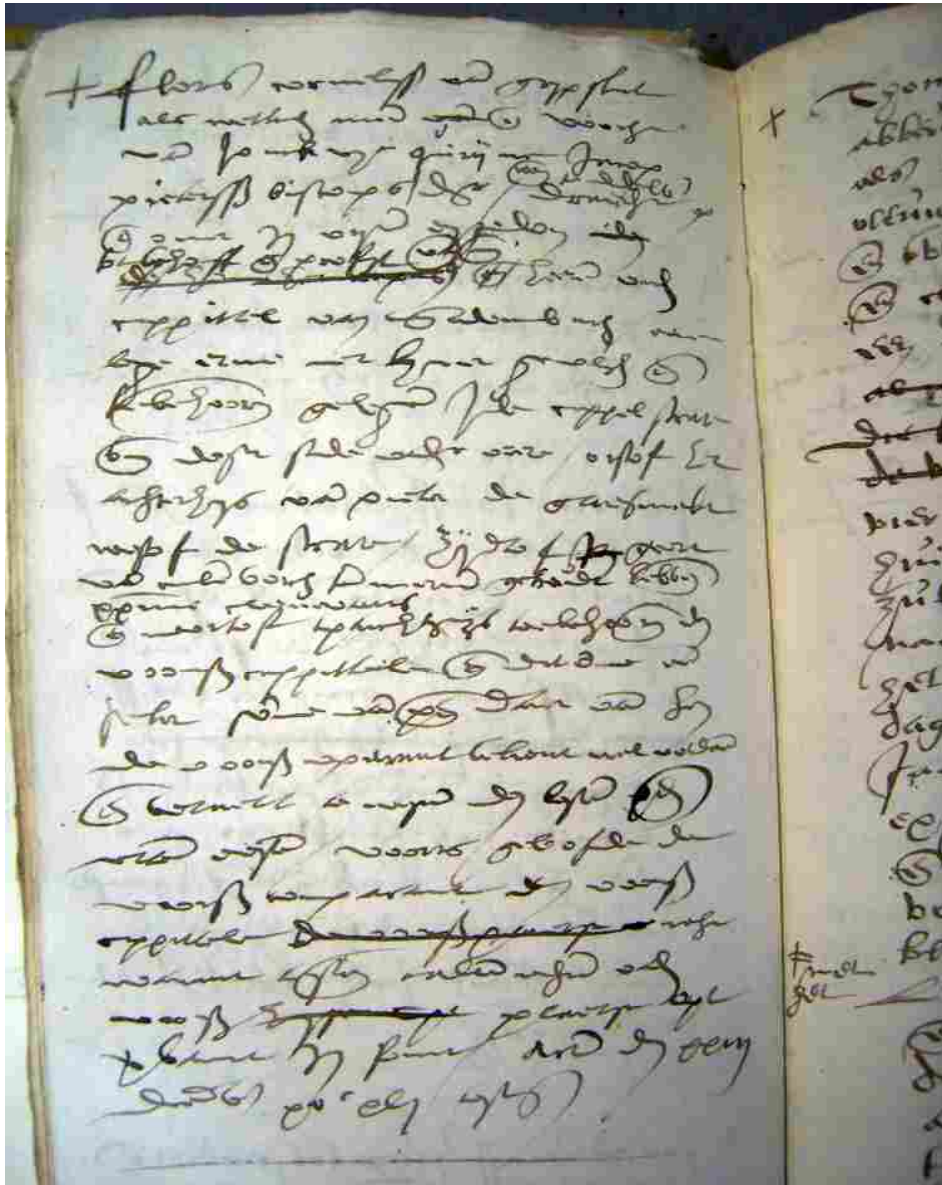
Welcken dijck liggende rontomme den voorn polder inder maniere voorschreven ghemaect zijnde worden de voorn Staten gehouden den zelve zulckx geheel te onderhouden zoe van rijs, steen, geeu cramsel, bematten als eerdewerck (grondwerk, aarde) . In zynnen vollen behoorlicken staet den tijdt van vijffentwintich jaeren achter een geduyrende ingaen de zelve onderhoudinghe ten daghe vanden volmakinghe ende opnemynghe vanden voornoemde dijck.

Daer vooren de voornoemde Staten hebben ende proufftyeren zullen voor elck ghemet landts liggende inden voorn polder twee ponden thien schellynghen grooten vlaems ghelts eens tenden mate teynde gelde te betalen deen heeft gereet ende dander heeft zoe wanneer den voors dyck in zynnen voors vollen staet gebracht ende opgenomen zal wezen sullen voorts de eijgenaers vanden voornoemde polder gehouden wesen de voorn vijffentwintich jaeren geduyrende den zelve Staten voor dijckpennyngen te betalen voor elck gemet lants twee schellyngen vier grooten tsaers daeraff het eerste jaer verschijnen zal, een jaer naer dat den voorn dyck opgenomen zal wezen blyven de voornoemde eygenaers vanden voors polder in haer geheel ende onbelet van schot ende voren waterghelt de voors vyffentwintich jaeren lanck gheduyrende ende naer t'expireren van het vierentwintichsten jaer zullen de voren eygenaers optie hebben ende moeten verclaer(s)en ofte zy den zelve geheelen dyck voorts willen laten onderhouden byde voorn staeten voor de voorn twee schellynghen vier grooten op tgemet ofte dat zyluyden den zelve thenwaerts trecken willen end ezelfer onderhouden midts geneyten heurs ouden vrydom op peyne zyluyden tzelffe verclaeren nyet en deden dat zyluyden es alsdan ende dan alsnu verbonden zullen blyven inde voorn contributie eeuwelick ende erffelick.

Als noch besproken dat het bedrijff ende onderwint vande dyckage wesen ende blyven zal over de voorn polder inde buyten dyckxe wercken aende Staten oft heure gecommiteerde ende nyet aende eijgenaers ale welcke voors pointen ende articulen de voornoemde contractanten gelooft hebben ende geloven by dezen elckanderen getrouwe te onderhouden zonder daer jehens te doene, doen doene ofte laten doene in eenigher manieren in kennisse der waarheyte zyn hier aft ghemaect twee contracten van eenen inhouden ende teneure byde contractanten respectie onderteeckent, daer van elck een heeft op den **XI may XVC eenenseventich**.

Zeeuws Archief Middelburg. Inventaris C. de Waard, regestnr. 220, d.d. 11 mei 1572, Inventarisnummer 829, zie blz. 549 & 210 van C. de Waard. Charter. Bedijkingscontract van de polder Oosternieuwland. Links onder de handtekening van Floris Corneliszoon van Grypskercke.

Zeeuws Archief Middelburg. Toegangsnummer 10. Inventarisnummer RAZE 430 A (Veere). Floris Corneliszoon van Grypskercke, gehuwd met jonkvrouwe Quirina Jacob Pietersdochter Biscop. Folio 13 verso, datum akte 23 december 1541.

De navolgende charters behoren bij Volgt IVc. Blz. 104 e.d. Floris Jacobszoon van Grypskercke.

Zeeuws Archief Middelburg

Toegangsnummer 80.2.

Administratie van particuliere Tienden Zuid-Beveland en Wolphaartsdijk

Bestaat uit 2 charters.

Kenmerken:

Akte van transport door **Philips van der Hooge** en **Floris (Jacobszoon) van Grypskercke**, als voogden van de wees van Anna van der Hoogen, tijdens haar leven vrouw van Frederick van Reynegom, aan Adriaen Andriessen Wissekercke, poorter (inwoner) van Goes, van enige tienden gelegen in 's-Heer Arendskerke, 26 september 1619. Met een akte van belening door de Gecommit-teerde Raden van Zeeland.//

Zeeuws Archief. Toegangsnummer 80.2. Inventarisnummer 1. Charter. Administratie Particuliere Tienden Zuid-Beveland Floris van Grypskercke.

1^e Charter

Die gecommiteerde Raden vande Staten t slants ende der Gravelickheydt van Seelandt.

Doen cont ende kennelyck eenen yder dient behoirt soe dat ons deuchdelyck gebleken is bye enen openen besegelden transportbriefft gepasseert vo(or)de drye leenmannen der gravelickheydt voors van daete XXVie september 1619 daer den welcken onser tegenwoordigen getransficxeert ende besegelt is, hoe dat **Mr. Philips van der Hooge** ende **Floris (Jacobszoon) van Grypskercke** als voochden vande naegelaten weesen van Anna van der Hoogen in haer leven huysvrouwe van Frederick van Reynegom overgedragen gecedeert ende getransporteert hebben, aen ende ten behoeve vanden eersamen Adriaen Andriessen Wissekercke poorter der stede Goes, den number van twaelft gemeten tweendertich roeden negen voet thiende, synde d'heft van XXXIII (24) gemeten LXV (65) roeden VI (6) voet gelegen in Seareskercke ('s-Heer Arendskerke) quartier van Suydtbevelandt staende dese thienden onder andere bekend op den naemen van jkvr. Pieternelle van der Hoogen suster vande voors jkvr. Anna van der Hoogen volgende den voors transportbriefft versouckende aen ons die voors thienden te stellen ten register ende op den name van Catarina Adriaense Wissekercke oudt ontrent tweendertich jaeren, dochter van den voors Adriaen Andriessen Wissekercke.

Soo ist dat wy Gecommitteerde Raden voors (behoudens die gravelickheydt ende eenen yder syns rechten) voors Catarina Adriaenssen Wysskercke verlydt ende verleent hebben, verlyden ende verleenen midts desen onsen brieve die voors XII gemeten XXXII roeden IX voet thiende gelegen ende haeren gecommen alsovooren midts dat sy gehouden wert te betalen tot proffytte vande voors gravelickheydt in handen van den Rentmeester Generael vande graevelicke domeynen van Seelandt bewesterschelt Johan Reygersberg (die daer ofte in rekeninge verantwoorden sal) dat behoirlycke recht van versouckende oversetterie daer toe staende, te weten drye ponden swarten tournoys van veertich groote vlaems tpondt vande gemete beloopende in vlaemsen geldt, over de voors XII gemeten XXXII roeden IX voet thiende, die somme van zes pondt eene schellinck eene groote VIII vlaems omme voorts thienden te houden besitten ende gebruycken tot eenen rechten Zeeu(w)schen leene, gelyck ende in alder manieren als d'ordonnantie die by willekeure der gravelickheydt ende mannen van Seelant daerop gemaect dat inhoudt ende verclaert, ende dat sy van de voors thienden jaerlicx gehouden wert te betalen die voors gravelickheydt ofte haren rentmeester inder tyt wesende, alsulcke pentie pacht als daer toe staet ende schuldich is te volgen met rechte tot alsulcken dage ende verbeurte als men pentie pacht van gelycke tienden schuldich ende gecostuneert is te betalen verhoudelyck dat desen tegenwoordigen brieve sal geleverd werden in de rekenamer van Seelant, om aldaer aengeteekent ende geregistreert te werden naer behoiren. Al sonder fraude arch ofte list. In kennisse der waerheydt soo is byden voors rentmeester geteekent, ende hebben wy gecommiteerde raden den zegel ter saeken van de staten slants ende der gravelickheydt van Seelant hier aen doen hangen, op den XVIII october XVIC negentiene.

J(ohan) Reigersberg.

Zeeuws Archief, Toegangnummer 80.2, Administratie particuliere tienden, Inventarisnummer 1, Tweede Charter.

2^e Charter

Wy **Mr. Johan Huyssen (van) Cattendycke**, **Mr. Bonifatius de Jonge**, heere van Oosterlandt ende Pieter Willemsen Oostdyck, leenmannen der gravelickheyt van Seelandt doen condt ende kennelyck eenen yder dient behoirt dat op huyden daete deser ten comptoire vande leenen in Seelandt bewesterschelt ende voor ons gecommen ende gecompareert syn **Mr. Philips van der Hoogen** ende **Floris (Jacobszoon) van Grypskercke** als voochden vande naergelaten weesen van jkvr Anna van der Hoogen in haer leven huysvrouwe van Frederick van Reynegom ende transporteerden in die qualiteyt ten behoeve vanden eersamen Adriaen Andriessen Wissekercke poorter der stede Goes den nomber van twaelft gemeten tweendertich roeden negen voet thiende synde dhelft van XXIII (24) gemeten LXV (65) roeden VI voet gelegen in Searenskercke ('s-Heer Arendskerke) quartier van Suidtbevelandt staende dese thienden onder andere bekend opden naeme van jkvr. Pieterella van der Hoogen suster vande voors jkvr. Anna van der Hoogen, omme voorts deselve by hem beseten ende gebruyckt te werden als syn vry eygen ende proper goet ende sy comparanten bekenden inde voors qualiteyt vanden coop ende overdracht der selver al voldaan, vernucht ende wel betaelt te wesen beyde den eersten penninck metten lesten vanden voors Adriaen Andriessen Wissekercke, versouckende daeromme aende heeren gecommiteerde raeden den rentmeester generael over Seelandt bewestenschelt ofte andere des macht hebbende, dat hun believe dit transport ofte cессie te agreeren ende de voors XII (12) gemeten XXXII (32) roeden IX (9) voet thiende te stellen ten register ende opden naeme vanden voors Adriaen Andriessen Wissekercke ende hem daeraft verleenen behoirlycke verlydt brieven in forma midts betalende de rechten daertoe staende in kennisse der waerheyt soo is dese byden voors rentmeester geteekent ende hebbe wy leenmannen voornoemdt onse zegelen hier onder aengehangen op den XXVI september XVIC negentiene (26 september 1619).

J(ohan) Reigersberg.

Bovenstaande charters behoren bij Volgt IVc, bladzijde 104 e.v.

Volgt IIIa. (13^e generatie A 1, blz. 524)

Jacob Hendrikszoon van Grypskercke, Heer van Grijskerke, Poppendamme en Ter Buttinge. Stichter van de Armenschool te Middelburg.

Geboren rond 1500.

Was in leven in 1537, als zoon van Hendrik Corneliszoon van Grypskercke, (Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.)

Overleden even na 13 februari 1561, Bron: Archief Polder Walcheren, inventarisnr. 1, folio 126 en voor 19 oktober 1564 en Toegangsnummer 24.2. Archief Godshuizen Middelburg (1343-1812) Inventarisnummer 587, Charter d.d. 19 oktober 1564, Stichtingsakte Armenschool te Middelburg. **Ambten:**

Burgemeester van Middelburg 1550; 1553; 1557; 1559 (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 44, nr. 3.)

Schepen van de stad Middelburg 1542;1544;1545,(Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.) **1547 (30 april)** Bron: Dr. W.S. Unger, Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd, **deel III**, Den Haag, 1923, blz. 542, no. 639.

Lid van het Stadsbestuur van Middelburg 1550-1559, (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 111.)

Ontvanger van de Waterpenningen van de Poorterserven op Walcheren ,d.d. 20 februari 1538. (Bron: Dr. W.S. Unger, Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd, **deel II**, Den Haag, 1923, blz. 29, no. 66.)

Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 798, 803 en 856: Jacob Heyndricx zoon van Grypskercke: I. 426; 449; R. 130, 133, 141, 143, 146 tot 148, 150, 153, 160, 175; A. 120, 132, 139, 146, 147, 157, 158, 161 tot 163, 165, met daaruit de navolgende ambten:

Ontvanger Generaal van de Zuidwatering, Westwatering, West Souburg en Oud-Vlissingen; 1546; 1547 tot 19 december 1559. Ontvanger Generaal van de drie Wateringen met aanhangsels; Schepen, Burgemeester, Vertegenwoordiger vanwege de stad Middelburg; Van de Staten en Gecommitteerden van de Breede Geërfden des eilands van Walcheren, van 29 februari 1560 tot 13 februari 1561.

Keurmeester van de Vischmarkt te Middelburg op 23 oktober 1540, bron: Mr. J.H. de Stoppelaar, Inventaris van het Oud Archief der stad Middelburg 1217-1581, M'burg 1883, nr. 1743, blz. 218.

Jacob Hendrikszoon van Grypskercke, had van de stad een erf gekocht, liggende achter zijn huis, waar hij woonde, komende uit de waterloop “die te suveren plach tuyschen de Goorstraete ende de Geere, groot 20 roeden 8 voeten tot 5 schelling 4 grote vlaams de roede, £ 5:10:2, stadrekening 1552. (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 111.)

Jacob Hendrikszoon van Grypskercke was voogd over Klaas, de natuurlijke zoon van Cornelis Fransz van Dunenburg, rekening 1550. (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 110.)

Jacob Hendrikszoon van Grypskercke was voogd over de kinderen van Hubrecht Jacobszn. Ter Haaiman in 1540.

Jacob Hendrikszoon van Grypskercke kocht lijfrenten t.b.v. Pieter Janszn Bonte, oud 16 jaar en Hendrik Janszn. Bonte, oud 14 jaren “daer tsamen moeder af es Janeken Heijndrixdochter”, maar ook t.b.v. **Vincent (Frederik) Anthoniszoon van Grypskercke oud 6 jaren** “daer moeder af was Martine N.N. en t.b.v. **Jan Floriszoon van Grypskercke oud 5 jaren** “daer moeder af es jonckvrouwe Quirine Jacob Bisscobsdochter, 1548. Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.)

Jacob Hendrikszoon van Grypskercke kreeg 2 schelling “omdat hij in een kohier schriftelijk geleverd heeft de grootte van de **Vijf Ambachten**, laatstmaal gemeten”, 1531. (Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 358.)

Overige bronnen: Rechterlijk Archief Zeeland Eilanden (RAZE):

RAZE 126, folio 66 recto, d.d. 26 juni 1576. Handschriften Verzameling nr. 365, stichtten Armenschool te Middelburg 1561 en 1593. Nagtglas/ Handschriften Verzameling 896 Gasthuis Middelburg, testament 1 mei 1561.

Zeeuws Archief Middelburg, Archief familie Van Borssele van der Hooghe, Inventarisnummer 104, d.d. 25 augustus 1559.

Archief Godshuizen Middelburg (1343-1812), Toegangsnr. 24.2., inventarisnr. 587, Charter d.d. 19 oktober 1564. **Zie volledige transcriptie Charter.**

Dr. W.S. Unger, Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd, **deel I**, Den Haag, 1923, blz. 527, no. 610. Stichting van de Armenschool.

Dr. W.S. Unger, Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd, **deel II**, Den Haag, 1923, blz. 29, no. 66. Burgemeesters, Schepenen en Raden benoemen Jacob Hendrikszn. van Grypskercke tot ontvanger van de waterpenningen van de poorterserven op Walcheren en stellen de regelen vast, waarnaar deze geïnd zullen worden.

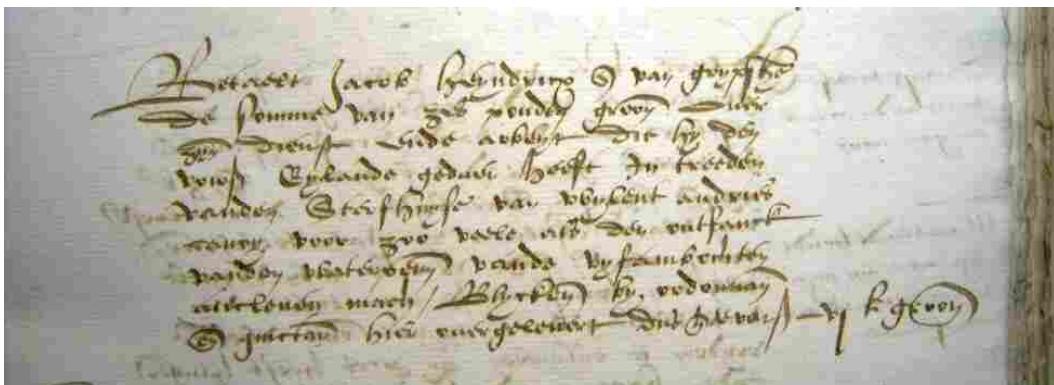
- Zeeuws Archief, Middelburg, Toegangsnummer 27, Archief Onze Lieve Vrouwe Abdij te Middelburg. Rekeningen van den ontvanger van het grafelijk schot in Oostkapelle en elders in Walcheren over de jaren 1538/9-1566/7. De inventarisnummers:
- Inventarisnummer 225. Rekening van den ontvanger, Jacob Hendriks zoon van Grijpskerke, over 1543/4 en 1544/5, afgehoord 1547.
- Inventarisnummer 1440. 1546 December 18. Keurschepenen van Oostcappelle eigenen Jacob Heyndricx zoon van Grijpskercke, als ontvanger van 's graven schote van den prelaat van Onser Vrouwen klooster te Middelburch, aan 3 gemeten 22 roeden lands, toebehoord hebbende aan heer Jacob van Domburch. Dit was gedaen in tjaer ons Heeren duyst vijfhondert zessenveertich upten achtienen (sic) dach in Desember. Oorspr. (Inv. nr. 117). Met 3 gedeeltelijk geschonden schepenzegels in groene was.
- Inventarisnummer 1441. 1547 Februari 1. Floris van Schoonhove, prelaat van Onsser Liever Vrouwen klooster te Middelburch, hoort de rekening van den ontvanger van het grafelijk schot Jacop Heyndricx zoon van Grijpskercke over 1543/4 en 1544/5 af. Ten dage als voeren (desen eersten Februari anno XV zessenveertich stylo curie Hollandie). Oorspr. in Inv. nr. 225.

Gehuwd met **Johanna Hendriksdr. (Heijndrix)**.

Zij was tevoren weduwe van Jan Pieterszoon Bonte

Hebben gesticht een Armenschool in de Sint Janstraat te Middelburg.

Uit het huwelijk met van Grypskercke geen kinderen.

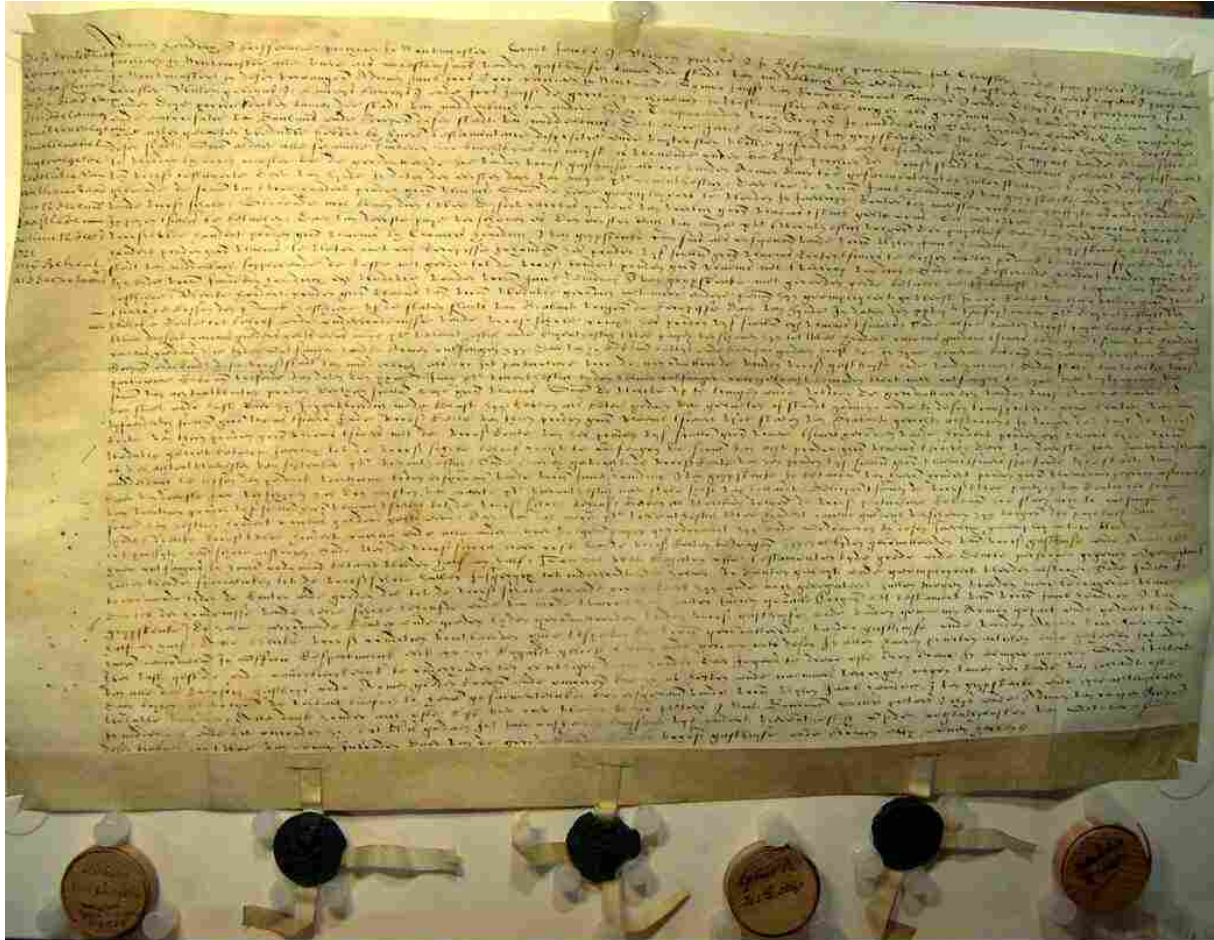
Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 447, folio 14 recto, detail. AD 1545.

Betaelt Jacob Heyndricx zoon van Grypskercke de somme van zes ponden grooten (vlaams) over zijn dienst ende arbeyt die hy den voors eylande gedaen heeft in tweeden vanden sterfhuysse van wylent Andries Canoy voor zoo veele als den ontfanck vanden waterpenningen vande vyfambachten verleen mach, blyckende by ordonnantien ende quitantien hier overgelevert dus ende voors VI pond grooten (vlaams).

Zeeuws Archief Middelburg
Toegangsnummer 24.2. Archief Godshuizen Middelburg (1343-1812)
Inventarisnummer 587
Charter d.d. 19 oktober 1564, Stichtingsakte Armenschool te Middelburg.

Kantlijn.

Deze rentebrief competeert het gasthuis desen stad van Middelburg en is vervolgens inalienabel ingevolge de resolutie van Weth en Raad deze 12 december laastleden, actum 12 december 1721 mij bekend als secretaris.

Zeeuws Archief Middelburg. Archief Godshuizen Middelburg (1343-1812). Toegangsnummer 24.2. Inventarisnummer 587. Charter d.d. 19 oktober 1564. Schepenen in Middelburch oorkonden, dat Adriaen Heindriex zoon Borsselaere, prochiaen in Noirtmonster, Court Jacobs zoon, Willem Pieters zoon in Rosemburch, prochiaenen in het klooster, en Jan Pieters zoon Beaumont, prochiaen in Noirtmonster, gasthuismeesteren aldaar, eener- en Jan Bastoen, Cornelis Hugins zoon, parochianen in Noirtmonster, in deze (tevens) vervangende Adriaen Jacob Joos zoon parochiaan in Noirtmonster; Symon Janssen van Rome, Vincent Laureys zoon en Clays Thuys, parochianen in het klooster; Willem Gelyens zoon, Laureys Laureys zoon en Joos Janssen de Groote, parochianen in Westmonster, gecommiteerden van de gemeene armen der drie parochien aldaar, anderzijds verklaren dat: **Heer Jacob Heindriex zoon van Grypskercke** en zijne achtergelaten weduwe **Janneken Heindriex dochter** bij testamentaire beschikking van 1 mei 1561 hebben gefundeerd eene bijzondere school, afgescheiden van de armenschool der stad, om daarin alle schamele kinderen, zoo jongens als meisjes, van de drie parochien aldaar te doen onderwijzen door een meester, daartoe door de gecommiteerden van het gasthuis en van de armen gezamenlijk aan te stellen, en daardoor de hier ingelaschte geldsommen hebben gelegateerd, waarvan de ontvanger der armen op 24 juni 1564 rekening en verantwoording heeft gedaan, en diensvolgens met toestemming van burgemeester en schepenen van Middelburch regelen vaststellen omtrent de belegging in fondsen van de reeds ontvangen en nog te ontvangen gelden, en beloven dat de meerdere kosten, die op het houden van deze school zullen vallen.

Jhr. Jacob Hendrikszoon van Grypskercke, burgemeester van Middelburg, 1550, 1553, 1557, 29 februari 1560 - 13 februari 1561, Schepen, Penningmeester van de Zuid en Westwating en de Vijfambachten van de Polder Walcheren, 1546 en van 1547 tot 19 december 1559. Hij was een zoon van Heer Hendrik Corneliszoon van Grypskercke, burgemeester van Middelburg van 1536-1551 en van Elisabeth Jansdr. van Geervliet.

AKTE

Adriaen Hendricxs zoon Borsselaere prochiaen in Noortmonster, Court Jacobs zoon en Willem Pieters zoon in Rosemburch prochiaenen int clooster ende Jan Pietersen Beaumont prochiaen in Noortmonster alle vuere als chasthuysmeesters vanden gasthuysen binnen der stad van Middelburch ter eendere, Jan

Bastoen, Cornelis Engels zone prochiaenen in Noortmonster in desen vervangende Adriaen Jacob Joosen ooc prochianen in Noortmonster, Sijmon Janssen van Rome, Laurent Laureysen zone ende Clays Thuys, prochiaenen int clooster, Willem Geleyns zone, Laureys Laureys zone ende Joos Janssen de Grootte prochiaenen in Westmonster alle negen als gecommiteerde vanden gemeenen armen vanden drye prochiekercken binnen der stadt van Middelburch ter andere zyden, compareerden voor Schepenen in Middelburch ende verleden henlieden dies by consente ende auctorisatie van Burchmeesters ende Schepenen deser stadt van Middelburch, dat alzoe **Jacob Hendricxs zone van Grypskercke** ende **Janneken Hendricx dochter** zyne achtergelaeten weduwe hebben by heure testamentaire dispositie ende vuytersten wille gefondeert een besondere schole ende appart vande armeschole deser stadt, omme aldaer alle schamele kinderen zoe knechtkens als meyskens wonende onder de drye prochien der voorsz stadt van Middelburch geleert ende geïnstrueert te worden by enen meester die de gecommiteerde zoe van den voorsz gasthuys als ooc vanden armen daertoe gesaementelucken zullen stellen al volgende den teneure vanden voors testamente daer van zynde in daten den **eersten dach van meye XVC eenenzestich** daer toe te voornoemde Jacob Hendricx zone van Grypskercke ende zyne huysvrouwe ghevende de somme van twee hondert ponden grooten vlaems omme de zelve geemployeert te werden in jaerlicxe renten ten oirboire proffyte ende onderhoudenisse vande voors schole, ghevende noch bovendien twee duysent carolus guldens van veertich groten vlaems tstück gelts eens, die met twee hondert carolus guldens in payen tsiaers te betaelen, daer van d'eerste paye verschenen es den eersten dach van meye XVC tweentzestich volgende den payebrief daer van zynde, van welcke voors twee hondert ponden groten vlaems by **Cornelis Hendricxs zone van Grypskercke** cum suis als erfgenamen van de voornoemde wylen Jacob Hendricxs zone van Grypskercke betaelt zyn hondert ponden grooten vlaems, te weten met een recepisse (= een akte onder een particuliere handtekening waarbij men erkent iets te hebben ontvangen) inhoudende zes ponden vyf schellingen groten vlaems renten tsiaers te Kosten, metten penninck veerthiene sprekende vpde stadt van Middelburch, supplerende de reste met gelde tot de voors hondert ponden groten vlaems met tverloop van dien ende de resterende hondert ponden groten vlaems zyn byde voornoemde Janneken Hendricx dochter weduwe vanden voornoemde Jacob Hendricx zone van Grypskercke met gereeden gelde betaelt met't intrest vandien jegens den penninck zesthiene, welcke hondert ponden grooten vlaems vanden voornoemde weduwe gecomen met meer andere penningen zyn geemployeert geweest in een rente van thien ponden groten vlaems tsiaers te lossen den penninck zesthiene vp de staten slants van Brabant volgens de recepisse daer van zynde in date den XXVIII sten van september XVC dryentzestich (28 september 1563) van welcke rente tot behout ende onderhoudenisse van de voors schole compt zes ponden vyf schellinghen groten vlaems tsiaers, ende alsoe vanden voors payebrief inhoudende twee duysent carolus guldens gelts eens, meye XVC tweentzestich ende dryentzestich twee payen verschenen zyn tot twee hondert carolus guldens tsiaers bedragende tsamen vier hondert carolus guldens die by den ontfanger vanden armen ontvangen zyn daer van zy rekening bewys ende reliqua(= een rekening met aanwijzing van het batig saldo).gedaen heeft zoe in zyne generale rekening vanden zelven armen voor Burchmeesters ende Schepenen ende Raedt deser voors stadt van Middelburch als ooc int particuliere voor de gecommiteerde vanden voors gasthuysse ende vanden armen, byden slote van welcke voors particuliere rekening wesende van daten den XXIIIen juny XVC tweentzestich by den zelven ontfanger over gebracht bevonden wert meer ontvangen te zyne dan vuytgegeven de somme van achtentwintich ponden derthien schellingen drye groten vlaems omme de welcke vp te brengen ende voldaan de gecommiteerden van den voors armen aenmerckende den staet ende last daer zy jegenwoirdich mede belast zyn hebben als beter gedaen dan gelaeten afstandt gedaen, ende by desen transporteren eene rente van vyfendertich schellingen grooten vlaems tsiaers inde voors rente van thien ponden grooten vlaems tsiaers vp de staten van Brabant gecocht alsvooren in vougen dat vuyt de voors rente van thien ponden groten vlaems tsiaers met de voors rente van zes ponden vyf schellingen grote vlaems tsiaers gecomen van de hondert ponden groten vlaems by de voornoemde weduwe gereet betaelt, jaerlicx tot de voors schole behout compt te ontvangen de somme van acht ponden groten vlaems tsiaers, daer van d'eerste jaer rente verschenen es den achtentwintichsten van september XVC vierentzestich, ende daerby gevoucht de voors rente van zes ponden vyf schellingen grote vlaems tsiaers sprekende vp de stadt van Middelburch te lossen den penninck veerthien by den erfgenamen vande voornoemde Jacob Hendricxs zone van Grypskercke in betaelinge van heure hondert ponden groten vlaems over gegevens als vooren daer van d'eerste jaer verschynen zal den eersten van maerte

XVC vierentzestich naer style shofs van Hollandt, beloopende tsamen de voors twee partyen van renten ter somme van veerthien ponden vyf schellinghen grote vlaems tsaers tot de voors behouf boven al welcken volgen de voors particuliere rekening zal staen noch te ontfangen de somme van zesthien hondert carolus guldens gelts eens, daer van dat meye XVC vierentzestich, twee hondert carolus guldens verschenen zyn volgens den payebrief daer van zynde, welcke voors twee hondert carolus ende alle andere naer volgende payen geordonneert zyn ende ordonneren by desen jaerlicx geemployeert te worden in renten tot proffyte vande schole alsvooren ende was de voors schole meer rest dan de voors renten bedragen zyn, zal byden gecommiteerden vanden voors gasthuysse ende armen ofte haer ontfangers by haere ordonnantie betaelt werden half en half item zoe wat legaten ofte testamenten by de goede ende demote persoonen gegeven ende gelegateert zullen werden specialicken tot de voors schole zullen ingelycx tot onderhoudt der zelver in renten geleyt ende geemployeert werden alsvooren ende indien in toecomende tyden de rente ende goeden die tot de voors schole alreede gelegateert zyn ende nogc gelegateert zullen mogen werden meer bedragende waere dan tot der houdenisse vande zelve schole behoufde ende van noode waren, zoe zullen indien gevalle (volgende) het testament vanden voornoemde Jacob Hendricxs zone van Grypskercke de zelve naer commende rente ende goeden by den gecommiteerden vanden voors gasthuysse ende vanden gemeenen armen gepart ende gedeelt werden half en half, alle welcke voors conditiën voortwaerden ende bespreken de voornoemde gecommiteerde vanden gasthuysse ende vanden armen voor huer ende huere naercomelingen in officio respectivelick elck in zyn regardt belooft hebben ende geloven mits desen in allen hueren poincten, articlen ende geheelen inhouden wel vast gestade ende onverbreeckelick te onderhouden ten eeuwigen dagen zonder daer jegens te doene ofte doen doene in eeniger maniere onder tverbant van alle des voorsers gasthuys ende armen goeden roerende ende onroerende die zy vt hebben ende naemaels vercrygen mogen binnen den lande van Hollandt ofte daer buyten, al volgende de verbant briefen by heure gesaementlicke den erfgenamen van den voors wylen Jacob Hendricxs zone van Grypskercke ende zyne achtergelaten weduwe verleden. Alle danck zonder arch ofte lyst hier over waeren Clays Pieters zone Dint, burchmeester Gillis Pieters zone ende Chys ende Adriaen van Campen, Schepenen in Middelburch ende dit oirconden zy, dit was gedaen int jaer ons heeren duysent vyfhondert vierentzestich op den negenthiesten van october, ende deser briefven zyn twee van eenen insonder daer van de gecommiteerde van den voors gasthuysse ende armen elcx eenen hebben.//

Zeeuws Archief Middelburg. Toegangnummer 24.2. Archief Godshuizen Middelburg: 1343-1812. Drie charters achter elkaar zijnde de inventarisnummers: 606 (voortaan); 521 (midden) en 519 (achter). Inventarisnummer 606 d.d. 8 maart 1569, heeft betrekking op de armenschool gesticht door Jacob Hendrikzoon van Grypskercke.

Rekeninghe die Jacob Heynricx
 van Grypskercke als gvermeesterder
 heren, der Staten der Eylande van
 Vlissinghen, tevens gvermeesterder
 van alle, der waterpenninghe der
 Jacobs ghescherten, vordes, inde waterpenninghe
 vande vyfambachten, Sint ende waterpenninghe
 met waterpenninghe, vande Onse waterpenninghe
 vanden state **De** en myn heren, der Staten, voren
 oft heren, gvermeesterder, dit maent, hebbe
 vande vnr sceeninghe, geven vlamstijck over
 al de vnr waterpenninghe, Medesgaderde vande
 Jc groon vlamstijck, alleenthalen over de
 vnr waterpenninghe, by myn heren, der Staten
 voren gvermeesterder, vnde ghescherten, by velt
 gemet landes te waterpenninghe, van vnder
 geboente subwert, staende voor haer oec
 secundarysch, o **Somme** dat mede te
 betalen, de sceeninghe vande vorenstaende Jc
 oec secundarysch, Medesgaderde vande vorenstaende
 die Jc vnr waterpenninghe, in vnde stonde
 soo ander byende, vnde heren, dinge vande
 als inder, vnr gvermeesterder, dertien den
 lande, vorenstaende, hede vnr waterpenninghe
 Jc vorenstaende, vnde vnr waterpenninghe, die die die
 de gvermeesterder vnr vnde ghescherten

Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 449, folio 1,
 datum: 29 februari 1552. Rekening opgemaakt door Jacob Heynricx van
 Grypskercke, ontvanger generaal van de waterpenningen van de vijfam-
 bachten, de zuid en westwatering van het eiland Walcheren.

Volgt IIIb. (13^e generatie A 2, blz. 524)

Anthonis (Antheunis) Hendrikszoon van Grypskercke

Was van beroep kuiper te Middelburg, 1545, (Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.)

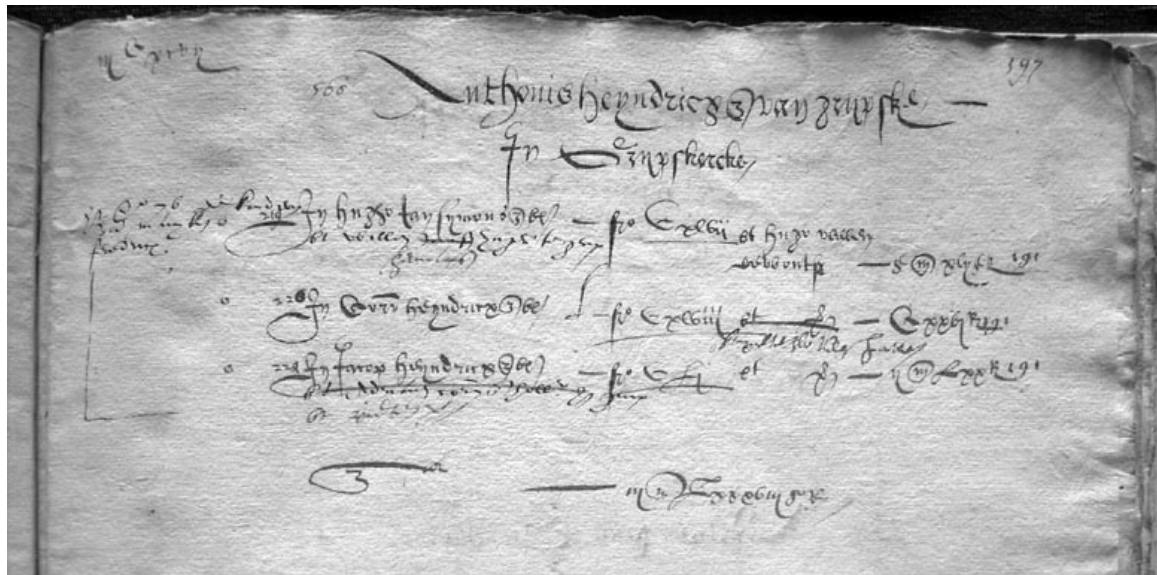
Gehuwd met: **Martine N.N., “Robrecht de Cuijpers weduwe”**. (Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.)

Kinderen:

1. **Jhr. Frederik (Vincent) Anthoniszoon van Grypskercke**, geboren 1542. **Volgt IVa.**

Zeeuw Archief, Middelburg, Waterschap Zeeuwse Eilanden, Archief van de Polder Walcheren.

Inventarisnummer 939 (Inventaris C. de Waard). Vergaarboek van de Vijf Ambachten ca. 1567. Onderzoek op 23 augustus 2005.

Anthonis Heyndrickszoon van Grypskercke, folio 397, had alleen land te Grijpskerke.

Volgt IIIc. (13^e generatie A 3, blz. 525)

Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke

Overleden circa 1563.

Schepen en lid van het stadsbestuur van Middelburg 1559-1563, (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 111/112.)

Waterklerk van de Westwatering van de Polder Walcheren van 1539; 1541 – 1558, Bron: Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 810.

Waterklerk van de Vijfambachten van de Polder Walcheren 1545; 1546- ca. 1558, Bron: Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, Middelburg, 1914, blz. 812. Zeeuws Archief. Toegangsnr. 1, Prelaat en Edelen, inventarisnr. 518, d.d. 26 januari 1558.

Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke bouwde een huis “tegens tzuijsterhuijs van bachtensgravenhove” in 1552. In de rekening van 1568 is sprake van “tkloistkin gest. tbacksteëhove. Of daar Bachtensteene of Bachtensgravenhove bedoeld wordt is onduidelijk. (Bron: (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 86.)

Gehuwd met: Tanneken Simonsdr. Moyaert (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 111/112.) En kwartieren van Jkvr. Jenne van Renesse van Baer, rouwbord in de Grote Kerk te Beverwijk.

Dochter van Simon Moyaert en N.N. van Wissekercke.

Uit dit huwelijk 1 zoon:

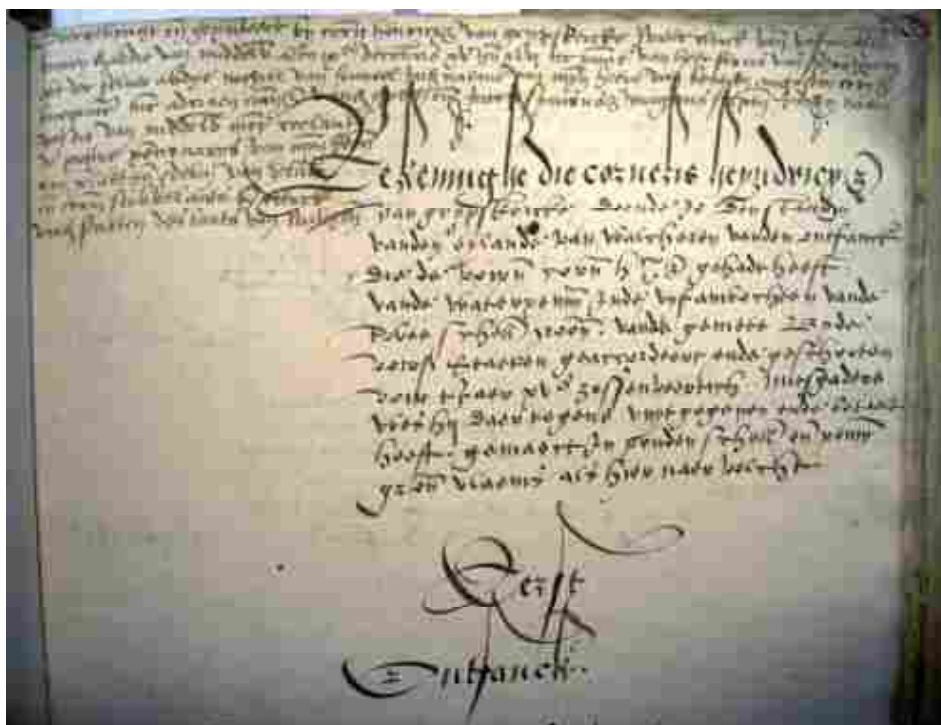
1. **Jhr. Symon Corneliszoon van Grypskercke**, geboren 1541 te Middelburg. **Volgt IVb.**

Zeeuws Archief Middelburg

Archief van de Polder Walcheren

Inventarisnummer 448.

**Rekening van Cornelis Heyndricx zoon van Grypskercke,
Waterklerk van de Vijfambachten van Walcheren.**

Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 448. Rekening opgemaakt door Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke

Zeeuws Archief Middelburg

Archief van de Polder Walcheren

Inventaris C. de Waard, blz. 519

Regestnummers 145 en 146.

Originelen in Inventarisnummer 1,

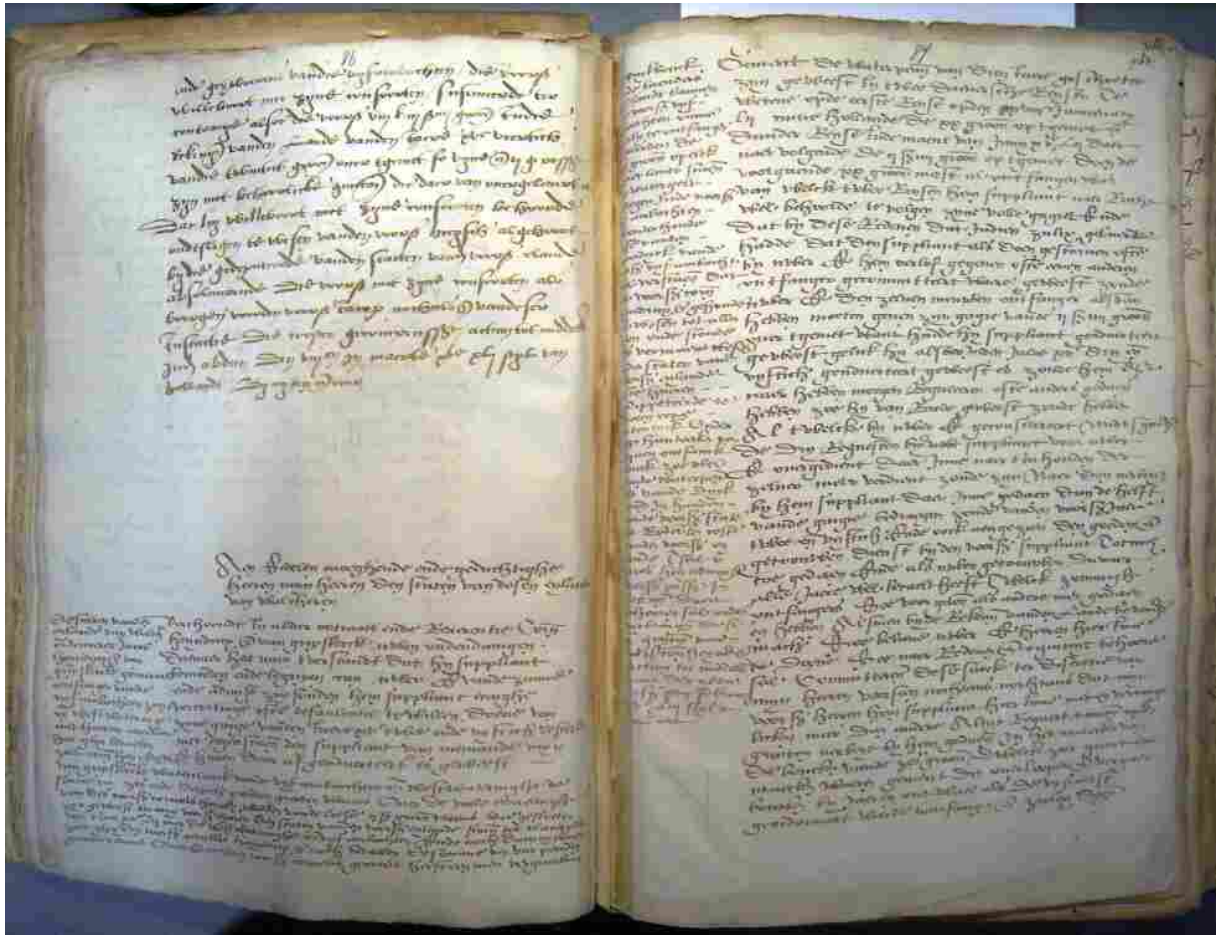
Folio 86 en 87.

Datum: 17 februari 1554 (145&146)

Korte samenvatting regest nr. 145.

Datering vóór 17 februari 1554.

Cornelis Heyndrics zoon van Grypskercke, waterklerk van de Vijfambachten en de Westwatering van Walcheren, zet bij het hier afgegeven regest (aan de Staten van het land van Walcheren) zijn bezwaren uiteen tegen het voornemen van de Staten om hem op zijn salaris van 20 pond, 2 schellingen, 4 grote vlaams van elk gemet waterpenningen over 1552 te korten, en verzoekt de Staten in acht te nemen zijn (enorme) werk in het maken van de boeken van de 6 groten, die zeer moeilijk waren, omdat de overloper en de landvergaarboeken oud waren.

AKTE (145)

Aen d'edelen moeghende ende geduchtighe heeren mijn heeren den Staten van desen eylande van Walcheren.

Verthoondt in alder ootmoet ende reverentie **Cornelis Heyndricx zone van Gripskercke** uwen onderdanigen dienaar hoe met tverstandt dat hy suppliant vermoeden ende begripen can uwen edele vande zinne ende advyse zyn souden hem suppliant eenighe vercortinge ofte defaulcate te willen doene van zyne gaige vanden jaere XVC twee ende vyftich lestleden niet tegenstaende den suppliant van niemande myn edele heeren daer af geadverteert es geweest gemerct de waterpenningen van dien jaere geschoeten zyn geweest in twee diversche reysen te wetene op de eerste reyse op den XXVIII januarij LII cuene Hollande XX grooten op tgemet ende dander reyse inde maent van juny CVLII daer naer volgende de II schelling IIII grooten op tgemet doen de voorgaende XX grooten, meest al ontfangen was van welcke twee reysen hem suppliant naer recht wel behoorde te volgen zyne volle gagie ende dat by dese redenen dat indien zulcx gebeurde hadde dat den suppliant als doen gestorven ofte by uwer edele hem verlof gegeven ofte eenen andere ontfanger gecommiteert waere geweest zoude uwe edele den zelven nieuwen ontfanger alsdan hebben moeten geven zyn gagie van de II schelling IIII grooten over t'gemet want hadde hy suppliant geadverteert geweest gelick hy alsoo inden jaere XVC dry en vyftich geadverteert geweest es zoude hem hier naer hebben moegen reguleren ofte anders gedaen hebben zoe hy van raede geweest zouden hebben al twelcke by uwer edele geconsidereert midtsgaders de dry reguesten byden suppliant voor uwer edele overgedaent daer inne naer tinhouden der zelve meer verdient zoude zyn naer den aerbeyt (arbeid) by hem suppliant daer inne gedaen dan de helft vande gagie bedraegen zoude vanden voorstaene twee en vyftich ende oock aengezien den goeden ende getrouwen dienst by den voors suppliant tot noch noch toe gedaen ende als uwen getrouwen dienaar alle jaere wel betaelt heeft twelck zommighe ontfangers zoe voorgaende als andere niet gedaen en hebben als men by de rekening vanden lande bevinden mach, soe beken(n)e uwer edele heeren hier inne te doene, sal naer redenen ende guiteyt behoore sal gecommiteerde dese saecke ter discretie van myn heeren voors aen nochtans, nochtans dat myn voors heeren hem suppliant hier kun(n)e met en verongelicken meer dan andere altyt regaert nemende opden grooten aerbeyt by hem gedaen in het maecken van de boucke vande zes grooten dewelcke zeer guet om maecken waeren, gemaect den overlooper ende vergaerboucken by jaeren out was als de voors eerst geordonneert werde t'ontfangen ende zulcx doende.

AKTE (146)
(zie kantlijn)

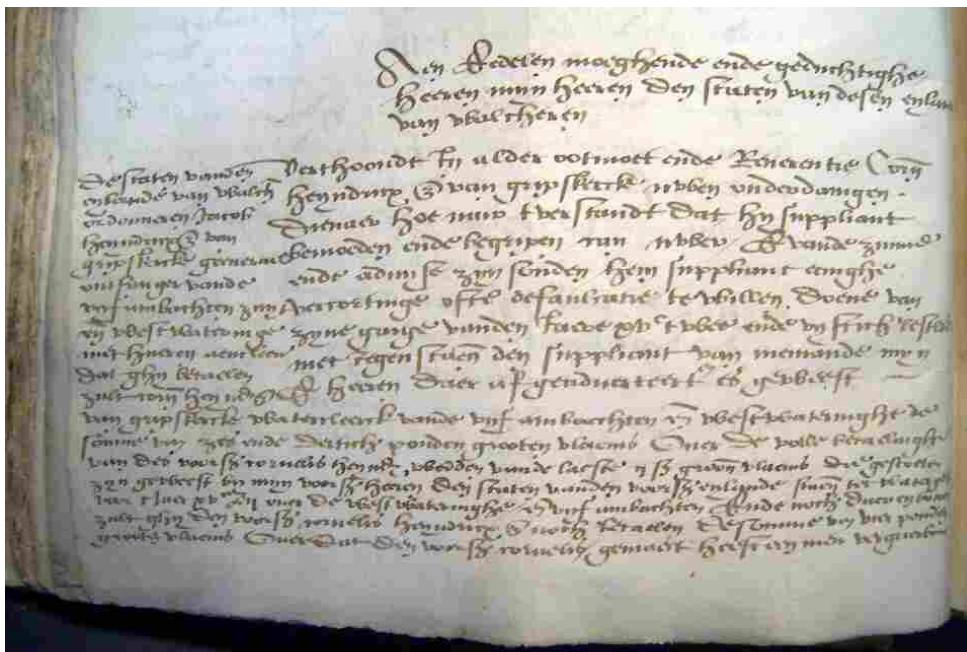
Korte samenvatting registnr. 146.
17 februari 1554.

De Staten van het eiland Walcheren, beschikkende op het regest van **Cornelis Heyndricx zoon van Grypskercke**, op de kant waarvan het geschreven is, gelasten **Jacob Heyndricx zoon van Grypskercke**, ontvanger generaal van de Vijfambachten, Zuid- en Westwating van Walcheren met haar aanhangsels, te betalen aan Cornelis voornoemd de som van 36 pond grote vlaams als volle wedde van de over 1552 laatst geschoten 2 schellingen grote vlaams en 4 pond grote vlaams voor het maken van een landvergaarboek of dijkboek van de baanders (huurders) in de Vijfambachten om daarop de 6 groten van elk gemet tot onderhoud van de kramdijk te ontvangen. Actum te Middelburg binnen de Abdij, deze XVII en februari XVCLIII stijl van Holland.

AKTE

De Staten vanden eylande van Walcheren ordonneren **Jacob Hendricx zone van Gripskercke** generael ontvanger vande vyfambachten, zuyt en westwatinge met hueren aencleen dat ghy betaelen zult **Cornelis Heyndricx van Gripskercke** waterclerck van de vyfambachten ende westwatinghe de somme van zes en dertich ponden grooten vlaems over de volle betaelinghe van den voors Cornelis Hendricx wedden van de laeste II schelling grooten vlaems die gestelten zyn geweest by myn voors heeren den staten vanden voors eylande staende tot watergelt voor tjaer XVCLII over de westwatinghe en vyfambachten ende noch daer en boven zult ghy den voors Cornelis Heyndricx zone noch betaelen de somme van vier ponden grooten vlaems over dat den voors Cornelis gemaect heeft een nieu vergaerbouck ofte dyckbouck van de baenders ende landt bannen inde voors vijfambachten omme daer by te ontfangen te weerden de zes grooten op elck gemet lants staende tot watergelt gelegen inde voors vijfambachten tot onderhoudenisse vanden Cramdyck vande voors vyfambachten wel verstaen dat den voors Cornelis Heyndricx zone gehouden sal wesen tot allen tyden ende stonde des vermaent wesen byden staten vanden voors eylande ofte hueren gedippeteerde (gedeputeerden) te leveren copie autentyck onder zyn hanteecken van zynen ontfanckbouck zoe wel vande waterpenningen als vande fyckpenningen inhanden vande voors state tot redelicken coste vanden vors eylande tsal v(an) Jacob Heyndricx voors presenteren in rekeningen daert behooren sal midts metbrengen deste ende guyten vanden voors Cornelis Heyndricx zone.

Actum tot Middelburg binnen der abdy desen XVII sten february XVCLIII styl van Hollant.

Zeeuws Archief Middelburg. Archief van de Polder Walcheren. Inventaris C. de Waard. Regestnummers 145 en 146, blz. 519, d.d. 17 februari 1554, Inventarisnummer 1, folio 86 en 87. Afbeelding folio 86. Cornelis Heyndricx zoon van Grypskercke, Waterklerk van de Vijfambachten en de Westwating van Walcheren.

17

Dem. wt. De vbertapen van Drie laec gescheeten
zyn geboort. In twee daer selge Bynse De
Wetene op de eerste Bynse op den geelen Hamden
by nieuw hollande. De ve groon of tygmet te
Daer Bynse had maent van Juny 2. In Dae
moet volgende De 11 sijn groon of tygmet Dae de
voetgaide ve groon mast al ontfangen vber
van vberke twee Bynsen hem supphiant maen Bynse
vber behoude te volgen zyne volge gage. Ende
Dat by dese Redenen Dur Inden ynlye getuude
hadde Dat Den supphiant alle Dae gestormen of
by misse. In hem oerlyf geyant ofte eonen indere
ontfangre gecommt hant vbaac' geboort zonde
voorstrenge. In Dae zenen minnen ontfangre als dän
indere het alle hebben moeten geuen zyn gage vande 11 sijn groon
vande vande quet vbaac' hadde by supphiant gecommt
geboort gelik by alsee vbaac' juac' ve Dye in
vynlye gendernicat geboort es zonde hem d'z
naer hebben moegen Byncaen ofte andere godaen
hebben zoer by van Laec geboort zonde hebben
al vberke by misse. In yronstareat (Wilt gage)
De Dye Regnessen by dade supphiant voor vber
omgegnit Dae June naar t h horiden de
zener mels bedient zonde zyn Naer Den natien
by hem supphiant Dae June godaen Dye de hult
vande gage bedraegen zonde vanden voorstrenge
vbaac' en by sijn vbaac' vort vange zyn Dye gader
getronten Drenst by den voorstrenge supphiant Dae nize
toe gedave dade alle vber getonten. Duer
alle juac' alle sraet heeft vber zynnlye
ontfangre. Dae voor vber alle indere mls godaen
en hebben. In sijn vbaac' Bekom vanden vande hende
vbaac' Dae Bekom vber. In sijn hie hie
Dae. In de naer Redenlye. In sijn beboort
sae. Commt hant Dese suert te D' sijn vbaac'
sijn hant vbaac' vbaac' vbaac' vbaac' dat ma
voorstrenge hant supphiant hie hie mls vbaac'
hant maer Dye indere. In sijn Regnessen vbaac'
groeten vbaac' by hem gader. In sijn mls vbaac'
De hant vande vbaac' Dae zyn vbaac' vbaac'
maerly vbaac' gemaet. In sijn vbaac' vbaac'
hant by juac' vbaac' vbaac' vbaac' vbaac'
gadermest vbaac' vbaac' vbaac' vbaac'

Zeeuws Archief Middelburg. Archief van de Polder Walcheren. Inventaris C. de Waard. Regestnr. 145 en 146, blz. 519, d.d. 17 februari 1554, Inventarisnummer 1, folio 87. Cornelis Heyndricx-zoon van Grypskercke, Waterklerk van de Vijfambachten en de Westwatering van Walcheren.

Volgt IIIId. (13^e generatie B 1, blz. 525)

Mr. Jacob Floriszoon van Grypskercke, Medicus.

Geboren in 1531 te Middelburg, Bron: H.M. Kesteloo, Stadsrekening van Middelburg, 1550-1600, hoofdstuk XVIII, Personen, blz. 111 uit: Archief zevende deel, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1894.

Overleden voor 1600. Floris Corneliszoon van Grypskercke, zijn vader, was ontvanger van zijn wezen. Zeer waarschijnlijk is hij overleden op 21 oktober 1587 en begraven te Grijpskerke. In de kerk ligt een zerk van een Jacob van Grypskercke met als datum 21 octobris 1587 (en niet 1687). De inscriptie als mede de kwartierwapens zijn in onderzoek.

Licenciaat in de medicijnen in 1570, schonk de stad Middelburg daartoe twee amen rijnwijn. Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg 1550-1600, Zevende deel, blz. 112, Middelburg, 1894.

Stadsmedicijn ingaande mei 1572. Hij kreeg £ 3 voor een half jaar traktement. Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg 1550-1600, zevende deel, blz. 52, Middelburg, 1894.

Rechterlijke Archieven Zeeland Eilanden (RAZE), Toegangsnummer 10. Inventarisnummers: RAZE 128, d.d. 18 februari 1581, Sijmon Moyaert procuratie voor Mr. Jacob van Grypskercke gepasseerd te Brugge.

Hervormde kerk te Grijpskerke (Walcheren), middenschip (bij de pilaar).
Hier is begraven Hr. Jacob van Grypskercke Floriszoon..... out LVI jaer en gestorven
in Gods genade de 21 octobris 1587. Met links de kwartiewapens Van Grypskercke,
Van Domburgh, Van Campen en Van Wissekercke.

Gehuwd met:

Elisabeth Hendriksdochter van Ramsdonck.

Overleden tussen 25 mei 1623 (was toen nog in leven) en voor 2 oktober 1623. (Bron; oud kadaster Brugge, Zestendelen, inv.nr. JAN/0338).

Uit dit huwelijk twee kinderen:

1. **Floris Jacobszoon van Grypskercke, gehuwd met Jacqueline de Bie of Bye.**
Volgt IVc.
2. Margaretha Jacobsdochter van Grypskercke, trouwt **Chaerles Guillet**. (zie gegevens hierna.) Beiden woonden te Brugge en zijn daar begraven. (14^e generatie C 2, blz. 526.)

De oudste zoon van Floris Corneliszoon van Grypskercke, **Mr. Jacob Floriszoon van Grypskercke**, welke gehuwd was met **Elizabeth van Ramsdonck** verbleef als katholiek niet alleen in Zeeland. Hij kocht op 23 december 1581 het huis **Den Inghel te Brugge** van een zekere Robert Simpson. Ook blijkt uit RAZE 128, d.d. 18 februari 1581 dat hij te Brugge verbleef. Sijmon Moyaert wonende te Middelburg had procuratie voor hem. Mr. Jacob Floriszoon van Grypskercke stierf voor 24 januari 1615. Zijn weduwe woont op 4 januari 1618 nog in het huis te Brugge als weduwe van Philips Speeck tevoren weduwe van Mr. Jacob Floriszoon van Grypskercke. Elizabeth is overleden tussen 25 mei 1623 (was toen nog in leven) en voor 2 oktober 1623. (Bron; oud kadaster Brugge, Zestendelen, inv.nr. JAN/0338).

Opmerkelijk is dat hun zoon **Jhr. Floris Jacobszoon van Grypskercke** op Walcheren bleef! Deze huwde met **Jacqueline de Bie of Beye**. Zij was vrijwel zeker afkomstig uit Brugge. Uit dit huwelijk zijn twee zonen en een dochter voortgekomen, waarvan de oudste Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke was, de schrijver van T'Graafschap Zeeland. Het gezin van Mr. Jacob van Grypskercke is katholiek gebleven na 1574.

Hun dochter **Margriete van Grypskercke**, gehuwd met **Chaerles Guillet**, woonde te Brugge. (Bron: Brugge, Zestendelen, DON/0361, d.d. 10 februari 1626 en verkopen dat huis op 19 februari 1635 aan Pieter Verbiest. **Zij is begraven op 20 april 1659 en haar man op 1 mei 1654.**

Dit echtpaar is begraven te Brugge: Sint-Donaas (dit was de kathedraal), reg. 6

(1659, Aprilis) 20^a eiusdem sepulta est vesperi in sacello ss. Trinitatis D(omicel)la **margareta Grijskercke** vidua D. **Caroli de Gillet** (Margaretha van Grypskercke was een zuster van Jhr. Floris Jacobszoon van Grypskercke).

Sint-Donaas, reg. 5

(1654) 1^a May sepultus est vesperi In navi Eccl(esi)ae In sacello s(anctis)s(i)mae Trinitatis dicto V(er)donc Magister **Carolus Guillet** cuius exequias facere haeredes recusarunt

Volgt IIIe. (13^e generatie B 3, blz. 525)

Jan Floriszoon van Grypskercke

Geboren in 1543 te Middelburg, Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.)

Overleden na 19 oktober 1601 en voor 19 februari 1603, Bron: Rekenkamer van Zeeland, Rekenkamer A, Inventarisnummer 201, d.d. 19 oktober 1601 en Zeeuws Archief, Middelburg, Archief van de Rekenkamer van Zeeland, Rekenkamer A, Toegangsnummer 502, regesten. Inventarisnummer 208. 1603 Februari 19.

Leenman der grafelijkheid van Zeeland, Bron: Rekenkamer van Zeeland A, Geluwe 1, folio 69 verso, d.d. 19 mei 1601 (akte is van 26 juni 1601)

Lid van het stadsbestuur 1578-1594, en 1600-1601. Bron: Stadsrekeningen van Middelburg, H.M. Kesteloo, Zevende deel, eerste stuk, 1550-1600, blz. 112 en Achtste deel, eerste stuk (1660-1625), blz. 61, nr. 15.

Raad van Middelburg in 1600, Schepen in 1601 en Tresorier in 1600 en staat dan als “overleden” vermeld. Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, achtste deel, eerste stuk, blz. 61, nr. 15.

Beroep: **Zijdelakenverkoper**. Bron: RAZE 3361, d.d. 14 juni 1595, wonende te Middelburg.

Verzameling Zegels Godshuizen Middelburg, Toegangsnummer 214, nummer 88, Lakzegel van Jan Florisse van Grypskercke, datering 1600.

Bronnen:

Rekenkamer van Zeeland A, inventarisnummer 404, Geluwe 1, folio 64 verso, d.d. 25 mei 1601, Jan Florissen van Grypskercke, Tresorier der stad Middelburg, folio 68 recto, 69 verso en 70 recto, d.d. 26 juni 1601, folio 84 recto en verso.

Archief van de Rekenkamer van Zeeland, Rekenkamer A, toegangsnummer 502, regesten:

- Inventarisnummer 130, d.d. 3 maart 1582, Jan Florissen van Grypskercke en Willem Florissen van Grypskercke broers, zonen van Floris Corneliszn. van Grypskercke.
- Inventarisnummer 138, d.d. 13 oktober 1588, Jan Floriszn van Grypskercke en zijn echtgenote Magdalena Adriaensdochter wonende te Middelburg.
- Inventarisnummer 147, d.d. 13 juli 1587, Jan Floriszn van Grypskercke, Schepen van Middelburg, zegel in groene was.
- Inventarisnummer 149, d.d. 29 december 1587, Jan Floriszoon van Grypskercke, Schepen van Middelburg, zegel in groene was.
- Inventarisnummer 152, d.d. 29 december 1589, Jan Floriszoon van Grypskercke, Schepen van Middelburg, zegel in groene was.
- Inventarisnummer 191, d.d. 12 januari 1600, Jan Floriszoon van Grypskercke, Schepen van Middelburg, zegel in groene was.
- Inventarisnummer 201, d.d. 19 oktober 1601, Jan Floriszoon van Grypskercke, Schepen van Middelburg, zegel in groene was.
- Inventarisnummer 208, d.d. 13 februari 1603, **Jan Floriszoon van Grypskercke is overleden**, Jan Bisschop de Crabel is voogd etc. (Zie uitwerking hierna.)
- Inventarisnummer 210, d.d. 19 januari 1606, Jan Floriszoon en zijn vrouw Magdalena Adriaens worden genoemd.

Handschriftenverzameling 847 C, d.d. 24 januari 1615, zoon Pieter Jacobszoon van Grypskercke krijgt een studiebeurs.

Rechterlijk Archief Zeeland Eilanden, toegangsnr. 10, inventarisnr.:

- RAZE 136, d.d. 20 juli 1591, Jan Floriszoon van Grypskercke, voogd van de wezen van Adolf Reygersberch.
- RAZE 3361, d.d. 14 juni 1595. Jan Floriszoon is zijdelaken verkoper.

Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, achtste deel, eerste stuk, hoofdstuk VII kerken, kerkelijke zaken, blz. 78, Middelburg 1898. Abdijkerk. Jan Floriszoon van Grypskercke leverde “tafta totte vendelkens vande pesonnagen opden nieuwen toren, 1600.

Leverde lijnwaad aan de stad in 1581. Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg 1550-1600, zevende deel, blz. 112, Middelburg, 1894.

Brabants Historisch Informatie Centrum, Archief van de Raad van Brabant, Inventarisnummer 788.153, Charter, d.d. 9 mei 1603 en Inventarisnummer 788.153 bijlage bij het charter, d.d. 9 mei 1603.

Gehuwd 1 met:

Magdalena Adriaan Tsoggaertsdochter

Zeeuws Archief, Middelburg, **Archief van de Rekenkamer van Zeeland, Rekenkamer A, Toegangsnummer 502, regesten**. Inventarisnummer 138. 1584 October 13. Schepenen van de stad Middelburch oorkonden, dat Jan Floris' zoon van Grypskercke en zijne echtgenoot Magdalena Adriaens dochter, wonende aldaar, aan Jacob Bernaerts zoon, wonende ter Vere, den eigendom van de helft eener rente van 6 pond gr. Vls. 's jaars, verleden door den keizer ten proffijte van Adriaen Pieters zoon Tsoggaert, den vader van de voorschreven Magdelene, bij brief, d.d. 23 Mei 1552, waardoor deze gestoken is (zie nr. 39), waarvan de andere helft den voorschreven Jacob Bernaerts zoon vanwege Digne Adriaens dochter, zijne echtgenoot, toebehoort, overdraagt. Oorsp. Met 1 schepenzegel (van Jacob Willem Ravensteyn) in groene was; 2 niet meer aanwezig. - Met 1 transfix, d.d. 19 Januari 1606 (zie nr. 210). N.B. Bijlage tot de rekening van de domeinen Bewesten Schelde over 1627, fol. 189.

Zeeuws Archief, Middelburg, **Archief van de Rekenkamer van Zeeland, Rekenkamer A, Toegangsnummer 502, regesten**. Inventarisnummer 208. 1603 Februari 19. Schepenen van Middelburch oorkonden, dat Jan Bisschop de Crabel, als voogd van de voorkinderen van wijlen Johan (=Jan) Florissen van Grypskercke, van wie moeder was Magdalena Adriaens Tsoggaerts dochter, vervangende tevens zijn medevoogd Jacob Bernaerts zoon, woonachtig ter Vere, en dezelfde Jan Bisschop de Crabel en Jacob Willemsen Ravesteyn met Adriaen Adriaens zoon van der Goes, als voogden van het naweeskind van den voorschreven Johan Florissen van Griepskercke, van wie moeder is jonkvrouw Susanna van Bouckorst, aan Janneken Jans, weeskind van Jan Willemsen Rosenburch, van wie moeder is jonkvrouw Cornelia Heyndricx dochter Houdepype, den eigendom van den rentebrief, d.d. 23 Mei 1552, met den transport, d.d. 3 Maart 1582, waardoor deze gestoken is (zie nrs. 16, 130), overdragen.

Oorspr. Met 3 schepenzegels (van Laurentius (Symons zoon) Schatte, Peter Ryser (zeer geschonden) en Adriaen Laureys' zoon Codde) in groene was. N.B. Bijlage tot de rekening van de domeinen Bewesten Schelde over 1627, fol. 190 vso.

Gehuwd 2 met:

Jkvr. Susanna van Bouckhorst (Bochorst)

Overleden zeer waarschijnlijk te Brugge na 24 november 1639.

Kinderen geboren uit dit huwelijk 1:

1. Apollonia Jansdr. Van Grypskercke, gehuwd in 1606 te Middelburg voor de kerk met **Jacob Roelandszn Magnus^v**. De vrouw van Jacob Magnus, Apollonia van Grypskercke leverde flambouwen aan de stad, 1606. Bron; Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, hoofdstuk XV, Personen, blz. 112, Middelburg, 1898. Overige Bronnen: RAZE 1086, folio 152 verso, d.d. 3 mei 1607. (Zie tevens de bronnen m.b.t. **Jacob Roelandszoon Magnus, geheel achterin onder noot V, blz. 147.**)
2. Cornelia Jansdr. Van Grypskercke.
3. Adriana Jansdr. Van Grypskercke, gehuwd met **Charles de Koninck**.
4. Pieterella Jansdr. Van Grypskercke, gehuwd met **Claes van den Holle** † v. 14 maart 1687. In de akten wordt de familienaam Grypshove vermeld, die naam komt verder niet voor op Walcheren. Aangenomen moet worden dat de klerk Grypskercke bedoelt. RAZE 1295, folio 221 verso, d.d. 14 maart 1687. RAZE 1295, folio 232 verso, d.d. 28 november 1687. RAZE 1295, folio 274 recto, d.d. 16 augustus 1689.
5. Pieters Janszoon van Grypskercke, Handschriftenverzameling 847 C, d.d. 24 januari 1615, zoon Pieter Janszoon van Grypskercke krijgt een studiebeurs.

Uit huwelijk 2:

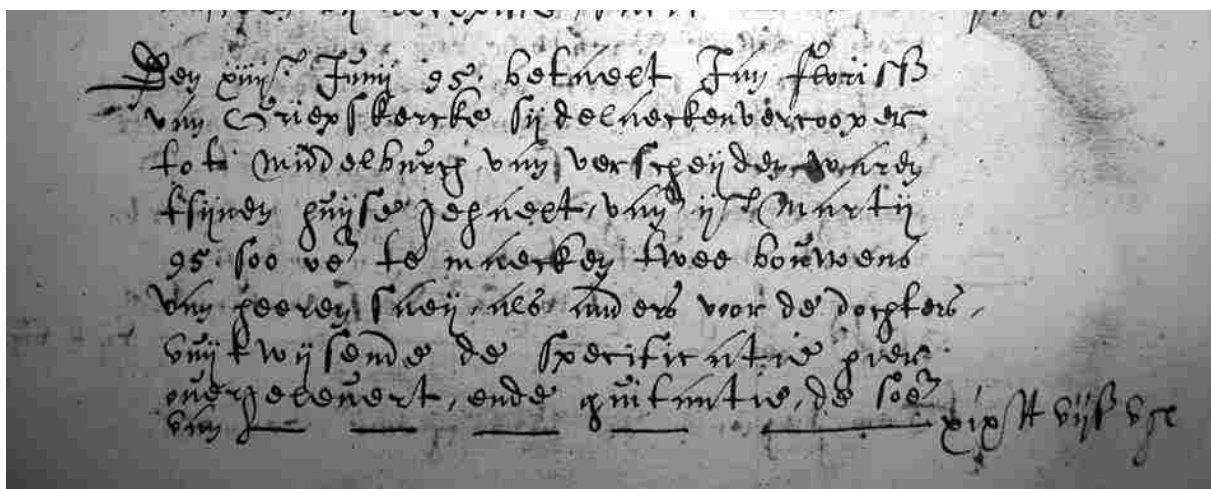
6. Maria Jansdr. van Grypskercke, gehuwd met **Louys Adriaenssens** te Brugge (zie hierna)

Jan Floriszoon van Grypskercke, was van beroep zijdelakenverkoper en was van 1578 t/m 1601 lid van het stadsbestuur van Middelburg. In 1601 is hij nog Schepen van de stad met daarachter de vermelding overleden (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, achtste deel, eerste stuk, blz. 61, nr. 15. Uit het archief van de Rekenkamer van Zeeland A, d.d. 19 februari 1603 blijkt hij te zijn overleden, want de voogden treden op, zie de bronomschrijving bij de Rekenkamer. Een opmerkelijk feit is echter dat zijn naam vermeld staat in de Zestendelen van Brugge op 1 december 1625, toen zijn tweede echtgenote **Susanna van Brouckhorst (Bochorst)** twee huizen te Brugge kocht. Hij was toen echter niet meer in leven, maar daarover geen vermelding. Zowel de bron van H.M. Kesteloo als die van de Rekenkamer van Zeeland A, geven duidelijk aan dat hij tussen 1601 en voor februari 1603 is overleden. (Bron: Brugge, Zestendelen, inv.nr. JAN/0311 en Jan/0295). Op 21 maart 1626 staat zij (Susanna van Brouckhorst) als weduwe te boek. Suzanna van Brouckhorst verkoopt beide huizen op 17 november 1634 aan haar schoonzoon Louys Adriaenssens, welke gehuwd was met Marie van Grypskercke, hun dochter. Bron: Oud kadaster Brugge JAN/0295. Na het overlijden van Jan Floriszoon van Grypskercke is zijn tweede vrouw jkvr. Susanna van Brouckhorst te Brugge gaan wonen en is daar ook overleden. Haar enigst kind en dochter was immers te Brugge gaan wonen en waren katholiek. Over de kinderen uit het eerste huwelijk in minder informatie voor handen, dan alleen van Apollonia van Grypskercke die huwde met Jacob Roelandszoon Magnus. Ook de familie Magnus was een vroedschapsfamilie en leverde enkele generaties burgemeesters op.

Rechterlijk Archief Zeeland Eilanden.
Weeskamer archief Nisse, gemeente Borssele.
Inventarisnummer RAZE 3361
Datum akte: 14 juni 1595.

AKTE

Den XIII ten junij 95 betaelt Jan Florisse van Griepskercke, zijdelaecken vercooper tot Middelburch, van verscheijden waren tsijnen huijse ghehaelt van II ten martij 1595 (2 maart 1595) soo wesen te maecken twee bouwens van heeren saeij, als anders voor de dochters vuytwijsende de specificatie hier over ghelevert, ende quitantie de somme van XIX pond VII schelling 5 ghrote (Vlaams). 19 pond, 7 schelling 5 grote vlaams (19:7:5).//

Rechterlijk Archief Zeeland Eilanden, Weeskamer archief Nisse, Inventarisnummer RAZE 3361, Datum akte: 14 juni 1595, Jan Florisse van Grypskercke, Zijdelakenverkoper, wonende te Middelburg.

Het betreft tegoed van de wezen (dochters) van Gillis Cornelisse Brouwer.

Volgt IVa. (14^e generatie A 1, blz. 525)

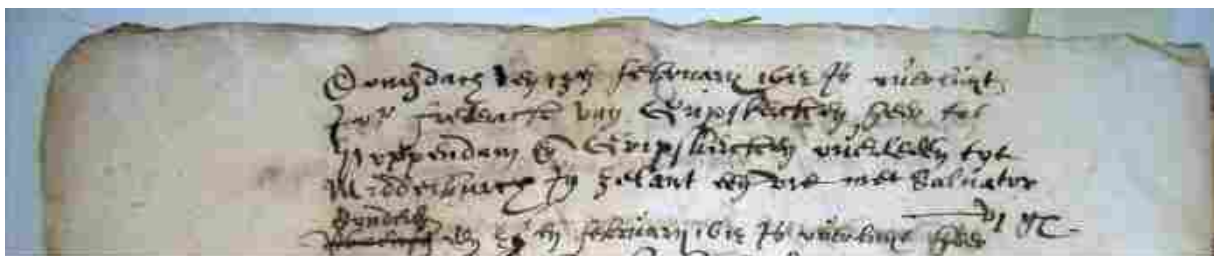
Jhr. Frederik (Vincent) Anthoniszoon van Grypskercke, Heer van Grijskerke en Poppendamme.

Geboren 1542, (Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.)

Overleden februari 1612 te Middelburg, Bron: Regionaal Archief Utrecht, toegangsnr. 5007, inventarisnr. 704-(5-a) Acquiten overluiden Dom Utrecht.

Begraven op 11 februari 1612 te Grijskerke (Walcheren) in de kerk. Bron: Toegangsnr. 345, inventarisnr. 215C register van gestorvenen te Grijskerke.

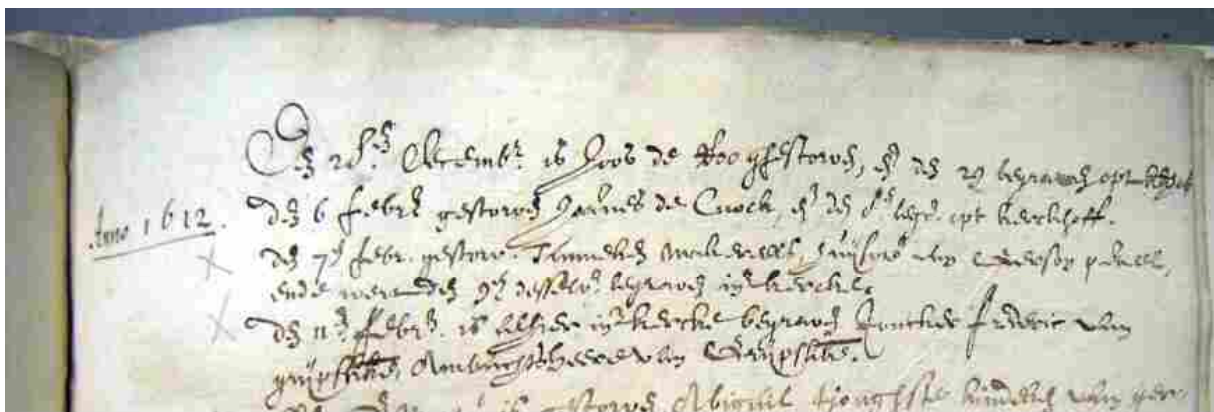
Overluid te Utrecht, Domkerk, met de Salvator klok op 13 februari 1612. Bron: Regionaal Archief Utrecht, toegangsnr. 5007, inventarisnr. 704-(5-a) Acquiten overluiden Dom Utrecht. Overluiden Domkerk: Rekening van de kanunnik Johannes van Cuyck, aanvangende Remigii 1605, waar staat: Item XIII februari 1612 in obitu domicelli Frederici de Gripskercke domini in Poppendam et Gripskercke, salvator semel VI fl.

Utrechts Archief. Toegangsnummer 5007. Inventarisnummer 704-(5-a) Acquiten overluiden Dom te Utrecht.

Dinsdagh den 13 den february 1612 is overluyt Joncheer Frederick van Grijskercken, Heer tot Poppendam(me) ende Grijskercken, overleden tot Middelburch in Zeelant een vie met Salvator VI gulden.

De akte heeft betrekking op Jonkheer Frederick van Grypskercke, Heer van Poppendamme en van Grijskerke. Overleden te Middelburg. Begraven op 12 februari 1612 in de kerk van Grijskerke op Walcheren. Op 13 februari 1612 werd de Salvator klok geluid in de Domscoren te Utrecht.

Zeeuws Archief Middelburg. Toegangsnummer 345. Inventarisnummer 215 C. Register vanden ghestorvenen deser prochie van Grypskerke tzedert den 1 sten novembris 1603. Daarvan het jaar 1612. Den 11 den february is alhier in den kercke begraven Jonkheer Frederick van Grijskercke, Ambachtsheer van Grijskercke. Zie laatste inschrijving op de foto.

Zoon van Anthonis (Antheunis) Hendrikszoon van Grypskercke en Martine N.N., “Robrecht de Cuijpers weduwe”.

Frederick Anthoniszoon van Grypskercke **is ongehuwd** gebleven.

Overige bronnen:

Zeeuws Archief Middelburg:

- RAZE 126, folio 76 verso, d.d. 18 september 1576, folio 175 verso, d.d. 18 maart 1578 en RAZE 130, d.d. 27 juni 1580.
- RAZE 1274, folio 5, d.d. 7 september 1607.

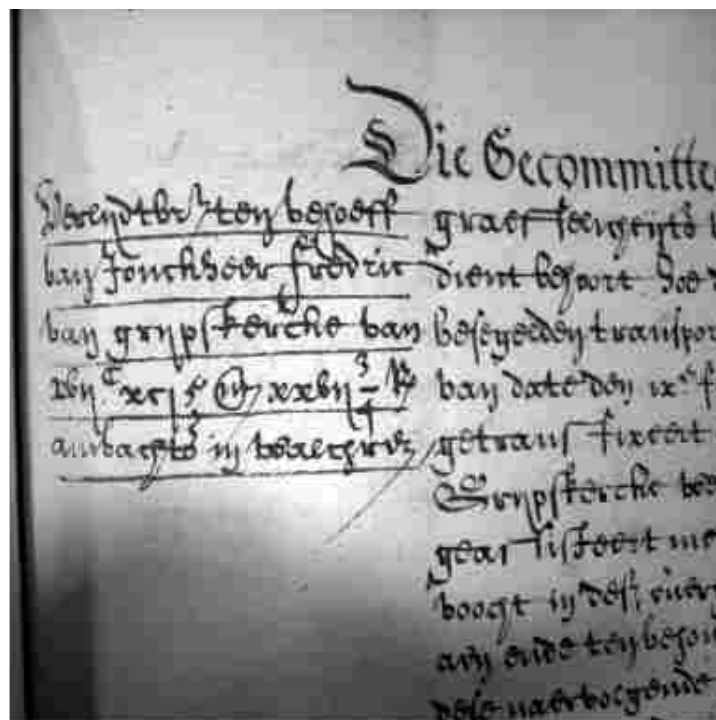
- Rekenkamer van Zeeland, Geluwe 2, folio 13 recto, d.d. 23 juni 1606, Jhr. Frederick van Grypskercke verkoopt en transporteert aan de heer Ocker Boeyer, oud burgemeester van Zierikzee, 51 gemeten 129½ roeden land gelegen op Noord-Beveland in Voordemershoeck, Welle en Coninckhem.
- Rekenkamer van Zeeland. Geluwe 3, folio 108, d.d. 6 februari 1613, bloedvriend van Floris (Jacobszn.) van Grypskercke. Geluwe 2 folio 13, d.d. 23 juni 1606, is ongehuwd en heeft geen kinderen, folio 29, d.d. 24 april 1607.
- Rekenkamer van Zeeland A, Geluwe 2, folio 29 recto, d.d. 24 april 1607. Jkvr. Anna van Grypskercke, weduwe wijlen Jhr. Jacob van Renesse van Baer, transporteert **aan haar neef Jhr. Frederick van Grypskercke 1791½ gemeten 27 ¾ roeden** ambachts te Walcheren.
- Rekenkamer van Zeeland, Geluwe 3, folio 108 recto, d.d. 6 februari 1613. Floris Jacobszn. van Grypskercke is testamenteur en executeur van het testament van wijlen Frederick van Grypskercke, zijn naaste bloedverwant.
- Rekenkamer van Zeeland, Geluwe 3, folio 108 verso t/m 109 verso. Floris Jacobszn. van Grypskercke is testamenteur en executeur van het testament van wijlen Frederick van Grypskercke, zijn naaste bloedverwant. Verlydtbrief voor Floris Jacobszn. Van Grypskercke van 11 gemet 75 roeden tienden gelegen in Walcheren.

Gemeentearchief Bergen op Zoom:

- **Testament van Jonkheer Fredrick van Grypskercke** is gepasseerd te Middelburg voor notaris Jan Henrixssen op 2 april 1611. Bron: Gemeente Archief Bergen op Zoom, Inventarisnummer 17/J.van Wesel, folio 173/174, d.d. 15 juli 1621. Voorts blijkt uit de akte: dat Frederick van Grypskercke overleden is te Middelburg in Zeeland.
Comparanten zijn: Neelken Anthonis (comparant) gehuwd met Symon Lieverssen; Maijken Jaspars de Witte (Comparant), huisvrouw van Cornelis Cornelissen Roscam, van beroep beenhouwer; en Anthonis Jaspars de Witte (comparant), van beroep beenhouwer, tesamen vrienden van moederlycke syde van jonkheer Frederick van Grypskercke, in synen leven ambachtsheer van Grypskercke, overleden binnen de stad van Middelborch in Zeelandt etc.
- Gemeentearchief Bergen op Zoom, Notarieel Archief, Notaris J. van Wesel, Inventarisnummer 17, akte nummer 72, Folio 173-174, Datum: 15 juli 1621, **Procuratie** (vermogensrecht), Jonkheer Frederick van Grypskercke

Regionaal Archief Leiden:

Inventarisnummer 55, folio 27 verso, d.d. 23 februari 1590, notaris W. van Oudevliet. Procuratie van de jonkheren Symon en **Frederick van Grypskercke**. Zij constitueren de heren **Symon Moyaert** en Symon Brouchove, beiden wonende te Middelburg in Zeeland.

Geluwe 2, folio 29 recto, detail kantlijn. Jhr. Frederick van Grypskercke.

Volgt IVb. (14^e generatie B 1, blz. 525)

Jhr. Symon Corneliszoon van Grypskercke, Heer van Grijskerke en Poppendamme.

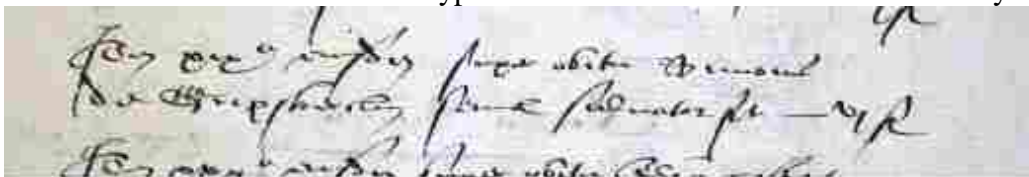
Geboren in 1541 te Middelburg. (Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.) De jongste datum wordt aangehouden (6 jaar in 1547).

Hij was in 1558, vijftien jaar oud, geboren 1543. (Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 111/112.) In de rekening van 1547 is Symon Corneliszoon van Grypskercke 6 jaar oud, geboren 1541. (Bron: Archief, Zesde deel, Derde stuk, Stadsrekeningen van Middelburg 1500- 1549, H.M. Kesteloo, blz. 377.)

Overleden 29 juli 1591 overluiden Domkerk, salvatorklok te Utrecht. (Bron: Archief Domkapittel, Kerkfabriek, toegangsnr. 216, inventarisnr. 651-12, folio 293 (zie foto).

Begraven 29 juli 1591 te Leiden Pieterskerk (koor), inventarisnr.751, folio 1. Noot: Dit is niet geheel zeker. Hij kan ook te Middelburg of Grijskerke begraven zijn. Hij woonde echter te Leiden na zijn huwelijk, maar hield zijn huis te Middelburg wel aan. Zijn neven Jhr. Frederick van Grypskercke en Simon Moyaert namen zijn zaken in Zeeland waar.

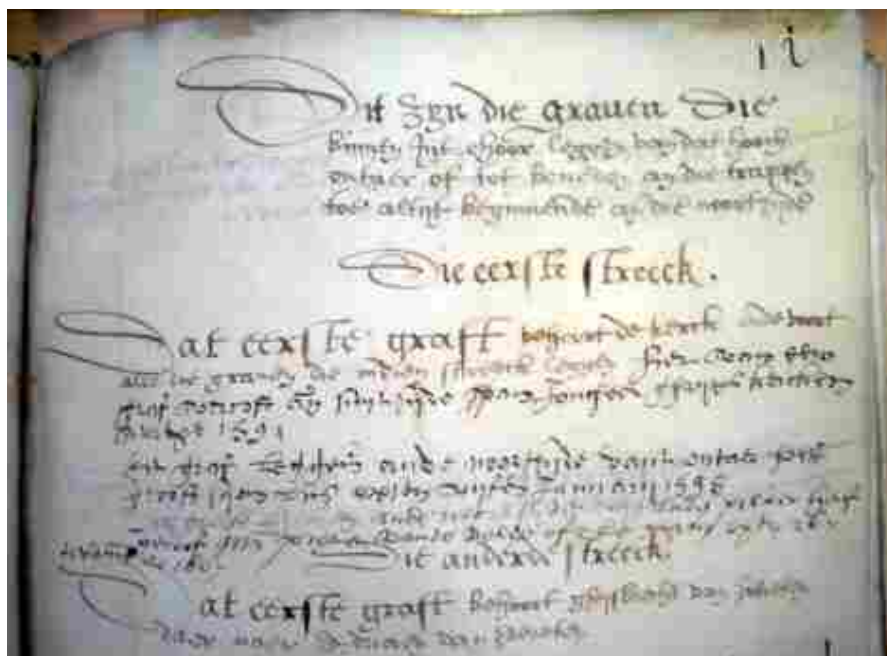
Zoon van Cornelis Hendrikszoon van Grypskercke en Tanneken Simonsdochter Moyaert.

Utrechts Archief. Archief Dom kapittel. Kerkfabriek. Toegangsnummer 216. Inventarisnummer 651-12, folio 293 (detail foto). Rekening 1590/1591 van de kanunnik Otto van Bloys van Treslong.

De tekst: Item XIXa eiusdem (29 juli 1591) super obitu **Simonis de Gripskercken** semel Salvator facit. VI flor.

Op 29 juli 1591 het overluiden van Jhr. Symon van Grypskercke met de Salvatorklok in de Dommoren te Utrecht vanwege zijn overlijden.

Regionaal Archief Leiden. Archief Kerkvoogdij Hervormde kerk. Grafboek van de Pieterskerk Leiden. Inventarisnummer 751, folio 1. "Dit sijn die graven die binnen int choor leggen van dat hoogh outaer of tot beneden an die trappen toe altyt beginnende an die noortzyde. Die eerste streeck. Dat eerste graff behoort de kerck ende voort alle de graven die in dien streeck leggen hier van een graf vercoft aenden suyt syde van joncheer Ghrypskercken weduwe 1591.

In de stadsrekening van 1590 is sprake van het **sterfhuys** van Simon van Grypskercke.

Ambten: **Raad van de stad Middelburg, d.d. 28 januari 1574.** Bron: Dr. W.S. Unger Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd, deel I, Den Haag, 1923, blz. 489/490.

Lid van het stadsbestuur van Middelburg over de jaren 1567 – 1571. (Bron: Archief, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, zevende deel; H.M. Kesteloo, Stadsrekeningen van Middelburg, Middelburg 1894, blz. 112.).

Overige bronnen: Zeeuws Archief Middelburg:

RAZE 124, folio 49, d.d. 19 januari 1575. Stadsrekeningen Middelburg, H.M. Kesteloo, blz. 70 en 110 Anno 1607. RAZE 126, folio 68, d.d. 10 juli 1576, folio 67, folio 98. RAZE folio 49, d.d. 19 januari 1575. RAZE 128, d.d. 25 oktober 1580. RAZE 130, d.d. 27 juni 1581. RAZE 131, d.d. 27 oktober 1582. Geluwe 1, folio 84, d.d. 13 juli 1602 ambacht in Zuid-Beveland. RAZE 1458, d.d. 1 juli 1592, d.d. 8 juli 1592, d.d. 12 november 1590.

Het huis van Simon van Grypskercke stond in de Lange Delft te Middelburg en had als naam: **T' Waepen van Schotlandt.** Bron: Heffing van de 100^e penning van de huizen en erven binnen Middelburg d.d. 26 juni 1576 in: Verslagen Gemeentearchief Middelburg 1890-1910, daarvan het verslag uit 1903, blz. 71 en de index onder de letter G op blz. 87. Waar staat: Folio 20 verso, thys genaemt t waepen van Tschotlandt bewoont als eygenaer Symon van Gripskercke getaxeert op 8 £ grote vlaams, compt op 0:25:7:4.

Regionaal Archief Leiden:

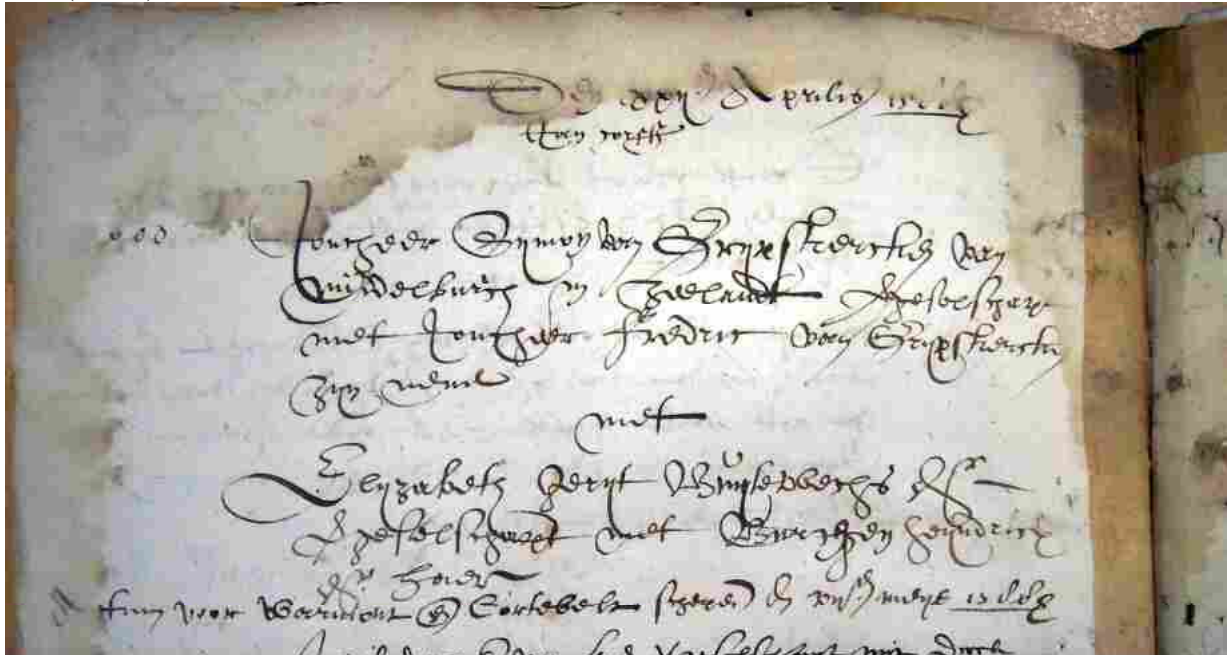
- Inventarisnr. 42, folio 145 verso, d.d. 22 juni 1596, Index op de kopers, verkopers en borgen uit de transportacten en schuldbrieven van Zegwaard 1571-1600, gemeentearchief Zoetermeer. **Jhr. Symon van Grypskercke en Elysabeth Gerytsdochter Buytewech, wonende te Leiden.**
- Inventarisnummer 22, folio 79, d.d. 23 april 1594, notaris S.L. van der Wuert. Elisabeth Buytewech, weduwe Jhr. Symon van Grypskercke, wonende te Leiden, verkoopt 10 morgen land aan Louris Janszn te Vriesekoop, gelegen in Gouderak onder Moordrecht.
- Inventarisnummer 22, folio 85, d.d. 25 april 1594, notaris S.L. van der Wuert, fiche nr. 6, jaar 1594. Juffvrouw Elysabeth Buytewech, weduwe wijlen Joncheer Symon van Grypskercke, wonende binnen der stede van Leyden etc. Uit deze akte blijkt dat Symon van Grypskercke voor 25 april 1594 is overleden.
- Inventarisnummer 53, folio 125 recto, d.d. 16 juni 1588, notaris W. van Oudevliet. **Procuratie Jhr. Symon van Grypskercke.**
- Inventarisnummer 54, folio 144 verso, d.d. 14 augustus 1589, notaris W. van Oudevliet. **Jhr. Symon van Grypskercke en Anthonis Jan de Haes.** Deze akte is opgemaakt in het woonhuis van Burchjen Henricxdochter weduwe wijlen Gerrit Boeckelszoon Buytewech.
- Inventarisnummer 55, folio 27 verso, d.d. 23 februari 1590, notaris W. van Oudevliet. Procuratie van de **jonkheren Symon en Frederick van Grypskercke.** Zij constitueren de heren **Symon Moyaert en Symon Brouchove, beiden wonende te Middelburg in Zeeland.**
- Inventarisnummer 55, folio 107, d.d. 5 juli 1590, notaris W. van Oudevliet. **Idem procuratie van Jhr. Symon van Grypskercke residerende te Leiden, en Symon Moyaert te Middelburg.**
- Inventarisnummer 17, folio 165, d.d. 29 juni 1588, notaris v.d. Wuert. **Jhr. Symon van Grypskercke.**
- Stadsarchief Leiden I en II. Klapper op de persoonsnamen kohieren 1557-1606, Kohier van het jaar 1588, t'Wolhuys, volgnummer 9, jonckheer Symon van Grypskercke op tachtich gulden.
- Stadsarchief Leiden I en II. Klapper op de persoonsnamen kohieren 1557-1606, Kohier 1599/1600, T'Wolhuys, folio 12 recto, volgnr. 13 en 14. Volgnr. 13: staat bovenaan Burchge Henricx dochter weduwe van Gerrit Boekelszn Buytewech gestelt op 450 grote. Volgnr. 14: Lijsbeth Geryts dochter (Buytewech) weduwe van jonckheer Sijmon van Grypskercke gestelt op 200 grote, comt op 400 ghroot.
- Stadsarchief Leiden I en II. Klapper op de persoonsnamen kohieren 1557-1606, Kohier 1602, t'Wolhuys, volgnr. 17: Lysbeth Ger(y)ts dochter weduwe jonckheer Simon van Grypskercke es gestelt op tweehondert ende vyftich gulden.
- Stadsarchief Leiden I en II. Klapper op de persoonsnamen kohieren 1557-1606. Kohier uit 1602 (Ruytergeld), volgnr. 14, t'Wolhuys te Leiden, nr. 14: Burchgen Henricx dochter weduwe van Geryt Boeckelszoon Buytewech es overleden, hier niet geheven. Zij was de moeder van Elisabeth Gerritsdochter Buytewech.

Gehuwd 1 met Anna (?)van Westenstein, dochter van N.N. van Westenstein en N.N. van Poppendamme. (Zie kwartieren van Jkvr. Jenne van Renesse van Baer, Grote Kerk te Beverwijk.)

Uit dit huwelijk:

1. Jkvr. Anna Symonsdochter van Grypskercke Volgt Va.

Gehuwd 2 op 22 april 1588 te Leiden, Raadhuis (ondertrouw). Bron: Regionaal Archief Leiden. Trouwboek Leiden. Inventarisnr. BS2, periode 6 april 1586 t/m 29 december 1591, daarvan folio 191 verso, d.d. 22 april 1588. (zie foto).

Regionaal Archief Leiden. Trouwboek NH Kerk, inventarisnr. BS2, periode 6 april 1586 t/m 29 december 1591, folio 191 verso, d.d. 22 april. Ondertrouw Raadhuis Leiden. Den XXI sten aprilis 1588, Jonckheer Symon van Grypskercke van Middelburch in Zeelandt verghe-selchapt met Jonckheer Frederic van Grypskercke zyn neve (neef), met: Elisabeth Geryt Buytewechs dochter vergheselschapt met Burchen Heyndricx dochter... (is niet ingevuld). Uit akten blijkt dat zij haar moeder was.

Met:

Jkvr. Elisabeth Gerritsdochter Buytewech

Geboren te Leiden ca. 1563. (Schatting. Haar vader was overleden in 1569. Haar huwelijk was in 1588 – 25 jr.)

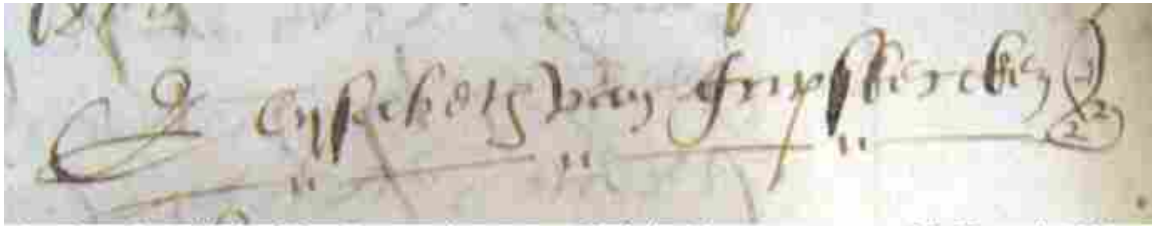
Overleden 28 juni 1616 te Utrecht, begraven en overluid Domkerk. Bron: Regionaal archief Utrecht. Toegangsnummer 802, inventarisnr. 1829.

Dochter van Gerrit Boeckelszoon Buytewech, burgemeester van Leiden en Burchje Heyndricksdochter.

Utrechts Archief. Toegangsnummer 802. Inventarisnummer 1829. Register van overluidingen van de Dom over 1614-1651, door prof. A. Drakenborch getrokken uit de rekeningen van de Domfabriek, handschrift ca. 1725. 28 juni 1616 XXVIII junij in obstu Dollae Elisabethae de Buijtewech viduae quondam Doli Simonis Dni de Gripskercke.

XIX Junij III O. Et I. Gertrudis Buermans viduae quondam magistri Joh. de Ruyt
XXVIII Junij in o. Dollae Elisabethae de Buijtewech viduae quondam Doli
Simonis Dni de Gripskercke. 3)

Regionaal Archief Leiden. Inventarisnummer 22, folio 79 recto en verso, d.d. 23 april 1594.
Afbeelding van de handtekening van Elysabeth van Grypskercke, alias Elysabeth Buytewech.
Detail foto van folio 79 verso. Archief notaris S.L. van der Wuert.

Streekarchief Rijnlands Midden Protocollen Oudshoorn 1592-1607:

- Inventarisnr. 1A, blz. 77 ongedateerd. Inhoud: Pieter Jansz Groenen, wonende in het Noordeinde van Aarlanderveen, is schuldich aan **Elijsabeth Buijtewech, weduwe van jonkheer Sijmon van Grypskercke, poorteresse van Leiden**, een jaarlijkse losrente van 12 gulden 10 stuivers, hoofdsom 200 gulden. Gesteld onderpand: ca. 3½ morgen eigen lande aan het Noordeinde van Aarlanderveen, gemeen met Reijer Jacopsz te Leiden, in een weer land van 14 morgen strekkende van de Aarlanderveensedijk tot het land van Jacob Jansz Coppen, zijn broer tot de halve dwarsslot, belend ten noorden Dirck Jansz en ten zuiden Claes Ghijsbertsz en Pieter Bouwensz; nog 8 morgen eigen land bij de Aar onder Oudshoorn met nog 2 morgen, strekkende van de Aar tot de Zegerslout, belend ten oosten Dirck Heijnricxsz te Aarlanderveen en ten westen zijn broer Jacob Jansz Coppen te Aarlanderveen.
- Inventarisnr. 1A, blz. 142, d.d. 19 juni 1597. Pieter Jansz Groenen, van Aarlanderveen, draagt over op Elijsabeth Buijtewech te Leiden, weduwe van jonkheer Sijmon van Grypskercke een bezegelde eigenbrief betreffende 3½ morgen eigenland en 1 morgen huurland, toekomende Reijer Jakobsz te Leiden als erfgenaam van zijn schoonvader Gerrit van der Meije Roeloffsz, welke brief bezegeld is door Willem Jansz, Schout, op 26 juni 1588; nog een bezegelde eigenbrief betreffende 8 morgen eigenland onder Oudshoorn, in een weer land van 10 morgen, waarvan 2 morgen huurland zijn, de ene brief bezegeld door Cornelis Michielsz van Rossum, Schout, d.d. 27 februari 1592 en de andere door Jan Jansz van Heijningen, schout, d.d. 31 december 1592. Belast met een jaarlijkse rente van 24 gulden Jacob Jan Ghijsensz van Aarlanderveen en een schuldbrief, toekomende de kinderen van Dirck Dircxsz Verlaen te Korteraar; nog een rentebrief van 500 gulden, toekomende Jan Claesz, apotheker te Leiden. Elijsabeth Buytewech moet ook nog 200 gulden betalen aan de broers Jan Jansz en Jacob Jansz Coppen.

Streekarchief Midden Holland, Gouda:

Foto's van het Hofje van Buytewech te Gouda, gesticht door Elisabeth Gerritsdr. Buytewech, weduwe Jhr. Symon Corneliszoon van Grypskercke.

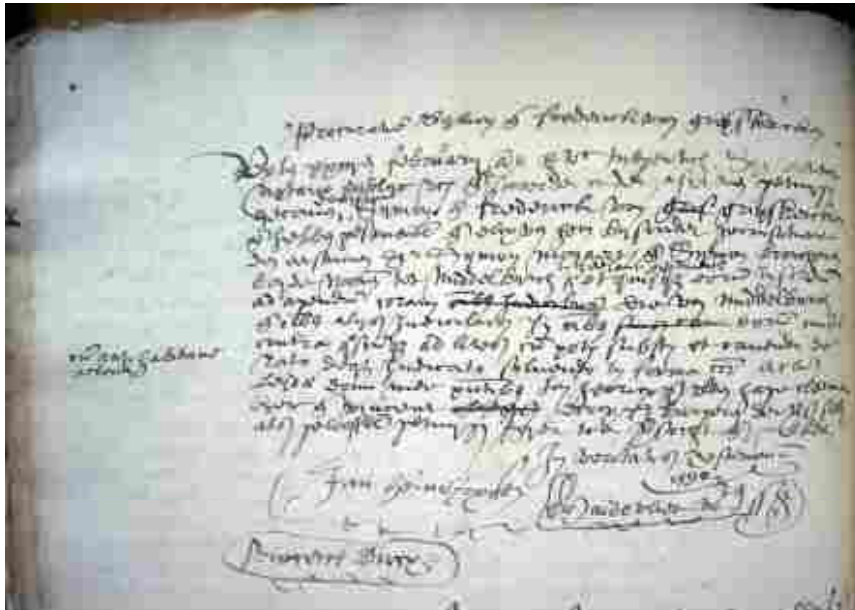
- Inventarisnr. 195, Verzoekschriften aan het stadsbestuur van Gouda, folio 123 verso en 124 recto, d.d. 8 december 1614. Verzoekschrift van **Elisabeth Gerritsdr. Buytewech, weduwe wijlen Jhr. Symon van Grypskercke** tot het **stichten** van een hofje voor arme katholieke weduwen en hun kinderen. Zij wordt bijgestaan door haar broer **Mr. Hendrick Buytewech**.
- Inventarisnr. 195, folio 135 recto, code AC1, d.d. 10 juni 1615, verzoekschrift van Mr. Hendrick Gerritszn. Buytewech aan het stadsbestuur van Gouda.
- Archief familie Van den Kerckhoven van Groenendijk, nr. 4, inventarisnr. 38. Testament van Mr. Henryck Gerritszn Buytewech.
- Inventarisnr. 71263, Gezicht op de binnenplaats van het hofje van Buytenwech aan de Raam (Gouda), het zgn. Roomse hofje circa 1950.
- Inventarisnr. 54247 – 54248. Het Roomse hofje (Hofje van Buytenwech) aan de Raam, winter 1923. 54247 is het exterieur in de sneeuw. 54248, als boven, met een bejaarde dame bij een poortje. Negatief. A150-7-35.
- Inventarisnr. 12288. Een poortje van het Roomse hofje (Hofje van Buytenwech) aan de Raam, ca. 1920. Foto Th. Tukker.
- Inventarisnr. 12290 – 12294. Het Roomse hofje (Hofje van Buytenwech) aan de Raam met poserende bejaarde dames, circa 1942. Foto Willemson. Bestanddelen: 12290, via een poortje. 12291, bij no. 12292. Als boven. 12293, als boven 12294. Bij een poortje.
- Inventarisnr. 57175. De binnenplaats van het Roomse hofje (Hofje van Buytenwech) aan de Raam met de achterliggende windmolen, circa 1910. Uitg. S.B. Gompers (8176). Ansichtkaart.
- Inventarisnr. 57184 – 57186. De binnenplaats van het Roomse hofje (Hofje van Buytenwech) aan de Raam te Gouda circa 1930. Bestanddelen: 571. Boven het dak een fragment van de molen. Oud

SAHM potloodno. 25. 57185. Op de achtergrond de molen De Rode Leeuw. Oud SAHM 34. 57186. Boven het dak de spits van de Gouwekerk. Oud SAHM 32.

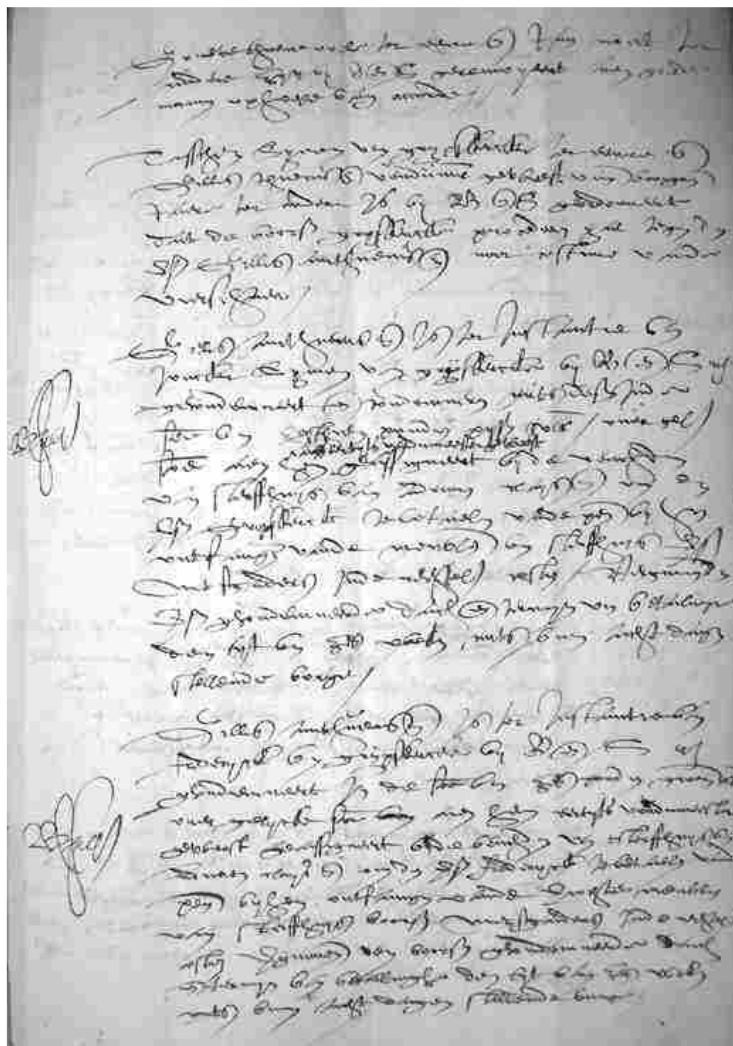
- Oud Notarieel Archief Gouda, Archief van notaris Thomas Evertsz Puttershouck, inventarisnummer 29, d.d. 3 april 1607. **Het eerste testament van Elisabeth Gerritsdr. Buytewech.**
- Oud Notarieel Archief Gouda, Archief van notaris Thomas Evertsz Puttershouck, inventarisnummer 30, folio 115 verso t/m 117 recto, d.d. 24 september 1609. **Het tweede testament van Elisabeth Gerritsdr. Buytewech. Zie afbeelding hierna.** In haar testament benoemd zij tot haar erfgenamen Jkvr. Anna Symonsdr. Van Grypskercke en Anna's dochter Jenne van Renesse van Baer. Elisabeth Buytewech maakte weliswaar haar testament op te Gouda, maar was woonachtig te Utrecht, blijkens de inhoud van het testament.

Regionaal Archief Utrecht:

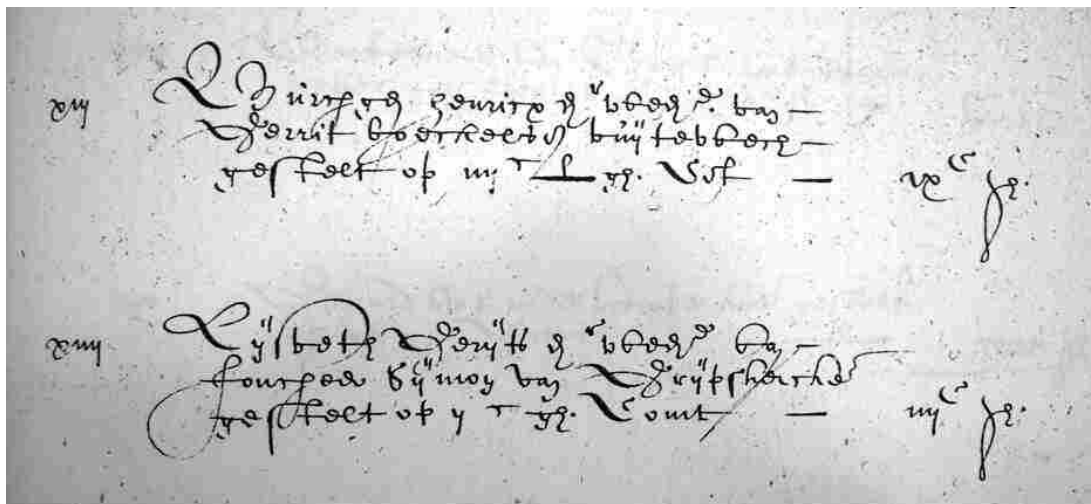
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaarden, Inventarisnr. U003a018, d.d. 15 februari 1608, folio 19 recto en verso. Jkvr. Elisabeth Gerritsdr. Buytewech, weduwe van Jhr. Symon van Grypskercke verkoopt land en huizen o.a. de Leiden en Hoogmade.
- Toegangsnr. 702-8 nr. 3370, Gerecht van de Weerd (Utrecht) 1615 II, d.d. 15 februari 1615. Afschrift van het contract, waarbij het gerecht van de Weerd voor tien jaren vergunt aan Elisabeth Buytewech, weduwe van Grypskercke, het gebruik van het Burenpad langs de Weerdsmuur en van de toren Simpoel op de last van onderhoud.
- Toegangsnr. 1003, inventarisnr. 207, Oud Katholieke kerk in Nederland, Apostolische Vicarissen, betreft het testament van Jhr. Johan de Bruyn van Buytewech, heer van Nieuwkoop, Noorden en Achtienhoven met o.a. voorzieningen voor het hofje van Buytewech te Gouda, gesticht door Elisabeth Gerritsdr. Buytewech.
- Utrecht, Transporten oude eigenaren 1594-1618, nr. 139. Oude eigenaar: Elisabeth Buytewech, weduwe van Sijmon van Grypskercke. Nieuwe eigenaar: nakomelingen van zaliger Johan Harsman. Ligging perceel: west-zuid Nieuwstraet op de suijdhoeck van Waeken anders genaempt Henrick de Roijensteechge. Transport: 10 februari 1601, blz. 74-75. Bijzonderheden: huijsinge, oudteigen: 8 stuiver t.b.v. erfgenamen van Mr. Dirck van de Kerck. Overeenkomst betreffende dat de naecomeren van Johan Harsman die secreten ofte heijmelickheden van cameran te verlaten cruijen sullen mogen openen in t'hoff der huijsinge ende materie uitdragen door de gang van de huijsinge int steechgen, 't water toe mits telckens de cruijen en de muer weder toeleggen.
- Utrecht, Transporten oude eigenaren 1594-1618, nr. 139. Oude eigenaar: Elisabeth Buytewech, weduwe van Sijmon van Grypskercke. Verwanten: verselschap met Jacob van Herwaarden notaris als haar (Elisabeth Buytewech) gecoren voogd in desen. Transport d.d. 2 juni 1604 (A), blz. 255-258. Nieuwe eigenaar: Geertruijt Jansdr. De Bruijn, weduwe van Toelix van Schorel. Ligging perceel: West-zuid Nieuwstraet tegens St. Catharijnen Convent over op den zuijthoeck van het Jan Walensteechgen. Belendingen: w.w. opstreckend voor van de straet tot achter aan de Goodscameren in't Jan Walensteechgen bij 't Jan Marsman gesondeerd met den hoff tot aan het erff of gang van't Johan van Dreunen. Bijzonderheden: alinge huijsinge t'hoffstede mette caemere daer besijden met een poortwech wtgaende wt de hoff tot aan het Jan Walensteechgen bewoont door Geertruijt de bruijn, belendingen: zuid-west boven Jan Aerts en Jan van Dreunen. Noord-west: Jan Walensteechgen. Bijzonderheden: oud eijgen van 7½ stuiver t.b.v. joncker Aelbert Proeijs (blijft staen voor Geertruijt). Plecht van fl. 600 t.b.v. Arent Schreijcken, weduwe.
- Utrecht, Transporten oude eigenaren 1594-1618, nr. 139. Oude eigenaar: Elisabeth Buytewech, weduwe van Sijmon van Grypskercke. Transport d.d. 19 maart 1613, blz. 173 t/m 175. Nieuwe eigenaar: Anthonis van Haften. Ligging perceel: oost-zuid van de Nieuwe Gracht bij de Sint Pauwels brugh. Belendingen: achter Henrick de metselaer ende Jan Gerrits van Herwaarden mitsgaders uijtganck naest de huijssinge van Metselaer in Boelkens camp uijtkomende. Zuid-west: boven Heere van Montfoort. Noord-west beneden Jan van Heemskerck. Bijzonderheden: 2 huijssinge ende hoffstede met desselfs huijsen, belast met uijtganck van 14 stuijvers s'jaers ende het recht van voorcoop ende naesting t.b.v. de heeren deken ende capittel van oude munster, bewoonsters joffrouwe Cools ende Elisabeth Buytewech.
- **Oud Rechterlijk Archief Noordwijk, nr. 167**, folio 193 verso, d.d. 27 september 1615.

Regionaal Archief Leiden. Oud Notarieel Archief. Archief van notaris W. van Oudevliet. Inventarisnummer 55, folio 27 verso, d.d. 23 februari 1590. Procuratie van: De jonkheren Symon en Frederick van Grypskercke (neven en bloedvrienden). Zij treden o.n. op voor Symon Moyaert (kwartieren Van Grypskercke).

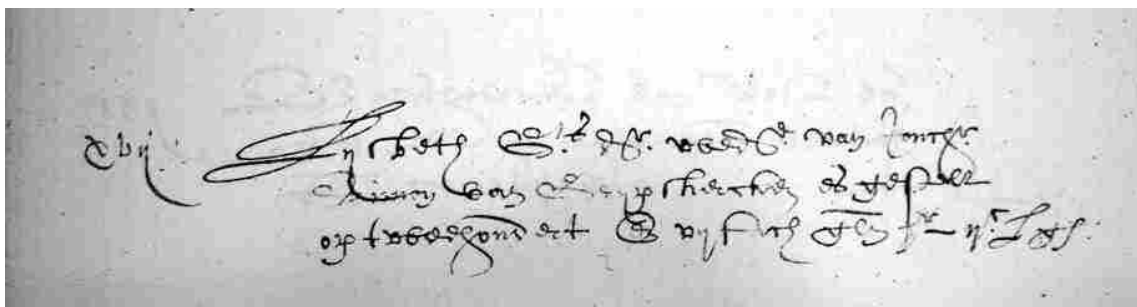
Oud Archief Arnhem, RAZE 130, d.d. 27 juni 1581. Gillis Antheunis contra de jonkheren Symon Cornelis van Grypskercke en Frederick Antheunis van Grypskercke.

Regionaal Archief Leiden. Stadsarchief Leiden I en II, Klapper op de persoonsnamen kohieren 1557-1606. Foto is gemaakt van folio 12 recto, van kohier 1599/1600, t' Wolhuys, volgnummer 13 en 14 (XIII & XIII).

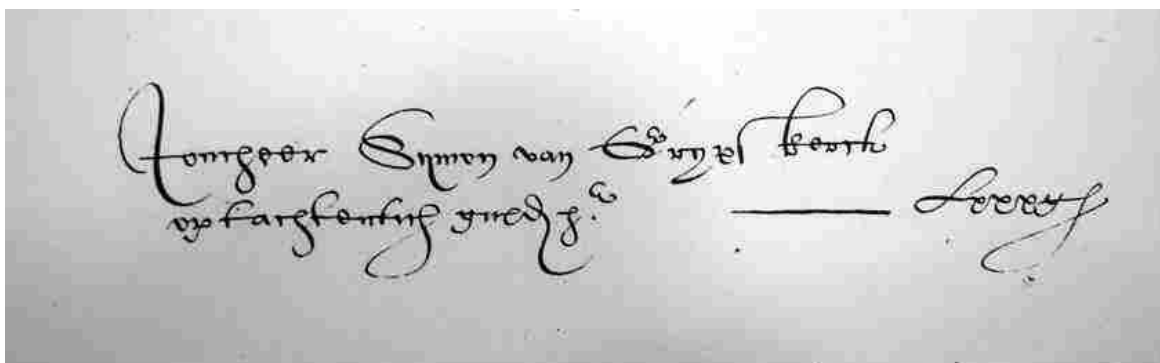
Bij volgnummer 13 staat (bovenaan): Burchge Henricx dochter weduwe van Gerrit Boekelszn Buytewech gestelt op IIIICL grote vlaems (450).

Bij volgnummer 14 staat (onderaan): Lijsbeth Geryts dochter weduwe van jonckheer Sijmon van Grijskercke gestelt op IIC gr(ote) (vlaams) comt op IIIIC ghroot.

Regionaal Archief Leiden. Stadsarchief I en II. Klapper persoonsnamen op de kohieren 1557-1606. Afgebeeld is het kohier uit 1602, t' Wolhuys, volgnummer 17 (XVII).

Nummer 17: Lysbeth Ger(yts) dochter weduwe van joncheer Simon van Grypskercke es gestelt op tweehondert ende vyftich gulden. IICL gulden.

Regionaal Archief Leiden. Stadsarchief I en II. Klapper op de kohieren 1557-1606. Afgebeeld is het kohier van het jaar 1588, t' Wolhuys, volgnummer 9. Joncheer Symon van Grypskercke op tachtich gulden. LXXX gulden.

Regionaal Archief Leiden
Oud Notarieel Archief
Inventarisnummer 22, folio 79 recto en verso
Datum akte: 23 april 1594

AKTE

Vp huyden den XXIII sten aprilis ao XVC vier ende tnegentich, compareerde voor my notaris public ende voordien ondergheschreven ghetuyghen joffrouwe **Elysa~~b~~eth Buytewech weduwe** van **jonckheer Symon van Gripskercken (Grypskercke)** woonachtich binnen der stede van Leyden met my notaris voorn(oemt) haer gecooen voocht in desen dewelcken mitsdesen bekende vercoft te hebben Louis Janszoon wonende in Vriesecoop ofte actie van hem vercryghende thien morgen lants by den hoop zonder maet zoe ghroot ende cleyn als tzelve laetst by zaligher Wout Joosten z(one) ghebruyct is, gheleghen in Ghouterack onder Moerdrecht (Gouderak en Moordrecht, zuid west van Gouda) streckende vanden Ysseldyck tot onder den thienden wech, beloovende zy comparante tvoors lant t'allen tyden te vryen ende te waren ghelyck recht is ende alles comende daerop staen of te doen, verbindende daer toe alle haere comparantes ghoederen, roerende, onroerende, jeghenwoordighe, toecomende, actien ende crediten, gheen vuyt ghesondert, stellende deselve de vruchten ende de keure vandien tot bedwang van alle tcheenen rechten ende rechteren, voorts bekende zy comparante vande verseyt cope vernoucht te zyn den eersten penningh metten lesten, zoe mette opdracht van een schultbrieve inhoudende twintich hondert ghulden als met een obligatie inhoudende vyf hondert twee ende dertich ghulden ende vorder mette aenstellinghe van ghereet gelt wyders zal zy comparant ghehouden zyn den verseyt Louis Janszone vant voors vercofte (verkochte) lant tot vermaninghe van hem Louis ende tot zynen costen te passeren, bezegheltheyt ende versochte zy comparanten met my notaris vooren, dat ick de verseyt Louis Janszone hier van wilde eendren openbaren.

Aldus ghedaen binnen den verseyt stede van Leyden ten huysse myns notaris ten daghe ende jare als boven ter presentie van Arent Symonsz Kistemaecker ende Heyrman Corneliszone synde inwoonders der zelve stede van Leyden als ghetuyghen hiertoe versocht zynde.

Handwritten text in a historical Dutch notarial deed, written in a cursive script. The text is densely packed and covers most of the page. A prominent horizontal line is drawn across the middle of the page, likely indicating a section break or a specific clause. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Regionaal Archief Leiden. Notarieel Archief. Inventarisnummer 22, folio 79 recto, d.d. 23 april 1594. Notaris Salomon Lenaertsz van der Wuert. Elyzabeth Buytewech weduwe Jonkheer Symon van Grypskercke verkoopt land te Gouderak en Moordrecht (onder Gouda).

Het tweede testament van Elisabeth Gerritsdochter Buytewech, weduwe van Jhr. Symon van Grypskercke.

The image shows a page of a handwritten Dutch testament. The text is written in a cursive script typical of the early 17th century. It begins with 'In den naem der Heiligen Drievuldichgheest' and mentions the testatrix, Elisabeth Gerritsdochter Buytewech, widow of Jhr. Symon van Grypskercke. The document details her property, including land and buildings, and her wishes regarding inheritance and the care of her children. The date 'den 24 september 1609' is clearly visible at the bottom of the page.

Streekarchief Holland-Midden. Oud notarieel archief Gouda. Archief van notaris Thomas Evertsz Puttershouck. Inventarisnummer 30, folio 115 verso t/m 117 recto. Testament (2) van Elisabeth Buytewech weduwe jonkheer Symon van Grypskercke, datum: 24 september 1609. (Folio 115 verso)

Handwritten text in a historical script, likely Dutch or Flemish, covering the entire page. The text is dense and appears to be a legal or administrative document, possibly a testament or inventory as indicated by the caption. The script is cursive and somewhat difficult to decipher due to its age and style.

Vervolg inventarisnummer 30, d.d. 24 september 1609. Testament Elisabeth Buytewech.

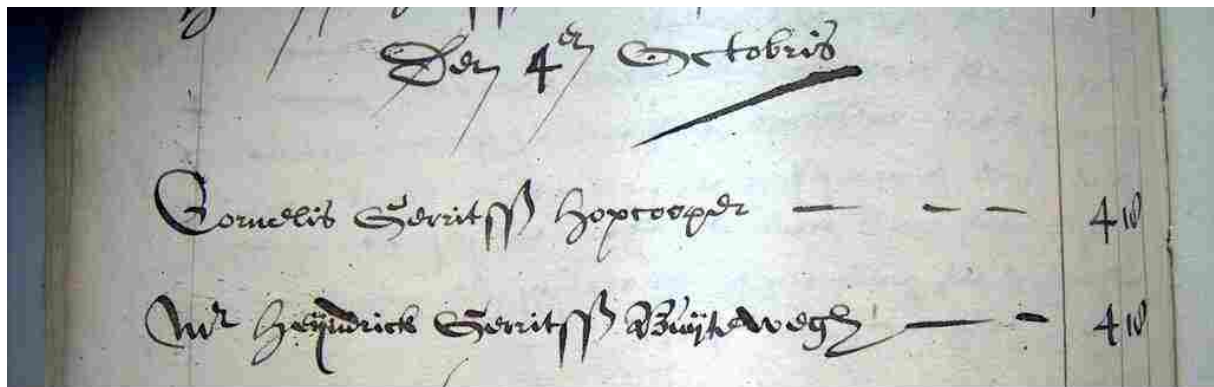
Folio 116 verso.

Stichting van het Hofje “Buytewech” te Gouda in 1614.

Jkvr. Elisabeth Gerritsdr. Buytewech, was een dochter van de puissant rijke, streng katholieke Leidse burgemeester en steenfabrikant Gerrit Boeckelszoon Buytewech en Burchgen Heyndricxsdr. Zij huwde op 22 april 1588 te Leiden voor het raadhuis raadhuis, ondertrouw, (Bron: Regionaal Archief Leiden. Trouwboek Leiden. Inventarisnr. BS2, periode 6 april 1586 t/m 29 december 1591, daarvan folio 191 verso, d.d. 22 april 1588) met de Zeeuwse jonker Symon Corneliszoon van Grypskercke. Na diens overlijden in 1591 vestigde Elisabeth Buytewech zich te Utrecht. Daar woonde ook haar stiefdochter Jkvr. Anna Symonsdr. Van Grypskercke, gehuwd met Jhr. Jacob van Renesse van Baer.

In 1614 verzocht en verkreeg Elisabeth Buytewech van het Goudse stadsbestuur vrijdom van verponding (grondbelasting) en voor een jaar vrijdom van accijnsen op turf en levensmiddelen voor het hofje dat zij in Gouda wilde stichten, uit consideratie met de armen. De ouders van Elisabeth bezaten uitgestrekte bezittingen in en om Gouda en Leiden. In Gouda woonde ook haar broer Mr. Hendrick Buytewech, die haar zaken regelde. Haar broer Mr. Hendrick Gerritszn. Buytewech, was reeds in 1601 inwoner van de stad Gouda en heeft zijn zuster Elisabeth geholpen en van advies bediend. Mr. Hendrick Buytewech was net als zijn stiefbroer Jan en zijn zuster Elisabeth zeer bemiddeld. Hij werd als katholiek lidmaat uitgesloten van overheidsambten en bracht het niet verder dan weesmeester. Hij huwde met Geertruidt Korver, wier moeder Elysabeth Symonsdochter op 26 juli 1595 de voor die tijd aanzienlijke gift van elfhonderd zeven en negentig gulden schonk aan de “arme huysittendemeesteren jegenwoerdigh synde binnen der stad van der Goude”. Mr. Heyndrick Buytewech maakte op 6 juni 1610 zijn testament op voor de Goudse notaris Cornelis Willemse. Voor zijn dood in 1615 schonk hij aan de Librije van de Sint Janskerk het bij uitstek katholieke werk *“Het Niev Testament onses Heeren Iesv Christi met korte uytlegginghen door Franciscvm Costervm Priester der Societeyt Iesv t’Antwerpen by Ioachim Troгнаesivs M.D.CXIV.* Vooraan staat met inkt geschreven: *“Dit bouck heeft Mr. Heyndrick Buytewecgh aende Librie van St. Janskerck vereert desen XII Martij Anno 1614”.*

Op terrein dat afkomstig was van het voormalige Regulieren klooster aan het Raam, werden vijftien huisjes gebouwd. Na Elisabeths dood, in 1616, beheerde haar neef Johan de Bruyn van Buytenwech de stichting, waaraan hij nog vijf huisjes toevoegde. Alles wat hij van zijn tante Eliabeth geërfd had liet hij na aan het Goudse hofje. De familie Buytewech was net als de Zeeuwse Van Grypskercke’s katholiek. Dit verklaart, waarom het hofje uitsluitend voor behoeftige rooms-katholieke weduwen en dochters bestemd was en in de volksmond de naam “klopjeserf” kreeg. De uitdelingen waren royaal: twee hemden per jaar, van Allerheiligen tot Pasen elke week twee beste broden, en jaarlijks twaalf tonnen turf, zes ponden boter, acht ponden vlees en zes gulden. In 1622 huisvestte het hofje tien alleenstaande vrouwen en tien weduwen met 27 kinderen en kostgangers. In 1830 woonden er 33 vrouwen en één “jongeman” van 56 jaar; hun leeftijden varieerde van 17 tot 78 jaren. In 1936 waren er twintig bewoonsters en in 1958 nog maar acht. De bevolking is derhalve in de loop van drie eeuwen ouder en dunner geworden. Na het overlijden van Jhr. Johan de Bruyn van Buytewech werd het hofje beheerd door zijn erfgenamen. In 1713 droegen deze het beheer over aan de pater van de Minnebroeders c.q. de pastoor van de kerk aan de Gouwe en diens ‘overvolgers’, en aan twee administrateurs naar zijn keuze. Het kapitaal waaruit het onderhoud en de uitkeringen bekostigd werden, was aanvankelijk niet onaanzienlijk. In de loop van drie eeuwen was het kapitaal opgesoupeerd en bleef er geen geld meer over voor onderhoud aan de huisjes. Omdat gevaar voor instorting dreigde, moest het hofje in 1958 hals over kop worden ontruimd en gesloopt. Alle deskundigen waren het er over eens dat restauratie niet meer mogelijk was en in 1961 werden de laatste huisjes van dit oudste en schilderachtigste hofje van Gouda geamoveerd. Leden van de familie Buytewech hebben diverse hofjes gesticht. Hillegonda de Bruyn van Buytewech stichtte in 1492 het St. Anna hofje te Leiden. De neef van Elisabeth Buytewech stichtte het fraaie hof van Nieuwkoop te ’s-Gravenhage. Beiden hofjes verkeren in uitstekende staat. Het valt dan ook te betreuren dat het hofje aan het Raam te Gouda niet behouden is gebleven.

Streekarchief Holland Midden. Inventarisnummer 232 (Nyeuwe grafbouck) 1600-1620, ac code 566. Aantekening van het graf in de Sint Jan te Gouda van Mr. Heijndrick Gerritsz Buijtewegh de broer van Elisabeth Buytewech.

Kerkhof van de Nederlands Hervormde kerk te Nieuwkoop. Afbeelding (nr 47) van de zerk van Jhr. Johan de Bruyn van Buytewech en zijn vrouw Maria Cornelia van Duyvelandt van Rhooen. De zerk ligt achter de kerk aan de koorzijde. Johan de Bruyn van Buytenwech is op 23 juni 1657 te Nieuwkoop overleden en zijn vrouw in hetzelfde jaar. Hij was ambachtsheer van Nieuwkoop, Noorden en Achtienhoven en Hoogheemraad van Rijnland. Hij was de stichter van het hof Nieuwkoop te Den Haag en hij was na het overlijden van zijn tante Elisabeth Buytewech, weduwe Jhr Symon Cornelisz van Grypskercke, degene die het beheer van het hofje van Buytenwech te Gouda waarnam tot aan zijn overlijden.

Familiewapen Buytewech, Leiden

Wapen: in blauw een schuinbalksgewijs geplaatste gouden punt.

Wapenvoerder: Gerijt Butewech
Veertigraad van Leiden 5-8-1469.

Bron: 1

Wapenvoerder: **Gerijt Boekelsz. Buijtewech**

Veertigraad van Leiden 17-7-15.. t/m 1569.

Bron: 1

Wapenvoerder: **Jan Gerritsz. van Buijtewech**

Veertigraad van Leiden 19-7-1569 t/m 14-10-1574.

Bron: 1

Bron 1:

CBG; Wapenkaart, behelzende alle de wapens en naamen van de edele groot achtbaare Heeren veertigen der stad Leyden, geschikt naar de rang, waar in dezelve verkoozen zyn zedert den 21. July 1449. tot den 21. July 1758. Bij een verzameld door Gysbert van Ryckhuysen, bode met de bussche derzelve stad, getekend en in 't koper gebracht door Abraham Delfos, blz. 2 en 3.

Geryt Boekelsz Buytewech

Geboren 1496, overleden 1569 te Leiden.

Beroep: brouwer en steenfabrikant.

Functionies binnen de stad Leiden:

Lid van de Vroedschap van 17 juli 1531 t/m 19 juli 1569. Schepen van Leiden: 1531; 1538; 1545

Burgemeester van Leiden: 1533; 1536-1537; 1540-1541; 1544; 1547-1548; 1551-1552; 1555-1556; 1559-1560; 1563-1564. Thesaurier van Leiden: 1534-1535; 1542; 1557-1558. Kerkelijke functies:

Kerkmeester van de Pieterskerk: 1526; 1535-1536; 1542-1543; 1545; 1549-1550; 1553-1554; 1561-1565.

Kerkmeester van de Onze Lieve Vrouwe kerk: 1540-1541; 1556-1559; 1561. Weesmeester: 1549-1550; 1562.

Heilige geestmeester: 1527-1530. Toeziender van Sint Stephen: 1546-1558. Vestmeester: 1530-1531; 1538; 1543; 1545; 1553-1554.

Gehuwd 1 met **Baertgen Willem Andriesdochter** (zijn wijf), d.d. 19 november 1530, bron: klappers op de testamenten 1499-1582 en huwelijksvoorwaarden 1504-1583, nr. 130.

Gemeente Archief Leiden.

Gehuwd 2 met **Machteld Frans Gijsbert Mouwerijnsdochter**, dochter van Frans Gijsbert Mouwerijns en Kerstijne Jansdochter. Bron: Rechterlijk Archief Leiden, huwelijksvoorwaarden, Inventarisnummer 76 B, nr. 129, d.d. 26 juni 1538. In de akte staat: Geryt Boeckelsz Buytewech en Machteld Frans Gijsbert Mouwerijnsdochter, met Jan Frans Gijsbertsz haar broeder, en Kerstijne Jansdochter, weduwe Frans Gijsbertsz.

1. Jan Gerritsz Buytewech **Volgt I.**

Gehuwd 3 met **Burchgen Heynricx dochter.**

Overleden voor circa 1602, bron: Kohier 1602 (Ruytergeld), T'Wolhuys, nr. 14. (zie foto).

Uit dit huwelijk zijn in ieder geval drie kinderen bekend:

2. Elysabeth Geryt Buytewech gehuwd met Jhr. Symon Cornelizoon van Grypskercke. **Volgt II.**

3. Mr. Hendrick Buytewech **Volgt III.**

4. Clara Gerritsdr. Buytewech ondertrouw raadhuis Leiden op 4 september 1587 met Willem Janszoon van Melissant, bron: DTB Leiden, inv. Nr. 12 Nederlands Hervormd Ondertrouw (1575-1712), folio 187 verso.

Volgt I.

Jan Gerritsz Buytewech

Geboren 1540

Begraven 11 oktober 1613 te Leiden, Pieterskerk, woonde in de Breestraat.

Beroep: Steenfabrikant te Leiden.

Functies binnen de stad Leiden:

Lid van de Vroedschap van Leiden: 1569-1572. Burgemeester: 1569;Thesaurier: 1570. Kerkelijke functies: Kerkmeester van de Sint Pancraskerk: 1566-1567. Gasthuismeester van het Sint Elisabeth Gasthuis: 1568;1571;1580. Gasthuismeester van het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis: 1581-1582. Weesmeester: 1578-1579. Toeziender St. Stephen: 1578-1579. Vestmeester: 1571. Schepen: 1571.

Gehuwd voor 1575 met Elisabeth van Swieten.

Zijn vrouw is als weduwe van Jan Gerritsz Buytewech begraven op 16 juli 1604 te Leiden in de Pieterskerk. Woonde in de Breesstraat.

Overige bronnen: Inventarisnummer 40, folio 172, d.d. 26 februari 1589 en folio 174 verso, d.d. 1 april 1589, Jan Gerritsz Buytewech is weesmeester te Leiden, bron: Index op de kopers, verkopers en borgen uit de transportacten en schuldbrieven van Zegwaart 1571-1600, gemeentearchief Zoetermeer.

Jan Gerritsz Buytewech treedt op als "geloofde" getuige voor een procuratie van Jonkheer Symon van Grypskercke, Heer van Grijskercke, gepasseerd voor de Leidse notaris W. van Oudevliet, d.d. 16 juni 1588, inventarisnummer 53, folio 125 recto.

Uit dit huwelijk:

1. Mr. Gerard Buytewech (1574-1639) Trouwt 1 met Hester Ramp. Trouwt 2 met Cornelia Kool uit Dordrecht.
2. Jhr. Johan de Bruyn van Buytewech, geboren voor 1581, overleden 23 juni 1657. Trouwt te Haarlem in 1608 met Jkvr. Maria Cornelia van Duyvelandt van Roon, overleden 1657. Dit echtpaar is kinderloos gebleven.

Volgt II.

Elisabeth Buytewech gehuwd met Jhr. Symon van Grypskercke.

Volgt III.

Mr. Hendrick Buytewech. Hij trouwt met Geertrudt Korver. Datum ondertrouw 1 augustus 1586 te Leiden, dochter van Mr. Jan Korver en Elysabeth Symonsdochter, bron; DTB Leiden inv. 12 Nederlands Hervormd Ondertrouw (1575-1712), folio 181.

Hendrick Buytewech is overleden te Gouda en begraven in de Sint Janskerk aldaar op 4 oktober 1615. Registratie weeskamer Gouda (1602-1610), inv. Nr. 4, blz. 273 nr. ac3. Streekarchief Midden-Holland. Idem inven. Nr. 5, blz. 079, nr. ac3.

**Zerk van Jhr. Johan de Bruyn van Buytewech en jkvr. Maria Cornelia van Duyvelandt van Roon
Begraafplaats Hervormde kerk te Nieuwkoop**

Streekarchief Holland Midden
Verzoekschriften aan het stadsbestuur Gouda,
Stichting van het Hofje Buytenweg te Gouda aan het Raam.
Inventarisnummer 195,
Folio 123 verso en 124 recto
Datum akte: 8 december 1614
Bron: ac1.

Aan de heeren burgemeesteren, Schepenen ende gemeene vroetschappen der
stede van der Goude.

Linker kantlijn (folio 123 verso):

Wordt gesteld in handen vande magistraet actum ter vr(o)edschap den VIII sten decembris anno 1614 ende was geteyckent Joh. Hlo. De Hager.

Tweede deel linker kantlijn (folio 123 verso):

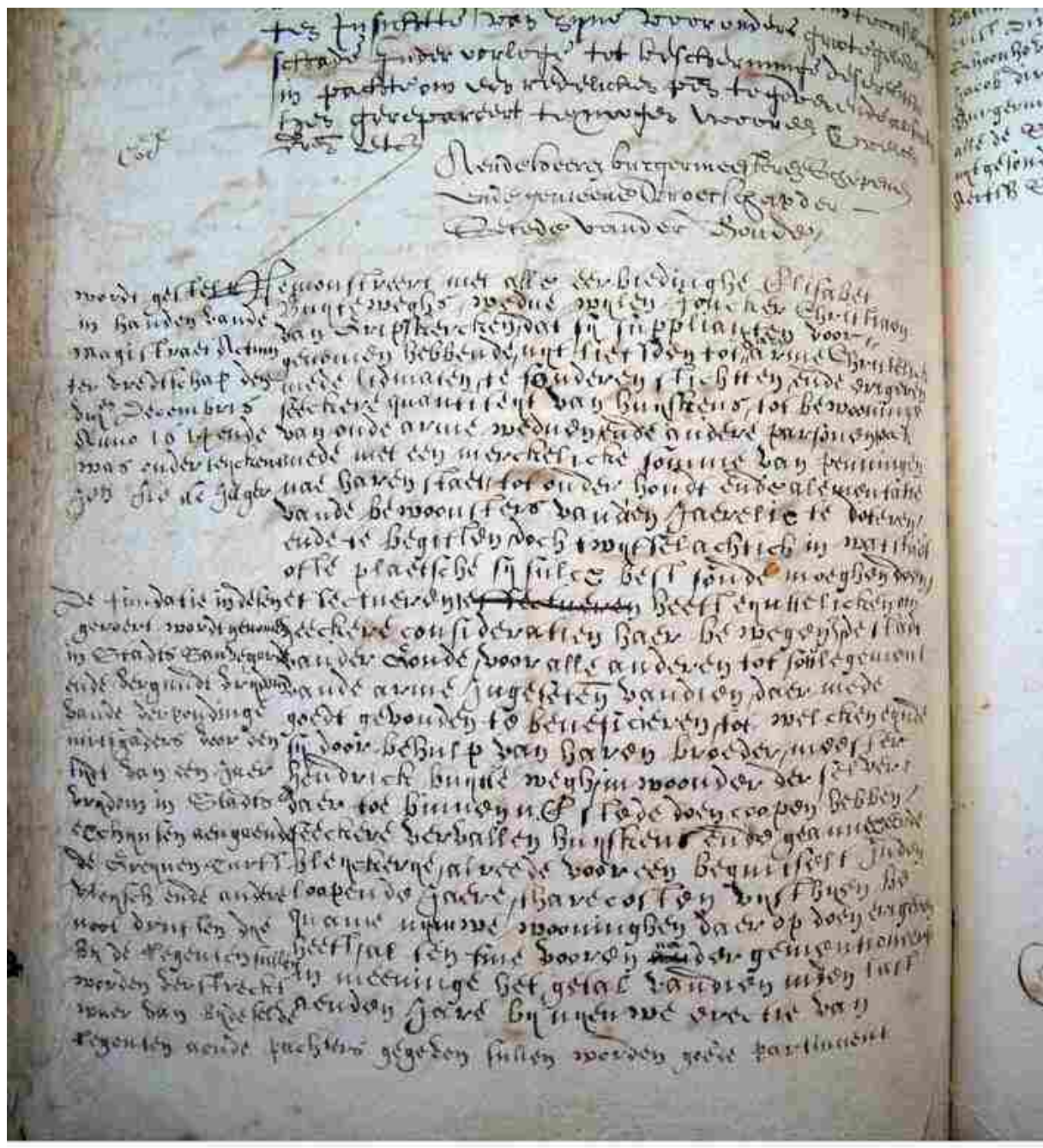
Defundatie in desen gevoert wordt genomen in stadts san regards ende vergundt vrydom vande verpondinge mitsgaders voor den tydt van een jaer vrydom in stadts exchynsen (belastingen) aengaende de greynen turff, vleesch (vlees) ende andere nootdrufften dye by de regenten sullen worden verstreckt waer van byde selve regenten aende pachters gegeven sullen worden goede partinment.

Linkerkantlijn folio 124 recto:

Attestatien daer opal den ordonnantiën gepasseert sullen worden opte tresoriers ten behouwe vande pachters actum den XXIII en january anno XVC vyfthyen present den balliu Pieter Pietersz Trist, Dirck Jacobsz Schoonhoven ende Jacob Dirxsen Lonck burgemeesteren en de alle de schepenen uytgesondert Ghysbrecht Aertsen Skoos

Folio 123 verso.

Remonstreert met alle eerbiedinghe **Elisabet Buytenwechs** wedue wylen **joncker Symon van Gripskercken** (er staat per abuis Christiaen), dat sij supplianten voorgenomen hebbende uyt liefden tot hare arme christelick mede lidmaten te fonderen stichtten ende erigeren seeckere quantiteyt van huyskens, tot bewoninge van de oude arme weduen ende andere parsonen, oock met een merckelike somme van penningen nae haren staet tot onderhoudt ende alimentatie vande bewoonsters van dien jaerelic te doteren ende te begiften, doch twyffelachtlich in wat stadt ofte plaetsche sy sulcx best soude moeghen doen effectueren, heeft eynttelicken om zeeckere consideratien haer bewegende, de stadt van der Goude voor alle anderen tot soulegement van de arme ingesetenen van dien, daer mede goedt gevonden te beneficiëren, tot welcken eynde syn door behulp van haren broeder, **meester Hendrick Buyttewegh**, inwoonder der selver, daer toe binnen U Ed. stede doen coopen hebben seeckere vervallen huyskens ende geannexeerde bleykerye alreede voor een begintselft. In den loopende jaere thare costen vyfthynen (15) bequame nyeuwe wooninghen daer op te doen erigeeren heeft, al ten fine vooren nader gementioneert in meeninge het getal van dien inden last aenden jare by nyenwe erectie van pachters gegeven sullen worden goede partinment (Folio 124 recto) timmerage nyet alleen te doen vermeerderen, maer oock by provisie met ontrent drie hondert gulden jaerelic tot alimentatie van de inwoonsters te doteren, in sulcken verstande, dat de naeste van haeren bloede in perpetuum de plaetschen vacerende, anderen daer inne sullen stellen ende de voorsz penningen als regentten haer der voorsz fondatien ontfangen ende wel ende getrouwelicken tot alimentatie vande inwoonsters van dien distribueren zullen, opdat nyet alleen dandere armen in U Ed. stede byde ingeseten vandien te gevouchlicker onderhouden zouden moegen worden, maar oock andere vande vermoegenste beweecht ende geinstigeert zulcken diergelycken piaë fondatien meer tot behulp der armen te stichtten fonderen ende doteren, gemerct haers bedanckers d'experientie leert, dat geen dingh soo crachtich de mensche ter deughdet ende commisseratie over den ellendigen ende beweecht als goede voorgaende exempelen, te meer als men considereere, dat soo danige goede beginnen by de heeren magistraten gehadt gemodintiveert ende gafavoriseert worden, causerende ten meesten deele, dat uyt diergelicke cleyne oorspronghen groote goodshuyssen tot soulagement vande heele gemeente syn gesprooten, gelyck men van meest alle de goodshuyssen binnen deser stede uyt heure eerste fondatien, ende schriftelicke munimenten, der selver lichtelicken des noodich zoude kennen docerende tot welcken eynde ende omme tinpetieren U Ed. goede jonste, (gunst) tot behulp van haere voorsz sincere meeninge, ende fondatie zy suppliantte goedt gevonden heeft, haer t' uwer Ed. t' adresseren, ende vrundelicken te requireren dat U Ed. believe, opden voet ende modificatie voors t' goet begintself van haer begonnen gefondeerde neffens dandere Goodshuyssen Uwer Ed. stede te nemen in U Ed. beschut ende patrocinie midsgaders tselve te houden exemptie van alle borgerlicke lasten ende vrydomme der stede exceynssen (belastingen), sulcx als die van Leyden ende andere steden van Hollandt gelycke gestichtten, by haer suppliantte voorouders aldaer gefondeert vermoegens by gaende attestatie gevende zyn, t'welck doende etc.

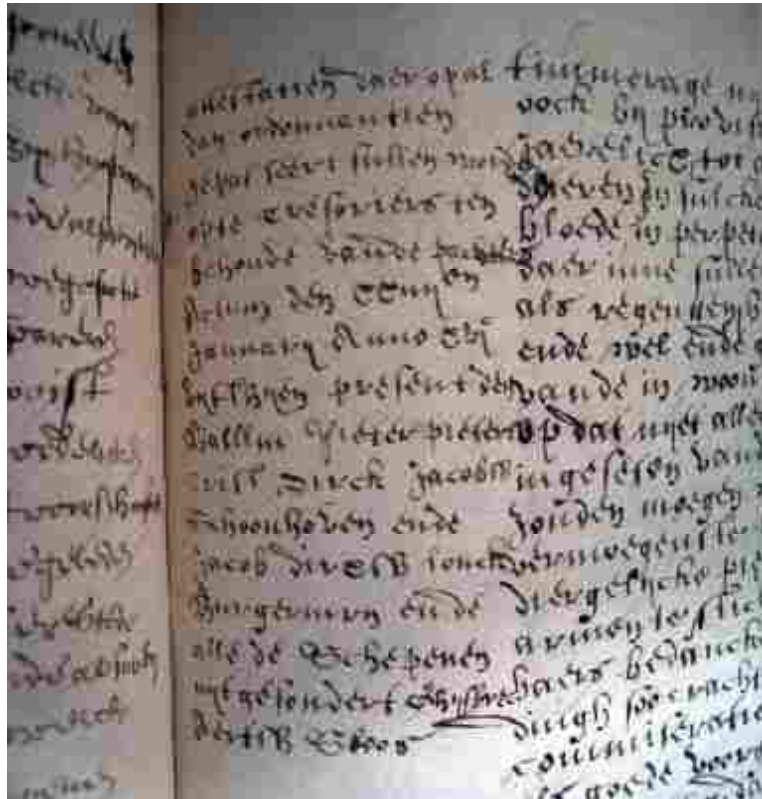

Streekarchief Holland-Midden. Inventarisnummer 195, folio 123 verso, d.d. 8 december 1614. Verzoekschrift aan het stadsbestuur van Gouda van Elysabeth Buytewech t.b.v. een door haar te stichten hofje voor arme katholieke weduwen en hun kinderen.

fienem crage ungt appety te doen vermettender yware
 vocht by piodiſte met ontrent drie hondert gulden
 jachtelic tot abſolutatie vande in wout tede te
 dierby in ſulcken dary tande de waerſe van Barchon
 bloede in perpetuum de platſchey vactron andere
 dach nime ſullen ſell eynde de voerb pcrunningen
 als regentien hachder voerb ſandation out ſaugen/
 ende wel ende gelyon welicken tot abſolutatie
 vande in wout tede vande dyl ſchibueren ſullen
 dat niet alle dandere armen in ſtade byde
 ingeſeten vandiente gebouhlichey onder hondery
 honden magen worden maer oock andere vande
 hemoegen te beweecht ende genugelyc ſulcken
 der getyche pit ſandation niet tot behulp der
 armen te ſtichting onderen ende dorevoren contact
 hachder bedanckens dee pcrucutic lict dat geen
 dingh ſoer machtich de menſche ter verghedend
 communicatie onder den ellendig en beweecht
 als goede voorgaende tede perſonle niet alſugely
 conſideratien dat ſo danige goede beginning byde
 hachder magiſtraten gehade heeft gemadentinsort
 ende gefandoneert worden cauſenlyc ſon moet
 dyle dat niet dier getyche eſyne onſproughen
 groote zoodt hant ſont tot ſoula gement vande
 heele genugens ſyn geſproven ſelken magen van
 meet alle de goode hant ſon hant deſor tede
 niet heure dyl te ſandation ende ſchort ſelken
 unimientey der ſelken lichteſchey der noodich
 gonde kennend dachrende tot welcken eynde ende
 omme t jupetruwen in goede jant te tot behulp
 van hachder voerb ſandation unteuinge ende ſandation
 ſyn ſuppliamie goode geboudey heeft hachder tulle
 taddres ſonty ende vrunder tchey te requirer
 dat in ſtade byde dach ende mudicatio vord
 troet begint dach hachder beginnend gefoude
 uelſend dandere zoodt hant ſon in ſtade te
 uentey in ſtade beſchut ende putre anuymdig
 ſelke te ſon dach exemptie dach alle borgeliche on
 vrunder dach tede requirer. Ende die dach
 ſonty ende andere tede dach holland getyche
 getyche by hachder ſuppliamie vrunder dach
 gefoudeert vrunder in gande alle tede gety
 dylt welcke dach etc

Coel

Inventarisnummer 195, folio 124recto, d.d. 8 december 1614. Stichting hofje door Elysabeth Buytewech.

Folio 124 recto, tekst linker kantlijn.

Foto van de binnenplaats van het Rocuse Hofje (Hofje van Buytewech) te Gouda. Het hofje werd gesticht in 1614 door Elisabeth Buytewech, weduwe van Jonkheer Symon van Grypskercke. Het hofje bestond toen uit 15 huisjes. Na haar dood in 1616 werden er nog vijf huisjes bijgebouwd. In 1622 woonden er twintig katholieke vrouwen met 27 kinderen en kostgangers. In 1936 woonden er twintig vrouwen en in 1958 nog acht. Het hofje werd in 1961 wegens ernstige bouwvalligheid gesloopt en is nu een plein met de naam Regulierenhof. Elisabeth Buytewech werd op 28 juni 1616 begraven te Utrecht in de Domkerk. Haar man Jhr. Symon Corneliszoon van Grypskercke werd naar alle grote waarschijnlijkheid begraven te Leiden in de Pieterskerk (koor). Zij kocht daar namelijk in 1591 een graf. Jhr. Symon van Grypskercke was afkomstig uit Middelburg in Zeeland.

Streekarchief Holland-Midden

Verzoekschriften aan stadsbestuur Gouda

Inventarisnummer 195, folio 135 recto, Code AC 1

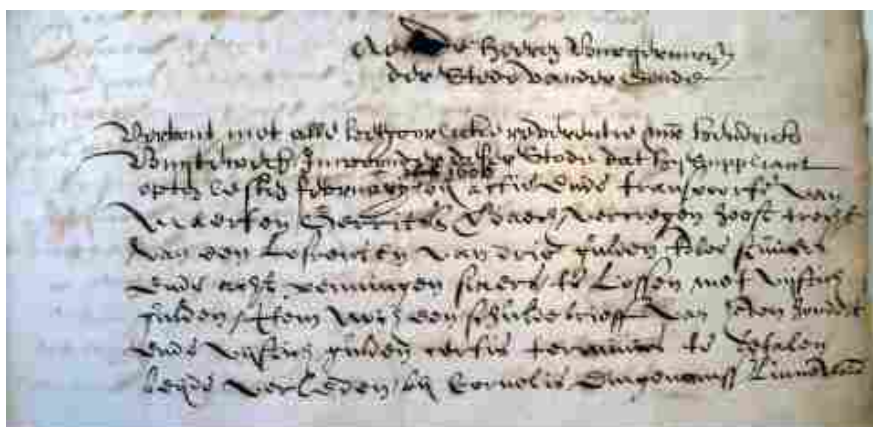
Datum akte: 10 juni 1615

Verzoekschrift van Mr. Hendrick Gerritsz Buytewech aan het stadsbestuur van Gouda.

Aende heeren burgermeesteren der stede vander Goude.

Vertoont met alle behoorlicke reverentie **Mr. Hendrick Buytewech**, inwoonder deser stede dat hy suppliant opten lesten february 1606 by actie ende transporte van Maerten Gerritszone Verdaech, vercregen heeft t'recht van een losrenten van drie gulden twee stuivers ende acht penningen siaers (jaarlijks) te lossen met vijftich gulden, item noch een schuldbrief van zeven hondert ende vijftich gulden cerfis terminis te betalen beijde verleden, bij Cornelis Dingenomssen linnenwever ingebooren poorter vermogens de letteren van transporten ende doerginele (originele) brieven hier bij gaende, dat bovendien den voornoemde Cornelis Dingenomssen opden XIII novembris XVIC zeven, noch t'syn suppliants behouve een losrenten van ses gulden vyff stuivers, ende opten XXIII sten aprilis XVIC negen, noch een losrente van drye gulden twee stuivers acht penningen, verleden, ende op syn huys ende erve staende ende gelegen in de Vuijlsteech vermogens d'originele brieven mede hier bij gevoucht, t'is oock sulcx dat den voornoemden Cornelis Dingenomssen onmachtich geworden sijnde de voors jaerlicxe renten ende custinge te betalen, instantelicken van hem suppliant versocht heeft dat hij believe soude sonder executie t'voors huys ende erve in solutum van alle sijn voors achterwesen met het verloop der voors renten, van hem te nemen, ende mits dien daer van te quijten, int welcke hij hem beswaert vind ende heeft echter ouden armen man nijet te ruimeren beter ende raedsaem gevonden, omme alle periculen te voorcomen, die voor anderen beswaringe vanden voornoemden Cornelis Dingenomssen ende anderen voor date, opt voors huys te voorschijn mochten comen, dat sijne voors respective brieven, in desen soude blijven ende dat de voorsch doen van sijnen zoon ter goederen trouwen, thuyss vanden voorn Cornelis Dingenomssen met alle d'voors lasten soude ontfangen, sonder nochtans eigentelijcken cooper daer van te blijven, den naem daer te verleenen, om in toecommende tijden bij gevalle datter andere laste mochte te voorschijn comen, dat den suppliant sijnen vader houdende intrest sijnen voors rent ende custingh brieven in dese daer mede gepresenteert soude mogen worden, die andersins bij aldijen hij suppliant thuijs hadde angevoert, dadelijcken van goeden waerden soude sijn geweest, vermits nae verstond nijemandt zy selfts debiteur kan sijn alle breeder naer inhouden op vordre brieven mede hijer bij gaende, is oock waeractich dat de voocheden vande voornoemde **Jan Buytewech** nijet tegenstaende tgeene voors staet, t'voors huys ende erve onlancx met alle de voors lasten weder vercoft hebbende den heere secretaris De Jager hem seijt beswaert te vinden d'opdracht brieven vandien te schrijven sonder dat hen is gebleecken dat d'voors coope bij decreet vanden rechter is geapprobeert, ofte dat verseyt hem daer toe authoriseerde hoewel hy suppliant gel. oock Jan Thiers (?) mede voocht vanden voornoemde Buijtewech bereijdt zijn bye ede te verclaren dat het weeskindts naem allen om redenen voors daer inne gebruyckt en sonder dat het eenich recht ofte actie, eigentlijcke daer toe oijt gehadt heeft mits welcke hij suppliant hem suver vekeerende verbiedelijcken versouckt dat u edele believe den voornoemde secretaris tot t'geendt voors staet te authoriseren t'welck doende ende was onderteyckent **Mr. Hendrick Buytewech** in margine staet geapostileert aldus den suppliant wordt hair versouck geaccordeert.

Actum den thijnden junij anno XVIC vijftijn bij t'volle collegie vande magistraet.

Streekarchief Midden Holland. Verzoekschriften aan stadsbestuur Gouda. Inventarisnummer 195, folio 135 recto, code AC1, d.d. 10 juni 1615. Verzoekschrift van aan de burgemeesters van Gouda door Mr. Hendrick Gerritsz Buytewech.

II, 1576-1612) roomsch keijser d' tweede vandien name ins vijff en dertichste jaer sijnre ma(jestei)ts electie soo men seijt, compareerde voor mij Cornelis Willemse openbaer ende bij den hove van hollant gheadmitteert notaris ende de getuijgen ondergenoemt d'eersame **Mr Henrick Gerritsz Buijtenwech** inwoonder deser stede Goude (Gouda) wesende clouck ende gesondt van lichaem gaende ende staende sijn memorie, redenen, ende verstant met goeden bequamen uijtspraeck seer wel hebbende ende gebruijckende als evidentelicken bleeck de welcke considererende de onsekere ure des doots, van meeninge ende intentie was vanden aerden niet te scheiden sonder eerst ende van te voren van sijne fijtelijcke substantie testamentairlick gedisponeert te hebben heeft daeromme uijt sijnen vrijen wille motijff ende goetduncken sonder van ijemandt door vreesse bedwang ofte sinistre inductie hier toe misleidt te sijn, soo hij opentlicken seijde ghemaect ende gheordonneert maect ende ordonneert bij desen sijn testament, laesten ende uijterste wille inden voegen ende manieren hier na volgende. Eerstelick soo heeft hij testateur sijn selven in leven ende sterven bevolen in handen van Godt Almachtich ende sijn doode lichaem den ghewijden aerden naer welcken hij instituerende ende nomineerde institueert ende nomineert voor sijn universeel erffgenaem sijn eenigen soon **Jan Henricksz Buytenwech** ofte bij sijne aflijvicheijt alle sijn kindt ofte kinderen bij sijne wettighe huijsvrouwe ofte huijsvrouwen geprocreert die welcke op sijn testateurs in levende sijne bevonden sullen werden te sijn in alle sijn testateurs goeden die hij iegenwoordich heeft ende namaels sal vercrijgen ende die hem all aengestorven sijn ende hier namaels noch aenbesterven sullen ofte bij testamente ofte legaten gemaect soude mogen worden gheene uijtgesont ofte buijten gehouden met sulcken meijninge ende verstandt dat d'voors Jan Buijtenwechs kinderen ende kindtskinderen bij aflijvicheijt in haer ouders plaetse sullen comen erven bij representatie in stipuleren, ende sall het eene kindt opt andere sterven ende int geval dat na sijn testateurs overlijden oock sijn voors soon Jan Buijtenwech quam te overlijden sonder wettelijcke geboorte achter te laten soo wil hij testateur dat alle d'goederen die hij Mette doot achter laten sall aen twee deelen gedeijlt sullen werden daer van de gerechte helft alsdan sal gaen aen sijn testateurs geheele susters geprocreert bij **Burchen Henricksdochter** sijn testateurs moeder oft bij haerluijder aflijvicheijt aen de naeste descendentes van Burchen (Henricksdr) voors ghesproten te weten aen de kindts kinderen die in stipuleren in haer ouders plaetse sullen comen erven hen daerin mits desen institueren, met sulcken laste, dat sijluijden gehouden sullen wesen uijt de ghereet te goederen vandien uijt te keeren sijn **halven broeder Jan Gerritsz Buijtenwech** ofte bij sijn aflijvicheijt sijn soon ofte sijne kinderen eens de somme van drie duijsent gulden d'selve daer inne instituerende bij desen (volgende folio) sonder meer ende angaende die andere helft wil hij testateur ende is sijn uijterste wille dat de voors erffgenamen van Burchen Henricks gheprocreert (verwekt) midtsgaders d'voors Jan Buijtenwech, ende bij sijn aflijvicheijt sijne naeste voors erffgenamen sullen te samenderhant doen maken binnen de stadt Leijden (soo verder alst oorbaerlick is ende de penning verstrecken mogen) seeckere aelmoes huijsgens, omme eerlijcke arme weduwen die haere mans en brootwinders verloren hebben en oversulcx met hun kinderen te selve beswaert sijn daer inne te setten, daer toe mede ordonneren ende stellende vande selve goederen seeckere incomsten tot onderhoudinge der voors huijskens weduwen ende kinderen ende sullen de voors naeste erffgenamen te samen ende met heurlieden advijs goede policien ende ordonnantiën daerinne maken ende alle tseggen ende opsicht daarvan hebben, doch sullen oock met advijs van burghemeesteren der voors stede, regenten ofte meesters daerinne gestelt werden versouckende hij testateur daertoe ootmoedelick aende voors verseyt heeren burgemeesteren alsdan (volgende folio) sijnde, alle aenwijsinge, adresse faveure ende bequame plaetse te willen helpen ordonneren ende de selfde helpen coopen op den welcken ten meesten oirbaer ende alderbequamelickste de voors huijskens getimmert sullen mogen werden, vorder soo is sijn testateurs uijterste wille ende begeerte soo wat hij na datum van desen ad pios vsus ende anderssins onder sijn eijgen handt ofte voor twee getuijgen noch maken ende bespreken sall dat alle tselfde ende en crachtich ende van waerden gehouden sal werden alleens ofte van woorde te woorde in dit tegenwoordich instrument gescreven stont, alle twelck hij testateur verclaerde te wesen sijn testament laetsten ende uijtersten wille begerende dat het selfde voortganck hebben ende volcomen effect sorteren sall als testamente, codicille, ghifte uijt saecke des doots oft onder den levende off soo dat alderwaste na bescreven rechten ofte usantie vanden lande sal mogen bestaen ende plaets houden sonder yemants wederseggen niet iegenstaende plebisciten van steden ofte dorpen doen ter contrarie ofte dat (volgende folio) eenighe solemnitejten van rechten dienen moet onderhouden, hierinne versuijmt noch ten wesen, waer van hij testateur ootmoedelicken begheert gehouden te werden voor geexcuseert versouckende op alles wat voors staet van mij notaris (wettelicken stipulerende) hier aff gemaect te werden een ofte meer openbare instrumenten ende hem testateur geleverd te werden in behoerlicken forme, aldus geschiet binnen de stede vander Goude ten woonhuijse mijns notarij staende voor inde Spieringstraet present Antonis Willemse Witboll ende Reynier Coolwijck, mede openbaer notaris poorteren der voors stede als getuijgen waerdich van gelooff met mij notaris hier toe versocht ende gebeden die ten oirconden desen benefens den testateur onderteijkt hebben, actum als boven ende was onderscreven: Henderijck Buijtenwech; Anthonis Willemsen, Reynier Coolwijck mij ten.tis Cornelis Willemsen notaris met een signatuijr.

Geextraheert uijt den protocolle van Cornelis Willemsen notaris voornoemd onder met onderscreven notaris berustende ende na oratie daer mede bevonden taccoorden den XXV sten julij anno XVC seven en vijftich, t welck ick getuyge.

My famend
 bay
 M^r. Jemico buytebaer
 Mandato 6de Junij 1658.

eenige plannen
 met omdoen
 beleyde dat ten
 bequamest gelycke
 besporen los en
 Notaris Christen
 gemaect te
 den trimanten
 te worden in de
 binnende de
 mijn Notarij

Testament van mr. Henryck Gerrits. Buytenwech, 1610;
 authentiek afschrift.
 1657 juli

arch. v.d. Kerckhoven v.Gr. (1.28.02) 38
 1 katernje

Testament van mr. Henryck Gerrits. Buytenwech, 1610;
 authentiek afschrift.
 1657 juli

Anden Name ont Joray Amey Anden fove
 dei fette gni Joray d'infendit si g'andert ontien
 ee day se hie daag de maendt Junij
 outwint ten vey udey na day middaet dat achtte
 Ande tie Joray d'infendit si g'andert ontien
 d'adremore te g'andert si g'andert van Cothou
 rijt Joray d'infendit si g'andert ontien

Extract

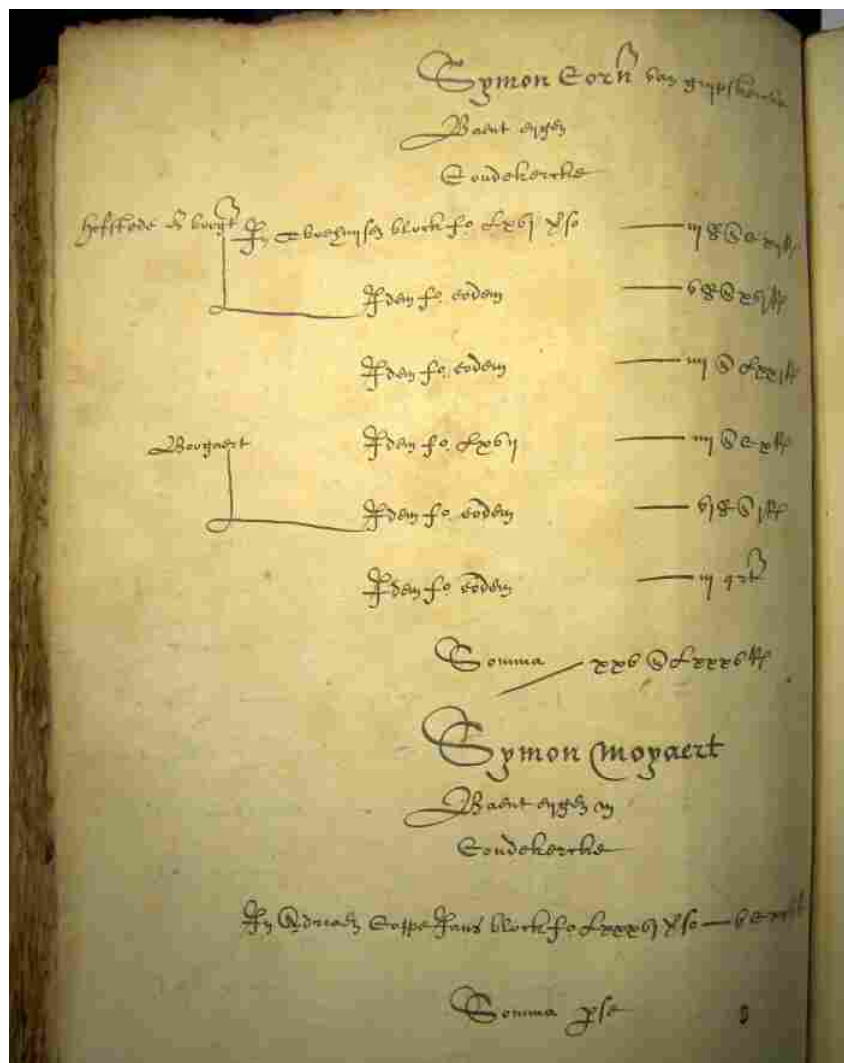
Anden Name out Jorsey Anney Anden forse
der lictig gni Jorsey zinsoudt des lictig gni
ex day se sey daeg der maendt Junij
outwend toy sey na day middag der eghte
Ande tie Hogwoey d'aldredgelyngheit van
d'aldredwoey te g'rijne f'indelen bay Costen
ziet Hoampf Hoop d' lictig bantien name
int b'ijten d'ictie te f'ard f'ijne lictig v'ocht
leunen s'ijt Concaerde boon mij Conclie
hoewen lictig d'ictie en by den Jand bay Holland
Hondmittelst G'otrie en te f'ontijer oudre
noent. D' d'ictie lictig Jorsey g'otrie
d'ictig lictig in d'ictie d'ictie d'ictie
lictig lictig en d'ictie bay lictig lictig
ende f'ande s'ijt memorie d'ictie en lictig
met d'ictie d'ictie lictig lictig lictig
lictig ende lictig lictig lictig lictig
lictig. De d'ictie lictig lictig lictig
lictig d'ictie bay lictig lictig lictig
lictig lictig niet te f'ictig lictig lictig
en bay te lictig bay lictig lictig lictig
lictig lictig lictig lictig lictig lictig
lictig d'ictie lictig lictig lictig lictig
ende lictig lictig lictig bay lictig lictig
lictig

Streekarchief Hollands Midden Gouda. Archief familie Van den Kerckhoven van Groenendijk. Inventarisnummer 38. Testament van Mr. Henryck Gerritsz Buytenwech, authentiek afschrift, d.d. 6 juni 1610.

beeds hinderen ende hinderenderen bij
of tijdinge in sijn ander plaats sullen comen
enden bij reorganisatie in tijde, en sal
het sijn sijn of andere te doen. Ende
loft verbeid dat na sijn tijtaten ende liden
oock sijn boos sijn sijn sijn sijn sijn
te ontlijden onder beestelike wete
aof ten te liden so wil sijn tijtaten
dat alle d'zaden die sijn wete doot achter
laten sal aen ware d'zaden wete sullen
beiden dan van de sijn te sijn al sijn
sal gaen aen sijn tijtaten sijn wete sijn
verreijet bij sijn sijn sijn sijn sijn
sijn tijtaten ga. wete lof sijn sijn sijn
of tijdinge aen de wete te d'zaden
van sijn boos sijn sijn te beeten
aen de hinderenderen die in tijde in sijn
ander plaats sullen comen sijn sijn sijn
mits d'zaden instituten. Met salogen
luste, dat sijn sijn sijn sijn sijn
de wete te wete wete wete sijn
sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
al bij sijn of tijdinge sijn sijn of sijn
hinderen, wete de sijn van die d'zaden
sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn

sonder meer. Ende anghen die andere golt
beit sy sy taten en is syj nifto te wille
dat de boer onghenamen bay ja. Ende sy
hennet goren met inid gader d boer
sy bnfoupaog, sy by sy of syne geyt
syne may te tunden boer. Vthry sulley to
samenderant dorey malleu bimey de stadt
heidey (so werde alst oerbardic is sy de
pachy (tweeluy mrey) pookere adenis
huyfent, omte wilyke arme bedubey die
hant man sy brot beindert berloey sabbey
sy oberfuler met sye hindersy te purlchawit
syj dake inne te gettey, dake toj mede
ordannerey omte solley bande plus paderoy
pookere incompa tot onghondinge der boer.
huyfent bedubey sy filderey sy sulley de
boer may te vthry te samey sy inot geyt
adijt pade policiey sy ordannantey daciune
malleu sy alle flez sy sy oflicet dake bay
sabbey dorey sulley oot met adijt bay dorey
ghermer dorey die boer, tody huyfentoy
ofte met tot daciune, sy tot dorey
pookere sy sy taten dake to ootmode,
licet ady boer. E. J. dorey dorey alday
synde

figurs, alle aenbeffinghe addresse fabeur ende
begname plaete te willeghen fchey ordonnow
en de fette fchey coopen op den willeghen
fey mayten airbare en alderbegunneheit
te de boosf guffteent gefimmet fulley -
moyen warden. Nochtan so is fine tytaten
niet te willeghen en bezet, so wdat hi na
datum pay drey ad niet pft en audeffing
ander fny eyen lande ofte boor t huy
getruyghen noch gewat en befcreben fall
dat alle fette eyen craftig en pay
warden gefonden fal warden alreus oft
pay willeghen te warden in dit tytaten
fustiment gefcreben font. Alle willeghen
hi tytaten willeghen te warden fny -
te warden, lachten en niet te willeghen
warden dat fet fette boortand fchey
en willeghen wdat fcreben fall, lach
te warden, willeghen niet fcreben
des doots oft ander den willeghen oft so
dat alderbeste ma befcreben wdat te
willeghen warden lach fal moey bet fcreben
en willeghen warden, wdat willeghen warden
niet willeghen willeghen willeghen warden
ofte warden, wdat te willeghen, ofte dat
willeghen

Archief van de Polder Walcheren. Inventarisnummer 281, folio 205 verso. Symon Corneliszoon van Grypskercke.

Symon Corneliszoon van Grypskercke woonde na zijn huwelijk in 1588 te Leiden, maar hield zijn huis te Middelburg wel aan. Zijn zaakwaarnemers v.v. waren zijn neven Symon Moyaert en Jhr. Frederick Anthoniszoon van Grypskercke. De moeder van Jhr. Symon Corneliszoon van Grypskercke was Tanneken Simonsdr. Moyaert. Symon Moyaert trad ook op als ontvanger van de wezen van Cornelis Huygens. Cornelis Huygens was gehuwd geweest met de dochter van Floris Corneliszoon van Grypskercke. Hierna volgen de gegevens van Symon Moyaert.

Symon Willemszoon Moyaert geboren 1552, zoon van Willem Moyaert en Margriet Gerards van Eijken. Bron: Archief Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Stadsrekeningen van Middelburg 1550-1600, H.M. Kesteloo, zevende deel, 1894, blz. 116. Idem bron: **Poorter van Middelburg op 18 januari 1570**. Kwam uit Den Haag. Overleden voor 1 januari 1600. Bronnen: Zeeuws Archief Middelburg. RAZE 124, folio 52, d.d. 27 februari 1575; RAZE 126, folio 57 verso, d.d. 12 mei 1576, folio 16 verso, folio 132 en folio 147. RAZE 128, d.d. 15 februari 1581; RAZE 130, d.d. 8 april 1581, ontvanger van de wezen van Cornelis Huygens (zie tevens Floris Cornelis van Grypskercke, grootvader van de wezen van Cornelis Huygens; RAZE 131, d.d. 18 januari 1583; RAZE 132, d.d. 17 september 1583; RAZE 133, d.d. 21 september 1585; RAZE 139, d.d. 29 oktober en 1 november 1594; RAZE 1072, folio 67 verso, d.d. 17 november 1584; RAZE 1264, folio 106 verso, d.d. 22 december 1592; RAZE 1458, d.d. 22 juni 1588, d.d. 6 november 1591; RAZE 1459, d.d. 21 november 1611; Handschriften verzameling 847C, d.d. 1 januari 1600, nu overleden. **Schout van de Stadsambten Middelburg**, Bron: Archief Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, Stadsrekeningen van Middelburg 1550-1600, H.M.

Kesteloo, zevende deel, 1894, blz. 116. Symon was **gehuwd met Catharina Hagaerts**, geboren voor 1555, overleden voor 25 oktober 1611. Zij was later gehuwd met Adolph Piers, koopman te Middelburg.

Stukken m.b.t. Symon Corneliszoon van Grypskercke te Leiden:

Regionaal Archief Leiden
Oud notarieel Archief
Archief notaris S.L. van der Wuert
Inventarisnummer 17, folio 165
Datum akte: 29 juni 1588

Den XXIX sten juny anno XVC LXXXVIII. (29 juni 1588).

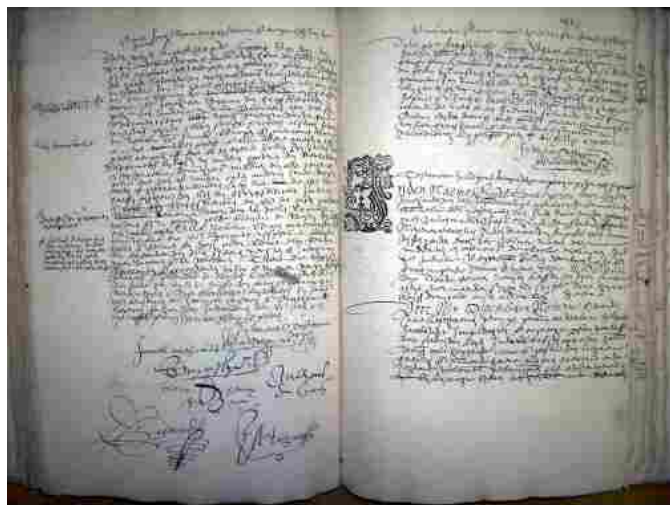
Compareerde voor my notaris publyck ende voordien ondergeschreven getuygen **Symon van Grypskercke** dewelck mitsdesen geconstitueert ende machtich gemaect heeft Geryt vander Burch, Anthonis van Slichtenhorst beyde procureurs voordien hove van hollant, Jacob de Hout ende my Henrick Hagenoy procureurs binnen Leyden tsamen ende elcx van hen bysonder omme vuyt zyn constituants name ende van zynen twegen te geren ende recht te plegen voordien verseyt hove ende allen anderen rechteren op ende jegens eenen ygelicken zoe in eysschen als verweeren ecs cuen potestate substitutie zynde in forma, aldus gedaen binnen der stede van Leyden ten huysse myns notaris ten dage ende jare alsboven, ter presentie van **Henrick Buytewech** (broer van Elysabet Buytewech, echtgenote van Jhr Symon van Grypskercke) ende Pieter vander Sodden als getuygen hier toe versocht zynde.

Regionaal Archief Leiden. Notarieel Archief. Inventarisnummer 17, folio 165, d.d. 29 juni 1588. Archief notaris S.L. vd Wuert. Jonkheer Symon van Grypskercke.

Regionaal Archief Leiden
Oud notarieel Archief
Archief notaris W. van Oudevliet
Inventarisnummer 54, folio 144 verso
Datum akte: 14 augustus 1589

Accordt **joncheer Symon van Grijskercken** ende Anthonis ende Jan de Haes.

Vp ten XIII den augusti anno XVC LXXXIX syn voor my W. van Oudevliet notaris publicq byden hove van hollant gedagt ende ter presentie van ondergescreven getuygen gecomen Anthonis de Haes sliewater van Eynthoven tvoren van Stelredam poorter mitsgaders Jan de Haes Anthonisz(oon) zyn oom als man ende waer van Clara Henricxd(ochte)r zyn huysvrouw eyschers ter eenre, ende **joncheer Symon van Gripskercken** gedaechde ter anderen ende verclareeren hoe dat sy comparanten tsamen vooren gerechte vander Goude (Gouda) vuytstaen gehadt hebben seker proces alsnoch inderys van welcke zyl grinte, verdragen en overcomen waren, by transporte tverseyt xces, ende alle andere questien tverseyt proces aengaende aff doot ende te nyete zullen syn sulcx dat zy comparanten by desen den anderen quiteren van rentedelinghe ende opspraeke renuncheren mitsdesen van alle recht ende actie dat d'een of dander opten anderen soude mogen weten of hebben te pretenderen, sulx dat de verseyt de Haesen eyschers ten versoucke van Ghrypskercken quiteren ende Ghrypskercken den verseyt de Hasen quiteren rekeningen die verseyt comparanten renproven daer van ten vollen vernoucht voldoen ende ten gereden gelde betaelt te wesen den lesten penning metten eersten belonende (zie kantlijn) de renthaling den anderen inder ewicheyt nb noch tot geenem dagen geen nader questien noch onruste te moveren alle welcke verdrach overcomste ende renunchiatie die verseyt comparanten respectieve belooft hebben ende beloven by desen onder verbant elcx goeden en executie van allen sheeren rechten ende rechteren naer te comen ende te volcomen twelc die voors comparanten ende accordenten zulcx ende in dier vougen versochten ende elcx van een dander acten gemaect ende geleverd te werden gedaen aldus binnen der stede van Leyden ten huysen van **Burchen Henricxdochter weduwe wylen Geryt Boeckelsoen Buytewech** in presentie van d'eersame Mr Henrick Hagenoy ende Anthonis Hagenoy zyn zoon intvoorderen der verseyt stede als gelooffde getuygen hyertoe versocht ende gebleken.

Regionaal Archief Leiden. Notarieel Archief. Inventarisnummer 54, folio 144 verso, d.d. 14 augustus 1589. Archief notaris W. van Oudevliet te Leiden. Jonkheer Symon van Gripskercke en Anthonis en Jan de Haes.

Handwritten marginal note on the left side of the page.

Handwritten marginal note on the left side of the page.

Handwritten marginal note on the left side of the page.

Handwritten marginal note on the left side of the page.

Main body of handwritten text in a historical or legal script, likely Latin or German.

Large handwritten signatures and names at the bottom of the page, including 'Seunob...', 'C...', 'L...', and 'H...'. There are also smaller initials and names like 'clara' and 'G...'. A large decorative flourish is at the bottom left.

Handwritten text in the top right margin.

Vertical column of handwritten text on the right page, starting with 'Cost' and 'nden'.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is dense and covers most of the page. There are several lines of text on the left margin, possibly serving as a commentary or index. The main body of text appears to be a formal document, possibly a contract or a record of a transaction, given the presence of names and dates.

Jeune Antoine
no 118

Signature: Guy de...

Signature: In Gant
de Gant

Signature: [Large, stylized signature]

Signature: [Large, stylized signature]

Regionaal Archief Leiden
Oud Notarieel Archief
Archief van notaris Willem van Oudevliet
Inventarisnummer 55, folio 107 recto
Procuratie d.d. 5 juli 1590

Procuratie joncheer Symon van Gripskercken tot Leyden.

Opten vyfden july anno XVC t'negentich es voor my Willem van Oudevliet notaris public by den hove van hollant g(e)dacht ende ter presentie vanden ondergeschreven getuygen gecomen d'eersame ende zeer voorsienigen **joncheer Symon van Gripskercken** residerende alhyer binnen Leyden ende heeft inde bestenlicksten vormen hem mogelick zynde geconstitueert ende machtich gemaect, constitueert ende maect machtich mits desen signieur **Symon Moyaert** wonende binnen der stadt Middelburch in Zeelant speciael omme van wegen ende inden naeme van hem comparant te compareren voor Schepenen van Middelburch voors ende elders daert van doene wesen zal, ende aldaer te transporteren de eygdommen van alsulcke landen ende andere onroerende goederen als hy constituant den verseyt Moyaert by geschrifte of mondeling geleverd heeft ende noch leveren zal moegen, de zelve goeden ten behouwe van elcke copier te garanderen ende waranderen onder de verbintnisse van zyn comparants persoon ende alle zyne presente ende toecommende goeden (goederen) die selve submitteren executie van allen rechten ende rechteren schult brieven van elcke copier weder tsyne comparants behouwe te doen passeren versekert op elcx vercoft partye, die hem dair vooren belooft ende te beloven t'ontfangen van zyn ontfang quiten te passeren ende generalicken int verlyden transporteren alwaeren der zelve landen al te doene passeren ende over te gevene dat hy constituant al over zelve present wesende zoude commen weten ende mogen doen all waert zoo dat hy dair toe speciaelder last dan in desen geexprimeert staet behoefde, beloven al tzelve ten ewygen (eeuwige) dagen, vaste ende van waerden te houden oft by hem constituant selver waere gedaen onder verbant van zyn persoon ende goeden ter executie verseyt behoudelicken, dat die voors signieur **Symon Moyaert** des vermaent, zynde van zyne handelinghe ende administratie gehouden wert te doene goede reverentie, bewys ende reliqua. Gedaen aldus binnen der stede van Leyden ten huijsse van mijns notaris in presentie vande eersamen Willem Joppensz ende Jan Willemsz, cleermakers, burgeren der verseyt (stede) als gelooffde getuygen hyer toe versocht ende gebeden.

Inventatis testimonium, 1599.

W. van Oudevliet, notaris public

Willem Joppensz

Jan Willemsz.

Jhr. S. van Grypskercke

Deze procuratie of ook wel constitutie is te beschouwen als een procuratie ad negotia. De levering of bezwaring van onroerende goederen (zoals de aankoop of verkoop van landerijen) was doorgaans een gerechtelijk opgemaakte akte van procuratie boven een notariële, met name wanneer de procuratie "overgelegd" moest worden in een gewest, waar het notariaat niet of nauwelijks bekend was. In dit geval is dit niet aan de orde. De procuratie is gepasseerd voor de Schepenen (Wethouders) van Middelburg en nog eens vastgelegd bij notaris Van Oudevliet te Leiden. In de akte wordt tot uitdrukking gebracht dat Jhr Symon van Grypskercke, Symon Moyaert in zijn plaats stelt (verlenen van substitutie) om de last te doen volvoeren. Symon woonde te Leiden en zijn dochter te Utrecht. Echter hun bezittingen op Walcheren moesten worden beheerd. In deze akte is de relatie tussen Van Grypskercke en de familie Moyaert zichtbaar op het rouwbord van Jkvr. Jenne van Renesse van Baer van Merensteyn (Deze hangt in de noordbeuk van het schip van de Grote of St. Agathakerk te Beverwijk. Zij was de dochter van Jhr Jacob van Renesse van Baer en Jkvr. Anna Symonsdochter van Grypskercke, respectievelijk de kleindochter en de dochter van Jhr. Symon van Grypskercke. Symon van Grypskercke werd geboren te Middelburg en is in 1591 begraven te Leiden in het koor van de Pieterskerk (niet geheel zeker, zijn weduwe kocht een graf).

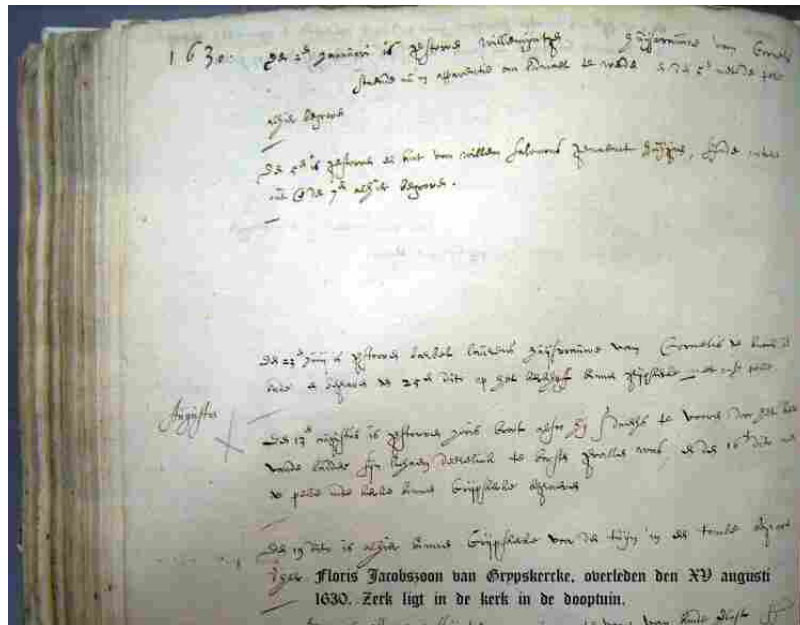
Volgt IVc. (14^e generatie C 1, blz. 526)

Jonkheer Floris Jacobszoon van Grypskercke, Heer van Grijskerke, Poppendamme en Ter Buttinge.

Geboren circa. 1561

Overleden op 15 augustus 1630, Bron: zie opschrift op de zerk in de dooptuin van de kerk van Grijskerke.

Begraven op 19 augustus 1630 in een grafombe in de kerk te Grijskerke. Bron: Begraafregister van de kerk van Grijskerke, Toegangsnummer 345, inventarisnr. 215C, d.d. 19 augustus 1630.

De grafzerk in de kerk van Grijskerke, Walcheren, gelegen onder het hek van de dooptuin. Circa 3x2 meter. Op de zerk staat: Hier licht begraven D(e) Heer Floris van Grypskercke F(ilius) Iacops sterf den XV augusti XVI XXX. { Hier licht begraven Heer Floris Jacobszoon van Grypskercke, overleden op 15 augustus 1630. Floris Jacobse van Grypskercke was gehuwd geweest met Jaqueline de Bie }

Grafzerk in de kerk van Grijpskerke, Walcheren. Detail van het grafschrift aan de rechterzijde van het doophek dat in lengte richting over de zerk is geplaatst. Het is het graf van Heer Floris Jacobszoon van Grypskercke, overleden op 15 augustus 1630.

Bronnen:

Zeeuws Archief Middelburg.

Rechterlijk Archief Zeeland Eilanden (RAZE):

- RAZE 947, d.d. 10 juni 1622
- RAZE 1075, folio 275, d.d. 12 augustus 1611.
- RAZE 1275, folio 94 verso, d.d. 9 april 1613
- RAZE 1277, d.d. 20 mei 1622, d.d. 11 april 1625 koopt land.
- RAZE 1278, folio 18 verso, d.d. 3 juli 1626, folio 48, d.d. 30 maart 1627
- Weeskamer Goes VN 7w, folio 161, d.d. 30 juni 1621, voogd van de wezen Maria de Jonge.

- Weeskamer Goes VN 32 w, folio 103 verso, d.d. 7 mei 1615, voogd van de wezen van Matthys Sonnius en Martinus Cesar.

Overige bronnen Zeeuws Archief:

- Toegangsnummer 80.2. Administratie van particuliere tienden Zuid Beveland en Wolphaartsdijk, 1° charter d.d. 18 oktober 1619 en 2° charter d.d. 26 september 1619. (**Afbeelding op blz. 42 t/m 44**).
- Rekenkamer van Zeeland, Geluwe 3, folio 108 recto, d.d. 6 februari 1613. Floris Jacobszn. van Grypskercke is testamenteur en executeur van het testament van wijlen Frederick van Grypskercke, zijn naaste bloedverwant.
- Rekenkamer van Zeeland, Geluwe 3, folio 108 verso t/m 109 verso. Floris Jacobszoon van Grypskercke is testamenteur en executeur van het testament van wijlen Frederick van Grypskercke, zijn naaste bloedverwant. Verlydtbrief voor Floris Jacobszoon van Grypskercke van 11 gemet 75 roeden tienden gelegen in Walcheren.
- Rekenkamer van Zeeland, Geluwe 5, folio 139 recto, d.d. 18 maart 1621. Op 10 december 1620 verleent **Mr. Jacob Magnus** oud omtrent 55 jaar, d.m.v. een verlydtbrief t.b.v. **Floris Jacobszoon van Grypskercke**, de gelegenheid tot verbetering van 1 gemet 228 roeden leenland gelegen in de Hayman in twee partijen op Walcheren etc.
- Rekenkamer van Zeeland, Geluwe 5, folio 139 recto, d.d. 10 december 1620, verlydtbrief verleent op de naam van Dierick de Vriese t.b.v. Floris Jacobszoon van Grypskercke, tot verbetering van 1 gemet 18 roeden leenland gelegen in Mariekerke in het blok daar Pier Oortse Eehuiys in staat, kwartier van Walcheren.
- Toegangsnummer 465, **Ambachtsheerlijkheid Ter Buttinge en Zandvoort 1523-1887**, inventarisnummer 8, d.d. 3 oktober 1629. **Proces tegen de jonkheren Turck** door Jhr. Frederick van Renesse van Baer; Floris Jacobszoon van Grypskercke en Jhr. Philips van der Hooge en Adriaen Janssen van Campenals voogden van de wezen van Adriaen Tas.
- Toegangsnummer 465, Ambachtsheerlijkheid Ter Buttinge en Zandvoort 1523-1887, inventarisnummer 20.
- Toegangsnummer 465, Ambachtsheerlijkheid Ter Buttinge en Zandvoort 1523-1887, inventarisnummer 9.
- Archief stad Veere. Overloper van de Zuidwateringe van Walcheren, geheven in 1625 door Jacob van Grypskercke. Landerijen o.a. gelegen in de Hayman, folio 9 recto en verso. **Zie foto's in de bijlage**.

Gehuwd met:

Jkvr. Jacqueline de Bie (Beye).

Wordt nog genoemd in 1640, bron: Stadsrekeningen van Middelburg VI (1626-1650), H.M. Kesteloo, 1900, hfdst XIV, blz. 81. Haar familie is afkomstig van Brugge.

Uit dit huwelijk zijn drie kinderen (15^e generatie B 1 t/m 3, blz. 526) voortgekomen, te weten:

1. **Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke**, geboren ca. 1614, de schrijver van T'Graafschap van Zeeland, Hij is overleden voor 20 juli 1656. Bronnen: RAZE 1288, folio 162 recto e.d., d.d. 29 november 1655.

2. **Jkvr. Maria Cornelia van Grypskercke**, overleden januari 1630 te Brugge, Sint Jacobs. Gehuwd 1 met **Mr. François Rappaert**, licenciat in de medicijnen. Hij is overleden op 10 oktober (xber) 1634 te Brugge. Uit dit huwelijk is een dochter geboren. Bron: Stadsarchief Brugge, Handschrift De Hooghe, grafschrift III, pagina 27. Zij is gehuwd 2 met **Jhr. Mr. Maarten van der Woude**, begraven 17 januari 1648 te Brugge, Sint Jacobs.

Sint-Jakobs, reg. 3 (overlijdens)

Jan(ua)rius 1640 d(omicell)a **Cornelia van Gripskerke** uxor M. **Martini van(de) Woude** 9 lect(ionum) in sum(mo) choro

Er is geen vermelding van de dag. Het is de eerste akte van drie in januari 1640, waarvan de tweede op 25.1 en de derde op 31.1 gedateerd is.

Sint-Jakobs, reg. 4 (Catalogus defunctorum)

(Januarius 1648) 17 M(agiste)r **Martinus van(de) Woude** 9 lect(ionum) In sum(m)o choro. Zie hierna ook Jhr. Philips van der Woude.

en tenslotte:

3. **Jhr. Johan Floriszoon van Grypskercke**, geboren ca. 1619 en **begraven op 19 december 1669 te Brugge**. (Noot: Jhr. François Baert en na diens overlijden Jhr.

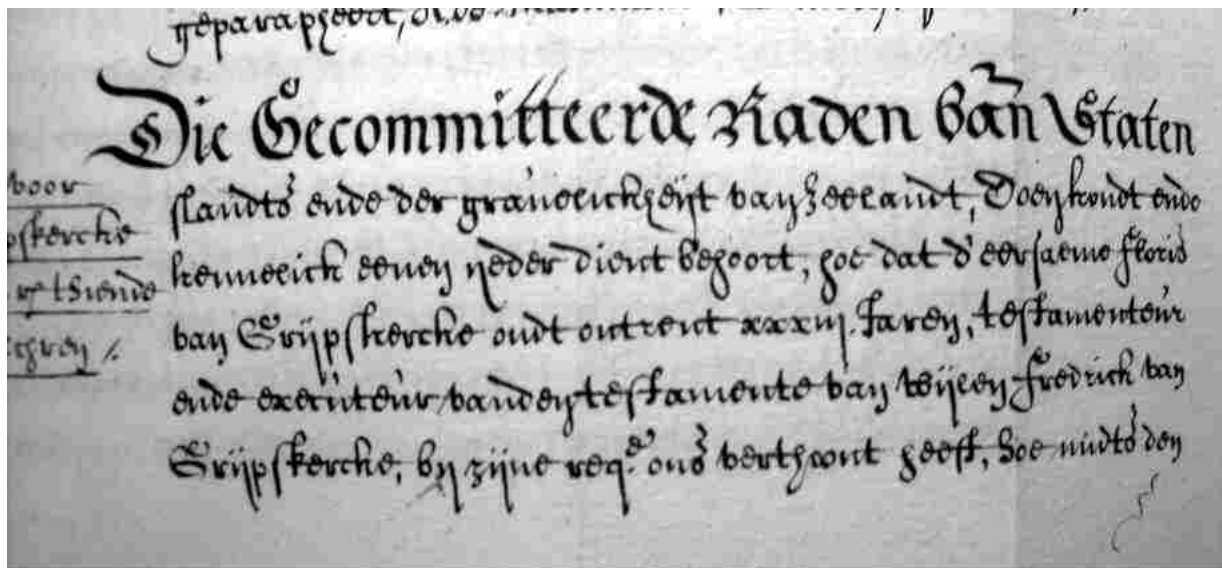
Philips van der Woude waren de procesvoerders bij de afhandeling van het testament van Johan (Jan) Floriszoon van Grypskercke).

Bronnen: Zeeuws Archief Middelburg: RAZE 1477, folio 40, d.d. 31 juli 1663. Toegangsnr. 345, daarvan: inventarisnr. 215C memorie van kerkelijke handelingen van de kerk van Grijpskerke, akte d.d. 7 november 1655. **Hij is de laatste ambachtsheer.**

Noot.

Jhr. Floris Jacobszoon van Grypskercke stierf op 15 augustus 1630 en werd als katholiek ambachtsheer begraven in een tombe in de dooptuin (!) van de (Hervormd geworden) kerk van Grijpskerke en dat was op zich een zeer opmerkelijk feit. Mogelijk verklaard dat ook dat in het begraafboek van de kerk van Grypskercke zijn naam niet is ingevuld. Hij was namelijk geen lidmaat van de Hervormde gemeente. Tot op de dag van heden ligt de grote monumentale zerk voor de dooptuin van de kerk. Dat hij als katholiek toch begraven is in de Hervormde kerk, is te verklaren uit het feit dat de verhoudingen toch blijkbaar niet zo scherp lagen als men wel eens wil doen laten geloven. Bovendien was hij de ambachtsheer van Grijpskerke en katholiek of niet, men was in die tijd gehoorzaam aan haar heer. Ongetwijfeld zullen de persoonlijke en onderlinge verhoudingen binnen de dorpsgemeenschap goed zijn geweest. De soep werd blijkbaar niet zo heet gegeten.

In de tijd dat Floris Jacobszoon van Grypskercke ambachtsheer was, was een van zijn neven de jonge Jan Jacobszoon van Grypskercke, de Schout van Grijpskerke en protestant. Deze van Grypskercke junior was zelfs ouderling van de Hervormde gemeente.

Geluwe 3, folio 108 verso, d.d. 6 februari 1613. Detail. Floris van Grypskercke is in 1613 circa 33 jaar oud.

Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke, (nr 1, blz. 106) schrijver van T'Graafschap van Zeeland.

De verschijning van Boxhorns kroniek was aanleiding tot het ontstaan van een merkwaardige tegenhangster, die onder de titel 't Graafschap van Zeeland' pas meer dan twee eeuwen later zou worden uitgegeven. De schrijver van dit Zeeuwse geschiedwerk was *Jhr. Jacob Floriszoon van Grypskercke* (1614 - 1656), heer van Grijpskerke, Poppendamme, enz., afstammeling van een oud geslacht, dat echter niet, zoals wel beweerd is, tot de adel behoorde (Althans, dat is de opvatting van een aantal criticasters). De jonkheren Van Grypskercke

bestuurden het ambacht Grijskerke eeuwenlang. Jacob van Grypskercke was in 1614, waarschijnlijk te Middelburg, geboren, had een klassieke opleiding genoten, waaromtrent ons overigens niets bekend is, en had zich vervolgens eerst te Veere, vervolgens te Middelburg gevestigd. Hij is waarschijnlijk te Middelburg of Brugge gestorven. Daar wordt nog onderzoek naar gedaan. Tussen 1644 en 1653 schreef hij zijn boek, waarvan hij vervolgens tussen 1653 en 1656 een tweede, verbeterde en omgewerkte uitgave bezorgde. Een tegenhangster van Boxhorns kroniek is dit werk in zoverre al, als Jacob van Grypskercke Rooms-Katholiek was en als zodanig een aanhanger en verdediger van de oude staatsvorm van het Spaanse bewind. De omwenteling had die geheel opgeheven en er de oligarchische staatsvorm voor in de plaats gesteld. Voor zover de adel in Zeeland nog bestond, had deze haar invloed verloren; de enige edele in de Staten was de stadhouder, die als heer van Sint-Maartensdijk deze functie door zijn vertegenwoordiger, de Eerste Edele, liet bekleden. Tegen deze beknutting van hun rechten hebben de Zeeuwse edelen niet opgehouden, protest aan te tekenen: zowel bij het optreden van Maurits als van zijn beide opvolgers dienden zij akten van verzet en verzoek in, doch telkens zonder het minste succes. Thans nam Van Grypskercke het voor hun rechten op. De jaren waarin zijn werk tot stand kwam, waren gunstiger voor de zaak van de adel dan ooit tevoren. De afnemende geestvermogens van Frederik Hendrik, zijn dood en die van zijn jonge opvolger, maar vooral het daarop gevolgde stadhouderloze tijdperk, al deze feiten wettigden de pogingen, door van Grypskercke in het werk gesteld om de aanspraken van de edelen te verdedigen. Zo werd hij de woordvoerder van de Zeeuwse adel, die zichzelf overleefd had; zijn woord bleef de stem van een roepende in de woestijn en vond geen weerklank tenzij bij hen, die in zijn vertoog de verdediging van hun eigen belangen zagen. Jacob van Grypskercke is de eerste historicus uit de zeventiende eeuw, die blijk gaf van enig inzicht in de ontwikkelingsgang der stadsbesturen en van de gewestelijke regeringsvorm, in de emancipatie der steden en hun rol op politiek en economisch gebied. Zijn oorkondenkritiek stelt zich op een eigenaardig standpunt; hij verwerpt wel de oorkonden als zodanig, maar handhaaft hun inhoud. Wat hij, in tegenstelling met al zijn voorgangers, miste, was patriotisme ten opzichte van zijn geboorteland. 't Geene ik noodich', schrijft hij in zijn 'Opdragsbrief', 'rakende Holland en Zeeland moeste aanraken, verklaere meede sonder passie, soo alles mij voorgekoomen is, opgesteld te hebben, beijde provintiën mij 't eenemaal indifferent zijnde. 't Is waer ik ben in Zeeland gebooren maar in Holland ten verscheijde respecten veel beter getracteerdt. In Hollandt is mij niet gegeven, ende in Zeeland is mij onthouden 't geene uyt geboorte mij toequam. 't Is waer, schoon genoomen men in Zeeland de ridderschap en edelen al niet en hadde uytgeslooten, soo bleef *ik* doch echter uytgeslooten om de Catholijque religie, dus in alle maniere verblijve buijten obligatie aen beyde provincien'

't Graafschap van Zeeland ofte corte representatie van de regeeringe van Zeeland onder haare graven, tot den jaare 1579, behelsende zeer omstandigh den staat en recht van de ridderschap en edelen van Zeelandt. Beschreven door den edelen heere Jacob van Grijskerke, heere van Grijskerke, Poppendamme etc. Uitgegeven door het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen, waar een handschrift in zijne boekerij, met een aanhangsel bevattende eene genealogie van het geslacht van Grijskerke en andere stukken betrekkelijk dat geslacht. Middelburg, J.C. & W. Altorffer, 1882 (XXVIII, 538 blzn.; 8vo). - Willem te Water gaf het elfde hfdst. uit in: Het hoog adelyk, en adelyk Zeelant (Middelburg, 1761).

Zie over hem: Nagtglas, I, blz. 306 - 307. J.G. Frederiks, [Beoordeling van] Het Graafschap Zeeland, door Jacob van Grijskerke (Maandblad van het gen.-herald. genootschap 'De Nederlandsche Leeuw', 1894, blz. 39 - 42, 54 - 58, 67 - 72).

Zeeuws Archief Middelburg
Toegangsnummer 465
Ambachtsheerlijkheid Ter Buttinge en Zandvoort (Walcheren)
1523-1887
Inventarisnummer 8
Akte d.d. 3 oktober 1629.

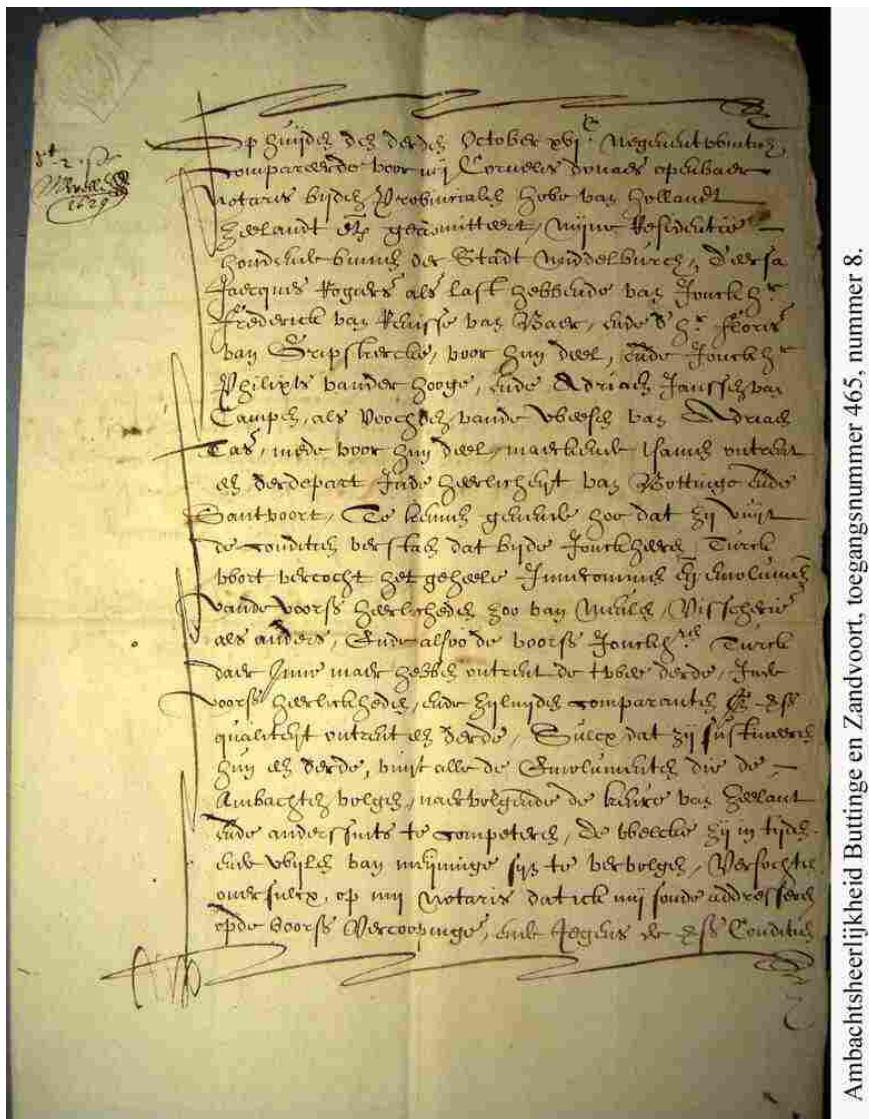
Op huijden den derden october XVIC negenentwintich compareerde voor mij Cornelis Donaes openbaer notaris by den provincialen hove van hollandt, zeelandt etc. geadmitteert mijne residentie houdende binnen der stadt

Middelburch, d'eersa(me) **Jacques Rogiers** als last hebbende van **jonckheer Frederick van Rénisse van Baer**, ende d'heer **Floris van Gripskercke**, voor hun deel ende **jonckheer Philips vander Hooge** ende **Adriaen Janssen van Campen**, als voochden vande weesen van **Adriaen Tas**, mede voor hun deel maeckende tsamen ontrent een derde part inde heerlicheyt van Bottinge ende Santvoort te kennen gevende hoe dat zy vuyt de conditiën verstaen dat byde jonckheeren Turck wart vercocht het geheele innecommen ende emolumenten vande voors heerlicheden zoo van meulen (molenrecht), visscherie (visserijrecht) als anders, ende alsoo de voors jonckheeren Turck daer inne maer hebben ontrent de twee derde, inde voors heerlicheden, ende zyluyden comparanten inde verseyt qualiteyt ontrent een derde, sulcx dat zij sustineeren hun een derde, vuyt alle de emolumenten die de ambachten volgen, naer volgende de keure van Zeelant ende anderssints te competeren, de welcke zij in tijden ende wylen van mejninge syn te vervolgen versochten over sulcx op my notaris dat ick vrij soude adresseren opde voors vercoopinge ende jegens de verseyt conditiën, vuyt henluyden naem, inde voors qualiteyt hoogelyck protesteeren, om in cas van non redres hunne actie te institueren, als henluyden te rade werden sal, t'orconden dese by henluyden onderteekent ten dage voorseyt ende was onderteekent, P. vander Hooge, Jacob Rogiers wt last als boven, A. Janssen van Campen.

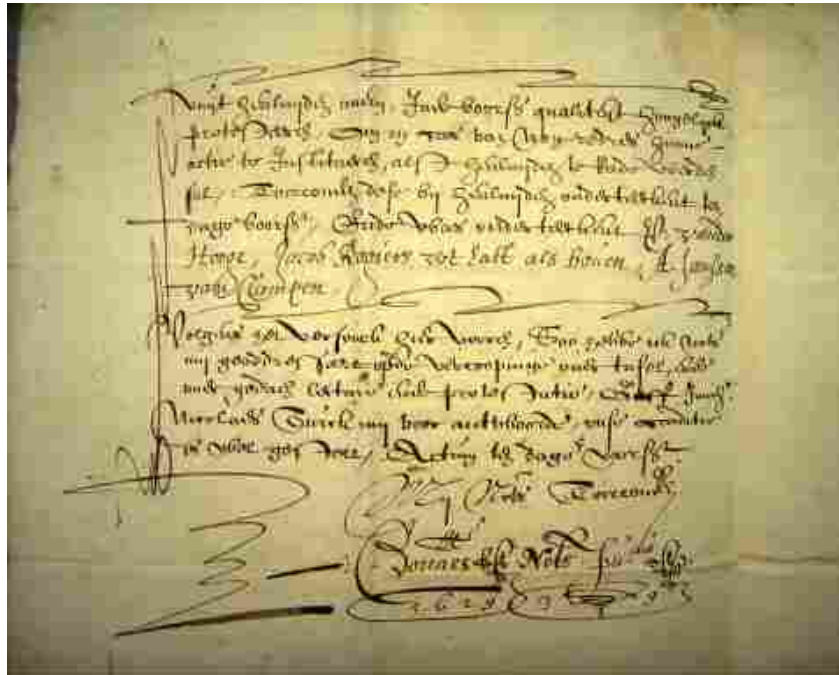
Volgens het versouck hier vooren, soo hebbe ick notaris my geadresseert opde vercoopinge over tafel ende naer gedaen lecture ende protestatie, heeft jonckheer Nicolaes Turck my voor antwoorde, onse conditie is wel gestelt, actum ten dage voorseyt.

My notaris toirconden

Donaes, notaris publicq
1629

Ambachtsheerlijkheid Buttinge en Zandvoort, toegangsnummer 465, nummer 8.

Ambachtsheerlijkheid Buttinge en Zandvoort, toegangsnummer 465, nummer 8, d.d. 1629.

Jhr. Johan Floriszoon van Grypskercke (Nr. 3, blz. 106). De laatste ambachtsheer.

Archief van de Orde der Augustijnen te Gent, België.

Inventarisnummer 2.2.68

9 stukken 1671-1677

Digitaal genummerd:

A01-A09 (eerste deel)

Stukken betreffende een proces gevoerd voor de Burgemeesters en Schepenen van het Brugse Vrije, tussen Jacobus Willemaert, Prior van de Augustijnenkloosters te Roeselare (1670-1673) en Brugge (1673-1676), eiser en executeur-testamentair enerzijds, en jonkheer François Baert, verweerder en erfgenaam anderzijds, betreffende de uitvoering van het testament van Jonkheer Jan (= Johan Floriszoon) van Grypskercke, die aan eiser een legaat van 25 ponden grote vlaams had nagelaten en aan de bibliotheek van het Augustijnen klooster te Brugge zijn boekencollectie die zich bevonden te Vlaanderen en te Zeeland.

9 stukken over de periode 1671-1677.

Bibliotheek van het Augustijnenklooster te Gent.

Bron: Website Daniël Verkerken, priester Augustijnenorde te Gent.

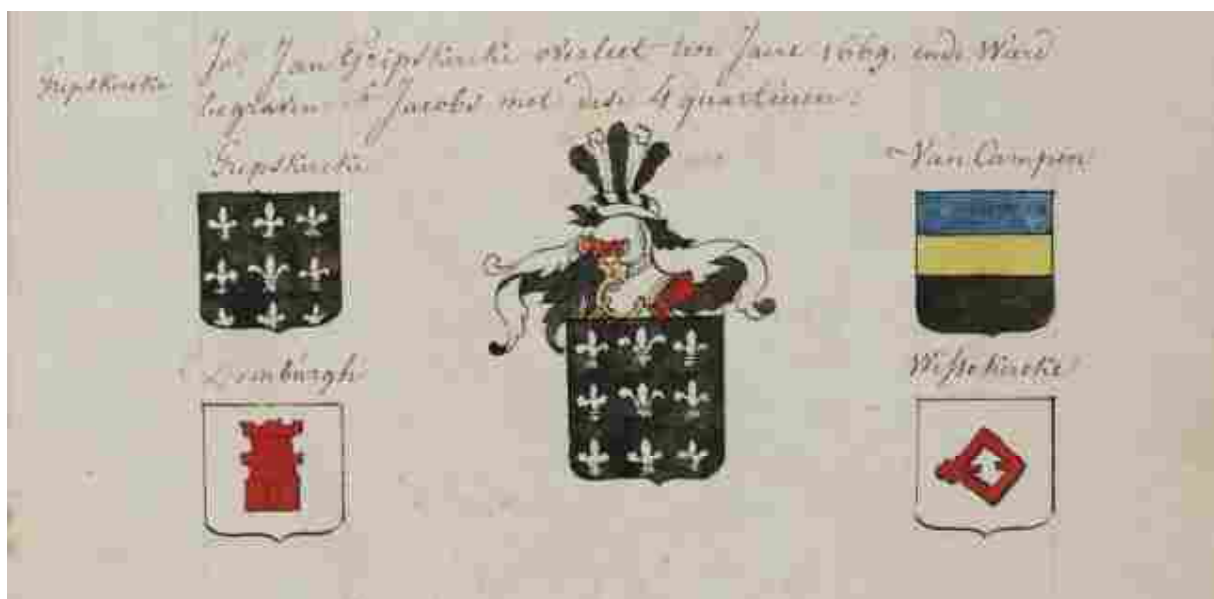
Akte A01-A02.

Aen mijn Edelende weerde heeren burghmeesters en schepenen slandts vanden vryen. (Het Vrije van Brugge).

Verthoont reverentelicke den eerwaarden heere pater Willemaert, prior vande eerwaarden paters Augustijnen tot Rousselaere dat wijlent **jonkheer Jan van Gripskercke (Van Gripskercke)** hem heeft ghemackt en ghestelt als executeur van sijn achterghelaeten testament ende suppliants proffijete ghelegateert de somme vijftwintich ponden ghroote (Vlaams) te ghebruijcken tot het drucken van sijn guadragesim ofte ander tsijnder intentie mitsgaders ghefont aen bijbloteeque vande eerwaerde paters Augustijnen tot Brugghe soodanighe boucken alsser tsijnen sterfhuijse sullen bevonden worden, voorts alsulcke andere boucken alsser alsdan in Zeelandt waeren berustende tot het becommen vande welcke hij sijne erfghenamen belast devoiren te doene, mitsgaders op syne sepulteuere te legghen eene blauwen sarck (Grafzerk van blauw arduinsteen) met eene witte marmere kiste behoorelick opgheschrifte ende sijne **vier quartieren (Grypskercke, Van Domburg; Van Campen en Van Wissekercke)** alles inghevolghe van het testament dan of zijnde ende alhoewel jonkheer Frans (François) Baert erfghenaem ende hoir (zwager) vanden voornoemden jonkheer Jan van Gripskercke ande voorse testamenten behoorde te volcommen ofte aenden suppliant te gheven ende laeten volghen hantvullynthe ofte souffisante goederen omme de voorse testamenten als executeurs te volcommen blijft daer van in ghebreke ter causen van welcken den suppliant den voornoemden (François) Baert hadde betrocken inden raede van Vlaenderen alware hij ten daghe dienende guam versoucken het renvoy voor vl. cdt. op pretext dat hy soude wesen vrylaet ten desen lande alhoewel onghesondt heeft hy suppliant mits het hem indifferent was, waer hij procedeert tsij inden voornoemde raedt van Vlaenderen, ofte alhier voor vl.cdt. gheconsenteert int versochte renvoy inghevolghe vande originele regte ende besoingue voor den heere raet ende commissaris Clayssoone ten desen annex vorsaecke van al twelcke den suppliant hem is keerende tot vl. cdt.

- **Openbare bibliotheek Brugge, handschriften, I. de Hooghe, nr. 449.**

Boek grafschrift III, bladzijde 255, familienaam 'Gripskercke', Jonkheer Jan (van) Grijskercke, overleet ten jare 1669 en wierd begraven in St. Jacobs te Brugge, met deze 4 quartieren Linksboven het wapen van de familie Van Grijskercke, rechtsboven van de familie Van Campen, linksonder de familie Van Domburgh, rechtsonder de familie Van Wissekercke. (Zie afbeelding hieronder van het origineel)

 In mijn bevelen Welcke
 hebbende Jheronimus en Jheronimus
 Sancto van der Brugge

althoont verrentrecker van Eerw^d heer J. Patric
 Duremaet vior hande Eerw^d Dater's Augustijnen
 tot vooftvader dat Wyntent te van van
 gripkercke hem heeft ghemactet is ghetelt
 als executie van sijn achterghelacten tot samant
 ende suppliant's vord^e gneligactet de somme
 van vyfentwintich den Jroen te ghemerijcken
 tot het vuerken van sijn Quadrant sijn^e d^e
 ander hunder tenten mit gres ystent ach
 bijselectie hande Eerw^d Dater's Augustijnen
 tot Brugge so dan ghet vuerken asseer ~~alder~~
 sijnen ster huuse sulck beuonden warden
 Coets alrecker andere vuerken asseer ufsan
 In Jekland warden vuerken tot het
 becomen vander Welcke in sijn verghenans
 betaelt vuerke vueren mit gres ex gijne
 executie te vuerken auch klauwen sacker
 met vuer wille maxime vuer beuonden
 opghelichte ende sijn die quartieren alle

Eerste bladzijde A-01 van de procesvoering voor het Vrije van Brugge tussen de erfgenamen van Jhr. Johan Floriszoon van Grypskercke, jonkheer François Baert en later Jhr. Philips van der Woude. Archief van de Orde der Augustijnen te Gent, België, Inventarisnummer 2.2.68.

Volgt Va. (15^e generatie A 1, blz. 526)

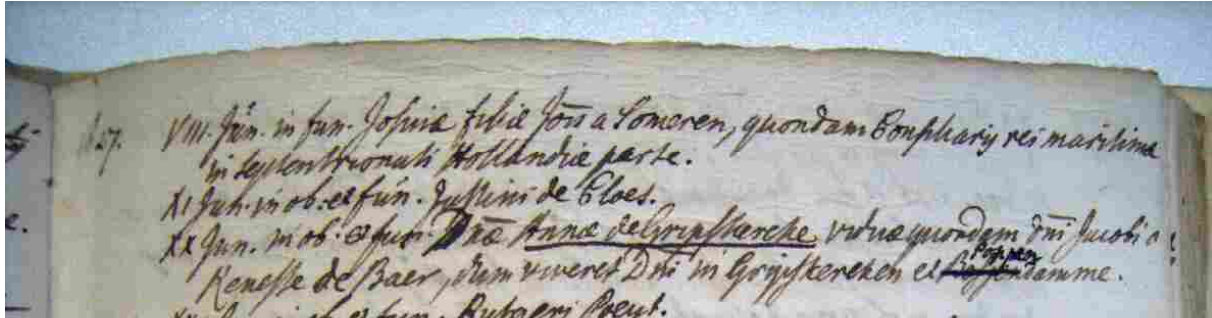
Jkvr. Anna Symonsdochter van Grypskercke

Overleden op 19 juni 1627 te Utrecht

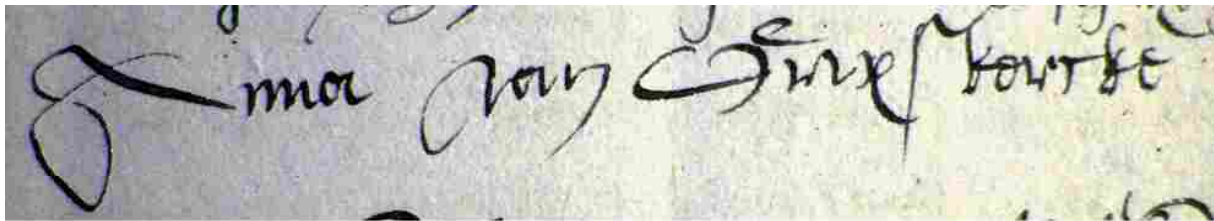
Begraven op 20 juni 1627 te Utrecht, Domkerk

Overluiden Domkerk, 20 juni 1627, met de Salvatorklok.

Dochter van Jhr. Simon Corneliszn. van Grypskercke en N.N. van Westerstein (Westersteyn).

Utrechts Archief. Toegangnummer 802. Inventarisnummer 1829. Register van overluidingen van de Dom over de jaren 1614-1651, door prof. A. Drakenborch getrokken uit de rekeningen van de Domfabriek, handschrift ca. 1725. Alinea onderaan: 20 juni 1627 overluiden van jkvr. Anna van Grypskercke, weduwe van jhr. Jacob van Renesse van Baer, heer van Grijskerke en Poppendamme.

Handtekening van Jkvr. Anna Symonsdochter van Grypskercke, weduwe Jhr. Jacob van Renesse van Baer, gezet onder een akte op 27 maart 1606 te Utrecht. Notarieel archief van notaris Jacob van Herwaarden, inventarisnr. U003a016, folio 110 recto.

Gehuwd in oktober 1582¹¹ met:

Jhr. Jacob van Renesse van Baer, Heer van Rijnestein en van Grijskerke en Poppendamme.

Overleden te Middelburg december 1605

Overluiden Dom te Utrecht: 15 december 1605. Bron; Rekening van de kanunnik Johannes van Cuyck, aanvangende remigii 1605. Item XV decembris 1605 in obitu et funere domicelli Jacobi de Renesse de baer, domini de Poppendam et Grijskercken, salvator bis XII fl.

Hij was een kind van de tweede zoon uit het huwelijk van Johan van Renesse van Everdinge en Elisabeth van Baer.

Afgevaardigde bij de Admiraliteit van Zeeland en woonde in 1605 te Middelburg.

Lid van de Ridderschap van Utrecht en lid der Ridderlijke Duitse Orde Balije van Utrecht.

Uit dit huwelijk tussen Jkvr. Anna van Grypskercke en Jhr. Jacob van Renesse van Baer zijn een aantal kinderen geboren waaronder de zonen Johan, Willem en Frederick van Renesse van Baer en een dochter **Jkvr. Jenne van Renesse van Baer**. Zij werd genoemd in het testament van Elisabeth Buytewech, weduwe Jhr. Symon Corneliszn. van Grypskercke.

In de Grote Kerk te Beverwijk hangt haar rouwbord, Zie hierna. **Volgt Via.**

¹¹ F. Nagtglas, Levenberichten van Zeeuwen, Middelburg 1890, blz. 509.

(Wapenschild van Jhr Jacob van Renesse van Baer)

Zoon van Jan van Renesse en Wilhelmina Schimmelpenninck

**D.O.M.
(Deo Optimo Maximo)**

Renesse

Schimmelpenninck

Borssele

Renesse

Gaesbeeck

Antiqua Nobilitate et genere clarissimo Viro **Jacobo Renesso a Baer**, domino in Poppendam(me) et Gripskerken etc. 18 kal januar. Ao M.D.C.V. Ad. Feliciorum vitam abeunti cum in hac misera As 48 mensem unum, hebds tres dies sex fuisset. Marito et parenti charissimo meritissimo **Anna a Gripskercke** uxor et liberi octo plae (?) P.R.T.P. huius soror obit Ao. Domini 1629 mensis junii die 24 ibi sepulta.

Regionaal Archief Utrecht. Overluiden Domkerk, Rekening van de kanunnik Johannes van Cuyck, aanvangende remigii 1605, waar staat: Item XV decembris 1605 in obitu et funere domicelli Jacobi de Renesse de Baer, domini de Poppendam et Gripskercken, salvator bis XII fl.

(Het wapenbord van Jkvr Anna van Grypskercke)

D.O.M.

Grypskercken

Westersteyn

**Renesse Grypskercke
(Vrouwenschild)**

Moyert

(van) Poppendam(me)

Obit Ao. 1627 mensis junii die 19

Bronnen:

Regionaal Archief Utrecht:

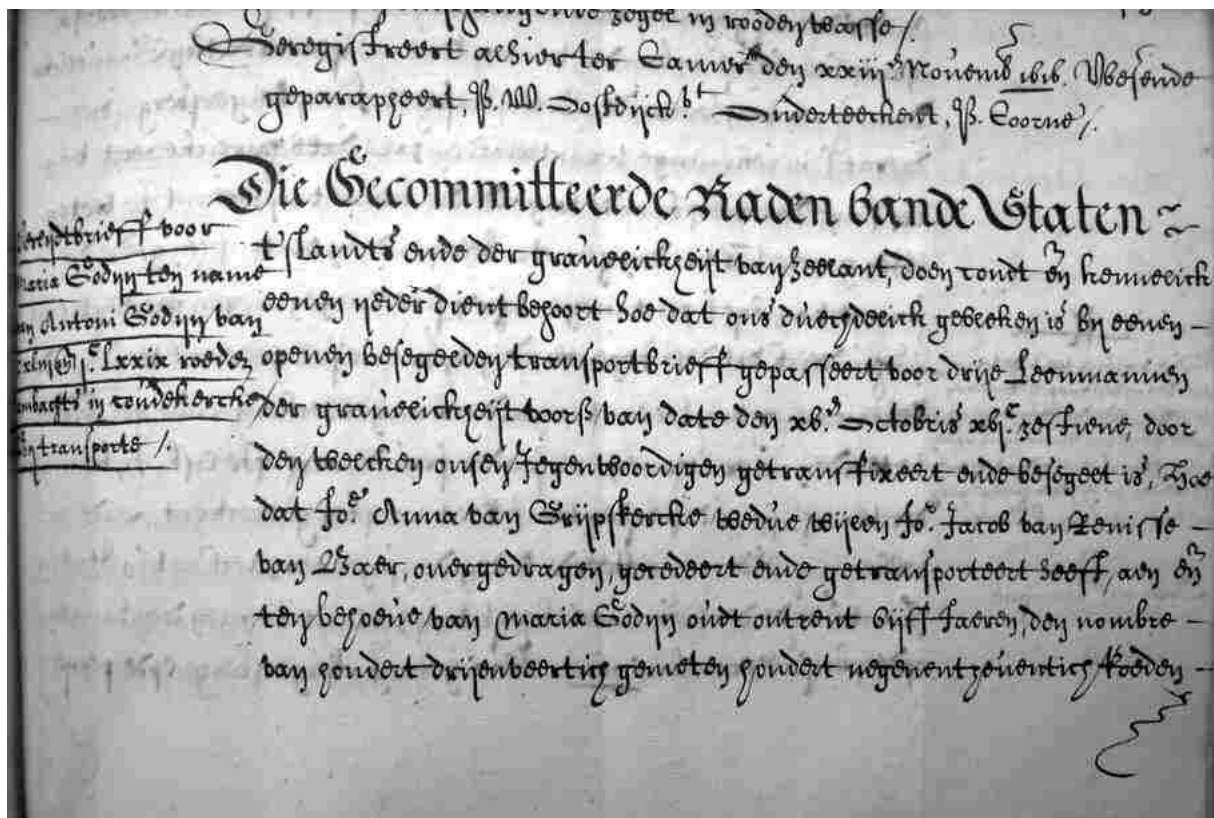
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaerden, Inventarisnr. U003a016, folio 205 verso t/m 207 recto, d.d. 24 maart 1606. Jkvr. Anna van Grypskercke, boedelhoudster van Jhr. Jacob van Renesse van Baer, Heer van Grijskerke en Poppendamme.
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaerden, Inventarisnr. U003a016, folio 209 recto en verso, d.d. 27 maart 1606, Liquidatie van de boedel van Jhr. Jacob van Renesse van Baer, onder andere verkoop van land te Worisant en op Noord-Beveland.
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaerden, Inventarisnr. U003a016, folio 222 recto en verso, d.d. 2 mei 1606. Jkvr. Anna van Grypskercke, boedelhoudster van Jhr. Jacob van Renesse van Baer, Heer van Grijskerke en Poppendamme.
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaerden, Inventarisnr. U003a016, folio 223 recto en verso, d.d. 5 mei 1606, Jkvr. Anna van Grypskercke, boedelhoudster van Jhr. Jacob van Renesse van Baer, Heer van Grijskerke en Poppendamme, verkoopt huis (slyckhuys in t'Weel) in de omgeving van Deventer.
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaerden, Inventarisnr. U003a016, folio 230 verso en 231 recto, d.d. 24 mei 1606, Jkvr. Anna van Grypskercke, boedelhoudster van zaliger Jhr. Jacob van Renesse van Baer. Wonende op het kasteel Rijnestein gelegen opt Nedereyn te Jutphaas (tegenwoordig gemeente Nieuwegein).
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaerden, Inventarisnr. U003a017, datum akte 4 juli 1606, folio 8 verso t/m 9 verso. Jkvr. Anna van Grypskercke, boedelhoudster van zaliger Jhr. Jacob van Renesse van Baer. Betreft verkoop van kasteel Rijnestein gelegen opt Nedereyn te Jutphaas (tegenwoordig gemeente Nieuwegein).
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaerden, Inventarisnr. U003a017, datum akte 29 september 1606, folio 27 recto en verso. Jkvr. Anna van Grypskercke is "moye" van Jhr. Johan van Renesse van Baer.
- Oud notarieel archief Utrecht, Toegangsnr. 34-4, Archief notaris Jacob van Herwaerden, Inventarisnr. U003a020, folio 37 verso en 38 recto, d.d. 21 september 1611. Jhr. Johannes van Renesse van Baer, zoon van Jhr. Jacob van Renesse van Baer en Jkvr. Anna Symonsdr. Van Grypskercke.

- Utrechts, Transporten oude eigenaren, 1594-1618, nr. 152. Oude eigenaar Anna van Grypskercke, weduwe Jacob van Renesse van Baer. Transport d.d. 25 augustus 1606, blz. 77-79. Nieuwe eigenaar: Albert Proeijsen gehuwd met Catharina van der Kerck. Ligging perceel: west-zuid Nieuwe gracht bij de Pauwelsbrug. Belendingen: strekkende van Nieuwegracht tot achter aan de Nieuwstraat met poortweg, zuid-zuid Goort van Huckenhorst, noord-zuid Heer van Wolffsweert of de erven van Uijeneng, ckerckmeester van St. Pieters. Bijzonderheden: huis, erf encluis. Oud eigenaar 3 gulden 8 penningen per jaar t.b.v. het Oudemunster. 1 gulden en 6 stuivers en 4 penningen t.b.v. Aart van Santen (te Zwartewater), 4 gulden, 4 stuivers, t.b.v. het zakkendragersgilde. Fl. 1000,- Joost Verhaar. Fl. 800,- Henrick Corneliszn. Van Pallaes. Fl. 25,- t.b.v. de erfgenamen van Mr. Marten van Bloklandt te Amsterdam. Fl. 50 t.b.v. Michael Ven. En een overeenkomst betreffende uitgang en onderhoud samen met fische Nieuwstraat.
- Utrechts, Transporten oude eigenaren, 1594-1618, nr. 152. Oude eigenaar Anna van Grypskercke, weduwe Jacob van Renesse van Baer. Transport d.d. 25 augustus 1606, blz. 77-79. Nieuwe eigenaar: Jhr. Albert Proeijsen gehuwd met Jkvr. Catharina van der Kerck. Ligging perceel: Nieuwstraat. Transport, d.d. 25 augustus 1606, blz. 77-79. Belendingen: naast de poortweg van t'huis op de Nieuwe Gracht. Bijzonderheden: 2 huizen oud eigenaar 3 gulden, 14 stuivers en 8 penningen t.b.v. 't Oudemunster. 16 stuivers, 14 penningen en 1 stuiver en 1 penning t.b.v. St. Pauwels. 1 gulden, 6 stuivers en 4 penningen t.b.v. Aert van Santen (te Zwartewater). 4 gulden, 4 stuivers t.b.v. het zakkendragersgilde. Fl. 1000,- t.b.v. Joost Verhaar. Fl. 800,- t.b.v. Henrick Corneliszn. Van Pallaes. Fl. 25,- t.b.v. de erfgenamen van Mr. Marten van Bloklandt te Amsterdam. Fl. 50 t.b.v. Michael Ven. En een overeenkomst betreffende uitgang en onderhoud samen met fische west-zuid Nieuwegracht-Pauwelsbrug.

Zeeuws Archief Middelburg.

Bronnen:

- RAZE 1274, folio 5 recto & verso, d.d. 7 september 1607. Haar huis Der Boede te Koudekerke.
- Rekenkamer van Zeeland A, inventarisnr. 404 , Geluwe 1, folio 84 recto, d.d. 13 juli 1602, verlydtbrief t.b.v. Anna van Grypskercke van 14 gemeten 89 roeden ambachts by der breede gelegen in Welle ende Coninchem in Noord-Beveland, haar aangekomen met het overlijden van haar vader Jhr. Symon van Grypskercke.
- Rekenkamer van Zeeland A, inventarisnr. 404 , Geluwe 1, d.d. **20 januari 1604. Floris Corneliszn van Grypskercke draagt op 20 januari 1601**, 2½ gemeten 64½ roeden leenland te Grijskerke over aan Jhr. Jacob van Renesse van Baer, echtgenoot van jkvr. Anna Symonsdr. Van Grypskercke.
- Rekenkamer van Zeeland A, inventarisnr. 404 , Geluwe 1, folio 84 verso, d.d. 13 juli 1602. **Floris Corneliszn van Grypskercke draagt 2½ gemeten 64½ roeden leenland te Grijskerke over aan Jhr. Jacob van Renesse van Baer, echtgenoot van jkvr. Anna Symonsdr. Van Grypskercke.**
- Rekenkamer van Zeeland A, Geluwe 2, folio 10 recto, d.d. 22 juni 1606, Jhr. Jan van Renesse van Baer, oud omtrent 20 jaar (geboren ca. 1586) zoon van Jhr. Jacob van Renesse van Baer en jkvr. Anna Symonsdr. van Grypskercke. Overdracht van 10 gemeten 219½ roeden leenland gelegen op Walcheren op zijn naam.
- Rekenkamer van Zeeland A, Geluwe 2, folio 29 recto, d.d. 24 april 1607. Jkvr. Anna van Grypskercke, weduwe wijlen Jhr. Jacob van Renesse van Baer, transporteert **aan haar neef Jhr. Frederick van Grypskercke 1791½ gemeten 27 ¾ roeden** ambachts te Walcheren.
- Rekenkamer van Zeeland A, Geluwe 2, folio 214 verso, d.d. 18 juni 1605, verlydtbrief t.b.v. Jhr. Jacob van Renesse van Baer van 118 gemeten 120 roeden ambacht in de nieuw bedijkten polder van Worisande.
- Rekenkamer van Zeeland A, Geluwe 5, folio 16 recto t/m 17 verso, d.d. 22 december 1616. Jkvr. Anna van Grypskercke, weduwe Jhr. Jacob van Renesse van Baer, transporteert 143 gemeten 179 roeden ambacht gelegen te Koudekerke op Walcheren, aan Maria Godijn, oud omtrent 5 jaar, welke vanwege de leeftijd wordt waargenomen door signieur Anthonie Godijn.

Geluwe 5, folio 16 recto, Jkvr. Anna van Grypskercke, weduwe van Jhr. Jacob van Renesse van Baer.

Volgt VIa.

Jkvr. Jenne van Renesse van Baer, Vrouwe van Merensteijn.

Beverwijk, Grote Kerk.

In de Noordbeuk van de Grote Kerk te Beverwijk hangen aan de Noordmuur de rouwborden van o.a. Anna Ruijsch, het wapen van Van Egmond van Meresteyn en het alliantiewapen Ruijsch en Van Renesse¹².

Aan de Noordmuur van de kerk, nr. 3 van de westzijde, hangt het alliantiewapen van Jhr. Pieter Ruysch en Jkvr. Jenne van Renesse van Baer.

D.O.M.

(D.O.M. = Deo Optimo Maximo = opgedragen aan de allerhoogste God)

Renesse	Grypskercke
Schimmelpenninck	Westerstein
Borsele	Moyaert
Gaesbeeke	Poppendamme

Obiit den 3 augusti anno 1634

Dit bord betreft Jkvr. Jenne van Renesse van Baer, dochter van Jhr. Jacob van Renesse van Baer en Jkvr. Anna Symonsdochter van Grypskercke. Zij was de echtgenote van Jhr. Pieter Ruysch van Merestein.

¹² Genealogische en Heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken van Nederland door Mr. P.C. Bloys van Treslong Prins en Mr. J. Belonje, Noord-Holland, deel 2, pag 131 en 132.

Jenne van Renesse van Baer sterft te Beverwijk in juli 1634 op de buitenplaats Merensteyn en werd op 27 juli te Utrecht overluid; wellicht is zij op 3 augustus 1634 d.a.v. begraven in de Dom. Haar grootouders waren: Jhr. Jan Janszn van Renesse († 1598) en Wilhelmina Schimmelpenninck. Deze grootouders waren weer kinderen van: Jhr. Jan van Renesse en Jkvr. Adriana van Borsselen en Jhr. Jacob Schimmelpenninck en Johanna van Gaesbeek.

Het wapen **Gaesbeek** is: gevierendeeld: I op rood drie zilveren zuilen; II op zwart een zilveren leeuw met gouden kroon en tong; III gedwarsbalkt met blauw en goud (6 stukken), het blauw beladen met negen zilveren schuinkruisjes (4,3,2); IV op goud drie rode schuinkruisjes.

Het wapen **Grypskercke** is: op zwart (sabel) negen gouden lelies (**moet zijn zilveren**), 3x3x3.

Het wapen **Westerstein (Westersteyn)** is: op goud een rood schuinkruis, vergezeld boven van een rode lelie.

Het wapen **Moyaert** is: op blauw een aanzierende ridder, blootshoofds, gekleed in een harnas, staande op een terras en houdend in de opgeheven linkerhand een buidel, de rechterhand rustend in de heup, alles van goud.

Het wapen van (**Van Poppendamme**) is: op zilver een groene rood getongde leeuw, waarover een zwarte dwarsbalk.

Uit de gegevens van Bloys van Treslong Prins zou geconcludeerd moeten worden dat Jenne van Renesse van Baer weliswaar te Beverwijk is overleden, maar dat zij begraven is te Utrecht, waarschijnlijk in de Domkerk. Haar rouwbord hangt in de Grote Kerk te Beverwijk en is gefotografeerd op woensdag 14 juni 2006 met toestemming van de koster van de kerk, de heer A.J. van Rijn.

Rouwbord van Jkvr. Jenne van Renesse van Baer te Beverwijk, Grote Kerk

Bijlagen.
Archief Waterschap Walcheren.

Zeeuws Archief, Middelburg.

Rekenkamer A

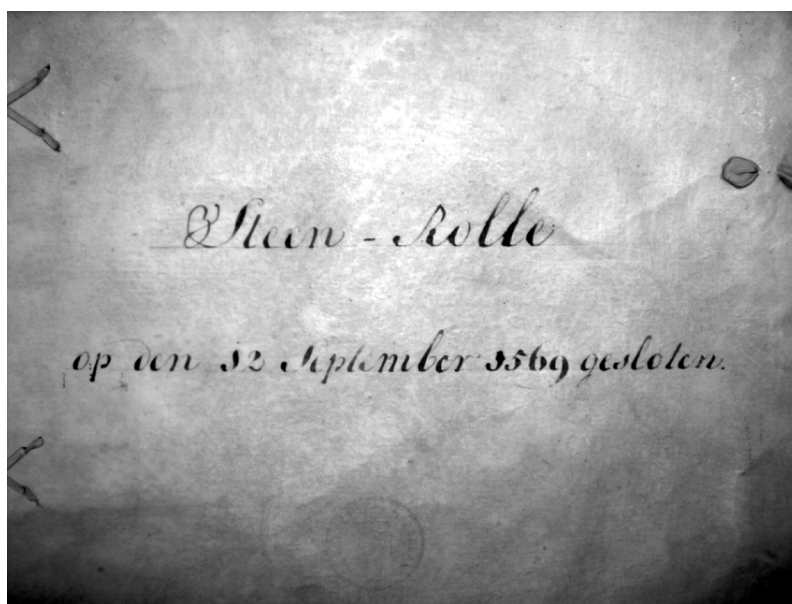
Inventarisnummer 740.

Steenrol Ao. 1566, gesloten op den 12 september 1569.

Foto's gemaakt op 7 oktober 2005 Zeeuws archief Middelburg, uit de originele steenrollen.

N.B. van deze steenrol is een transcriptie en indicering, auteur P.A. Harthoorn, Amsterdam, december 2002.

Zeeuws Archief NADT 79. (Nadere toegangen).

Op Walcheren.

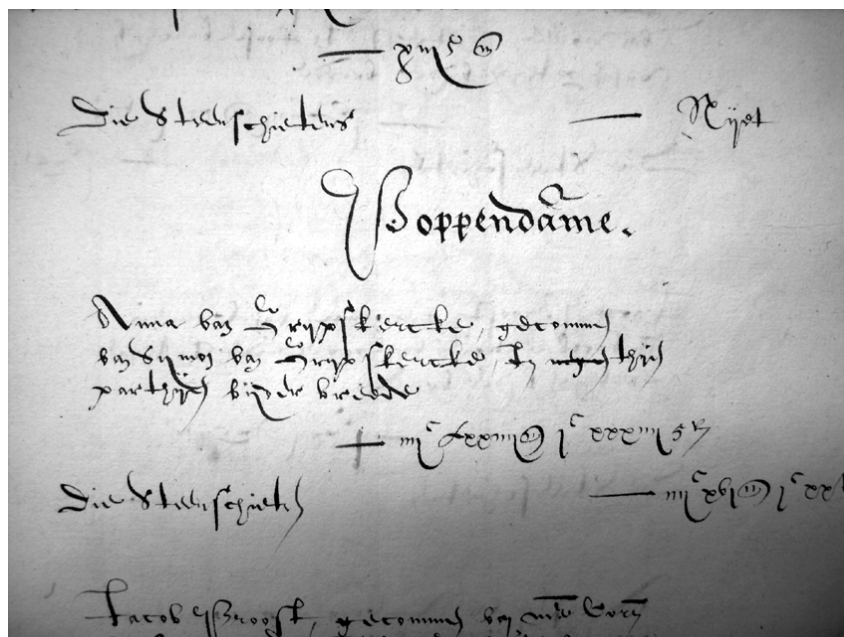
Coudekercke.

Folio IIII recto.

Anna van Grypskercke gecommen van Symon van Grypskercke in twee parthijen.

ICXLIII gemeten ICLXXIX roeden. (143 gemeten 179 roeden).

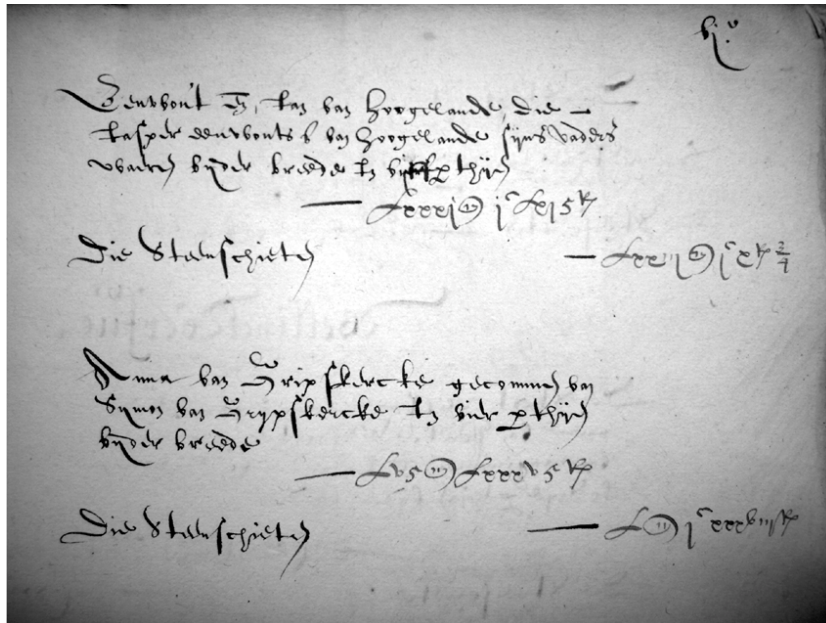
Den steenschieter ICV gemeten ICXXI roeden. (105 gemeten 121 roeden)

Poppendam(m)e.

Folio V recto.

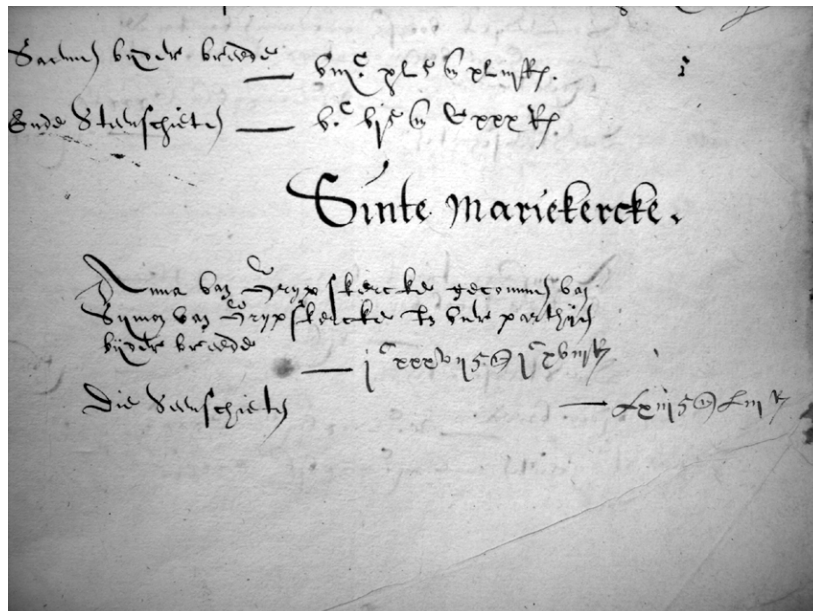
Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** in thien parthyen bij der breede. IIIICLXXIII gemeten ICXXXIII½ roeden (474 gemeten 134½ roeden).

Hoogelande.

Folio VI recto.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** in vier parthyen by der breede LV½ gemeten LXXXVIII½ roeden. (55½ gemeten 88½ roeden).

Sinte Marickercke

Folio VIII recto.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** in vier parthyen by der breede, ICXXXVII½ gemeten ICXVIII roeden. (137½ gemeten 118 roeden)
De steenschieter LXIII½ gemeten LIII roeden. (63½ gemeten 53 roeden)

Domburch Ambacht.

Folio 10 recto.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** ende meer andere in vijf parthyen by der breede.

ICVI gemeten ICXL roeden 1 qrtz. (106 gemeten 140¼ roeden)

De steenschieters LXXXVI gemeten ICXXII½ (86 gemeten 122½ roeden).

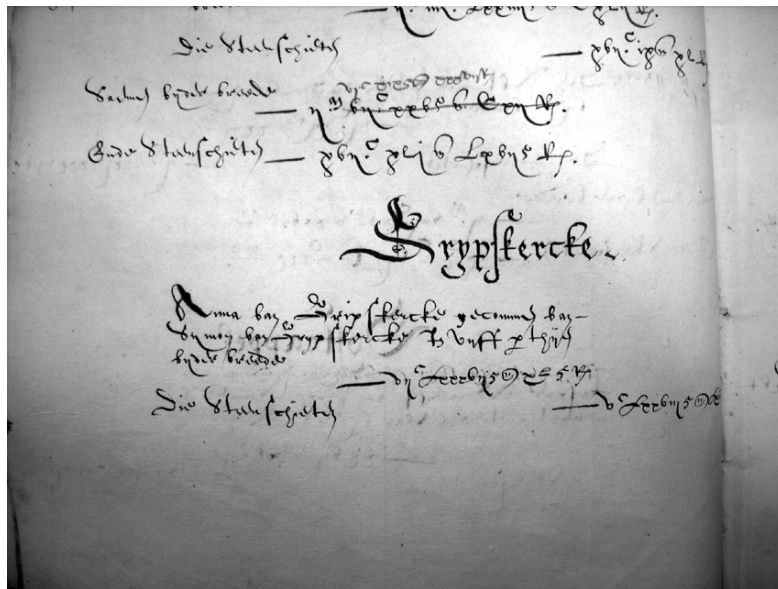
Grypskercke

Folio X verso.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** in vijf parthyen by der breede.

VIIICLXXXVII½ roeden. (787½ roeden)

Die steenschieters VCLXXVIII½ gemeten LXVIII½ roeden. (578½ gemeten 68½ roeden)

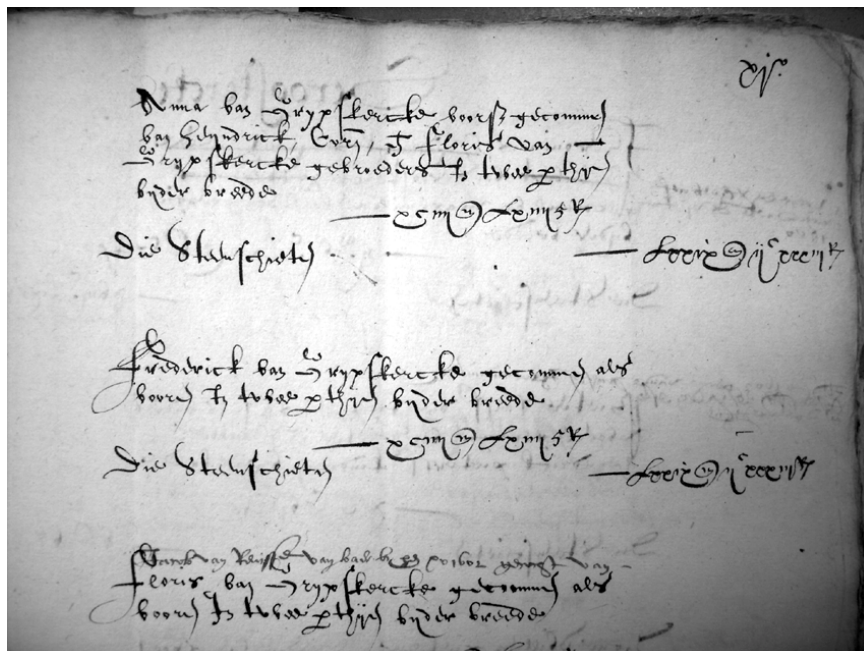

Folio XI recto.

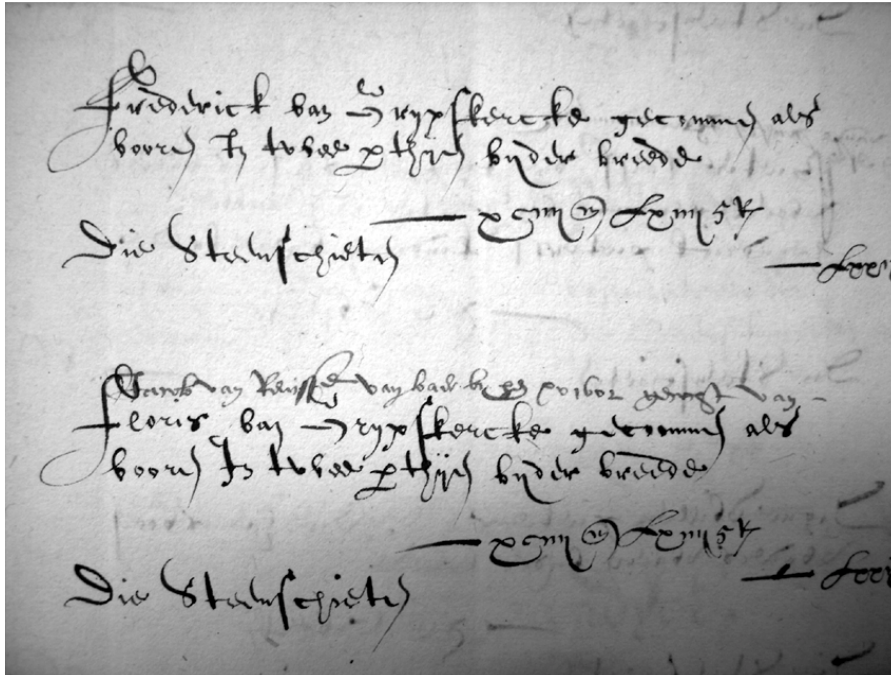
Anna van Grypskercke voors gecommen van **Heyndrick Cornelis** ende **Floris van Grypskercke** gebroeders in twee parthyen by der breede.

XCIII gemeten LXIII½ roeden.

Die steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.

Frederick van Grypskercke gecommen als boven in twee parthyen by der breedte.
XCIII gemeten LXIII½ roeden.
Die steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.

Floris van Grypskercke gecommen als vooren in twee parthyen by der breedte.
XCIII gemeten LXIII½ roeden.
Die steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.
(later bijgeschreven: Jan van de Reysse van Bael heeft het in 1602 gecocht van F.v.Gr.)

Bottinghe ende Santvoorde

Folio XV recto

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** ende meer andere in vyff parthyen by der breedte.

CXXXV gemeten XLIII½ roeden.

Die steenschieters CXV gemeten CIII½ roeden.

Op Noord Beveland.

Tnoortambacht van Emelisse ende Serwitte kinderen ambacht.

Voorde Meershouck

Folio 72 verso

Frederick van Grypskercke gecommen van **Adriaen Huijges zoon** by der breedte 71½ gemeten 44 roeden.

Die steenschieters 56½ gemeten 112½ roeden.

Welle ende Coninchem

Folio 73 verso

Frederick van Grypskercke gecommen van **Adriaen Huijgessen**, in twee parthijen by der breedte XXXI gemeten LXXV roeden.

Die steenschieter 21 gemeten 25 roeden.

(In de marge: de Heeren Staeten hebben dese parthie op den 19 januari 1596 gegeven den grave van Hohenloo ende sijnne gemaale Gillis Wissels zoon die syns vaders waeren by der breedte, XIX gemeten CVI½ roeden.

Die steenschieter XIII gemeten CXXXI roeden.

Folio 74 verso

Anna van Gripskercke gecomen van **Symon van Gripskercke haeren vader** by der breedte 14 gemeten 89 roeden.

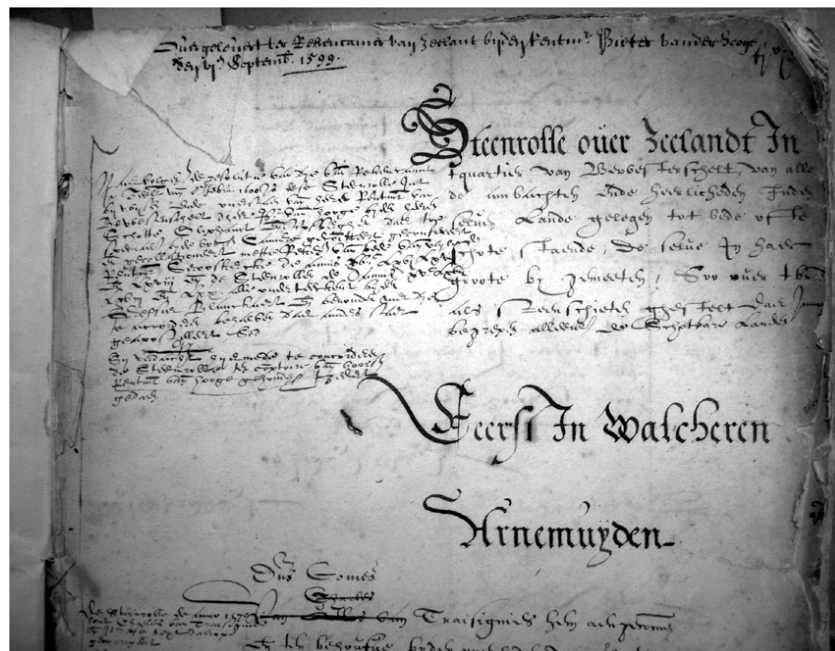
Die steenschieter IX gemeten 96 roeden.

Deel 2.

Eerste Steenrolle van Zeeland Bewesten Schelde
Inventarisnummer 741

Overgeleverd ter rekenkamer van Zeelant by den rentmeester Pieter van der Hooge den VI den september
1599.

Transcriptie J.C. Verhage

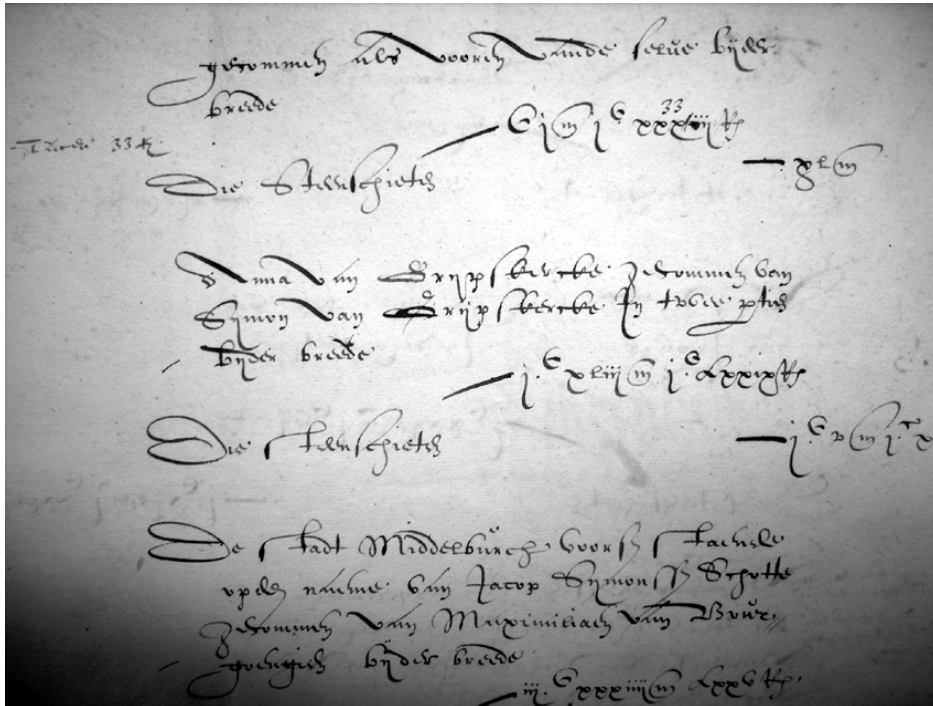

Coudekercke

Folio III recto.

Anna van Grypskercke ghecommen van **Symon van Grijpskercke** in twee partijen byder breedte. ICXLIII gemeten ICLXXIX roeden.

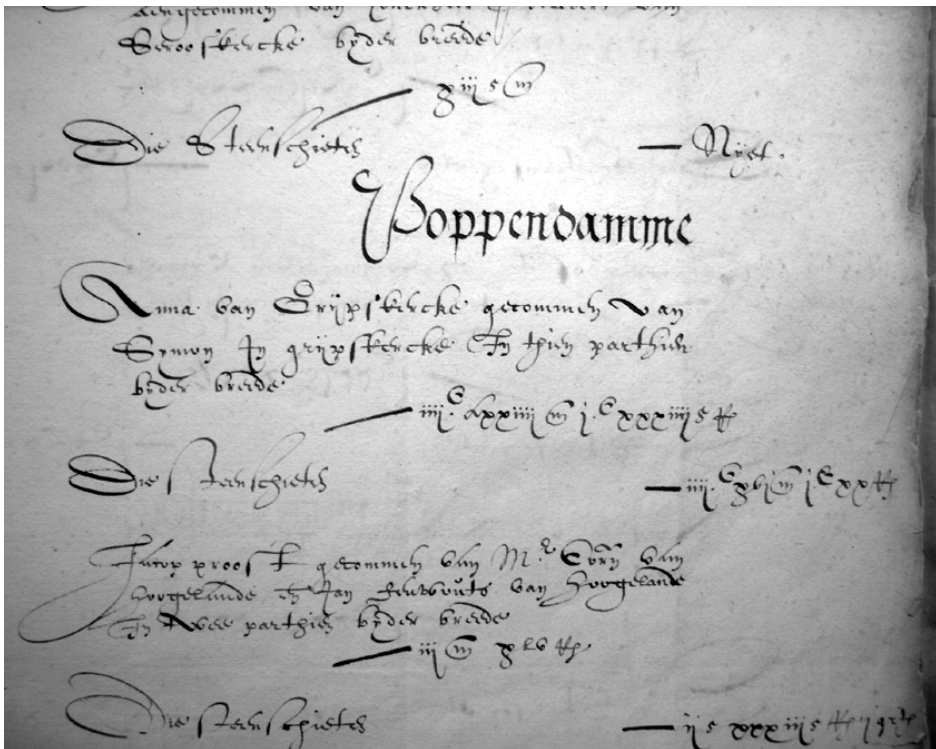
Die steenschieters ICV gemeten ICXXI roeden.

Poppendamme.

Folio V recto.

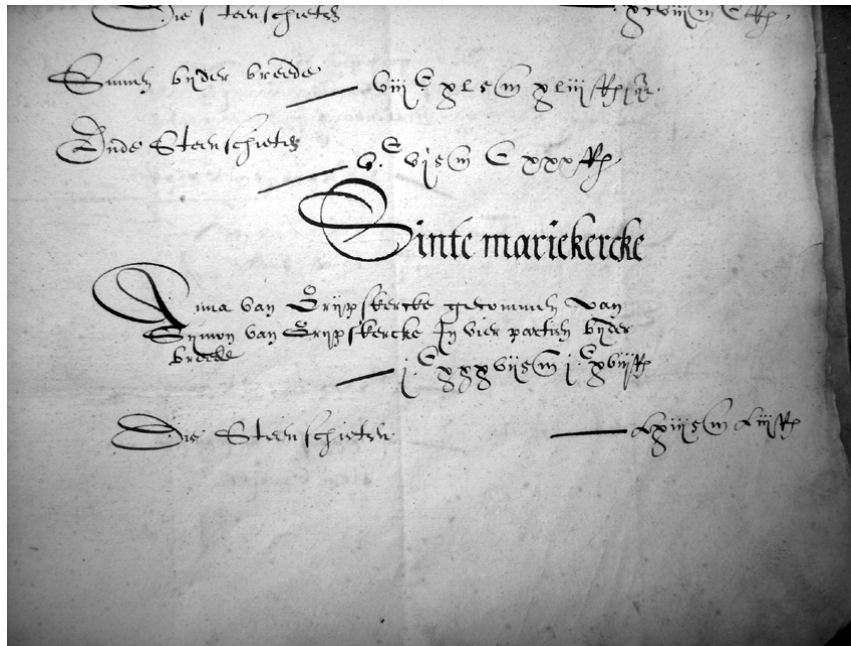
Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** in thien parthyen bij der breedte. IIIICLXXIII gemeten ICXXXIII½ roeden

Hoogelande.

Folio VI recto.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** in vier parthien by der breede LV½ gemeten LXXXVIII½ roeden.

Sinte Mariekercke

Folio VIII recto.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** in vier parthien by der breede, ICXXXVII½ gemeten ICXVIII roeden.

De steenschieter LXIII½ gemeten LIII roeden.

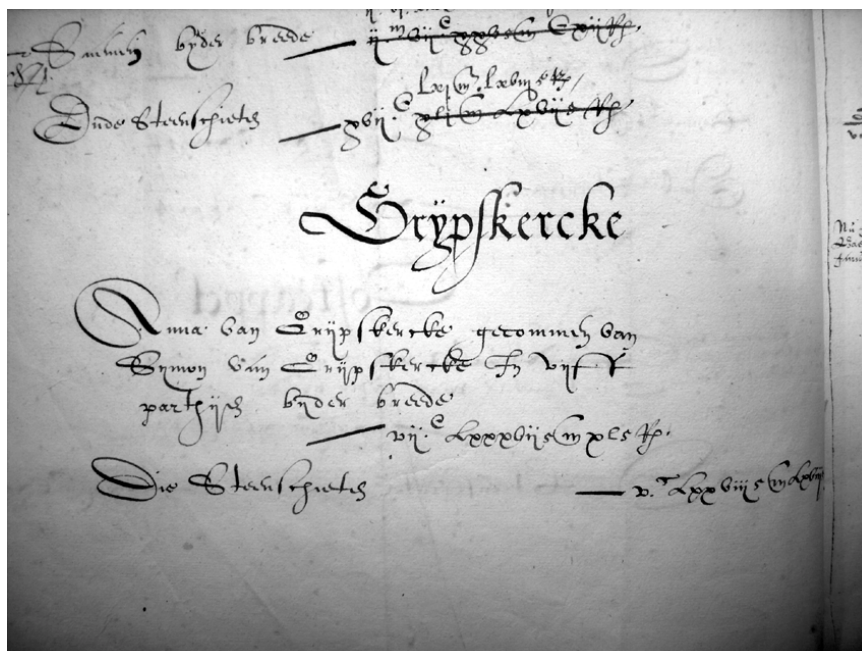
Domburch Ambacht.

Folio 10 recto.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** ende meer andere in vijf parthyen by der breede.

ICVI gemeten ICXL roeden 1 qrtz.

De steenschieters LXXXVI gemeten ICXXII½

Grypskercke

Folio X verso.

Anna van Grijskercke gecommen van **Symon van Grijskercke** in vijf parthyen by der breedte. VIICLXXXVII½ roeden.

Die steenschieters VCLXXVIII½ gemeten LXVIII½ roeden.

Folio XI recto.

Anna van Grypskercke voors gecommen van **Heyndrick Cornelis ende Floris van Grypskercke gebroeders** in twee parthyen by der breedte.

XCIII gemeten LXIII½ roeden.

Die steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.

Frederijck van Grypskercke gecommen als vooren in twee parthyen by der breedte.

XCIII gemeten LXIII½ roeden.

Die steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.

Floris van Grypskercke gecommen als vooren in twee parthijen by der breedte.

XCIII gemeten LXIII½ roeden.

Die steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.

(later bijgeschreven: Jan van de Reysse van Bael heeft het in 1602 gecocht van F.v.Gr.)

Bottinghe ende Santvoorde

Folio XV recto

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** ende meer andere in vyff parthyen by der breedte.

CXXXV gemeten XLIII½ roeden.

Die steenschieters CXV gemeten CIII½ roeden.

Op Noord Beveland.**Tnoortambacht van Emelisse ende Serwitte kinderen ambacht.****Voorde Meershouck**

Folio 72 verso

Frederick van Grypskercke gecommen van **Adriaen Huijges zoon** by der breedte 71½ gemeten 44 roeden. (LXXI½ gemeten XLIII roeden)

Die steenschieters 56½ gemeten 112½ roeden. (LVI½ gemeten CXII½ roeden).

Welle ende Coninchem

Folio 73 verso

Frederick van Grypskercke gecommen van Adriaen Huijgenssen, in twee partyen by der breedte XXXI gemeten LXXV roeden. 31 gemeten 75 roeden.

Die steenschieter 21 gemeten 25 roeden. (XXI gemeten XXV roeden).

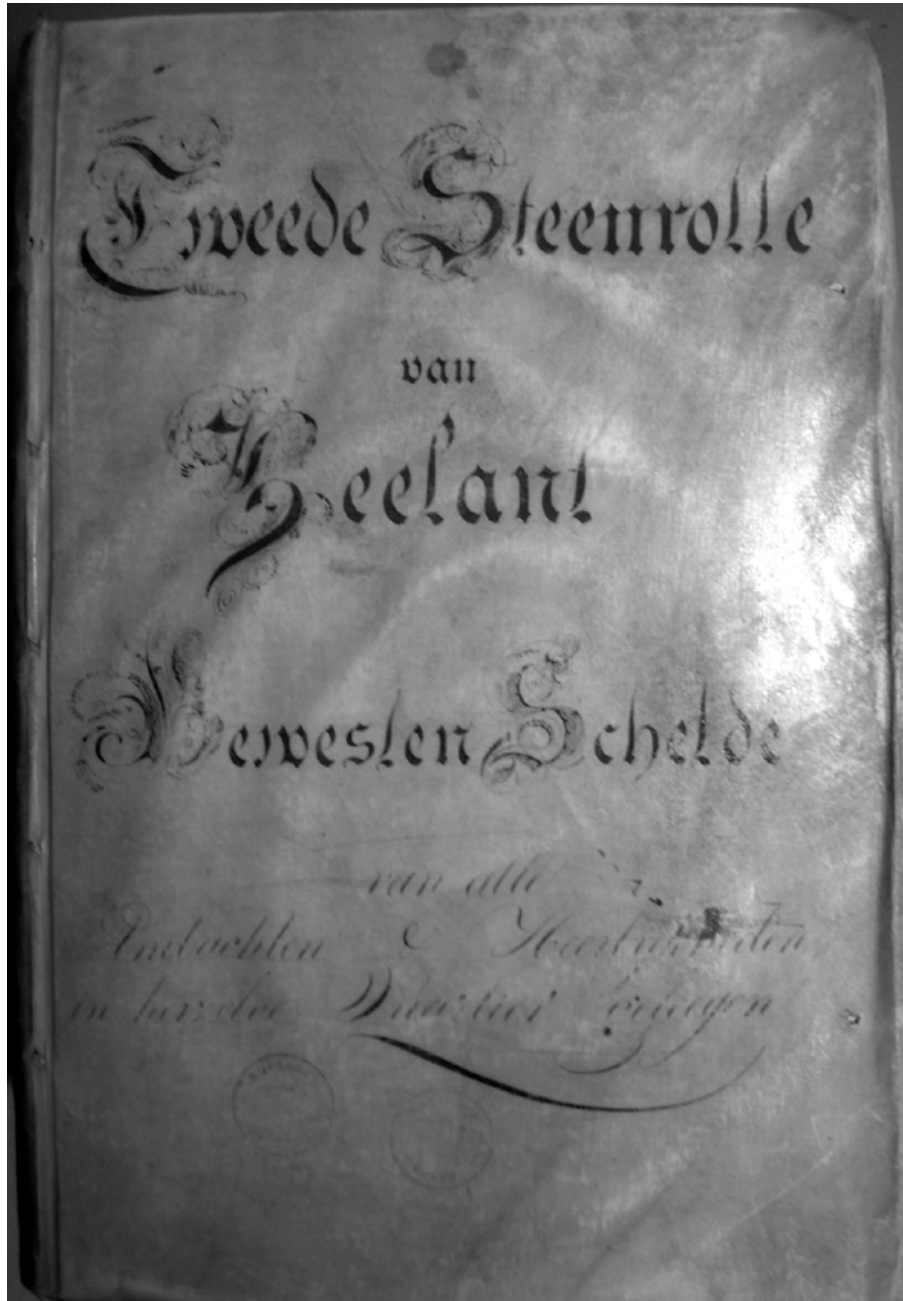
Folio 74 verso

Anna van Gripskercke gecommen van **Symon van Gripskercke haeren vader** by der breedte 14 gemeten 89 roeden. (XIII gemeten LXXXIX roeden).

Die steenschieter IX gemeten XCVI roeden (9 gemeten 96 roeden).

Deel 3

Zeeuws Archief Middelburg.
Tweede steenrolle van Zeelant Bewesten Schelde
Archief van de Rekenkamer van Zeeland.
Rekenkamer A
Inventarisnummer 742.

1. ^c Solimons bands minits tottet madchen bay den
Kynikes offe. n. Steenrolle bands Ambarsten
Lotes for goet boorde Camer.

Notandiny, dat dit scrifft getrocken is binste annotatien op
eek ar. bands boorige n. Steenrolle bay neder's portie,
Ende daernaer is additie off combinatie bands partijen
gedaen, die oechen portionaris ten aenbange vant jaar
1630. volgens Saers Lofte bereydtbruden zyn besittende,
Ende nu op d'he progie ende poerde, opden bezitter in een
artico getombineert werden, daer se in boorgaende
Steenrolle, door sinter's baytjude indibersige articulen
hebben ghesaen /.

Item de grootte byder Broede. staende onder yder progie.
Is conform de redadditien nu gedaen bands respective
partijen, sonder dat hier repetitie gedaen wort bands
grootte banden Steen'scieten, als bay boorde tronbeen
godesloet zynde; Dog die des beruytunge boegort,
Wort sig gereservert totte j. ende n. boorgaende
Steenrollen, alwaer zoo toe Steen'scieten als byder
Broede g'especificoert saen /.

Coudekercke

Folio V recto.

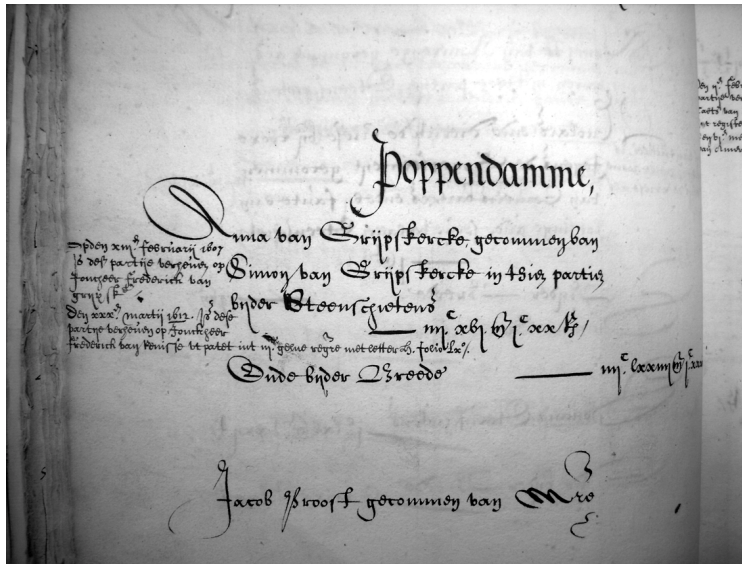
Anna van Grypskercke ghecommen van **Symon van Grijpskercke** in twee partyen byder breede. CV gemeten CXXI roeden.

By der Breede ICXLIII gemeten ICLXXIX roeden.

Notitie: Den III den decembris 1616 is desen partje verheven by transporte op Antoni Godijn, wt int register op folio XVI recto, doch ten behoeve van Maria Godijn.

Den X den februarij 1633, is dese partje vergeven bij transport van Antoni voornoemt op zijne zone Isaack Godijn wt int register selve XVII et verso.

By der breede ICXLIII gemeten ICLXXIX roeden.

Poppendamme.

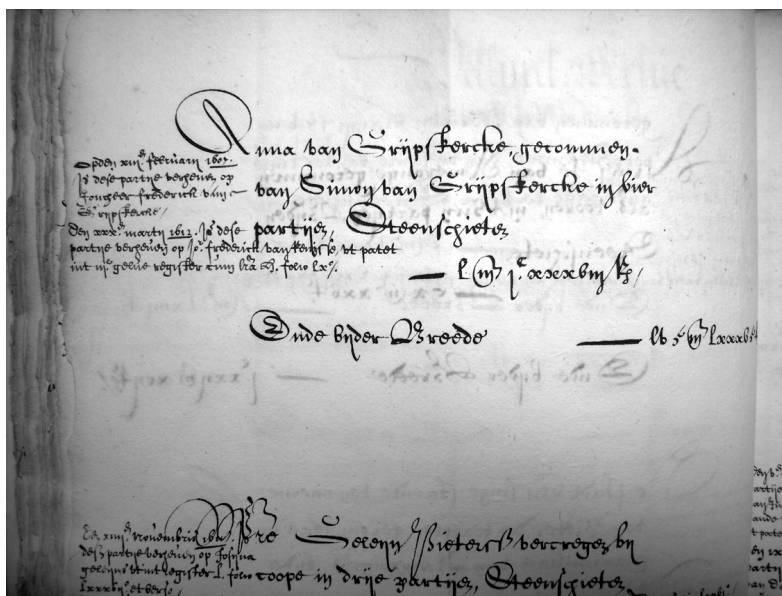
Folio VII verso.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grijpskercke** in thien parthien by der steenschieters. IIIICXVI gemeten ICXX roeden.

Ende byder breede IIIICLXXIII gemeten ICXXXIII½ roeden.

Op den XIII den februarij 1607 is dese partje verheven op **jonckheer Frederick van Grypskercke**.

Den XXX sten martij 1612 is dese partje verheven op jonckheer Frederick van Renisse vt patet int III gelue register met letter h folio LX.

Hoogelande

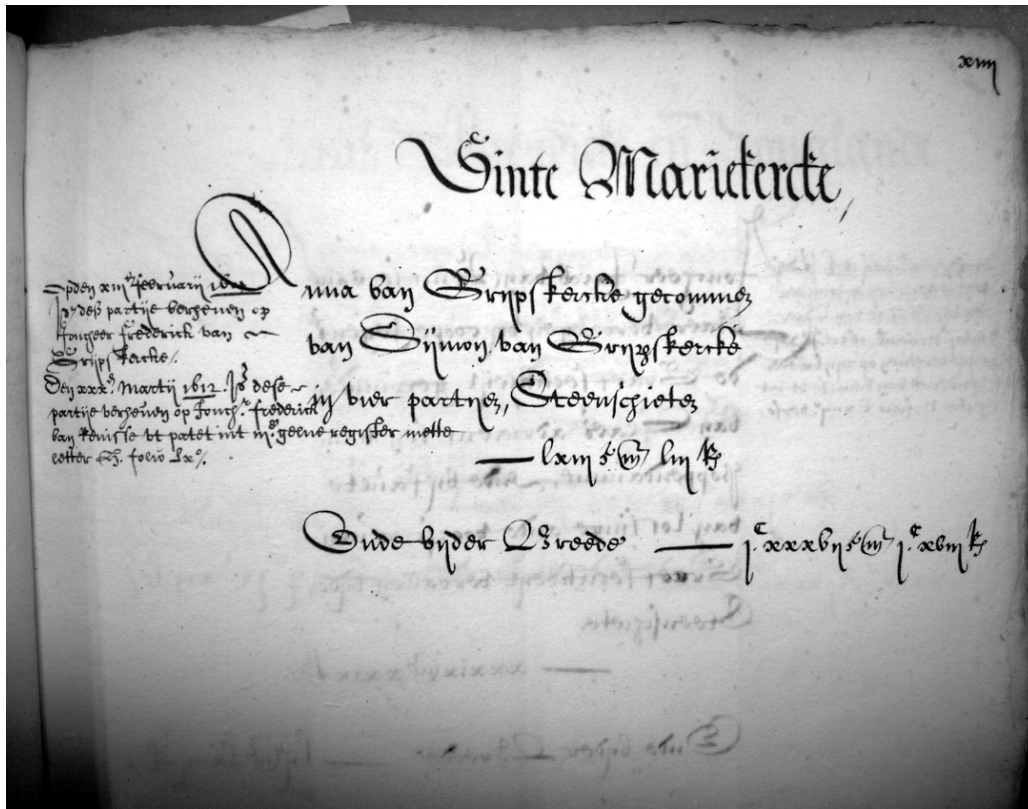
Folio IX verso.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** in vier partijen , steenschieters L gemeten ICXXXVIII roeden.

Ende by der breedte LV½ gemeten LXXXVIII½ roeden.

Op den XIII den februarij 1607 is dese partije verheven op **jonckheer Frederick van Grypskercke**.

Den XXX sten marty 1612 is dese partijen verheven op **Frederick van Renisse** vt patet int IIIe gelue register letter h folio LX.

Sinte Mariekercke

Folio XIII recto.

Anna van Grypskercke gecommen van **Simon van Grypskercke** in vier parthyn, steenschieters LXIII½ gemeten LIII roeden.

Ende byder breedte ICXXXVII½ gemeten ICXVIII roeden.

Opden XIII februarij 1607 is dese partije verheven op **jonckheer Frederick van Grypskercke**.

Den XXX sten martij 1612 is dese partije verheven op **jonckheer Frederick van Renisse** vt patet int IIIe gelue register mette letter h folio Lx.

Domburch Ambacht.

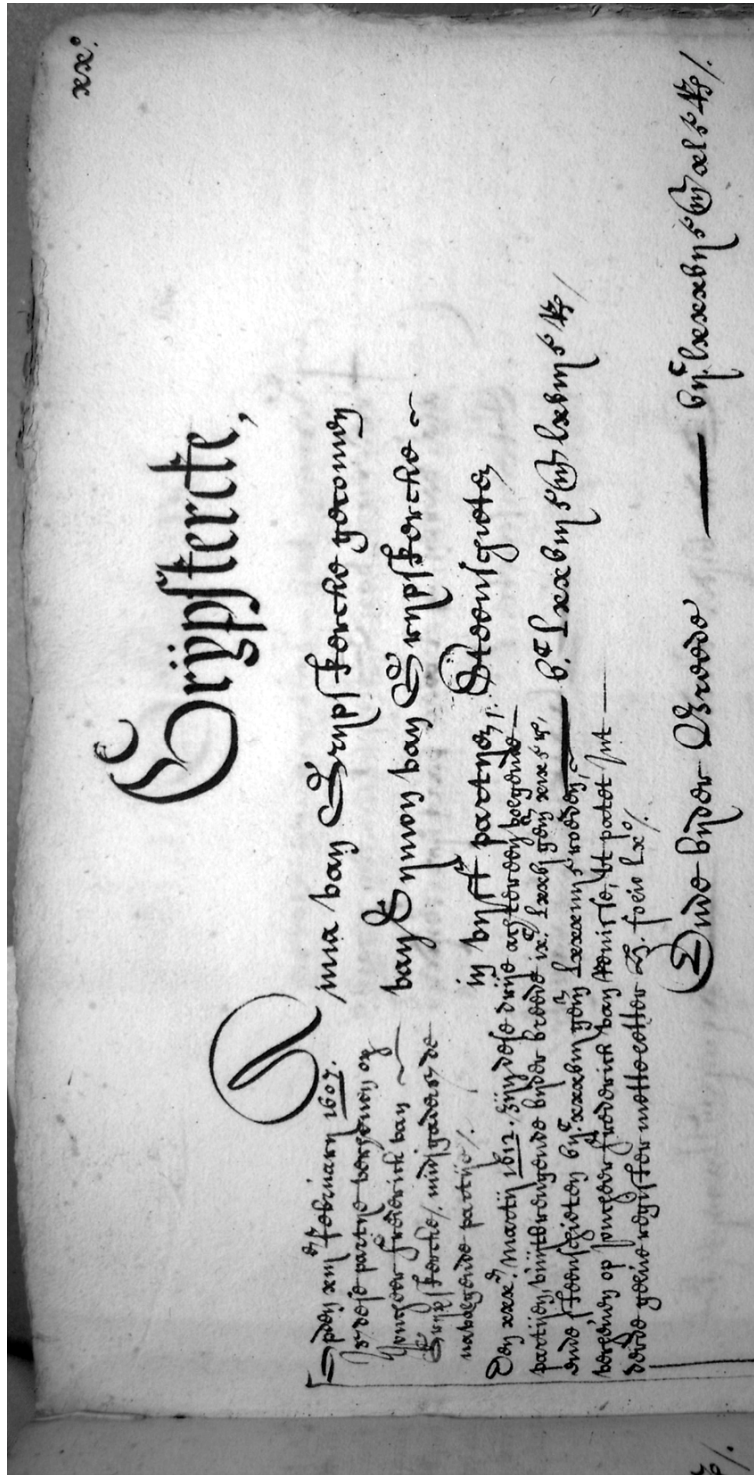
Folio XVIII recto.

Anna van Grypskercke gecommen van **Symon van Grypskercke** ende meer andere in vijff partijen steenschieters LXXXVI gemeten ICXXII½

Ende byder breedte ICVI gemeten ICXL ¼ roeden.

Op den XIII den februarij 1607 is dese partije vreheven op **jonckheer Frederick van Grijskercke**.

Den XXX sten marty 1612 is dese partije verheven op **Frederick van Renisse** vt patet int derde gelue register mette letter H folio LX.

Grypskercke

Folio XX recto

Anna van Grypskercke gecomen van **Symon van Grypskercke** in vyff parthyen, steenschieters VCLXXVIII½ gemeten LXVIII½ roeden.

Ende byder breedte. VIICLXXXVII½ roeden.

Notitie: Opden XIII den february 1607 is dese partijje verheven op **Jonckheer Frederick van Grypskercke**, mitsgaders de navolgende partijen.

Den XXX sten martij 1612 zijn dese drije achtereen volgende partijen, vuyjtbrengende by der breedte IXCLXXXVI gemeten XIX½ roeden ende steenschieters VIICXXXVIII gemeten LXXXIII½ roeden verheven op **jonckheer Frederick van Renisse**, vt patet int derde gelue register mette letter H folio LX.

Anna van Grypskercke geommen
 van Heyndrick Cornelis ende Floris
 van Grypskercke in twee partijen
 Steenschieters
 — LXXIX (m) ½ IICXXXIII
 Ende by der breedte — XCIII (m) LXIII½

Anna van Grypskercke voors gecommen van **Heyndrick Cornelis ende Floris van Grypskercke** in twee partijen, steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.
 Ende by der breedte XCIII gemeten LXIII½ roeden.

Frederick van Grypskercke geommen
 als vooren in twee partijen by der
 Steenschieters
 — LXXIX (m) ½ IICXXXIII
 Ende by der breedte — XCIII (m) LXIII½

Folio XX verso.

Frederijck van Grypskercke ghecommen als vooren in twee partyen by der steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.

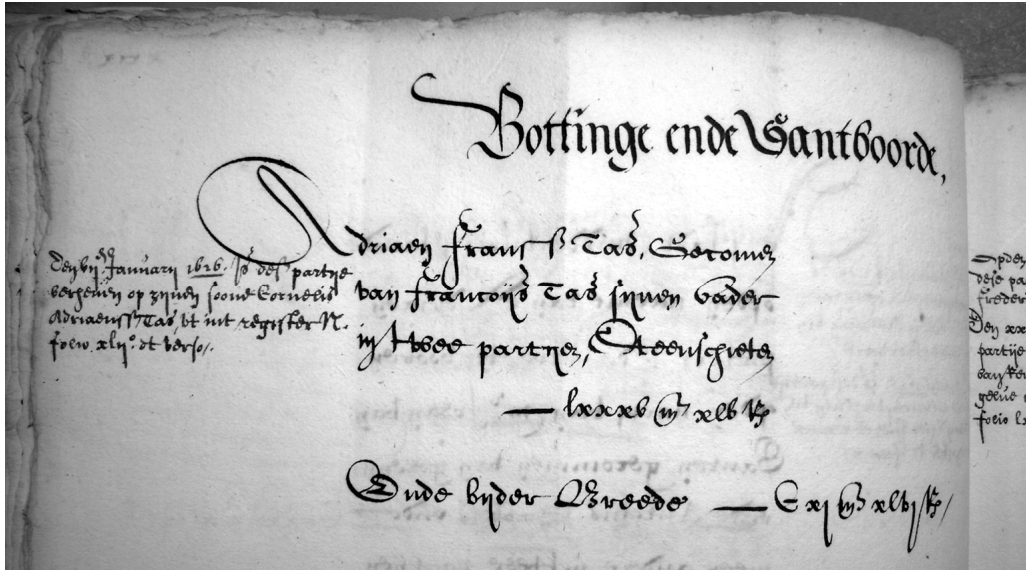
Ende by der breedte XCIII gemeten LXIII½ roeden.

Jonckheer Jacob van Rensse van Baer gecommen van **Floris van Grypskercke** in twee partyen steenschieters LXXIX gemeten IICXXXIII roeden.

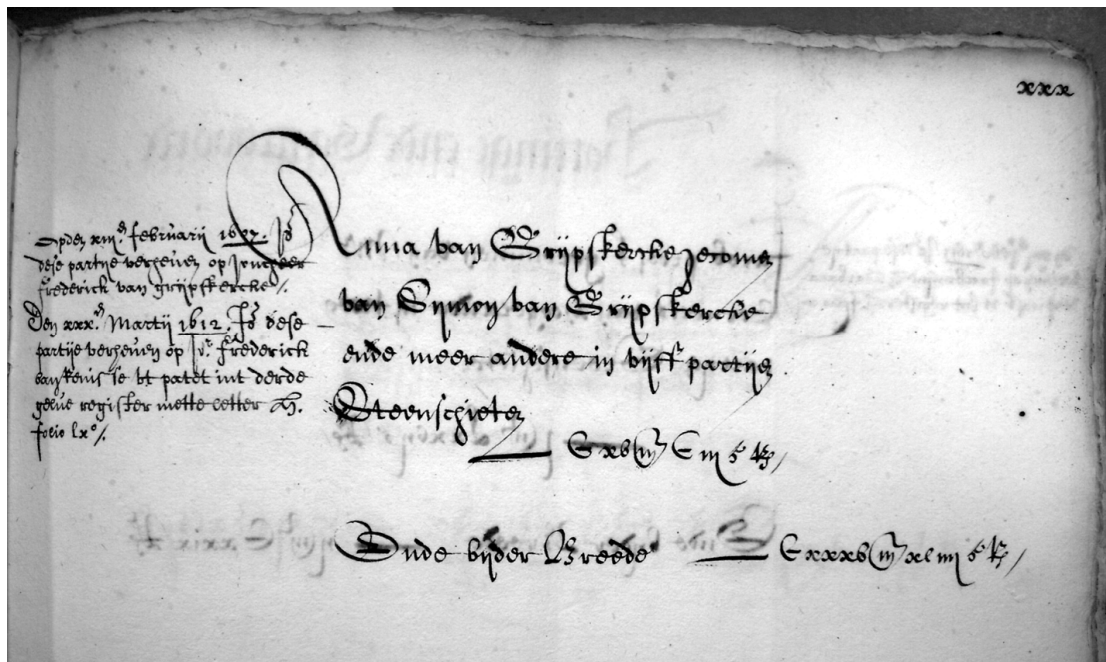
by der breedte XCIII gemeten LXIII½ roeden.

Op den IX den meye 1606 is dese partye verheven op **jonckheer Jan van Rensse van Baer**.

Den VII november 1628 is dese partijje verheven op zyn broeder **jhr. Frederick van Rensse** int register N folio CXIII verso.

Bottinghe ende Santvoorde
Folio XXX recto

Anna van Grypskercke ghecommen van **Symon van Grijpskercke** ende meer andere in vyff partijen, steenschieters CXV gemeten CIII½ roeden.
Ende by der breedte CXXXV gemeten XLIII½ roeden.
Notitie: Op den XIII den februarij 1607 is dese partije verheven op **Jonckheer Frederick van Grijpskercke**.
Den XXX sten martij 1612 is dese partije verheven op **Jhr. Frederick van Renisse** vt patet int derde gelue register mette letter H folio Lx.

Anna was gehuwd met Jhr. Jacob van Renesse van Baer, zie Cronyck van Smallegange, blz. 680. Zie tevens in dezelfde bron: Blz. 475 het geslacht Van Grypskercke.

Op Noord Beveland.

Tnoortambacht van Emelisse ende Serwite kinderen ambacht.

Voorde Meershouck

Omme byder brude — *St. C. ...*
Die Steenschieters — *ix. C. ...*

Voorde Meershouck

Ghes. S. v. van Wijckh getommen
byder brude — *ix. C. ...*

Die Steenschieters — *ix. C. ...*

Den xxij. Junij 1606. Is bando rest
des partije bedragende xxxo grom
n. xlvij. f. betijet god. xij. xlvij. f. h.
betijet. ut patet int n. goud. d. xlvij. f. h.
mette letter. d. foit. xlvij. f. h. et bors.

Den xij. Octobris 1607. Is dese
rest bedragende op Jacob Looone.

Den xxx. Martij 1612. Is d'ander seet desor partije
bedragende byder deede xxxo grom. xlvij. f. h.
betijet. ut patet int n. goud. d. xlvij. f. h.
mette letter. d. foit. xlvij. f. h. et bors.

Den xij. Junij 1619. Is b' d'ander seet desor partije
bedragende byder deede xxxo grom. xlvij. f. h.
betijet. ut patet int n. goud. d. xlvij. f. h.
mette letter. d. foit. xlvij. f. h. et bors.

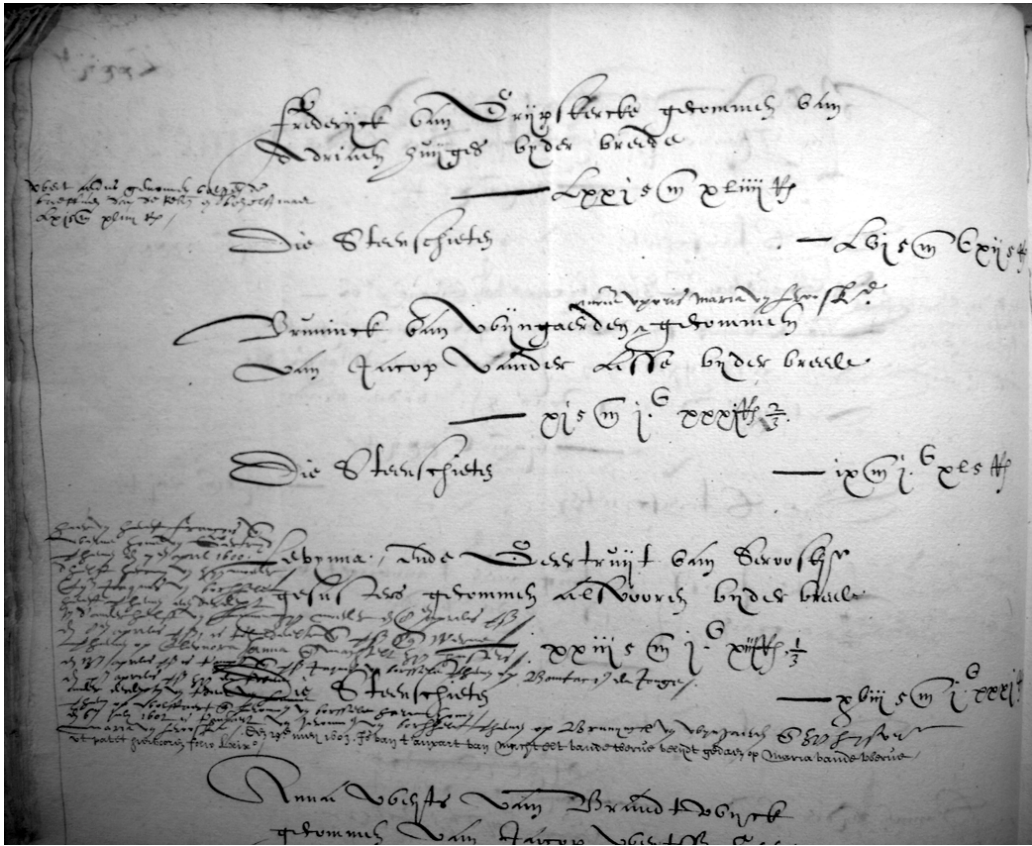
Den xxi. Januarij 1621. Is de xxxo grom. xlvij. f. h.
betijet. ut patet int n. goud. d. xlvij. f. h.
mette letter. d. foit. xlvij. f. h. et bors.

Den xxi. Januarij 1621. Is de xxxo grom. xlvij. f. h.
betijet. ut patet int n. goud. d. xlvij. f. h.
mette letter. d. foit. xlvij. f. h. et bors.

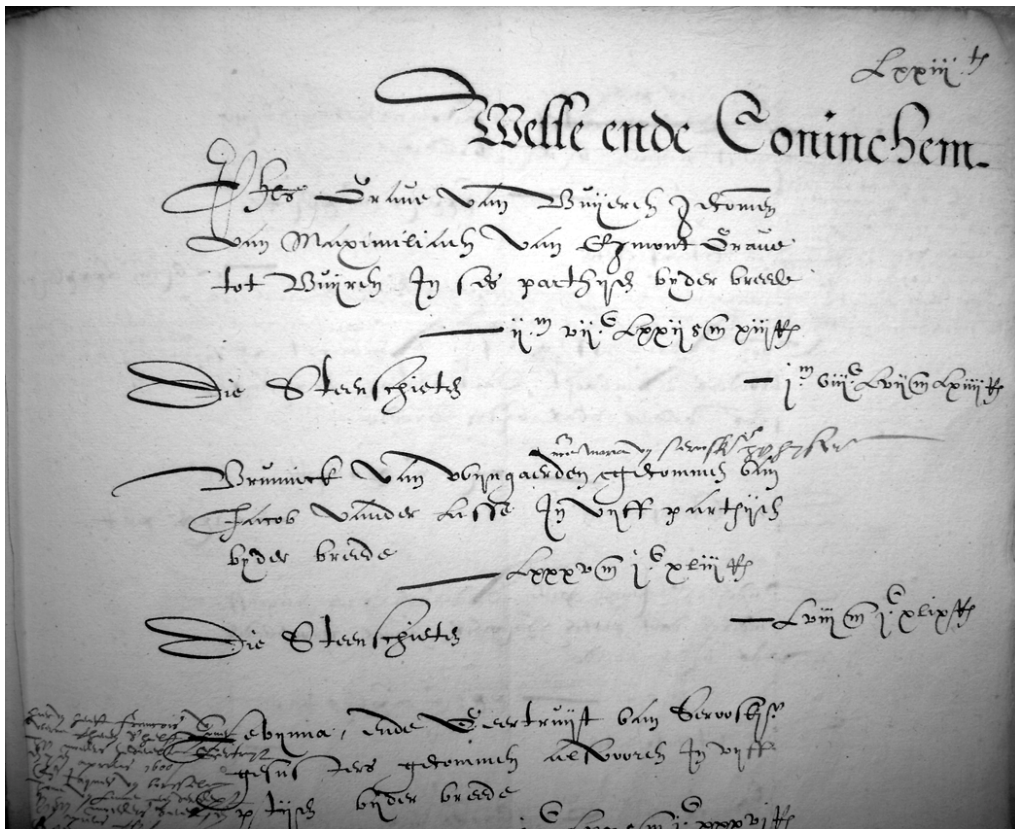
Folio 72 verso

Frederick van Grypskercke gecommen van **Adriaen Huijges zoon** by der breedte 71½ gemeten 44 roeden.
(LXXI½ gemeten XLIII roeden)

Die steenschieters 56½ gemeten 112½ roeden. (LVI½ gemeten CXII½ roeden).

Welle ende Coninchem (Noord-Beveland)
 Folio 73 verso

20
 19
 18
 17
 16
 15
 14
 13
 12
 11
 10
 9
 8
 7
 6
 5
 4
 3
 2
 1

Den xxij Junij 1606. Is vande
 Joesef desel partije bedragende xv
 gemeten lxxxv roeden.

Frederick van Grypskercke
gecommen van Adriaen Huijgenssen
in twee partijen, Steenschieter

Den xxij october 1607. Is dese
 helft verheven op Jacob Boeije.

Den xxx martij 1612. Is d'ander helft deser partije
 bedragende xv gemeten xxxvii roeden
 op Jhr Frederick van Renisse vt patet int IIIe gelue
 register met de letter H folio LX recto.

Den xiiii den novembris 1618. Is t'anpart van
 Grypskercke bedragende xv gemeten xxxviii roeden
 verheven op d'heer Maurits prince van Oraignen, vt
 register L folio lxxxix et betrou.

Die Steenschieter — xiiij^m xxxij^{ff}.

Ende as Jhrte yver Adriaen prince Jhrte
 anderly dat partije Huijgenssen Jhrte yver
 was byder breude — xxiij^m lxxv^{ff}.

Die Steenschieter — xxiij^m xxxij^{ff}.

Frederick van Grypskercke gecommen van
 Adriaen Huijgenssen in twee partijen byder breude
 — xxxiij^m lxxxv^{ff}.

Die Steenschieter — xxxiij^m xxxij^{ff}.

Jhrte yver Adriaen Huijgenssen
 Jhrte yver Adriaen Huijgenssen byder breude
 — xxiij^m lxxv^{ff}.

Die Steenschieter — xxiij^m xxxij^{ff}.

Frederick van Grypskercke gecommen van Adriaen Huijgenssen, in twee partyen by der breede XXXI
 gemeten LXXV roeden. 31 gemeten 75 roeden.

Die steenschieter 21 gemeten 25 roeden. (XXI gemeten XXV roeden).

Notitie kantlijn:

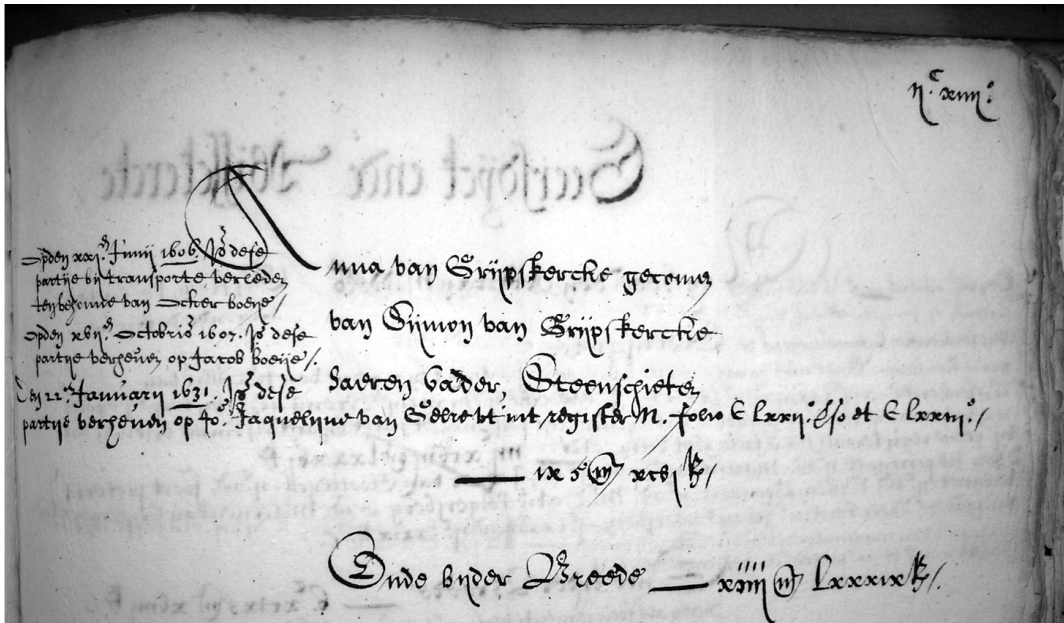
Op den XXI sten junij 1606 is van de helft dese partije bedragende XV gemeten ICLXXXII½ roeden berydt
 gedach ten behoeve van dHeer Boeyer, vt patet in IJe Gelue register mette letter E folio XIII verso. Op den XVII
 den october 1607 is dese helft verheven op **Jacob Boeije**.

Den XXX sten martij 1612 is d'ander helft deser partije bedragende bij der breeder XV½ gemeten XXXVII½
 roeden verheven op Jhr Frederick van Renisse vt patet int IIIe gelue register met de letter H folio LX recto.

Den XIII den novembris 1618 is t'anpart **van Grypskercke** bedragende XV½ gemeten XXXVII½ roeden
 verheven op **d'heer Maurits prince van Oraignen**, vt register L folio lxxxix et betrou.

Den XXIII sten julij 1625 per transport van **prince Maurits** verheven op **Frederick Hendrick Prince van Oraignen** als vooren, folio IICIX verso.

Den 22 januarij 1631 zijnde XV gemeten ICLXXXVII½ roeden van Jacob Boye verheven op jkvr. Jaquelyne van Gelre.

Folio 74 verso

Anna van Grypskercke gecommen van **Sijmon van Grijskercke haeren vader**, steenschieter IX½ gemeten XCVI roeden (9½ gemeten 96 roeden).

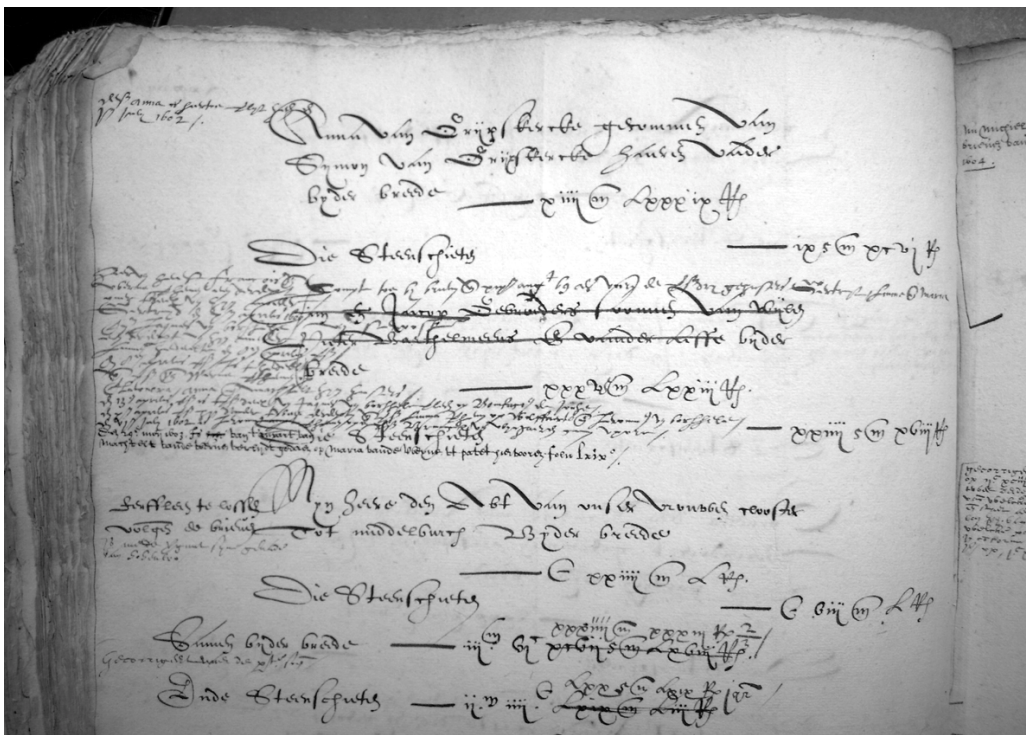
Ende byder breedte 14 gemeten 89 roeden. (XIII gemeten LXXXIX roeden).

Notitie kantlijn:

Op den XXI junij 1606 is dese partije bij transporte verleden ten behouve van Dheer Boeije.

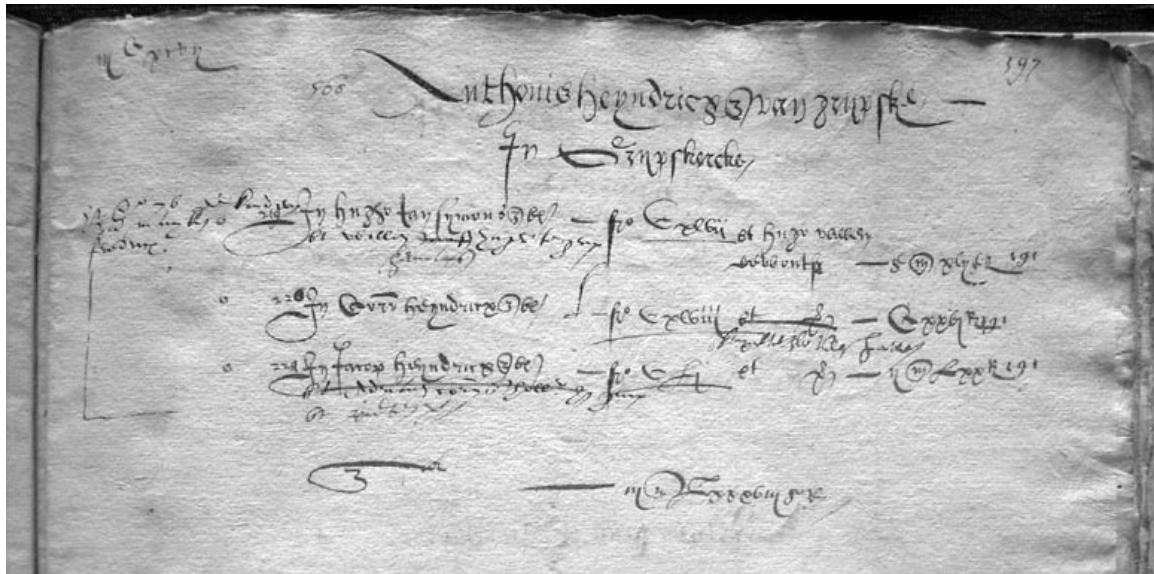
Op den XVII den octobris 1607 is dese partije verheven op Jacob Boeije.

Den 22 sten januarij 1631 is dese partije verheven op Jonkvr. Jaquelyne van Gelre bt int register folio CLXXII verso et CLXXIII.

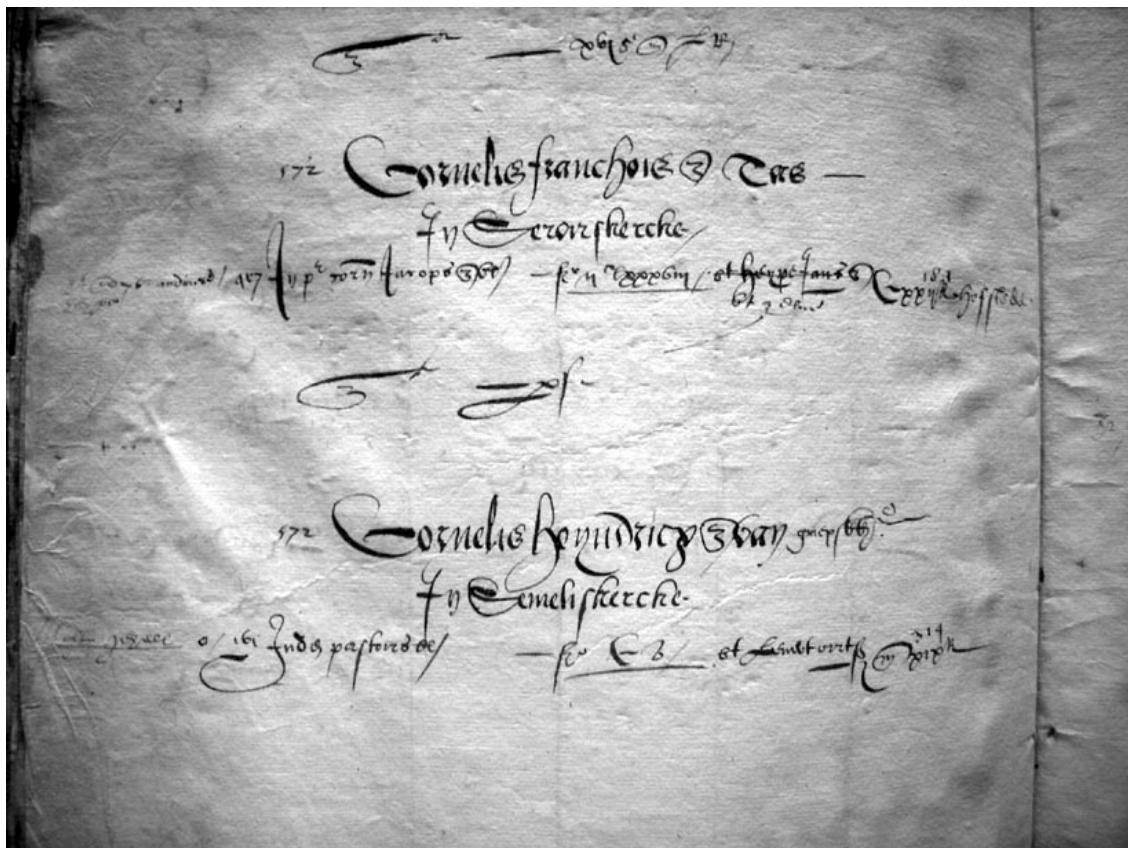

Zeeuw Archief, Middelburg, Waterschap Zeeuwse Eilanden, Archief van de Polder Walcheren.

Inventarisnummer 939 (Inventaris C. de Waard). Vergaarboek van de Vijf Ambachten ca. 1567.
Onderzoek op 23 augustus 2005.

Anthonis Heyndrickszoon van Grypskercke, folio 397, had alleen land te Grijpskerke.

Cornelis Heyndrickszoon van Grypskercke, folio 402 verso en 403 recto, had land te Meliskerke; Grijpskerke en Oostkapelle.

403

In Grijpskercke

0	in Sint Janskercke	- fo 200	of landt ad	1206
0	in Sint Janskercke	- fo 1	of landt ad	1206
0	in Sint Janskercke	- fo 200	of landt ad	1206
0	in Sint Janskercke	- fo 1	of landt ad	1206
0	in Sint Janskercke	- fo 200	of landt ad	1206
0	in Sint Janskercke	- fo 1	of landt ad	1206

In Oostkapelle

0	in Oostkapelle	- fo 1	of landt ad	1206
---	----------------	--------	-------------	------

In Serooskercke

172 Cornelis adriaensz maeckelaer

173

In Grijpskercke

0	in Grijpskercke	- fo 200	of landt ad	1206
---	-----------------	----------	-------------	------

In Sint Janskercke

0	in Sint Janskercke	- fo 200	of landt ad	1206
---	--------------------	----------	-------------	------

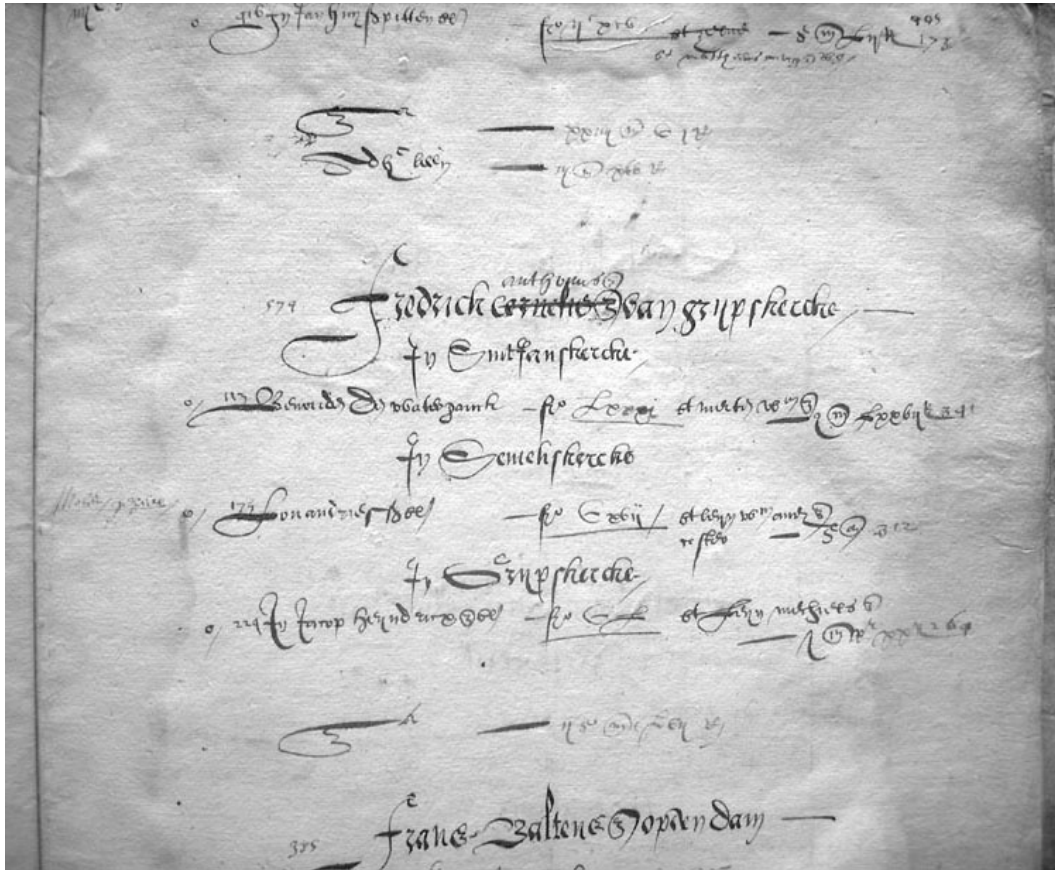
In Grijpskercke

0	in Grijpskercke	- fo 200	of landt ad	1206
0	in Grijpskercke	- fo 1	of landt ad	1206
0	in Grijpskercke	- fo 200	of landt ad	1206

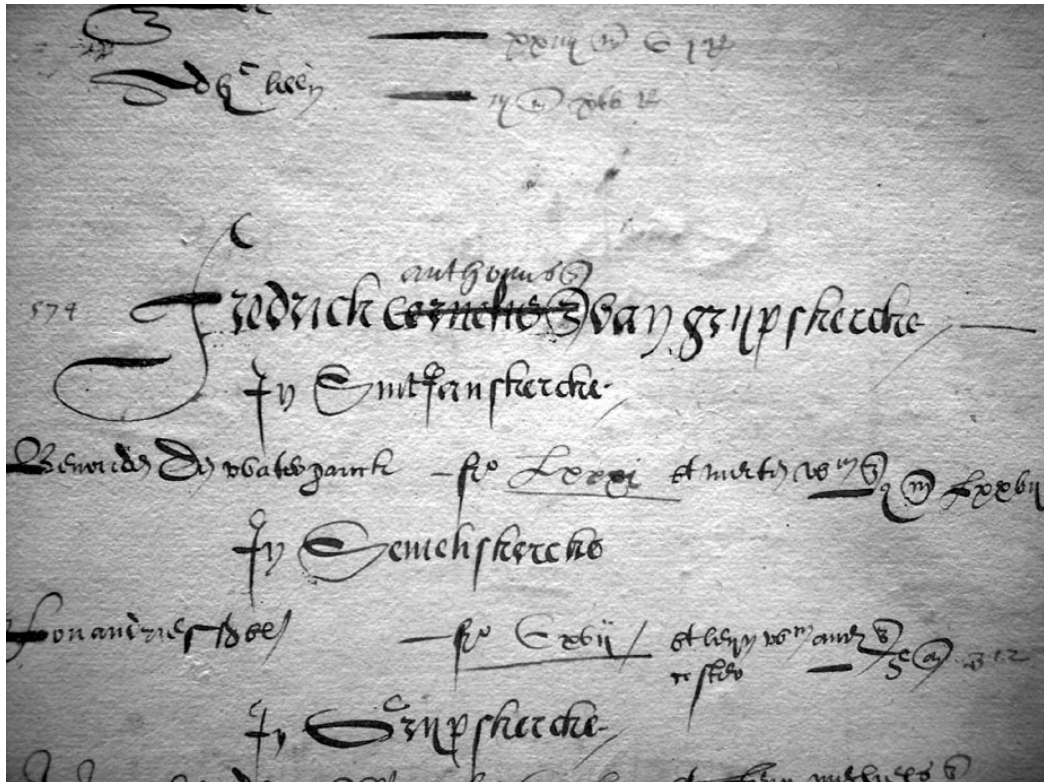
173 Floris Cornelisz van Grijpskercke

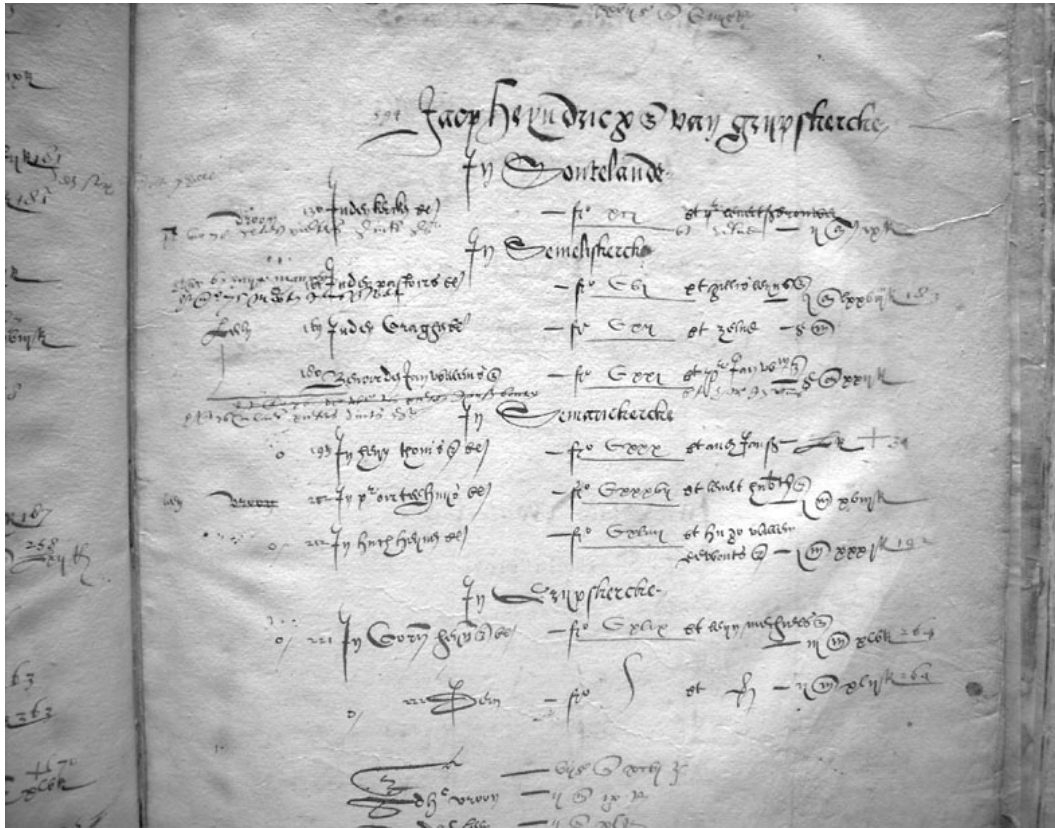
174

Floris Corneliszoon van Grijpskercke, folio 404 recto e.v. had land te St. Janskerke; Grijpskerke; Marierkerke; Aagtekerke; Oostkapelle en Serooskerke.

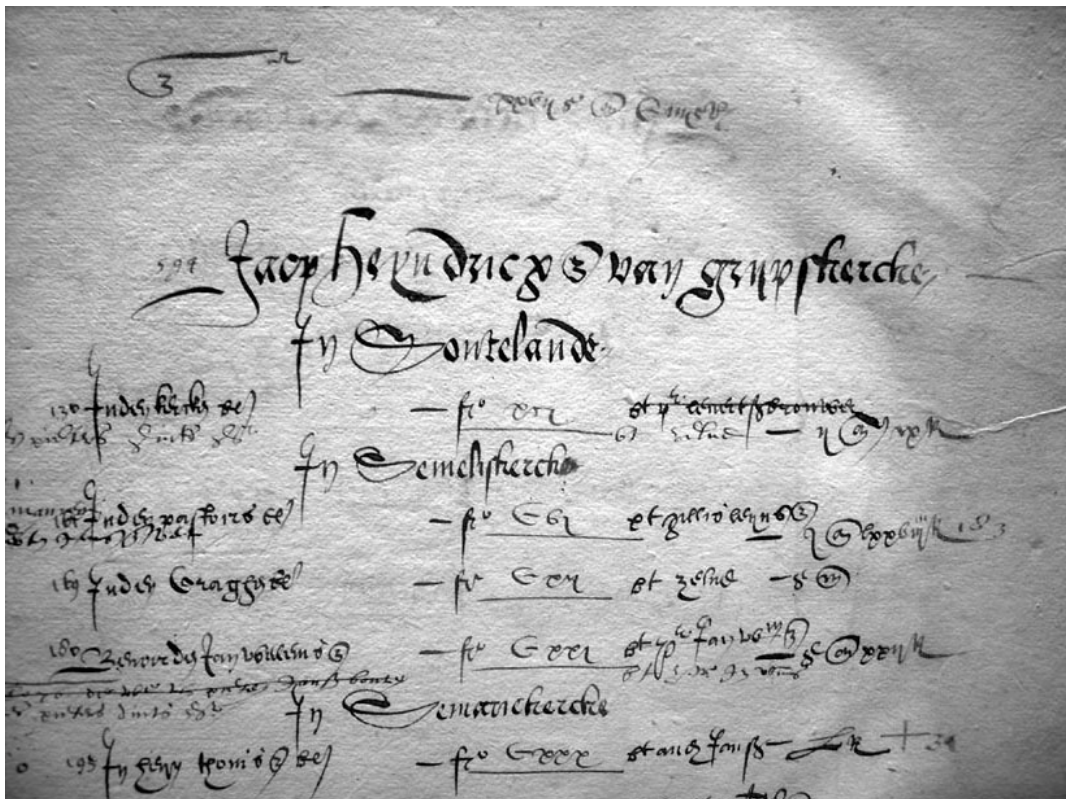

Fredrick Antheuniszoon van Grypskercke, folio 405, had land te St. Janskerke; Meliskerke en Grijskerke.

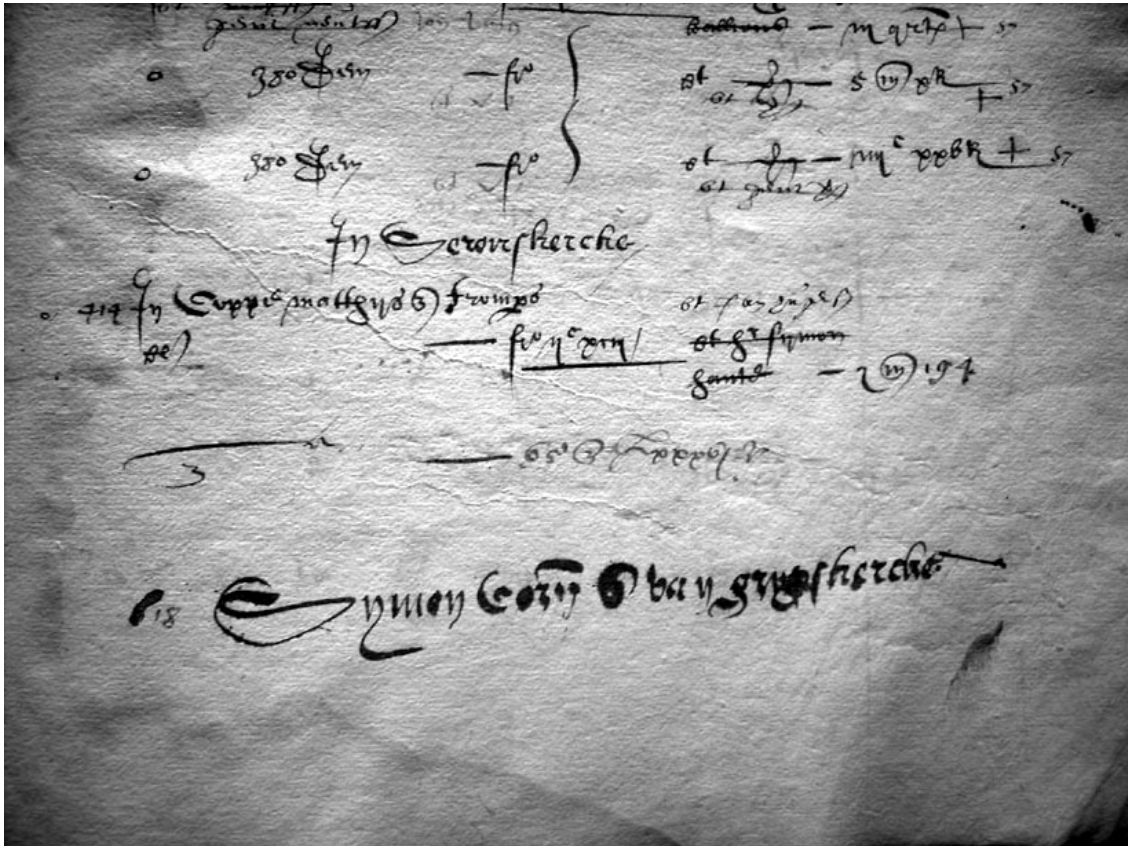

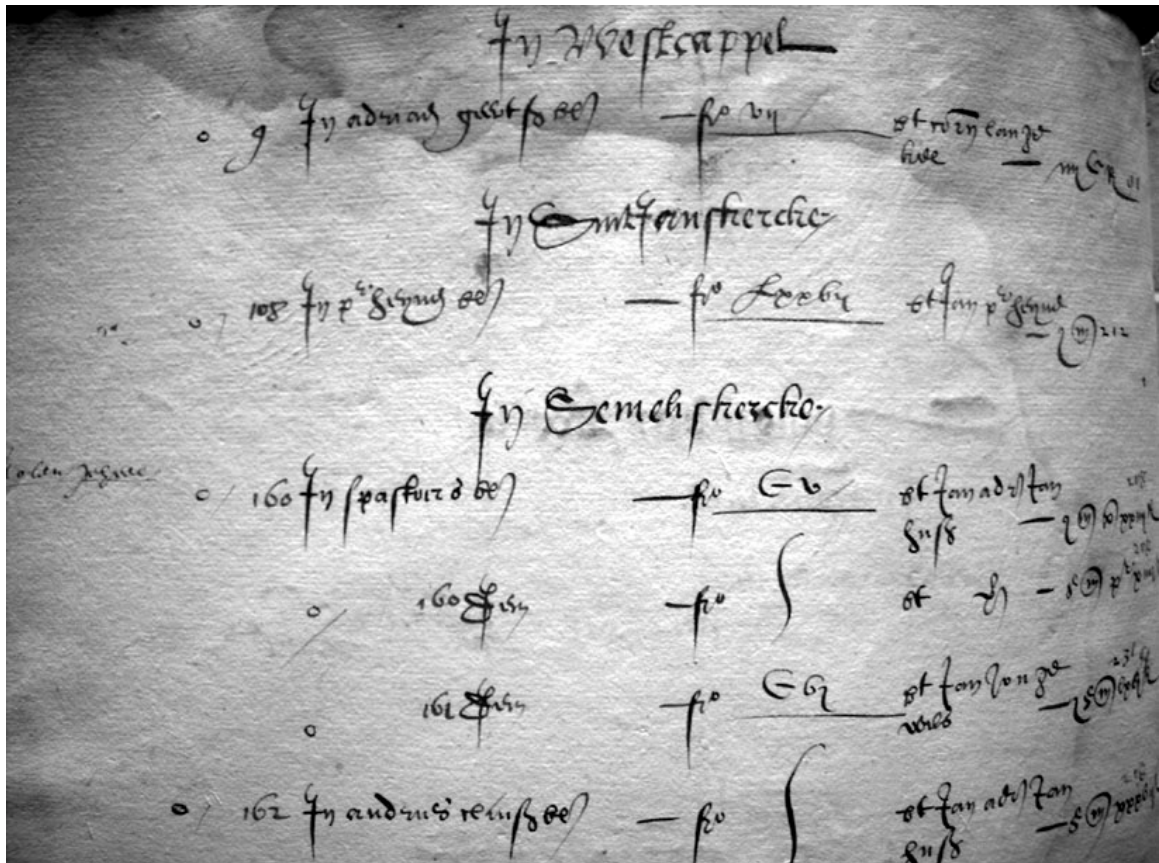
Jacob Heyndricks van Grypskercke, folio 416, had land te Zoutelande; Meliskerke; Marierkerke en Grijpskerke

Jacob Heyndrickszoon van Grypskercke, folio 416. Had land te Zoutelande; Meliskerke; Marierkerke en Grijpskerke.

Symon Cornelisse van Grypskercke, folio 429, had landen te: Westkapelle; Sint Janskerke; Sint Meliskerke; Sint Mariekerke; Grijpskerke; Zoutelande; Sint Aagtekerke; Oostkapelle en Domburg.

220	fu	van p. d. w. o. e.	- fo	Cluy	of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
221	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
222	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
223	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
fy zontelande							
224	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
225	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
fy Sintrechtkerche							
226	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
fy Domburch							
227	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.

228 fu ...
 229 fu ...

230	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
231	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
232	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
233	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
234	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
235	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
236	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
237	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
238	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.
239	fu		- fo		of f. a. w. o. e.	- 10	o. e. o.

Handwritten manuscript page with Latin text and musical notation. The text is organized into several sections, each starting with a heading in a larger, decorative font:

- Sanctus**: *Sanctus* - *Sanctus* - *Sanctus* - *Sanctus*
- Agnes Dei**: *Agnes Dei* - *Agnes Dei* - *Agnes Dei*
- Oratio**: *Oratio* - *Oratio* - *Oratio*
- Prima**: *Prima* - *Prima* - *Prima*
- Secunda**: *Secunda* - *Secunda* - *Secunda*
- Tercia**: *Tercia* - *Tercia* - *Tercia*
- Quarta**: *Quarta* - *Quarta* - *Quarta*
- Quinta**: *Quinta* - *Quinta* - *Quinta*
- Sexta**: *Sexta* - *Sexta* - *Sexta*
- Septima**: *Septima* - *Septima* - *Septima*
- Octava**: *Octava* - *Octava* - *Octava*
- Nona**: *Nona* - *Nona* - *Nona*
- Decima**: *Decima* - *Decima* - *Decima*
- Undecima**: *Undecima* - *Undecima* - *Undecima*
- Dodecima**: *Dodecima* - *Dodecima* - *Dodecima*
- Trigesima**: *Trigesima* - *Trigesima* - *Trigesima*
- Quadragesima**: *Quadragesima* - *Quadragesima* - *Quadragesima*
- Quingentesima**: *Quingentesima* - *Quingentesima* - *Quingentesima*
- Sexagesima**: *Sexagesima* - *Sexagesima* - *Sexagesima*
- Septuagesima**: *Septuagesima* - *Septuagesima* - *Septuagesima*
- Octogesima**: *Octogesima* - *Octogesima* - *Octogesima*
- Nonagesima**: *Nonagesima* - *Nonagesima* - *Nonagesima*
- Centesima**: *Centesima* - *Centesima* - *Centesima*

Each section includes Latin text and musical notation. The text is written in a Gothic script. The musical notation consists of square notes on a four-line staff. The page is numbered 144 at the bottom.

Handwritten manuscript page, similar to the one above, with Latin text and musical notation. The text is organized into several sections, each starting with a heading in a larger, decorative font:

- Sanctus**: *Sanctus* - *Sanctus* - *Sanctus* - *Sanctus*
- Agnes Dei**: *Agnes Dei* - *Agnes Dei* - *Agnes Dei*
- Oratio**: *Oratio* - *Oratio* - *Oratio*
- Prima**: *Prima* - *Prima* - *Prima*
- Secunda**: *Secunda* - *Secunda* - *Secunda*
- Tercia**: *Tercia* - *Tercia* - *Tercia*
- Quarta**: *Quarta* - *Quarta* - *Quarta*
- Quinta**: *Quinta* - *Quinta* - *Quinta*
- Sexta**: *Sexta* - *Sexta* - *Sexta*
- Septima**: *Septima* - *Septima* - *Septima*
- Octava**: *Octava* - *Octava* - *Octava*
- Nona**: *Nona* - *Nona* - *Nona*
- Decima**: *Decima* - *Decima* - *Decima*
- Undecima**: *Undecima* - *Undecima* - *Undecima*
- Dodecima**: *Dodecima* - *Dodecima* - *Dodecima*
- Trigesima**: *Trigesima* - *Trigesima* - *Trigesima*
- Quadragesima**: *Quadragesima* - *Quadragesima* - *Quadragesima*
- Quingentesima**: *Quingentesima* - *Quingentesima* - *Quingentesima*
- Sexagesima**: *Sexagesima* - *Sexagesima* - *Sexagesima*
- Septuagesima**: *Septuagesima* - *Septuagesima* - *Septuagesima*
- Octogesima**: *Octogesima* - *Octogesima* - *Octogesima*
- Nonagesima**: *Nonagesima* - *Nonagesima* - *Nonagesima*
- Centesima**: *Centesima* - *Centesima* - *Centesima*

Each section includes Latin text and musical notation. The text is written in a Gothic script. The musical notation consists of square notes on a four-line staff. The page is numbered 144 at the bottom.

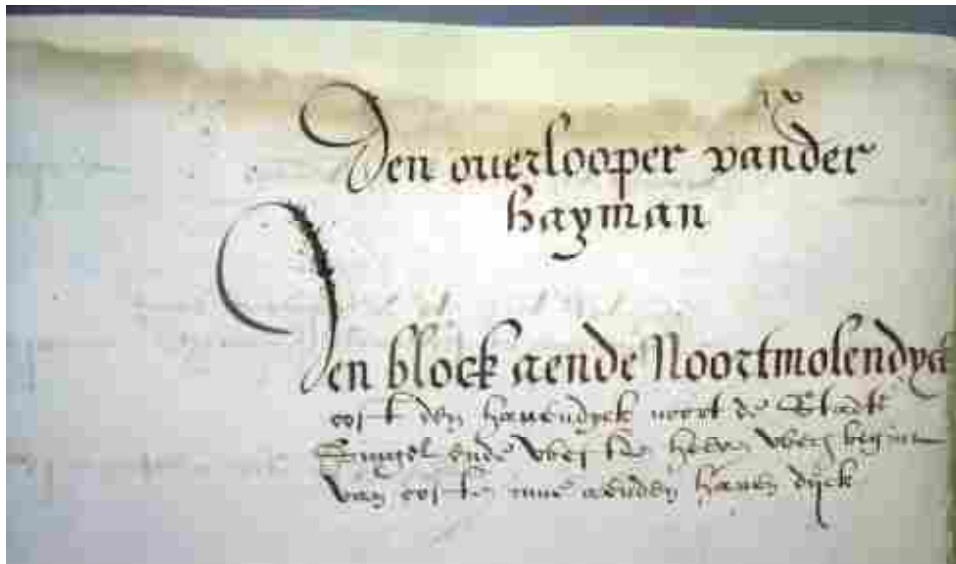
Overlooper van de Zuidwatering
verheven by Jacob van Grijpskercke
A. 1625

Zeeuws Archief Middelburg. Overloper van de Zuidwatering van Walcheren, gegeven in het jaar 1625 door Jacob van Grijpskercke. Uit het archief van de stad Veere.

Aldus overgeset ende verheven by mij onderschreve
inden jaere xvij vijffentwintich ende dese voors heveninge
sal dueren den tijt van thien naestvolgende jaeren te
by mij onderteecken deses xxvij. novemb 1626
Jacob van Grijpskercke

Zeeuws Archief Middelburg. Overloper van de Zuidwatering van Walcheren, gegeven in 1625. Detail van de laatste folio. De overloper is gegeven door Jacob van Grijpskercke.

“Aldus overgeset ende verheven bij mij onderschreve inden jaere XVIIJ vijffentwintich ende dese voors heveninge sal dueren den tijt van thien naestvolgende jaeren t.....(tekst vergaan) bij mij onderteeckent deses XXVII sten november 1626.
Jacob van Grijpskercke.

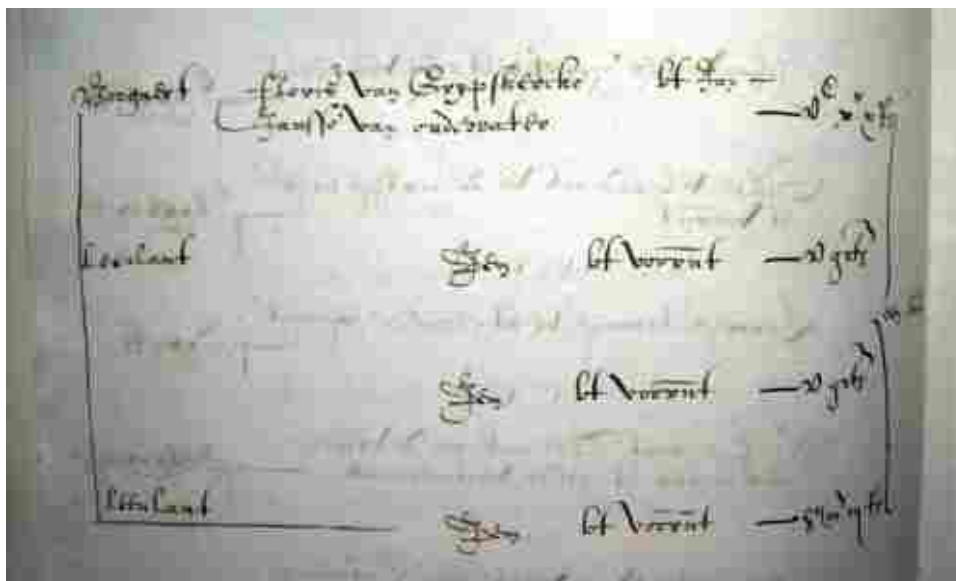
Zeeuws Archief Middelburg. Detail van folio 9 recto uit de overloper van de Zuidwatering van Walcheren in 1625 geheven door Jacob van Grypskercke. Uit Oud archief van Veere.

Folio 9 recto.

Den overlooper van der Hayman.

Den bloek aende noortmolendyck oost den haerendyck noort de stadts singel ende west den heeren wech begint van oosten inne aenden haeren dyck.

In dit blok lag het land van Floris Jacobszoon van Grypskercke.

Zeeuws Archief Middelburg. Detail van folio 9 verso uit de overloper van de Zuidwatering van Walcheren, geheven in 1625 door Jacob van Grypskercke. Overloper uit Oud Archief van Veere.

Boogaert (boomgaard) Floris (Jacobszoon) van Grypskercke / baent / Jan Janssen van Oudewater 500 preter 10 roeden.

Leenlant, idem baent voornoemt 5 quartier.

Idem baent voornoemt 5 quartier

Leenlant, idem baent voornoemt 1/2 gemet 3 roeden.

ⁱ Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. de Waard, Middelburg, 1914, pag. 657, nr 232.

ⁱⁱ Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen, deel 3 (1450-1575), J. Buisman, pag. 612.

ⁱⁱⁱ "T Graafschap van Zeeland, Jhr. Jacob van Grypskercke, (14 juli 1653), uitgegeven Middelburg, Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1882, pag. 250

^{iv} C.A. van Swigchem, Bulletin Stichting Oude Zeeuwse Kerken, nr. 11, pag. 3 e.v., oktober 1983.

^v **Roeland Jacobszoon Magnus**. Geboren 1539. Overleden voor 19 juni 1599. **Gehuwd met Jkvr. Elisabet Bartholomeeus**. Ambten: **Brede geërfde des eilands van Walcheren**. **Bron:** Inventaris van de Archieven der besturen van het eiland Walcheren 1511-1870, C. De Waard, blz. 863. De nummers: R. 269= 24 juni 1577. Willem, Prins van Oranje, beschikkende op een rekest van baljuw, burgemeesters, schepenen en regeerders van de stad van der Vere, verklaart op grond van de voorwaarden der verkooping van die stad, dat het collatierecht van het klerkschap der Oostwating en Zandijck den koning en verder aan hem als diens stadhouders en luitenant-generaal toekomt, besluit dat Cornelis van Huessen in de bediening van dat waterschap gesteld zal worden, en **wijst af** de benoeming van Roelant Magnus, door de Staten van Walcheren gedaan. De familie Magnus was katholiek. A. 280= (d.d. 25 maart 1574 in de Groenpoort, is dan Breede Geërfde., 375= (d.d. 20 maart 1577, Oostwating), 464= (d.d. 24 november 1578). **Waterklerk van de Oostwating op 20 maart 1577**. Is op 24 juni 1577 door de Prins van Oranje afgewezen. **Tresorier van de stad Middelburg van 1570-1576 en Weesmeester in 1589**, Bron: Archief, Zevende deel, Stadsrekeningen van Middelburg 1550-1600, H.M. Kesteloo, 1894, blz. 115 en Mr. J.H. de Stoppelaar, Inventaris van het oud Archief der stad Middelburg 1217-1581, Middelburg, 1883, nr. 2717 (Tresorier). Roeland Magnus woonde aan de markt te Middelburg op de hoek van de Burcht als eigenaar van het huis "**De Witte Swane**". Het huis werd bij de heffing van de 100^e penning op 26 juni 1576 getaxeerd op 8 pond grote vlaams. Hij moest derhalve een bedrag aan belasting betalen van 25:7:4. Bron: Verslagen gemeentearchief Middelburg 1890-1910 daarvan het verslag van het jaar 1903, folio 28, waar staat: Roelandt Magnus commende nu int ronde vande marct beginnende opden houck vanden Burch t'huys geneamt De Witte Swane bewoont als eygenaer getaxeert op £ 8,- groot: 0:25:7:4. **Archief Rekenkamer van Zeeland A**, inventaris-nummer 237, d.d. 1614 December 16, Schepenen van de stad Middelburch oorkonden, dat **jonkvrouw Elisabet Bartholomeeus, weduwe van Roelant Magnus**, wonende aldaar, gemachtigde van jonkheer Gillis Chys, wonende te 's-Gravenhage, aan den wees van Andries van Gorle, genaamd Andries, van wien moeder is Magdalena de Castillion, den eigendom van den rentebrief, d.d. 3 October 1566, waardoor deze gestoken is (zie nr. 93), overdraagt. Oorspr. De 3 schepenzegels zijn niet meer aanwezig. - Met 1 transfix, d.d. 29 October 1627 (zie nr. 352). En inventarisnummer 348, d.d. 1626 Januari 22, schepenen van Middelburch oorkonden, dat Quirynt uuytten Wyngarde en Anthonette Pieters Boogart, echtelieden, aan jonkvrouw Elisabet Bartholomeus, weduwe van Roelant Magnus, den eigendom van den rentebrief van 6 pond Vls. 's jaars, luidende op Jacob Symonsen Magnus, die de grootvader van de voorschreven Anthonette was, d.d. 23 Mei 1552, waardoor deze gestoken is (zie nr. 27), overdragen. Oorspronkelijk met 3 schepenzegels van mr. Adriaen de Looper, mr. Willem Cooman en mr. Pieter van der Burcht in groene was, dit stuk is verloren gegaan. **Archief van de Rekenkamer A**, inventarisnummer 147, d.d. 1587 Juli 13 Schepenen van Middelburch oorkonden, dat Adolff Pierssen, poorter dier stad, gehuwd geweest met wijlen jonkvrouw Elisabeth Jaspers, aan Roelant Magnus, poorter der voorschreven stad, den eigendom van den rentebrief, d.d. 23 Mei 1552, met de daaraan gehechte quitantie van betaling der koopsom, waardoor deze gestoken is (zie nr. 21), overdraagt. Oorspr. met 3 geschonden schepen-zegels (van Consaelo Henricus, Jacop de Werd en Jan (Floris' zoon) van Grypskercke) in groene was. **Zie voor locatie het detail van de stadsplattegrond van Middelburg op blz. 7.**

Uit dit huwelijk in ieder geval een zoon: 1. **Jacob Roelandszoon Magnus**. Hij huwde in **1606** te Middelburg voor de kerk met [Apolonia van Grypskercke](#). Bron: Jacob Magnus en zijn vrouw Apolonia van Grypskercke leverden flambouwen aan de stad Middelburg, anno 1606. Bron: Archief, Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, achtste deel, eerste stuk, blz. 112. Volgens de in de 19^e eeuw gemaakte genealogie, zou Apolonia gehuwd geweest zijn met Jacob Roelandszoon Magnus.

Familiewapen Magnus

Wapen: doorsneden in drieën: A in blauw drie zilveren sterren naast elkaar; B in zilver; C in rood een zilveren jachthoorn.

Wapenvoerder: Magnus
Bron: 2

Wapenvoerder: Jacob Magnus
Burgemeester van Middelburg 1595, 1597, 1600, 1603, 1606.
Bron: 1

Wapenvoerder: Jacob Simonsen Magnus
Burgemeester van Middelburg 1549, 1553, 1556.
Bron: 1

Wapenvoerder: Simon Jacobsen Magnus
Burgemeester van Middelburg 1568.
Bron: 1

Wapenvoerder: Magnus
Bron: 3

Bron 1:
CBG, 1.7.2, Wapenkaart: Aan de Edele Groot achtbare Heren Burgemeesteren en Oud Burgemeesteren der stad Middelburg in Zeeland wordt met schuldigen Eerbied dese Wapenkaart behelzende de Wapens der Heren Burgemeesteren der zelve Stad, sedert den Jare 1498 tot nu toe. Opgedragen door Haar Ed. Groot achtbaarheden, onderdanigen dienaars Ottho en Pieter Thol.

Bron 2:
CBG, GHS 50A08, Collection de 2266 armoiries ... de familles nobles et patriciennes des Pays-Bas (ca. 1825), blz. 150.

Bron 3:
CBG, M. Smallegange. Wapenkaart: Zeeland veredelt. Wapenen der edele en aensienelyke geslachten in het souverain graefschap van Zeeland.

Familiewapen Magnus

Wapen: doorsneden: A in blauw drie zilveren sterren, naast elkaar; B in rood een zilveren jachthoorn, goud gesnoerd, geopend, beslagen en gemond en over de snijlijn een zilveren dwarsbalk.

Wapenvoerder: Magnus
Middelburg
Bron: 1

Bron 1:
CBG, GHS 50B24, F.L. van Burmania. Adelijk wapenboek. Begonnen in den jare 1748 en geijndigt anno 1755, 1e deel, blz. 235.

Overige: T. den Hoed, Rotterdam, 1996 (eigen uitgave), Ambachtsheren van de Heerlijkheid 's Heeraertsberg, Bergambacht en Ammershof.

Adriaens	Digne	59
Adriaensdochter	Magdalena	58,59
Adriaenssens	Louys	59
Aerssen, van	François	145
Aerts	Jan	67
Altorffer	J.C.	108
Altorffer	W.	108
Andriesdochter	Baertgen Willem	79
Antheunis	Gillis	68
Anthonis	Neelken	62
Anthonisz	Jan	34
Auxtruyes	Jean	25,33
Baer, van	Elisabeth	113
Baert	François, Jhr.	23,106,110,111,112
Bartelmeuzoon	Heynrick	15
Bartholomeeus	Jkvr. Elisabeth	147
Bastioen	Jan	47,48
Beaumont	Jan Pieterszoon	47,48
Belonje	Mr. P.	116
Bernaertszoon	Jacob	59
Bie (Beye), de	Jaqueline	10,57,104,
Biscop	Jacob Jan Pieterszoon	21
Bisschop	Jan Pieterszoon	20
Bisschop de Crabel	Jan	58,59
Bisschops	Peter	38
Bisschops	Anne, Jkvr.	38
Bisschops	Quiryne (Jacobsdr.), Jkvr.	19,20,21,38,42,45,
Bloemaert	Jannen	38
Bloklandt, van	Marten, Mr.	115
Bloys van Treslong, van	Mr. P.C.	116
Bloys van Treslong, van	Otto	63
Boeije	Jacob	136
Boeyer	Ocker	62
Bogaerde, van den	Jan	34,35
Bogaerde, van den	Pieter	34,35
Bonte	Hendrik Janszn	45
Bonte	Jan Pieterszoon	46
Bonte	Pieter Janszn	45
Boogart	Anthonette Pieters	147
Boreel	Pieter	34,35
Borre	Gillis van	15
Borsselaere	Adriaen Heindricxzoon	47
Borsselaere	Adriaen Hendricxszone	47
Borsselen, van	Adriana, Jkvr.	117
Bouckhorst (Bochorst/Brouckhorst)	Suzanna, Jkvr.	32,59,60
Bourgoinge, de	Anthonie	39
Bourgondië, van	Adolf	35
Bouwensdochter	Lysbeth Pieter	145
Bouwensz	Pieter	66
Bree, de	K.P.	14
Brouckhove	Symon	62,64
Brouckouens	Notaris	40
Brouwer	Gillis Cornelisse	60
Bruijn, de	Geertruijt Jansdr.	67
Bruyn van Buytewech, de	Hillegonda	77
Bruyn van Buytewech, de	Johan, Jhr.	67,78,80,96
Buisman	J.	145
Burch, vander	Geryt	98
Burcht, van der	Mr. Pieter	147

Burmania, van	F.L.	5,148
Buyte(n)wech	Jan Hendriksz	88
Buytenwech	Jan Henricksz	88
Buytewech	Clara Gerritsdr.	79
Buytewech	Elisabeth	65,77
	Gerritsdochter, Jkvr.	
Buytewech	Elysabeth	64,66,67,70,71,72,73,74,75,76,77,78,80,81,82,83,84,96,98,
	Gerytsdochter	113
Buytewech	Gerard, Mr.	80
Buytewech	Gerrit Boeckelszoon	64,65,69,77,99
Buytewech	Geryt Boekelsz	79
Buytewech	Hendrick, Mr.	66,77,80,81,85,89,90,98
Buytewech	Hendrik Gerritszn, Mr.	66,77,78,86,87,
Buytewech	Jan Gerritsz	79,80,85,88
Campen, van	Adriaen	49
Campen, van	Adriaen	27,28,39,
	Corneliszoon	
Campen, van	Adriaen Janssen	106,109
Campen, van	Clara (Flora)	12
Campen, van	Ghys	49
Cannoy	Jan	30,31
Canoy	Andries	46
Castillion, de	Magdalena	147
Castro, de	Nicolaes, bisschop	22,26,27,39,
Cats	Jacob	14
Cattendycke, Huysen van	Johan Mr.	44
Chys	Jhr. Gillis	147
Citters, van	Willem, Mr.	12
Claesz	Bastiaen	33
Claesz	Jan, apotheker	66
Claesz	Sebastiaen	33,35,36
Codde	Adriaen Laureys	59
Constant	Jan Janszoon	27
Cools	Juffrouw	67
Coolwijck	Reynier	88,89
Cooman	Mr. Willem	147
Coppen	Jacob Jansz	66
Coppen	Jacob Jansz	66
Coppen	Jan Jansz	66
Corbault	Olivier (Olovier)	34,35
Cornelissen	Jacob	39
Cornelissenzoon	Bouwen	30
Corneliszone	Heyrman	70
Corneliszone	Peter	38
Corneliszoon	Willem	39,40
Costervm	Franciscvm, priester	77
Cupere, de	Christiaen	145
Cupere, de	Jacob	146
Cupere, de	Petronella	146
Cupere, de	Pieter	146
Cupere, de	Cornelia	146
Cupere, de	Simon	146
Cuyck, van	Johannes	61,114
D'oude van Welle en Sparrenburg	Catharina, jkvr	6,12,18
Delfos	Abraham	79
Deynot	Guillame	36
Dingenomsen	Cornelis	85
Dint	Clays Pieterszone	49
Donaes	Cornelis	108
Draeck, in den	Symon	33,35
Drakenborch	Prof. A.	65
Dreunen, van	Jan	67
Dreunen, van	Johan	67

Droochscheerdere, de	Jan	34
Dunenburg, van	Cornelis Fransz	45
Dunenburg, van	Klaas	45
Duvelaar	Berthe	15
Duvelaar	Nicolaes	14
	Adriaenszoon	
Duyvelandt van Roon, van	Maria Cornelia, Jkvr.	78,80
Eeuwoutszoon	Jan	15
Eijken, van	Margriet Gerards	97
Engelszone	Cornelis	48
Everadi	Nicolaes	11
Everts	Jacop	36
Foy	Jacop	35
Franszoon	Jacob	27
G(h)isley	meester	33,35
Gaesbeeck	Johanna	117
Geervliet, van	Adriaen Janszoon	15
Geervliet, van	Lijsbeth Jansdochter	15
Geleyszoon	Willem	47,38
Gelre, van	Jaquelyne, Jkvr.	137
Gelyenszone	Willem	48
Ghijsbertsz	Claes	66
Ghijsbertsz	Claes	66
Ghijszensz	Jacob Jan	66
Gijsbertsen	Mw. H.A.	9
Gijsbertsz	Frans	79
Gijsbertsz	Jan Frans	79
Gillissen	Pieter	5
Gillissoen	Marinus	21
Godijn	Issack	129
Godijn	Anthonie	115
Godijn	Antoni	129
Godijn	Maria	115,129
Goes, van der	Adriaen	59
	Adriaenszoon	
Gompers	S.P.	66
Gorle, van	Andries	147
Groenen	Pieter Jansz	66
Groenen	Pieter Jansz	66
Groote, de	Joos Janssen	47,48
Grudius	Nicolaes	11,12
Grypskercke, van	Elisabeth (Alias Buytewech)	66
Grypskercke, van	Marie	60
Grypskercke, van	Appolonia Jansdr.	21,59,60, 147
Grypskercke, van	Hendrik	12
	Sijmonszoen	
Grypskercke, van	Adriaen Floriszoon	20,21
Grypskercke, van	Adriana Jansdr.	59
Grypskercke, van	Anna	3,4,20,22,62,65,67,77,113,114,115,116,118,119,120,121,123,124,125,129,130,131,132,133,137
	Symonsdochter, Jkvr.	
Grypskercke, van	Anthonis	3,15,51,61,138
	Hendrikszoon	
Grypskercke, van	Cornelia	20,21,
	Florisdochter	
Grypskercke, van	Cornelia Jansdr.	59
Grypskercke, van	Cornelis Cornelis Heyndricxzoon	7,8,13,21,51
Grypskercke, van	Cornelis	2,3,4,6,9,10,12,15,18,19,21,48,52,53,54,55,63,138
	Hendrikszoon	
Grypskercke, van	Dingena	14
	Cornelisdochter	

Grypskercke, van	Floris Corneliszoon	2,3,4,6,10,12,14,15,18,19,20,21,22,23,25,26,28, 29,30,31,32,33,36,37,38,39,40,41,42,43,44,56,58, 97,109 115,120,121,125,132,139
Grypskercke, van	Floris Jacobszoon, Jhr.	10,13,57,62,104,105,106,107, 146
Grypskercke, van	Frederick Anthoniszoon, Jhr.	3,51,61,62,64,65,68,106,115,121,125,129,130,131,133,134, 135,140
Grypskercke, van	Hendrik	9
Grypskercke, van	Hendrik Corneliszoon	3,4,12,13,14,15,16,17,18,19,21,45,120,125,132
Grypskercke, van	Hendrik Willemszoon	12,14,19,
Grypskercke, van	Jacob Floriszoon, Jhr.	2,3,10,23,30,57,106,107
Grypskercke, van	Jacob Floriszoon, Mr.	3,18,20,21,22,32,56,
Grypskercke, van	Jacob Hendrikszoon	3,5,15,45,46,47,48,49,50,54,141
Grypskercke, van	Jacob	145,146
Grypskercke, van	Jacob Janszoon	23
Grypskercke, van	Jan Floriszoon	3,20,21,32,45,57,58,59,60, 147
Grypskercke, van	Jan Jacobszoon (Johan), Mr.	5
Grypskercke, van	Jan Simonszoon	5
Grypskercke, van	Johan Floriszoon, Jhr.	3,10,23,106,110,111,112
Grypskercke, van	Jonge Jan Jacob (Jaques)	23,107
Grypskercke, van	Margaretha Jacobsdochter	57
Grypskercke, van	Margriete	57
Grypskercke, van	Maria Cornelia, Jkvr.	10,106,
Grypskercke, van	Maria Jansdr.	59
Grypskercke, van	Nicolaes, Mr.	11
Grypskercke, van	Pieter Jacobszoon	58
Grypskercke, van	Pieter Janszoon	59
Grypskercke, van	Pieterrella Jansdr.	59
Grypskercke, van	Symon Corneliszoon, Jhr.	3,4,20,22,52,63,64,65,66,68,69,70,71,72,73,77,78,79, 80,81,84,96,97,98,99,102,103,113,118,119,120,121,123,124, 125,129,130,131,133,137,142,143,144
Grypskercke, van	Vincent Anthoniszoon	45
Grypskercke, van	Willem Floriszoon	20,21,58
Guillet	Chaerles	57
Haaiman, Ter	Hubrecht Jacobszn	45
Haeck	Jacob	25
Haeck	Pieter	25,27,33,35,36
Haeck	Pieter Corneliszoon	15,23,27,28,
Haecx	Pieter	34
Haeften, van	Anthonis	67
Haes, de	Anthonis Jan	64
Haes,de	Anthonis	99
Hagaerts	Catharina	98
Hagenoy	Anthonis	99
Hagenoy	Henrick	98
Hagenoy	Henrick, Mr.	99
Hager,de	Joh. Hlo	81
Hans,Lange	Kleermaker	34
Harsman	Johan	67
Harthoorn	P.A.	118
Heemskerck, van	Jan	67
Heemswijck	Mathijs	15
Heijndri(c)xdochter	Jan(n)eken	45,48
Heijningen, van	Jan Jansz	66
Heijnricxsz	Dirck	66
Hendriksdr.	Johanna	46

Henricus	Consaelo	147
Henricxdochter	Burchjen	64,99
Henricxdochter	Clara	99
Henrixssen	Jan, notaris	62
Herwaerden, van	Jacob, notaris	67,113,114
Herwaerden, van	Jan Gerrits	67
Heyndricxdochter	Burchje	65
Heynricxdochter	Burchgen	69,77,79,88
Hijgessen	Adriaen	121
Hoed, den	T.	148
Hohenloo, van	Graaf	121
Holle, van den	Claes	59
Hooge de oude, van der	Jan	15
Hooge, van der	Philips, Jhr.	42,106,109
Hooge, van der	Philips, Mr.	43,44
Hooge, van der	Pieter	122
Hoogen, van der	Anna	42
Hoogen, van der	Anna, Jkvr.	43,44
Hoogen, van der	Pieterrella, Jkvr.	43,44
Hooghe, de	I(gnace)	111
Houdepype	Cornelia	59
	Heyndricxdochter, Jkvr.	
Hout, de	Jacob	98
Houtmans	Agatha	145
Huckenhorst, van	Goort	115
Hugens	Floris	21
Hugenszoon	Cornelis	47
Huijgeszoon	Adriaen	121,125,134
Huygens	Cornelis, Mr.	19,21,97,
Jacobszone	Court	47
Jacobszoon	Court	47
Jacopsz	Reijer	66
Jager, De	Secretaris	85
Jakobsz	Reijer	66
Jans	Janneken	59
Jans	Pauwels	19
Jansdochter	Cornelia, Jkvr.	38
Jansdochter	Kerstijne	79
Janss	Jacob	33
Janss	Symon	35
Janss	Marinus	33
Jansz	Dirck	66
Jansz	Louris	64
Jansz	Willem	66
Janszoon	Louris	70
Jonge, de	Bonnifatius Mr.	44
Joos(z)s	Hugo	33,35
Joosen	Adriaen Jacob	48
Joostenzone	Wout	70
Jooszoon	Adriaen Jacob	47
Jooszoon	Remeus	27
Joppensz	Willem	102
Kerck, van de	Dirck, Mr.	67
Kerck, van der	Catharina	115
Kerckhoven van	Familie	66,90
Groenendijk, van		
Kesteloo	H.M.	9,14,18,20,21,45,51,52,56,57,58,61,63,64,97,98,147
Keyser, de	Lenaert	19,
Kistemaecker	Arent Symonsz	70
Kluit	Adriaan	10,
Koninck, de	Charles	59
Koning van	Jacobus I	145
Denemaerken		
Kool	Cornelia	80
Korver	Geertrudt	80

Korver	Geertruidt	77
Korver	Jan, Mr.	80
La Palma, de	Salvador	35
Laevisz	Jan	35
Lannoy, de	Jan	34
Laureyszone	Laurent	48
Laureyszoon	Laureys	47,48
Laureyszoon	Vincent	47
Laurisz	Vincent	33,35
Lieverssen	Symon	62
Lijndrayere, de	Adam	34
Linden, van der	H.	9,
Lonck	Jacob Dirksen	81
Looper, de	Adriaen	147
Luycxszoon	Adriaen	39,40,
Macaré	A.C.	39
Magnus	Jacob Roelandszoon	21, 59, 60, 147,148
Magnus	Alexander	21
Magnus	Constantinus	21
Magnus	Jacob	106
	(Symonszoon), Mr.	
Magnus	Jacob Simonsen	148
Magnus	Simon Jacobsen	148
Magnus	Simon	29,
Magnus	Jacob Symonsen	147
Mahieux	Jan	34
Matheeus	Schoenlapper	26,34
Matte	Sebastiaan	24
Meersche, van der	Jan	25
Meerschen, van der	Jacop Janss	36
Meertens	P.J.	22,145
Meije, van der	Gerrit Roeloffsz	66
Melissant, van	Willem Janszn	79
Mercelissen	Adriaen	39,39
Metselaer, de	Henrick	67
Meulenaere, de	Anthonis	25,33
Meyros	Nicolaes Adriaens	21
Mouwerijns	Frans Gijsbert	79
Mouwerijnsdochter	Machteld Frans	79
	Gijsbert	
Moyaert	Symon	62,64,68,97,102,103
Moyaert	Simon	52,56
Moyaert	Symon	97
	Willemszoon	
Moyaert	Tanneken Simonsdr.	52,63,97
Moyaert	Willem	97
N.N.	Martine	45
Nagtglass	F.	9,10,11,46,108,113,145
Nicolai	Adriaan	11
Nisse, van der	Gerard	11
Nyose, de	Jan	33,35
Oldebarneveld, van	Johan	145
Oortssz	Andries Jacob, alias lange Andries	33,35
Oostdyck	Pieter Willemsen	44
Oostenrijck, van	Rudolph, prins	87
Oraignen, van (Oranje)	Frederick Hendrick, prins	137
Oraignen, van (Oranje)	Maurits, prins	136,137
Oranje, van	Prins Willem	147
Oranje, van	Prins	10,22,23,25,27,29,30,35,
Oudevliet, van	W(illem). Notaris	62,68,80,102,
Pallaes, van	Henrick Corneliszn	115
Parma, van	Margaretha	24
Perre, van de	Jan	34,35
Piers	Adolph	98

Pierrsens	Adolf	147
Pieterssenzoon	Luenis	39,40
Pietersz	Gielis	26,34
Pieterszone	Gillis	49
Pieterszone	Willem	47
Poppendamme, van	Adriaen	15,
	Corneliszoon	
Poppendamme, van	Jaspar Adriaenszoon	15,
Poppendamme, van	N.N.	64
Potters, de	Roelant, Mr.	28,
Proeijs	Aelbert, Jhr.	67
Proeijsen	Albert	115
Proost	Adriaen, Mr.	15,28,
Puttershouck	Thomas Evertsz,	67,73,74,75,76
	notaris	
Ramp	Hester	80
Ramsdonck, van	Elizabeth	32,57,
	Hendriksdochter	
Rappaert	François, Mr.	10,106,
Ravensteyn	Jacob Willem	21,59
Renesse van Baer van	Jenne, Jkvr.	3,64,67,116,117
Meresteijn, van		
Renesse van Baer, van	Jan	132
Renesse van Baer, van	Johannes	114
Renesse van Baer, van	Jacob, Jhr	4,20,62,77,113,114,115,116,132,133
Renesse van Baer, van	Frederick, Jhr	113,106,109,129,130,131,132,133,136
Renesse van Baer, van	Johan	113
Renesse van Baer, van	Willem	113
Renesse van Everdinge, van	Johan	113
Renesse, van	Frederick	130
Renesse, van	Jan	117
Renesse, van	Jan Janszn, Jhr	117
Renesse, van	Jan, ridder heer van	38
	Elderen	
Reygersberch (Reigersberg)	Adolf	58
Reygersberg	Johan	43,44
Reynegom, van	Frederick	42,43,44
Reysse van Bael, van de (=Renesse van Baer)	Jan	125
Rijn, van	A.J.	117
Robrecht de Cuijpers	Martine N.N.	51,61
	weduwe	
Rogiers	Jacques	109
Rollema	Tsomme, Jhr.	25,26,34,35,
Rome, van	Sijmon Janssen	48
Rome, van	Symon Janssen	47
Roo	Jannen	38
Roome, van	Symon Janssz	33
Roscam	Cornelis Cornelissen	62
Rosemburch, in	Willem Pieterszoon	47,48
Rosenburch	Jan Willemsen	59
Rossum, van	Cornelis Michielsz	66
Rutinck	Pieter	15
Ruysch	Anna	116
Ruysch van Merenstein	Pieter, Jhr.	116
Ryckhuysen, van	Gysbert	79
Ryser	Peter	59
Santen, van	Aert	115
Scaliedecker, de	Melchior	34
Schatte	Laurentius	59
	Symonszoon	
Schildere, de	Cornelis	34
Schimmelpenninck	Jacob, Jhr.	117
Schimmerlpenninck	Wilhelmina	117

Schobbelantszoon	Cornelis	15
Schoonhove, van	Floris	46
Schoonhoven	Dirck Jacobsz	81
Schorel, van	Toelix	67
Schreijcken	Weduwe Arent	67
Scipman	Jacob Joos	15
Secundus	Janus	11
Serooskercke, van	Philibert, Jhr.	25
Simonet	Pieter	35
Simpson	Robert	32,57
Skoos	Ghysbrecht Aertsen	81
Slichtenhorst, van	Anthonis	98
Smallegange	M.	5,148
Smit	Symon Adriansz	35
Sodden, vander	Pieter	98
Soeteman	Pieter	29
Speeck	Philips	32,57
Swichem, van	C.A.	32,
Swieten, van	Elisabeth	80
Symons	Pieternelleken	145
Symonsdochter	Elysabeth	77,80
Tas	Adriaen	106
Ter Stoepe	Willeboort	39,40
	Adriaenszoon	
Thiers	Jan	85
Thol	Ottho	12,148
Thol	Pieter	12,148
Thomsen	Mertenen	38
Thuys	Clays	35,47,48
Thuys	Claes	34
Trist	Pieter Pietersz	81
Tsoggaert	Adriaen Pieterszoon	59
Tsoggaertsdochter	Magdalena Adriaan	59
Turck	Jan	25
Tymmerman, de	Sampson	34
Unger	W.S. Dr.	9,11,12,20,45,46,64,
Ven	Michael	115
Verbiest	Pieter	57
Verdaech	Maerten Gerritszone	85
Verhaer	Joost	115
Verkerken	Daniël	23,110
Verlaen	Dirck Dircxsz	66
Vierling	Andries	39
Visschere, de	Jan Rijckxzoon	15
Vloten, van	J. Dr.	18,25,26,
Vriese	Jaspar Arentszoon,	15
	Mr.	
Vyerling (Vierling)	Andries	38
Vyerlings (Vierling)	Claes	38
Vyerlings (Vierling)	Matheeusen, Mr.	38,39
Waard	C. de	12,13,14,27,30,31,39,41,51,52,54,55,138
Waecken, van	De heer	29,35
Warck, van den	Aert	38
Water, Te	Willem	10,108
Water, te	J.W. prof.	10
Werd, de	Jacob	147
Wesel, van	J. notaris	62
Westerstein, van	(Anna?)	64,113
Willemaert	Jacobus	11,23,110,111
Willemse	Cornelis, notaris	77,88
Willemsen	Anthonis	88,89
Willemsz	Jan	102
Wiltens	Henrick	38
Wissekercke, (van)	Catarina Adriaense	43
Wissekercke, van	Adriaen Andriessen	42,43,44
Wissekercke, van	N.N.	52

Wisselszoon	Gillis	121
Wissenkercke, van	Clais Heynricxzoon	15
Witboll	Antonis Willemse	88
Witte, de	Anthonis Jaspars	62
Witte,de	Maijken Jaspars	62
Woude, van der	Maarten, Jhr. Mr.	10,106
Woude, van der	Philips, Jhr.	23,106,112
Wuert, van der	S.L. notaris	64,66
Wuert, van der	Salomon Lenaertsz, notaris	71,72,98
Wyngarde, uuytten	Quiryen	147